

# **БЕРНАР ВЕРБЕР**

# **ЗАГАДКАТА НА БОГОВЕТЕ**

Част 3 от „Цикълът на боговете“

Превод от английски: Венелин Прошков, 2014

[chitanka.info](http://chitanka.info)

*На всички читатели, които въпреки привлекателността на телевизията, на интернет, на семейните свади, на компютърните игри, на спорта, на баровете и съня, отделят няколко часа, за да мечтаем заедно...*

*Аз съм само нишката, която събира цветята в букет. Но не аз съм сътворил цветята. Нито пък формата, цветовете и уханията им. Единствената ми заслуга е, че ги подбрах и подредих, за да ви ги представя по нов начин.*

Едмон Уелс,  
Енциклопедия на  
относителното и  
абсолютното знание

*Не се оплаквай от тъмнината. Преобрази се в светлинка.*

Ли Ван Фо,  
китайски философ от III  
век

*Прочетен надпис, издълбан с пергел на чин в гимназия: „Бог е мъртъв.“*

Подпис: Ницше.

*Добавено отдолу с маркер: „Ницше е мъртъв“.*

Подпис: Бог

*Човешкото същество е част от цялото, което наричаме Вселена; то си остава ограничено във времето и пространството. Разгръща като опит себе си, мислите и усещанията си, обособявайки ги от останалото, подобно на оптическа илюзия на собственото си съзнание. За нас тази илюзия е затвор, който ни ограничава до личните ни желания и до привързаността към близките ни. Нашата задача е да се освободим от този затвор, разширявайки кръга на нашето съчувствие, така че то да включи всички живи същества и цялата природа в нейното великолепие.*

*Алберт Айнщайн*

# **ТВОРЕНИЕ В ЖЪЛТО: ЗАВРЪЩАНЕ В РАЯ**

## 1. С ГЛАВА СРЕД ЗВЕЗДИТЕ

Сън.

Сънувам.

Сънувам, че съм човек и вода нормален живот.

*Събуди се...*

Не отварям очи, за да си остана в света на моето съновидение.

— Ей, събуди се!

*Дали сънувам, че ме карат да се събудя, или наистина някой ми говори?*

Стискам клепачи, за да се защитя от реалността, която вече не искам да видя.

В моя сън спя спокойно в легло от черно дърво с бели памучни чаршафи, в стая със сини стени, по които са накачени снимки на залязващо слънце.

Чувам през прозореца как потеглят коли, как ръмжат дизелови автобуси, как отекват раздразнени клаксони, как гукат гълъби. Включва се радиобудилник.

— Хайде, ставай!

От главата ми ли идва това? Една ръка ме разтърсва.

— Събуди се, Микаел!

Частиците от моя сън — коли, автобуси, дървета — се откъсват, отлитат. Изненадани хора изчезват от улицата със засмукващ звук. После грамадни сгради, къщи, асфалтови пътища, тротоари, морави, гори, пръстта и пясъкът, оформящи горния слой на планетата, биват изцедени и накрая остава само едно кълбо, гладко като билиардна топка. Планетата се свива.

Скачам на крака, за да напусна мъничката ми планета, и плува сред небесното пространство, за да намеря пътя си между звездите.

— Събуди се най-после!

Изоставям едната реалност и се прехвърлям в другата.

— Ставай, Микаел! Трябва да побързаш!

Разтварят се розови устни, откриващи тунел, в дъното на който различавам небце, език, лъскави зъби. Далеч навътре трепти глътка.

— Ако обичаш, не заспивай пак — отронва устата. — Не ни остава много време!

Ококорил съм се широко и виждам чия е устата. Жена с кръгло, хубаво лице, с дълги навити кестеняви коси, с жив поглед. Тя ми се усмихва и ми се струва невероятно красива.

Разтърквам клепачи.

Намирам се в стая с висок таван и стени от дялани камъни. Сребристите чаршафи са копринени. Различавам през широко разтворения прозорец планина, чийто връх се губи сред облаците. Всичко е спокойно. Свежият въздух мирише приятно на цветя и на трева, мокра от росата. Няма снимки на залязващо слънце, няма и радиобудилник.

*Сега вече си спомням.*

Казвам се Микаел Пенсон.

Бях смъртен: лекар анестезиолог, грижех се за лекуваните от мен пациенти. Бях ангел. Носех отговорност за три души, които подкрепях в последователните им съществувания.

Станах бог (или поне бог чирак). Натоварен със съдбата на цял един народ, който се стремях да водя колкото се може по-дълго през вековете.

Намирам се на Еден, планетата школа на боговете, в някакво кътче на Космоса, и се опитвам да бъда най-добрият от курс, наброяващ сто четирийсет и четири богове ученици, които се състезават.

Вдишвам дълбоко. Последните ми преживелици се прескачат в съзнанието ми.

Помня, че моят народ претърпя голямо премеждие, помня, че избягах, че се изкатерих по планината, за да открия какво представлява светлината, проблясваща сред мъглата около върха ѝ.

*Все това желание да издигна съзнанието си до измерението, което го надхвърля...*

Срещу мен възхитителната жена се вира с кафявите си очи в моите очи и добавя:

— Няма и секунда за губене, Микаел. Трябва да вървим веднага!

Облягам се на възглавниците и най-сетне успявам да произнеса:

— Какво става?

— Става това, че откакто те няма, изминаха седем дни. През тези седем дни божествената игра продължи без теб. Подир един час ще е финалът. В края на играта ще научим кой бог чирак ще бъде обявен за победител и ще има привилегията да мине по Елисейските полета, за да се срещне лично с Твореца. Това става.

*Финалът на божествеността е днес? Не, не може да бъде!*

Сънят се превръща в кошмар.

— Размърдай се, Микаел! Ако не си готов след няколко минути, всичките ни усилия ще са били напразни. Народът ти ще загине и ти ще изгубиш.

Тръпки полазват по гърба ми. Внезапно осъзнавам напълно откъде съм, кой съм и какво ми о става да свърша. Страх ме е.

## 2. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ТРИ ФАЗИ

Развитието на всички души се разгръща в три фази:

1 — Страх.

2 — Въпроси.

3 — Любов.

Всички истории просто разказват тези три етапа на пробуждането. Те могат да последват през време на цял един живот, през множество превъплъщения или да се развият за ден, час, минута.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI



### 3. ЗАКУСКА

Целувка.

Великолепната жена срещу мен ме целува леко, после позадълбочено. Това е Мата Хари, бившата френско-холандска танцьорка, уж шпионка, моя приятелка на Еден.

— Бързо! Въпрос на секунди е.

Тя ми подхвърля един анх — божествения инструмент, с който можем да изпращаме мълнии и да наблюдаваме смъртните. Аз надявам скъпоценната вещ, символ на нашата мощ, на шията си и докато се обличам пъргаво, тя обяснява:

— Тази сутрин кентаврите те положиха в леглото. Тук се развиха много събития през седемдневното ти отсъствие.

Подава ми кожените сандали, които нахлузвам светкавично, грабва и мята на рамото си една раничка и хукваме, без дори да си дадем труд да затворим вратата на моята вила.

Вън духа вятър. Понечвам да се насоча към Източната порта, където са Елисейските полета и палатите на боговете наставници, които са отговаряли досега за нашето обучение, но Мата Хари ме дръпва.

— Курсът приключи. Финалът ще се състои в големия амфитеатър.

Тичаме по широките улици на града Олимпия. Те са пусти. Няма богове чираци, нито химери, нито насекоми, нито птици. Мимоходом чуваме само ромоленето на античните фонтани и шумоленето на листата. За кой ли път величието на това място ми прави силно впечатление — оформените с подрязване градини, алеите с цветя, издяланите като раковини водоеми, възлестите маслини: тук всичко е феерично.

Небето е направо антрацитено, а земята — бяла. Мълния прорязва високо тъмните облаци, но не вали. Изпитвам странно чувство.

*Усещане, сякаш иде краят на света.*

Сякаш внезапно ще настъпи катастрофа.

Поривите на вятъра се усилват. Става по-студено. Звънят камбани. Мата Хари ме дърпа за ръката, двамата търчим така, че едва успяваме да си поемем дъх.

В паметта ми възкръсват зимните утрини на моя последен живот като смъртен. Така ме мъкнеше майка ми към гимназията за изпитите в края на учебната година. Тя ми казваше: „Бъди амбициозен. Цели се колкото се може по-високо. Така дори да изминеш само половината път, ще си достигнал едно доста внушително равнище“. Какво ли би си помислила за мен сега, ако ме видеше в Олимпия пред финала на божествеността?

Тичаме през Олимпия.

Пред мен въздушното течение завихря тъмните коси на Мата Хари. С мъничкото си мускулесто тяло тя ме води през улички и широки улици.

— Бързо, Микаел, затварят портите!

Стигаме до големия амфитеатър — монументална конструкция от дялан камък. Личат барелефи, на които титани се сражават срещу герои, въоръжени с копия и щитове. Два съвсем живи кентавъра стоят от двете страни на главния вход. Скръстили ръце, те удрят с копита по земята, а от ноздрите им в ледения въздух извира пара.

Едва-що са ни забелязали, грабват роговете и известяват за нашата поява. Тежката дъбова врата проскърцва и се появява брадат бог наставник, висок два метра и половина, с венец от лозови листа на главата.

— Микаел Пенсон! — възкликва Дионис. — Решително си верен на приказката за теб: „Този, когото очакваме“. Някои вече смятаха, че ще изтървеш финала.

Богът на крадците ни въвежда и затваря грамадната врата.

— Започна ли? — пита Мата Хари, разтревожена и задъхана.

Дионис заравя пръсти в брадата си и ни смигва.

— Не, не, щяхме да затваряме портите, но играта още не е започнала. Дори разполагате с цял час, за да закусите спокойно. Вървете с госпожицата.

Изниква една полубогиня, хората Дике. Тя ни повежда през мраморни коридори и дворове, настлани с плочи, към столовата на амфитеатъра. Вдясно от няколко кани се носи миризма на кафе, на чай, на мляко, на горещ шоколад.

Виждам около широка маса по средата другите богове ученици, които участват във финала — те си похапват.

Отначало бяхме 144. Когато избягах, за да изследвам върха на планината, повече от половината бяха вече отстранени, без да споменаваме ликвидиранияте от богоубиеца. Сега сме само 12.

Разпознавам:

Жорж Мелиес, бог на хората тигри. Гюстав Ефел, бог на хората термити. Симон Синьоре, богиня на хората чапли. Бруно Балар, бог на хората соколи. Франсоа Рабле, бог на хората прасета. Тулуз-Лотрек, бог на хората кози. Жан дьо Лафонтен, бог на хората чайки. Едит Пиаф, богиня на хората петли.

И един момък, чието име съм забравил, тъй като не е от кръга на моите познати. Той е пълен и русоляв, Мата Хари май го познава. Тя шепне в ухото ми:

— Това е Ксавие Дюпюи, бог на хората акули. Отначало неговото царство беше средно голямо, после той започна да въоръжава и обособява военна аристокрация. Присъедини всички съседни държави и сега е в индустриален възход. Градовете му растат и се развиват добре. Трябва да внимаваш с него — още повече че неговият народ има силен демографски прираст.

Всички ни поздравяват.

И все пак нашите съперници си остават съсредоточени в предстоящия етап от играта — като спортисти преди Олимпийските игри.

В един ъгъл, леко встрани от останалите играчи, забелязвам Раул Разорбак, бога на хората орли. Острото му издължено лице, мрачният поглед и спокойствието му са ми познати.

Той пие кафето си на малки глътки, но става и идва при мен още щом ме забелязва.

Държи чашата си в лявата ръка и ми подава дясната. Аз я поглеждам, без да я стисна.

— Не ми казвай, че още ми се сърдиш, Микаел.

— Как бих могъл да ти простя? Ти открадна посланието за търпимост на моя пророк и го преобрази в расистко послание срещу моя народ!

Той смръщва вежди. Обикновено е тъй флегматичен, а сега усещам, че е доста нервен.

— Пак тази стара история. Не ми казвай, че го приемаш сериозно. Такава е играта, Микаел. Това са просто смъртни! Както показва и определението им, „смъртните“ са обречени да умрат. Ние сме богове. Над всичко това сме. Те са само фигурки в огромна игра на шах. Кой оплаква пионки, които са лапнати от противника?

Махва безгрижно и ми подава пак ръка.

— Ти и аз бяхме приятели. Винаги ще бъдем такива — заявява той.

— Това не са „пионки“. Това са живи същества, те страдат, Раул. Разорбак се примирява, сваля ръката си и ме изглежда с ирония.

— Прекалено емоционално подхождаш към играта. Винаги си имал наивно отношение към божествените си функции. Все искаш да бъдеш „добрият във филма“, Микаел. Това ще те погуби. Важното е да спечелиш, не да станеш симпатичен.

— Ще ми позволиш да не споделям гледната ти точка.

Той свива рамене и изпива на един дъх кафето си.

— Гробищата са пълни със симпатични герои, а пантеоните са фрашкани с цинични злодеи. В крайна сметка тъкмо вторите накрая подбират историците, които ще се заемат да представят официалната версия за бъдните поколения. И същите тези „цинични злодеи“ тогава благодарение на вълшебството на своите пропагандисти ще бъдат преобразени в бляскави герои. Знаем го отлично, още повече че тук имаме обективен поглед върху събитията.

— Ето в какво се различаваме, Раул. Ти просто отбелязваш несправедливостите, а аз се опитвам да се боря срещу тях.

Мрачният поглед на моя съперник в божествеността проблясва по-иначе.

— Микаел, забрави ли, че аз те подбудих да се въздигнеш до континента на мъртвите? Забравил ли си нашия танатонавтски девиз по времето, когато душите ни напускаха нашите тела, за да изследват отвъдното?

— „Заедно срещу глупаците“.

— Да, а също: „Напред към непознатото“. В това е смисълът на мисията на нашите души: да разкрием незнанията. Не да съдим: да наблюдаваме и да разбираме. Не да заемаме страна: да напредваме към непознатото. Нашето търсене е в посока на реалността, скрита отвъд привидното. То не е „добряшко“.

Той произнася пренебрежително последната дума. Останалите ни слушат, без да се намесват.

— Забрави ли другия ни девиз, докато живеехме в Империята на ангелите? „Любовта за меч“. Ние се сражаваме в името на любовта!

— Като цяло девизът гласеше: „Любовта за меч и хуморът за щит“. Хуморът е нашата способност да възприемаме нещата относително. Знаеш, заради любов, заради религия или отечество са извършвани най-страшните изстребления. А тъкмо поради смехотворността си в крайна сметка войните престават, а тираните падат от власт. Какво е станало с чувството ти за хумор, Микаел?

Раул Разорбак отива да седне и си взима парче кейк със захаросани плодове.

— Изчезна, когато видях твоите хора орли да използват символа на мъчителната гибел на моя пророк като опознавателен знак. Моят символ беше рибата, а не набоденият на кол човек!

Той ми отговаря, дъвчейки:

— Избрах този вариант, за да дам продължение на твоето послание... Важно бе умовете да бъдат поразени. Признай — представянето на уред за изтезания е по-впечатляващо от нарисуваната риба.

Гласът ми изтънява.

— Ти уби моя пророк! И превзе и деформира неговото послание!

— Ти си един нещастен глупак, Микаел. Изобщо не ти е ясна великата история на света.

Сграбчвам Раул, събарям го на земята, хващам го за гушата и го душа. За мое най-голямо учудване той не се съпротивлява. Когато започва да кашля, се намесват Гюстав Ефел и Жорж Мелиес. Те ни вдигат на крака и ни разтърват.

— Хей! Днес е финалът! — възкликва Бруно Балар. — Щом искате да се унищожите взаимно, направете го посредством вашите народи.

Едит Пиаф също се намесва:

— Тъй или иначе, след сегашната игра ще има само един победител, другите единайсет ще бъдат елиминирани.

— Ние сме като гладиатори в последните минути преди зрелищата в цирка — потвърждава Ксавие Дюпюи. — Да не се избиваме един друг, преди да е даден знак за начало.

Мата Хари ми помага да си наместя тогата.

— Изяж това — съветва ме тя и ми подава един кроасан. — Ще имаш нужда от сили за играта.

Сипвам си още кафе.

Всички се преценяваме взаимно, изглеждаме мнителни. Жан дьо Лафонтен се опитва да разведри атмосферата.

— Смъртните не си дават сметка за своя късмет... че не са богове!

— Както и че нямат представа за световите над себе си — допълва Франсоа Рабле.

— Понякога бих предпочела да бъда в неведение и да не разполагам с такива внушителни възможности. Такава отговорност са всички тия хора, които ни почитат — признава Симон Синьоре.

— Подир няколко часа всичко ще ни стане ясно — промърморва Тулуз-Лотрек.

Изпивам още няколко чаши кафе, Мата Хари грабва каната и не допуска да си наливам още.

— Престани, иначе ръката ти ще трепери и няма да можеш да насочваш добре божествената си мълния.

Тя се притиска към мен, усещам нежното ѝ тяло, гърдите ѝ се търкат в моя гръден кош.

— Искан ли се да се любя с теб — мълви тя в ухото ми.

— Тук, веднага?

— Да, преди играта. После във всички случаи ще бъде късно.

— Не ме бива да се любя набързо.

Тя ме придърпва към един страничен коридор.

— Ще се научиш. Аз съм като растение: трябва много да ми се говори и да бъда поливана. Минаваме през боядисани в червено коридори.

Когато Мата Хари решава, че сме достатъчно отдалечени от другите, без да ме пуска, се изляга направо върху мраморния под и двамата се долепваме един до друг и започваме да се целуваме и да се галим.

Моята спътница поема контрола над нашия порив. Става диригент на един хоризонтален валс, чийто ритъм определя тя. Когато най-сетне се отпускате един до друг задъхани, тя ми подава един предмет, който носи в своята презраменна раничка.

— Какво е това?

— Нашето помощно средство.

Отгръщам плата и разпознавам корицата на Енциклопедия на относителното и абсолютното знание.

— Продължих да я пиша, та наследството да не бъде изгубено. Толкова познания можеха да изчезнат... Пренаписах някои неща по памет. Затова не се учудвай, ако ги видиш пак, макар да си ги изучавал толкова пъти. Добавих и нови откъси благодарение на някои открития, появили се през отсъствието ти.

На първата страница откривам наставлението, което Едмон Уелс смяташе за най-важно от всички. През всички приключения постоянно ни го повтаряше. Мата Хари малко е променила стила, но смисълът, който е преминал през хилядолетия, си остава същият.

## 4. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: СИМВОЛИКА НА ЦИФРИТЕ

Цифрите разказват (или преброяват) в своята символика историята на еволюцията на съзнанието.

Може би всички романи, всички драми са включени в тези знаци, които са непрестанно пред очите ни, които обаче никога не сме се постарали да изследваме в тяхната форма. За да бъдат разшифровани, трябва да имаме предвид, че:

- хоризонталните линии са знак на обвързването;
- кривите са знак на любовта;
- кръстосванията са знак на кръстопътя или на изпитанието.

Така се получава следното...

1. Минерал. Отвесна черта. Няма хоризонтална черта, следователно липсва обвързване. Няма крива. Значи — няма любов. Камъкът не е обвързан с нищо и не обича нищо. Няма кръстосване, следователно липсва изпитание. Това е началото на приключението на материята. Тук е инертната материя.

2. Растение. Животът започва. Хоризонталната черта долу обозначава обвързаността на растението с почвата. То е неподвижно, вкопано е с корена си в земята. Горната крива обозначава любовта му към небето, към слънцето, към светлината. То е обвързано с почвата и обича небето.

3. Животно. Две криви. Обича небето, обича земята, не е обвързано нито с небето, нито със земята. Всъщност животното е целуваща уста над хапеща уста. То е чиста емоция. Живее само сред страх и желание. Не е обвързано.

4. Човек. Кръстосване. Кръстопът между 3, животното, и повисшата фаза, която е:

5. Съзнателният човек. Обратно на 2. Чертата горе означава, че е обвързан с небето, кривата долу показва, че обича земята. Той се рее и наблюдава човечеството отстранено, за да го проумее и обикне.

6. Ангел. Любовната крива се възкачва към небето в спирала. Той е чиста духовност.



7. Бог ученик. Кръст. Отново кръстосване. Обратното на 4. Богът ученик е кръстопът между ангела и нивото над него.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI (препис по памет от том III)

## 5. ПОДГОТОВКА

— Том шести?

От скромност Мата Хари се е подписала с името на онзи, който е започнал проекта: Едмон Уелс.

— „Ние сме само нишката, която събира цветята в букет...“ — припомня тя. Препрочитам откъса.

— Препис по памет от том трети?

— Страх се много, важното е да се съхранят духът и идеята.

Затварям ценното произведение успокоен, че тя е бдяла нашето знание да не бъде изгубено.

— Колко е часът?

Мата Хари поглежда екрана на своя анх.

— Остава ни още четвърт час.

Тя вади от раничката си пакет цигари и кутийка кибрит. Запалва една цигара и ми подава друга.

Навремето като смъртен бях лекар и се възмущавах от тази отрова, замърсяваща белите дробове. Ала обстоятелствата наистина са извънредни и надмогвам отвращението си.

— Цигара за осъдения, а?

— Следлюбовна цигара — поправя ме тя.

Смуквам дълбоко и започвам да кашлям.

— Изгубил съм навика.

Тя се сгушва до мен и прошепва:

— Обичам те.

— Защо?

Потърква носа си о моя и ме закача.

— Може би защото си... обичлив. Ти си най-притеснителният, най-нехаризматичният тип, който съм срещала, без никакво самочувствие, който прави гаф подир гаф, но в крайна сметка ти единствен се опита да се изкачиш по планината, та да пробваш да се срещнеш със Зевс. Осмели се.

Аз почти подскачам.

— Не само пробвах, действително разговарях с него. Тя прави мил жест, все едно успокоява лъжливо дете.

— Мечтател си ти.

— Никакви мечти, направо стигнах до върха на планината и видях какво има там горе. Сграбчвам я за раменете, та лицата ни да бъдат едно срещу друго.

— Вярвай ми!

— Те ни казаха, че...

— Не бива да се слуша какво ни казват те. Те ни манипулират. Не знам откъде да започна.

— Какво мислиш, че се е случило с мен?

— Отмъкна крилатия кон на Атина, издигнал си се към склоновете на планината, после той те е съборил. След това са те заловили кентаврите полицаи. Затворили са те за цяла седмица, за да те накажат за дързостта ти. Днес са те пуснали, за да можеш да участваш във финала.

— Не стана така.

Тя се взира невярващо в мен.

— Тогава каква е твоята версия?

— Не е *моята версия*. Истината е. Действително се качих там горе и никой не ме е спирал.

Всъщност там, където бях, не може да се качи нито кентавър, нито грифон. Запалвам нова цигара.

— С какво време разполагаме?

Тя сяда на коленете ми с лице към мен.

— Десет минути. Имаме малко време. Разкажи ми твоята версия. Затварям очи, за да си припомня добре всичко, което се случи.

— Ами...

Вдъхвам дълбоко лютивия дим, усещам как той прониква в плътта ми, замърсява я и тя се отпуска.

— С Пегас дълго набирахме височина по посока към върха. Наложих се да се приземя заради дъжда. Тъпият крилат кон не обича капките и се бои от бурите. Затова продължих нагоре сам. На едно междинно равнище, където имаше гора, открих къща, в която беше Хестия, богинята на огнището<sup>[1]</sup>. Тя ме увещаваше да се върна обратно, но аз не я послушах.

— Не се увличай в подробности.

— Стигнах до второ междинно равнище, една жълта пустиня. Там се озовах очи в очи със Сфинкса, който пазеше една клисура сред скалите. Той ме посрещна със загадката: „Кое е по-прекрасно от Бог и по-ужасно от дявола...“

— Знам, голямата загадка, с която никой не бива допуснат до върха. Мата Хари затваря очи и рецитира наизуст:

— „Кое е по-прекрасно от Бог, по-ужасно от дявола? Бедните го имат, на богатите им липсва и ядеш ли от него, умираш.“

— Намерих отговора.

— Какъв е?

— Нищо.

Мата Хари смръщва неодобрително хубавите си вежди. Странно как хората не обичат да чуват истината. Както твърдеше Едмон Уелс: „Можеш да поднесеш подарък само ако си подготвил човека насреща да получи такъв. Иначе той е неспособен да го оцени“.

— Уверявам те, отговорът е: „Нищо“.

— Защо не искаш да ми кажеш отговора? Само двамата сме. Вече не бива нищо да криеш от мен.

— Отговорът е: „Нищо“.

Едмон Уелс казваше също: „Чуват, ала не слушат, виждат, ала не гледат, знаят, ала не разбират“.

Просто проблем със съсредоточаването.

— „Нищо“ не е по-прекрасно от Бог. „Нищо“ не е по-ужасно от дявола. На богатите им липсва „нищо“. Бедните имат „нищо“. Ядеш ли „нищо“, умираш.

Мата Хари явно не е много убедена.

— И какъв е смисълът всъщност?

— Може би такъв: ако Бог бъде определен като „всичко“, това „всичко“ съществува единствено спрямо своята противоположност, сиреч: „нищо“.

Личи си, че не разбира. Затова продължавам:

— „Това, което не си“, определя обратното, „това, което си“. Да знаеш кое е обратното спрямо теб е най-добрият начин да узнаеш какво представляваш. Обратното на „всичко“ е... нищо.

Мата Хари сменя позата и сяда по турски на пода. Намествам се срещу нея.

— Наистина ли си срещнал Великия Зевс?

Кимам.

Погледът ѝ недоловимо се променя.

— Лъжеш!

Забравил съм колко мощно е позоваването на Зевс. Вярно, ако някой ми съобщи, че е успял да се срещне със Зевс, би ми било трудно да му повярвам. Тя ме улавя за раменете.

— Ти, Микаел Пенсон, си се изкачил до върха на планината и си „Го“ видял лично?

— Уверявам те.

— Разполагаш ли с доказателства?

— Съжالياвам много, не съм слязъл от върха, носейки за спомен скрижали като Моисей. Тялото ми не е обкръжено от светлинен ореол и не лекувам скрофули, полагайки ръка върху тях. Срещата със Зевс не ме промени. А ти се заклевам, че го видях, както виждам теб.

— И трябва да ти повярвам ей тъй на, понеже го казваш? *Никога няма да ми повярва.*

— Не те карам насила.

Тя намотава около пръстите си кичур от своята тъмна коса.

— Е, разказвай, според теб как изглежда ТОЙ?

— Висок е. Много висок. Много внушителен. Може би е висок пет метра. Всъщност е точно такъв, какъвто си го представяме всички. Белобрад. Тогата му е тежка като двойни завеси. Има плътен и мощен глас. В ръка държи мълния.

— Сигурен ли си, че не е някой, който се е направил на него именно за да се подиграе с теб? Тук има много създания, които са способни да се преобразяват. Колко му е да наденеш бяла тога и да приказваш, имитирайки баритон, та да се представиш за цар на Олимп...

— Видях го в неговия палат, заедно с циклопите, които го обкръжават.

— Може сетивата ти да са те подвели. Преценява ме пак, после заявява примирително:

— Той ли е бил гигантското око в небето?

— Той е многообразен. Бил е гигантското око, също и бял заек, бял лебед и прочее. Може да се видоизменя как ли не.

— А ТОЙ видя ли те?

— Разбира се.

— Говорил си с НЕГО?

Произнася „ТОЙ“ и „НЕГО“ с огромно уважение.

— Отначало не можех. Бях ужасно смутен. Той ми наложи едно изпитание и се сражавах...

— С чудовище?

— По-лошо. Със самия себе си.

Долавям нов скептицизъм у моята приятелка.

— В действителност имах срещу мен въплътено огледално отражение.

Тя подгъва крака под себе си като внимателна ученичка, която слуша странен урок.

— Значи, те е накарал да се бориш със себе си и...?

— Победих. После ме застави да играя срещу моя народ.

— Срещу хората делфини?

— Искаше да ме изпита, преди да ми разкрие СВОЯТА истина. Искаше да знае дали съм готов да жертвам най-скъпото за мен.

Този път тя май се доверява повече на моя разказ.

— Стига си ме затрупвал с подробности. И каква е НЕГОВАТА истина?

— Зевс се възхищава от смъртните, понеже създават произведения, които изобщо не са му хрумвали.

Тя ме притиска да продължа.

— Разведе ме из своя палат. Има музеи, той наблюдава и дебне най-хубавите човешки творения.

— С това ли се занимава царят на Олимп? Значи е нещо като... воайор?

— Срещата със Зевс не ме доведе до отговори на множеството ми питання, а само ме наведе на огромен брой нови въпроси. Особено когато открих тайната на неговия палат.

— Стига си се правил на загадъчен.

— Отворих един прозорец откъм задната страна на главната зала, където е престолът му. И оттам различих...

— Какво?

— Има друга, още по-висока планина, по-надалеко, която е скрита от първата. А на върха на тази втора планина има светлина.

— Същата като на първата планина?

— В действителност светлината, която съзираме, не идва от първата планина, а от онази, която е отзад и я надвишава.

Тя явно е изненадана.

— Друга, по-голяма планина, така ли?

— Да, по на изток от Еден. Накрая Зевс призна, че съществува нещо над него, някакво присъствие, което е по-могъщо. Зевс няма представа кой или какво е всъщност. И той наблюдава светлината на втората планина.

— Защо не се изкачва там да види какво е?

— Твърди, че билото е опасно от силово поле. Единствено победителят на играта на божественост ще може да премине през него.

Мата Хари се чуди.

— Това е последната, най-голямата Загадка — признавам аз.

— На какво равнище се поставя сам Зевс в стълбицата на съзнанието?

— Той се самоопределя като същество със съзнание „8“, като осмицата е образ на безкрайността. Впрочем ще трябва да допълниш Енциклопедията. Подир 7, бога ученик, иде Безкрайния Бог. Любовна крива, която все се вие, но се върти в кръг, без да се изкачва и без да отива надолу.

Мата Хари се колебае, после взема Енциклопедията и един молив и записва продължението на откъса по мои указания.

— А как нарича присъствието, което е над него?

— „9“.

Бившата холандска шпионка стиска молива.

— Трябва да ми повярваш. Не бих могъл да измисля такъв спомен. Действително преживях всичко това — заявявам аз.

— Според теб какво е „9“?

— Спирала, обратна на 6, на ангела. Любов, която не се изкачва, а се насочва надолу. От небето към земята. Спирала, която се върти и която разбърква цялото ястие.

— Девет... — произнася тя, сякаш се опитва да осмисли това ново понятие.

— За мен това е Създателя на Вселената.

— Значи, спечелилият играта ще има достъп до прословутата девятка?

— Дори повече от това. Според Зевс този випуск е различен от всички дотук... Той смята, че победителят няма само да победи в играта. Той може да се издигне до по-горното равнище и да стане самият той новото 9, което ще царува над всички светове. Този път Мата Хари изобщо не ми вярва.

— И откъде му е хрумнало това?

— От послание, дошло от планината. Според него Великия Бог вероятно е уморен и иска да зареже всичко. Затова и залогът на играта, която ще протече през следващите минути, е толкова ключов. Трябва да спечелим, иначе...

Мата Хари хапе устни.

— Не ти казах всичко. И тук през време на твоите премеждия имаше... инциденти — казва тя.

— Слушам те.

— Твоят народ, така де, народът на делфините, се сблъска с беди. С много беди. Вече е в извънредно затруднено положение.

— Народът ми неизбежно е оцелял все още... иначе нямаше да бъда тук.

— Разбира се. Преживя някак вековете, но е намалял, разпилян е, разпръснат. Жорж Мелиес и Гюстав Ефел приеха малцината оцелели подир различните изпитания.

— Щом някои са налице, ще участвам в играта, за да победя.

— Няма да е лесно. Твоите хора толкова са свикнали да ги преследват, че след като се озоваха при нови гостоприемни народи, предпочетоха да се претопят, за да се слоят с местното население. Отказаха се от своята религия и приеха религията на своите домакини. Аз самата и Едит Пиаф посрещнахме и закриляме доста от тях, но и при нас твоите хора делфини решиха да изоставят своите традиции и различия.

*Вероятно преувеличава.*

— Ще играя с онези, които не са се претопили напълно.

— Как да ти кажа, много от твоите хора, които не са се отметнали още, имат чувството, че... тъй де...

— Какво още!

— Че техният бог ги е... изоставил.

Откъм арената на амфитеатъра отекват тръбни звуци.



Спускаме се натам. Спомням си, че когато я загърбих, „Земя 18“ беше нещо като „Земя 1“ по време на античния Рим.

По-голямата част от човечеството на „Земя 18“ подир властването на империята на орлите постепенно затъваше във варварство. Изминали са седем дни, любопитен съм да науча докъде са стигнали сега и какви са техните водачи.

---

[1] В „Дъхът на боговете“, предишната книга, става дума за Хера. — Б.пр. ↑

## 6. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: НЕРОН

Нерон е роден през 37 г. сл.Хр. и е син на Домиций Ахенобарб и на Агрипина.

След като Агрипина се отървава от бащата на детето, става четвъртата жена на император Клавдий. Тогава успява да убеди новия си съпруг да осинови нейния син.

Нещо повече — урежда Нерон да се ожени за дъщерята на император Клавдий, Октавия.

Така покрай интригите на майка си Нерон става едновременно осиновен син и зет на най-могъщия човек по онова време.

Подтикван от Агрипина, император Клавдий по-нататък посочва новоосиновения си син за свой единствен наследник, лишавайки от права собствения си син, който е с негова кръв — Британик. Още щом облагодетелства така Нерон, император Клавдий бива убит през 54 г. (навярно отровен от Агрипина, която се е бояла, да не би да промени волята си). Тогава римският сенат се покорява на хитрините на Агрипина, одобрява избора на Клавдий и обявява Нерон за нов император, пренебрегвайки Британик.

Под влияние на майка си и на своя възпитател Сенека младият император Нерон започва едно „разумно“ царуване. Той взима решения, които се харесват, и управлява империята разсъдливо.

Това обаче не е задълго. Нерон се опасява да не би когато Британик възмъжее да предприеме завладяването на императорската власт и се разпорежда да го отровят.

След известно време, подразнен от непрестанните забележки на майка си относно неговата нова любовница, прелестната Попея Сабина, той настоява тя да живее извън палата.

Пътувайки на един кораб, тя се спасява случайно от едно легло капан, чийто свод рухва, тъй като е с оловна тежест. Смазана е една непредпазлива нейна приятелка. Едва-що съвзела се след вълнението, Агрипина поисква да се види със сина си.

Нерон нарежда на своите гвардейци да я обкръжат, да я пребият с тояги и да я заколят. Астролозите били предупредили Агрипина, че

нейното дете ще бъде император, но ще я убие. А тя била отговорила: „Да ме убие, само нека царува“.

Понесен от инерцията, Нерон разпорежда още едно престъпление: убийството на своята съпруга Октавия (обвинена, че е безплодна). Така вече може да се ожени за своята любовница Попея.

Сенека се опитва да му внуши отново здрав разум, но Нерон го отпъжда.

Синът на Агрипина навлиза в период на деспотично царуване. Увелича се от спорт, кара колесници в състезания. Увелича се от поезия, участва в поетични конкурси. Неизменно го обявяват за победител.

Страстен любител на оргии, нощем излиза преоблечен като обикновен гражданин, за да присъства на големи празненства, и всички се преструват, че не са го познали. Често след препиване дръпва настрана някой сътрапезник, пребива го и го захвърля в канавката.

Нерон научава, че Сенека продължава да го критикува, и нарежда той да бъде убит.

В пристъп на гняв пребива с ритници Попея Сабина, макар да е бременна от него, и тя умира от нараняванията.

После се оженва за Статилия Месалина (първо урежда да екзекутират мъжа ѝ, за да не е обвързана със съпруг). През 64 г. заповядва две трети от Рим да бъдат опожарени, за да осъществи своя велик проект за обновяване на нехигиеничните квартали. Дори съчинява поезия и музика, за да придружават зрелището на обхванатата от пламъци столица. Населението не е предупредено изобщо за това „строително предприемачество“ и хиляди хора загиват. Гняв обзема жителите на града. Тогава Нерон намира изкупителни жертви и посочва като отговорни за пожара християните. Подир развихрилите се гонения ги подлага на изтезания, за да признаят вината си, и ги осъжда на публична смърт в грандиозни зрелища, за да укроти народния гняв. Ала зле ръководената империя вече се тресе отвътре. Започват епидемии от глад, болести, надигат се военни бунтове.

Накрая римският сенат обявява Нерон за публичен враг и провъзгласява консула Галба за нов император. Научавайки, че е осъден на смърт, Нерон се самоубива на 9 юни 68 г. с помощта на своя

роб, плачейки и повтаряйки току пред гибелта си: „Какъв велик артист  
губи светът в мое лице!“.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 7. ГОЛЕМИЯТ МИГ

— Не искам да те изгубя.

Мата Хари стиска силно ръката ми.

Заедно се присъединяваме към останалите богове ученици в трапезарията.

Като виждат изпомачканото ни облекло и разчорлените ни коси, нашите съперници със сигурност се досещат какви сме ги вършили насаме.

Но те са погълнати от предстоящото съревнование.

За да не скучаят, докато чакат, хората са им раздали книги от „Земя 1“.

Бруно Балар се е навел над книга по съвременна история, Ксавие Дюпюи е погълнат от китайски труд по военна стратегия, Жорж Мелиес е увлечен от съчинение за старинните магии, Гюстав Ефел — от книга за архитектурата, Жан дьо Лафонтен — от съчинение по химия, Франсоа Рабле — от готварски сборник, Тулуз-Лотрек — от книга за живописата, Раул Разорбак проучва труд за новите технологии. Симон Синьоре е затворила очи. Едит Пиаф си повтаря молитва.

— Чухме да свирят тръби, време ли е вече? — питам аз.

— Още не — отговаря Раул Разорбак.

Дионис ни е предупредил, че ще има тръбен сигнал единствено за да се провери акустиката на големия амфитеатър.

— Възползвай се и провери дали анхът ти е добре зареден — обръща се към мен Жорж Мелиес. — Би било жалко да откаже насред играта.

Благодаря му, след като установявам, че действително инструментът е само наполовина зареден.

Тогавя Мата Хари се впуска в гимнастически упражнения за гъвкавост, които доста напомнят за заниманията по тай чи чуан, които съм наблюдавал из парижките градини, докато бях смъртен на „Земя 1“.

Бавните движения й дават възможност да се концентрира, тя сякаш плува във въздуха.

Сядам до Симон Синьоре и стискам клепачи също като нея.

Знам, че подир няколко минути за мен и за моите смъртни ще се развихрят революции, войни, кризи, страсти и предателства.

Ясно ми е — не мога да очаквам милост от моите единайсет съперници. Трябва да бъде изобретателен. *Изненадващ.*

Това е правилната дума.

Едмон Уелс ме е наставлявал: „Побеждава не непременно най-умният, а онзи, който умее да предвижда, да бъде там, където не го очакват, да действа непредвидимо“. *Ако съвсем се издъня, ще пратя нов пророк.*

Не. Трябва да се откажа от тази идея. Без чудеса, без пророци. Това са лесни решения за бог без доверие в самия себе си и в оправността на своите последователи.

Дионис идва пак, за да оповести, че трябва да изчакаме още десетина минути, докато нещата бъдат напълно подготвени от режисьорска гледна точка.

*Режисьорска гледна точка?*

Значи, това е смисълът на тази последна игра — спектакъл с режисьорска намеса, както при театрална пиеса или филм.

Имам сценична треска. Останалите също.

Припомням си думите на Зевс: „Залогът на всички игри е да откриеш самия себе си. Знаем всички отговори на всички проблеми, защото вече сме се сблъскали с тях през време на предишните си съществувания. Единствената ни слабост е, че забравяме. Или пък биваме разсейвани от интригите и лъжите на другите. Ако обаче се върнем към нашата същност, ако действително харесваме себе си заради това, което сме, а не заради героя, в който другите искат да ни превърнат, тогава всичко е наред, всичко около нас се нарежда по естествен начин“.

Опитвам се да проумея напълно смисъла и тежестта на всяко слово.

Зевс не е крайният бог, но в ролята си на 8 вероятно ми е дал някакъв ключ.

*Да помня кой съм в действителност.*

*Да се върна към своята същност.*

Той ми беше казал:

МИ-КА-ЕЛ... самото ти име съдържа информация. Ти си Микаел. На иврит това означава: „Ми“ — кой, „Ка“ — като и „Ел“ — Бог. Кой е като Бог... *Кой съм аз?*

*Ха сега де, ама кой съм аз?*

Ужасните думи на Мата Хари отекват в мен: „Твоят народ смята, че неговият бог го е изоставил“.

*Подир всичко, което съм правил за тях в миналото.*

Като си помисля, че през своя живот на смъртен непрестанно отправях искания, упреци, молитви към един въображаем бог... не си давах сметка, че въпросът не е: „Какво може да стори Бог за мен?“... а по-скоро: „Какво мога да сторя аз за Бог?“.

Колкото до моите смъртни, те свързват понятието „храм“ с понятието „служба за жалби“. Искат здраве, любов, богатство, слава, вечна младост, да не говорим за унищожението на техните неприятели. Никога не са доволни от живота си. Винаги искат нещо повече. Всички са с усещането, че са жертви на несправедливост, и дори да се скъсам да им помагам, отсреща текат само оплаквания. Ако жалките им желаниа не бъдат незабавно удовлетворени, дори започват да богохулстват.

Значи, моят народ на делфините, на който толкова държа и който не би съществувал без мен, е започнал да се съмнява в мен. Приема други богове, претопява се, забравя моите поучения. И всичко това — единствено защото съм отсъствал някакви си хиляда и петстотин „годинчици“.

*Как бързо забравят доброто, как помнят единствено злото! Неблагодарници такива.* Появява се Дионис.

— Остават само пет минути, бъдете готови.

Мата Хари досега се е разхождала насам-натам, ето че се връща при мен и се сгушва в обятията ми.

— Трябва да успеем — мълви тя.

Раул Разорбак се вира странно в мен, сякаш се кани да се занимае с моя случай още щом играта започне.

Той произнася от разстояние:

— Нека най-добрият да победи.

— Надявам се да не си ти — отвърщам не по-малко сухо аз.

А истината е, че всичко започна поради срещата ми с него в гробището „Пер Лашез“, в Париж, на „Земя 1“. Без него животът ми

вероятно щеше да бъде по-обикновен. Бях го приемал за моя най-добър приятел, той ми разкри неведоми хоризонти, а после ме разочарова.

Според него целта оправдава средствата.

Внезапно тръбите зазвучават вкупом, мощен звук. Дионис се появява пак.

— Изчакайте още малко — казва той. — Ще ви кажа кога ще можете да започнете. Тръбите започват да пищят.

Мата Хари доближава лицето си до моето и промълвява:

— Не забравяй, че си бог.

Притиска ме до стената и ме целува. Усещам сладкия ѝ дъх.

— Ало, влюбените, не е моментът да си гукате, всичко е готово — съобщава Дионис. — Време е!

Тежките порти се разтварят и откриват коридор от черен мрамор.

Поемам си дълбоко дъх. Всички тръгваме много бавно. Както някога гладиаторите са поемали към своята съдба.

Имам чувството, че всичко, което ще ми се случи, е вече писано.

Един от нас ще оцелее и може би ще стане господар на всички светове.

В дъното на коридора две крила от масивен бронз бавно се отварят с проскърцване.

Оглушава ни мощен възглас.

Навлизаме в арената с предпазливи стъпки.

Засега виждам само синевата на необятното небе, яркосиньо, което ме заслепява, а под него е тълпата на крака, която ръкопляска. Никога не съм виждал толкова народ в Олимпия. Тътенът на гласовете става по-отчетлив.

Някои подсвиркват, други ръкопляскат, трети повтарят в хор името на предпочитания от тях състезател. Дори ми се струва, че чувам и моето. Небето става още по-синьо.



## 8. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: СИН ЦВЯТ

Синият цвят дълго време е бил пренебрегван. Древните гърци смятали, че синьото не е истински цвят. За цветовете били признати само бялото, черното, жълтото и червеното. При това имало и технически проблем с оцветителите: бояджиите и тъкачите не умеели да постигат син цвят.

Единствено Египет на фараоните смятал синьото за цвят на отвъдното. Изработвали го чрез медта. В древния Рим синьото е варварски цвят. Може би защото германците боядисвали лицата си със сиво-син прах, за да си придадат призрачен вид. На латински и на гръцки думата „син“ не била ясно определена, често се свързвала със сивото или зеленото. Затова и самата дума bleu<sup>[1]</sup> произлиза от германското blau. За римляните синеоката жена изглеждала вулгарна, а синеокият мъж — груб и тъп.

В Библията синият цвят се споменава рядко, но сапфирът — син скъпоценен камък — е високо ценен.

Презрението към синьото продължава на Запад чак до Средновековието. Колкото по-ярко е червеното, толкова по-силно се възприема то като знак за богатство. Затова червеното се използва в дрехите на свещениците, включително на папата и на кардиналите.

Настъпва обратът: през XIII век благодарение на азурита, на кобалта и на индигото творците най-сетне успяват да постигнат синьото. То става цвят на Дева Мария. Тя бива представяна със синя наметка или със синя рокля, било то, защото Дева Мария обитава небето, било то, защото синьото се брой за отсянка на черното, сиреч на траура.

През този период небесата биват оцветявани в синьо, след като преди това са били черни или бели. Морето, което е било зелено, също посинява в гравюрите.

Модата се намесва и синьото става аристократичен цвят, а майсторите на платове следват тенденцията. Те си съперничат в изкуството да предлагат все по-разнообразни оттенъци на синьото.

„Синилничето“, растение, предназначено за извличането на син цвят, се отглежда специално в Тос-кана, в Пикардия или например в околностите на Тулуза. Цели области процъфтяват благодарение на индустрията за производство на сини оцветители. Катедралата в Амиен бива съградена с даренията на търговците със синилниче, докато в Страсбург търговците на багрилен брош, растение, от което се получава червения цвят, се затрудняват да финансират своята катедрала. Съответно във витражите на елзаските катедрали дяволът умишлено бива представен като... син. Тогава направо се води война на културите между районите, където предпочитат синьото, и онези, където предпочитат червеното.

През време на протестантската реформация Калвин обявява, че има „почтени“ цветове: черното, кафявото, синьото. Има и „непочтени“: червеното, оранжевото, жълтото.

През 1720 г. един берлински аптекар изобретява „пруското синьо“, което позволява на бояджиите да разнообразят още повече оттенъците на синьото. Напредъкът в корабоплаването дава възможност да се използва индигото от Антилските острови и от Централна Америка, чиято оцветителна способност е по-голяма от тази на синилничето.

Намесва се и политиката: във Франция синьото се превръща в цвят на бунтовниците републиканци и се противопоставя на бялото на монархистите и на черното на католическите партии.

По-нататък републиканското синьо ще бъде използвано срещу червеното на социалистите и на комунистите.

През 1850 г. една дреха го въздига съвсем — това са джинсите, измислени от шивача Ливай-Строс в Сан Франсиско.

Понастоящем във Франция мнозинството хора при допитвания сочат синьото за свой любим цвят. В Европа Испания е единствената страна, където се предпочита червеното.

Единствената област, в която синьото не успява да пробие, са храните. Киселите млека в сини опаковки не се продават толкова, колкото онези в бели или червени опаковки. Практически няма ястие със син цвят.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

[1] Син (фр.). — Б.пр. ↑

## 9. СИМФОНИИ

Синевата просветлява и се появява ярката белота на слънцето в единайсет часа.

Внезапно тръбите замлъкват. Притихва и тълпата. Настъпилата тишина е по-оглушителна и от врявата. Вече няма вятър. Птиците и насекомите си траят.

Но си се мирис на пясък, на прах, на камък и пот.

Шумът от собственото ми дишане заглушава другите звуци.

Ето че ние, дванайсетте богове чираци, сме застанали по средата на арената.

Тълпата се разполага по местата си и ни наблюдава безмълвно. Пейките са препълнени с полубогове, полубогини, асистенти, химери, сатири, дребосъци и гиганти, с всевъзможни многолики създания и всякакви чудовища от гръцката митология. Никога не съм си давал сметка, че населяващите Еден са толкова многобройни и разнообразни.

Атина, богинята на справедливостта, се кипри над нас по средата на подиум, облечен в червено кадифе. Край нея седят другите ни богове наставници: Кронос, богът на времето, Хефест, богът на ковачниците, Арес, богът на войната, както и Хера, Аполон, Хермес, Дионис, Артемида, Деметра...

Усещам погледа на вперени в мен изумрудени очи.

*Афродита.*

*Какво пак иска от мен?*

Отстрани забелязвам нейния син Хермафродит, който ми смигва и изплезва мръснишки език. Спомням си как успях да се измъкна от него тъкмо когато искаше да ме преобрази като носач на планета.

Икар се изправя и започва буйно да ръкопляска. Така дава сигнал и всички присъстващи се включват. Всички са следили нашите прекеждия от самото начало, както и прекеждията на нашите народи. За зрителите навярно това е също тъй вълнуващо, както да гледаш телевизионен сериал с напрегнато действие, изпълнено с обрати. Само дето вместо няколко десетки привични актьори тук се вихрят тълпи от

статисти, които дни наред се любят и избиват, за да предложат зрелище на боговете.

Раул бе прав в своето определение: „Земя 18“ е просто игра на шах с милиарди живи пешки.

Мата Хари забелязва вниманието на Афродита към мен и улавя ръката ми, за да покаже ясно, че ѝ принадлежа и че няма никакво намерение да отстъпва правата си.

Совата е кацнала на рамото на Атина, когато тя става и размахва своето копие, за да укроти тълпата.

— Обявявам финала на осемнайсетия випуск на богове ученици в Еден за открит. Изскачат кентаври с тамбурини и започват да ги удрят в пресеклив ритъм. Отекват възгласите на играчите и на зрителите. Ръкоплясканията следват ритъма. Излизат колесници, теглени от грифони, с преносими водоеми, откъдето сирени издават пискливи гласове.

Многогласният хор на харитите и хората подема бодра песен, която зазвучава все по-силно и предизвиква вълнение.

Пеенето става още по-мощно, подкрепено от оркестър от музи, ръководен от Аполон. Сред девойките в червени тоги разпознавам Кармен, преobraжението на Мерилин Монро, която вече е муза на киното, както и преobraжението на Фреди Майер, станал муза на хумора. Впрочем те ни отправят по един съучастнически жест, на който аз не посмявам да отговоря поради тържествеността на момента.

Внезапно пеенето поутихва и се появява Орфей със своята деветструнна лира. Той започва да свири солова партия с изключително майсторство. Мелодията изпълва амфитеатъра и ни дава за кратко възможност да забравим предстоящата ни отговорност. Орфей приключва партията си сред силни аплодисменти и се покланя. Атина чуква по земята с острието на копието си и небето се изпълва от ято гургулици. Пеенето затихва. На свой ред и изпълнителите се настаняват по пейките.

С един жест богинята на справедливостта постига пълна тишина.

— Дами и господа, ето го очаквания тъй отдавна миг. Последната глава от историята на „Земя 18“. Роди се свят, светът узря, да станем свидетели на неговия връх!

Тълпата откликва със силен възглас. Атина продължава:

— Всички с трепет следихме работата на боговете по този свят. Подир хаотичното начало боговете ученици от випуска овладяха положението и ни дариха превъзходни зрелищни моменти, каквито ние тук в Олимпия умеем да ценим.

Дванайсетте преподаватели по божественост потвърждават.

— Държа да благодаря на боговете наставници за проявеното търпение при обучението на бившите смъртни, посредством което те бяха преобразени в отговорни богове. Вие, някога роби на своите лични съдби, станяхте господари, които определят не само съдбите на други хора, но и на цели цивилизации. Въпреки строгостта на някои от нас, която бе наложителна заради вашето израстване, ние сме горди, че направихме от вас... богове, достойни за това име.

Афродита сякаш се опитва да ми каже нещо. Устните ѝ оформят срички, които не разбирам. Атина завършва с представянето:

— Дошло е време не за думи, а за дела. Бъдете силни заради вашите души и заради подчинените ви души.

— Какво ще стане с нас, ако не спечелим? — пита Симон Синьоре. Атина свива рамене в отговор на ненавременния въпрос.

— Ще станете като нас обитатели на този остров, но под друга форма...

— А ако спечелим? — обажда се Бруно Балар.

— Ще се въздигнете до Елисейските полета.

Богинята на справедливостта дава знак и Аполон надува един овнешки рог. Портите вдясно се разтварят и кентаврите оставят грамадна вдлъбната мраморна поставка. Появява се и Атлас, понесъл на гръб стъклено кълбо, в което се намира „Земя 18“.

Той пристъпва мъчително, явно изтощен, като щангист, и с пъшкане и страховито усилие прехвърля света в изпънатите си ръце.

Гледам планетата, разнасяна като топка за детска игра.

*Земя 18...*

Най-сетне титанът полага сферата, която има диаметър три метра, върху поставката, после внимателно включва тамошния континент на мъртвите, както и империята на ангелите. Тези две добавки позволяват рециклирането и управлението на преражданията на местните души.

— Ето, готово — съобщава Атлас. — Използвам случая, за да напомня, че условията ми на труд не съответстват на моя статут на...

— Млъкни, титане! — срязва го строго Атина.

Атлас отправя гневен и предизвикателен поглед към боговете, подир което подзема пак:

— Не може вече така. Аз също съм бог.

— Вършиш тази работа, защото си задължен от Зевс, когато предаде. Разкарай се. Сега нека играчите да пристъпят напред.

Тогава титанът повдига планетата и дава вид, че ще я строши, ако Атина не изпълни исканията му.

Ала богинята на справедливостта не се смущава от това.

— Забравяш едно, драги Атлас. Това е само проекция на истинската „Земя 18“. Ако счупиш кълбото, ще унищожиш единствено екрана, върху който въздействат учениците.

— Ако метна това нещо към вас, ще има щети — отвърща смутителят.

Разбирам, че това е отглас от стария спор между олимпийските богове, съюзени със Зевс, и титаните, съюзили се с Кронос.

Атлас се колебае, накрая се отказва, оставя стъкленото кълбо и отива да се настани на пейките сред група титани.

Кентаврите наместват високи върлини по най-горните пейки. Опъват платнища, които ще служат за екран. После се включват прожекторите.

Така, само като се обърнат, зрителите ще могат да виждат дванайсетте столици на играчите. Има изгледи отгоре, панорамни гледни точки, кадри с улици, паметници, пазари, храмове. Аз не виждам кой знае какво от моята столица на хората делфини, тя явно е под чужда окупация, но жреци и философи поддържат незабравените традиции. Хвърлям око и на другите екрани. Така си давам сметка за общото еволюционно равнище на „Земя 18“.

Тя е във върхова фаза на индустриално развитие. През повечето столици минават широки булеварди, по които вече се движат първите автомобили, шумни и пушещи, сред файтони, теглени от коне. В небето летят въздухоплатателни апарати, двуплощници и дирижабли с хелий. На „Земя 1“ това би съответствало на началото на ХХ век.

Грифони прехвърчат и наместват подиумчета и стълбички, които ще ни дадат възможност да застанем по-близо до кълбото, за да играем. Стискам с две ръце моя анх. Вече тръгваме напред, но един глас отеква:

— Спрете!

Застиваме изненадани. Афродита е промълвила нещо в ухото на богинята на справедливостта и тъкмо тя ни е наредила да мируваме. Сега тя се обръща към Дионис, който се изправя много учуден:

— Какво пак?

— Забравил си за ритуалните бани. Не се преструвай, че не разбираш. Знаеш, за финала учениците трябва да излязат пречистени, за да бъдат готови да свещенодействат.

— Ама те всички са чисти — възразява богът на празненствата. — Като са станали, са били под душа.

— Това е недостатъчно. Традиционните ритуални бани са задължителни при крайния етап, преди те да започнат да въздействат за последен път върху своите народи. Спомни си фразата: „За непечистените и брачната нощ може да навреди“. Ще отложим зрелището.

— Убеден съм — намесва се Аполон, — че вземам думата от името на цялото събрало се множество. Атина, чакаме този момент тъй отдавна, че предлагам да пренебрегнем тези формалности, колкото и да са значителни. Играчите са готови и би било жестоко и спрямо тях, и спрямо нас да удължим очакването. Всички нямаме търпение да видим кой ще бъде победител. Нека играта да започне.

Атина измерва с поглед нахалника.

— Аполон, чух искането ти и отговорът ми ще бъде кратък: не се бъркай! Традицията непременно ще бъде спазена при продължението на божествената игра. Без ритуала нашето обучение не би имало смисъл. Богове ученици, марш към баните.

Присъстващите надават възглас на разочарование. Аполон се изплюва на земята, колебае се дали да възрази на богинята, после раздражено се загръща в тогата си и отново сяда примирен.



## 10. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: АПОЛОН

Аполон е син на Зевс и на Лето и брат близък на Артемида. Сестра му избира за символ Луната, а той — Слънцето. Богинята Темида го храни с нектар и амброзия и за няколко дни той достига ръст на възрастен. Висок, красив, с дългата си руса коса става глезеното дете на Олимп. Притежава също голяма сила и при това го бива много в музиката и гадаенето.

Хефест, богът на ковачниците, му подарява вълшебни стрели. Въоръжен така, Аполон отива със сестра си да освободи град Делфи от властта на дракона Питон. Получава за това прозвището Аполон Питийс-ки — в чест на него се създават питийските игри, съдържащи музикални и атлетични изпитания, а Пития ще се нарича жрицата, която предвижда бъдещето в делфийския храм.

Аполон е голям женкар и има множество любовници, включително нимфи, от които му се раждат знаменити деца, например Калиопа и Асклепий. Все пак една жена се оказва неподвластна на неговия чар: Дафне. За да избяга от него, тя се преобразява в лаврово дърво, което оттогава е посветено на нея.

Аполон има и любовни приключения с млади мъже, например Хиацинт и Кипарис. Смъртта на двамата му любими го разстройва силно, първият се преобразява в цвете — зюмбюл, вторият — в дървото кипарис. Като бог на музиката и водач на музите Аполон създава един инструмент — лютнята. Получава лирата от ръцете на своя природен брат Хермес в замяна на част от стадо, което му е откраднало. Състезава се по музикално майсторство със сатира Марсий, като залогът е, че победителят ще направи с победения, каквото поиска. Аполон свири виртуозно на лирата си с двете ръце и одира жив нещастния Марсий, а тъй като той го е предизвикал с флейтата си, богът на музиката забранява този инструмент, докато накрая един музикант измисля нова, посветена специално на него.

Много животни биват свързани с него — вълкът, лебедът, гарванът, лешоядът (наблюдавайки полета на тези хищници, авгурите се опитвали да разгадаят волята на Аполон), както и грифонът, птицата

лира, а по-късно и делфинът. Произходът на бог Аполон вероятно е азиатски, тъй като той не е обут в гръцки сандали, а носи къси ботуши, които тогава са типични за азиатските страни. При това той е единственият олимпийски бог, приет от римляните с гръцкото му име, докато дори Зевс става Юпитер, а Афродита — Венера.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 11. РИТУАЛНИ БАНИ

Пара.

Коридори от бял мрамор със сиви ивици.

Дионис ни води из друг лабиринт на амфитеатъра. Всички горим от нетърпение, за нас тези ритуални бани са допълнително изпитание на нашата издръжливост.

На един ъгъл Дионис се разпорежда мъжете да тръгнат надясно, а жените да се отправят наляво. Ролята на бога на празненствата се поема от харити. Те ни отвеждат до един хамам, където ни карат да се съблечем и ни раздават хавлиени кърпи, които увиваме около бедрата си. След това Раул Разорбак, Бруно Балар, Ксавие Дюпюи, Жорж Мелиес, Гюстав Ефел, Жан дьо Лафонтен, Франсоа Рабле, Тулуз-Лотрек и аз се насочваме към просторни, обвити в мъгла зали с бели стени, по които има мозайки с митологични сцени.

Влизаме в запушени бани, а харитите идват при нас и ни сапунисват с гъби. После — леден душ. Явно същината на ритуала е да се редуват гореща вода и ледени струи. Накрая харитите завършват, като ни търкат с лаврови клонки.

После биваме приканени да се излегнем върху големи мраморни плотове, където девойки с тънки памучни бели туники ни намазват с бадемово масло и ни масажират. Лежа по корем, девойка с дълги руси коси масажира пръстите на ръцете ми, а друга дърпа пръстите на краката ми. Двете девойки тръгват съответно от ръцете и от краката и се пресрещат на кръста ми, който винаги при мен е леко напрегнат.

Останалите ми съперници са подложени на същото.

— В крайна сметка ритуалът не е толкова неприятен — мълви полугласно Жорж Мелиес, който е излегнат близо до мен. — Разбирам защо Атина настояваше да бъдем подложени на него преди играта. Като се поотпуснем, ще бъдем по-ефективни след малко.

— Трябва да е някаква древна традиция — заявява Раул. — И гладиаторите са били масажирани, преди да излязат на арената.

— Глезотия преди грубостите — подмята иронично Франсоа Рабле.

— Аз бих предпочел да играя веднага — казвам аз. — Имам чувството, че са ме прекъснали насред порива.

Иначе всъщност съм готов да призная, че изящните ръце на харитите са ми подействали приятно. Пръстите им търсят един по един схванатите места по гърба ми и ги притискат, докато изчезнат. После друга девойка в туника ни приканва да продължим сеанса встрани и ни повежда към отделни стаи. Там по таваните са прикрепени оси, които дават възможност на други, по-дребни и по-леки харити да действат. Сам в масажната стая, усещам как една от тях ми маха кърпата и се качва върху гърба ми, за да го тъпче. Вероятно и другите богове чираци се наслаждават на същото в съседните килии. Тогава една фигура се прокрадва в помещението и дава знак на харитата, която се занимава с мен, да ѝ предостави задачата. Разпознавам уханието ѝ, преди да съм я видял.

— Трябва да говоря с теб, Микаел, важно е.

— Сега ли е моментът за това, драга Афродита?

Тя не се качва върху гърба ми, а започва да ме масажира нервно.

— Според някои си се срещнал със Сфинкса и си оцелял, така ли е?

Гласът ѝ звучи изненадващо обезпокоено. Никога не съм виждал богинята на любовта в такова състояние.

— Истина е.

— Зададе ли ти гатанката?

— Точно така.

— Ти отгатна ли?

— Да.

Тя моментално спира да ме масажира.

— И какъв е отговорът?

— Нищо.

Тя стои и размишлява, после избухва в смях.

— Страхотно.

Пак се захваща да ме масажира почти радостно.

— И... Той говори ли ти за мен? Обръщам се, сядам с лице към нея.

Отблизо магията отново ми действа. Тя е същинска наслада за сетивата. Изумрудено-тюркоазените ѝ бадемovidни очи, златистата навита коса, гърдите, едва прикрити под бялата копринена туника,

дългите обици, диадемата, поясът от скъпоценни камъни ѝ придават вида на това, което тя е: богинята на любовта. Прави ми нежна физиономия, съзнавайки властта си. Понечва да ме погали по бузата, но аз я отблъзвам.

— Не се безпокой, отредиха един час за ритуалните бани, занимават тълпата с химери, които жонглират. Можем да поговорим. Има нещо съществено, което държа да ти кажа. Искам да спечелиш ти.

— Защо?

— Ти представляваш силата Д. Другите богове ученици са мъжкарни, които проявиха в своите цивилизации женомразство и презрение към жените.

— Забравяш Симон Синьоре, Едит Пиаф и Мата Хари. Тя явно започва да се преструва.

— Те не са толкова... женствени като теб.

Пак посяга да ме погали по лицето и този път я допускам до себе си. Припомням си всички ужасии, които Хермафродит, синът на Хермес и Афродита, ми разказа за майка си.

Преди да стане богиня, Афродита била обикновена смъртна, като всички нас. В тази своя битност била изоставена от баща си, който се хванал с млада жена. Затова тя намразила своя родител и решила да си отмъсти на мъжете, като ги очарова, манипулира и си играе с тях. Припомням си живото сърце с крачета, което ми бе подарила, за да ме обвърже. „Говори за любов и си прави гаргара с тази дума, тъй като тя е най-чужда за нея. Човек говори добре единствено за това, което не познава“, твърдеше Хермафродит.

Богинята бавно докосва шията и брадичката ми.

— Бях ти обещала нещо, Микаел. Ако разкриеш отговора на загадката, да се любя с теб.

— Сега си имам приятелка — казвам аз. — Обичам нея и само нея.

— Това не ме смущава. Аз не съм ревнива — отвърща палаво тя. — Обещала съм ти да се любя с теб, не съм ти обещавала да се женим.

Изсмива се закачливо.

— Знай, че да се любиш лично с богинята на любовта е единствено по рода си преживяване, несравнимо с никое друго, било то като наситеност или като многообразие. Всичко, което си изпитал с

други „женски“, е в рамките на шегата. Като цяло мъжете, претърпели това, твърдят, че са изживели усещане като да се любят за първи път.

Тя прави приканващ жест.

— Сега? Тук?

— Защо не.

Приближава се много бавно, после се навежда над мен. Устните ѝ са на няколко сантиметра от моите. Доближава се още. Очите ѝ са вперени в мен, сякаш съм някакво лакомство. Уханието ѝ ме обгръща. Питам се дали не ме омагьосва с вълшебния си пояс. Не помръдвам, все едно съм заек, застинал пред фаровете на колата, която ще го прегази.

Устните ѝ докосват лицето ми и усещам дъха ѝ върху кожата си. Тя леко се усмихва.

Затварям очи с усещането, че ми предстои нещо недобро. Същевременно напрежението, зложено в този миг, представата, че може би ще умра след няколко часа, ме подтиква да се възползвам от тази възможност.

Устните ни вече са слели дъх преди докосването.

В този момент отеква писък.

## 12. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ТАДЖ МАХАЛ

Сагата на Тадж Махал започва през 1607 г. — както обикновено се случва всяка година, царският пазар става достъпен за народа по изключение за един ден. Събитието представлява нещо като ежегоден карнавал, при който всякакво обикновено противозаконно поведение става допустимо. Жените от царския харем имат право да излязат на показ, да говорят високо и свободно и да се смесват с останалото население, купувайки си благовония, мазила, скъпоценности и дрехи. Те разговарят свободно с търговците и купувачите. Всички си общуват, без да се познават. Младите князе се състезават по поетични умения, за да прелъстяват красиви девойки.

През въпросната 1607 г. княз Кхуррам, син на императора Джахангир, навършва шестнайсет години. Той е хубавец, смятан за смел воин, владее изкуствата. Докато се разхожда с неколцина приятели сред сергиите на пазара в Мина, той забелязва една девойка, от чиято външност буквално се втрещява. Арджуманд Бано Бегум е на петнайсет години и също е княгиня от знатен род. Следва любов от пръв поглед. На другия ден княз Кхуррам поисква от баща си разрешение да се ожени за Арджуманд.

По принцип баща му е съгласен, но го съветва да поизчака. На следващата година императорът кара своя син да се ожени за персийска княгиня. Същевременно моногамията не е приета според мюсюлманските обичаи и моголските князе трябва да имат по много жени. И така, Кхуррам ще трябва да чака пет години, без да може да види своята любима и без да разговаря с нея, докато накрая дворцовите астролози разрешават втория брак на 27 март 1612 г. След като вижда колко чаровна и красива е новата снаха, бащата на княза я нарича „Мумтаз Махал“, което означава „светлина на двореца“. Двамата съпрузи са неразделни. Раждат им се четиринайсет деца, от които оцеляват седем. През 1628 г. Кхуррам започва бунт срещу своя баща. Той прекратява властта му и на свой ред става император. Приема името Шах Джахан.

Той открива, че неговият баща, който си е падал по весели празненства и е бил слаб ръководител, е оставил в наследство множество политически и икономически проблеми, които се заема да реши. Трябва да воюва с един опълчил се срещу него васал. Неговата жена го придружава през време на военните действия, но при пътуването дава живот на тяхното четиринайсето дете — дъщеря. Раждането е тежко. Императорът Шах Джахан остава край умиращата Мумтаз Махал. Преди да си отиде през 1631 г., царицата поисква две неща: съпругът ѝ да няма други деца от други жени и да издигне в нейна памет мавзолей, който да бъде символ на тяхната силна любов. Строителството започва след година в моголската столица Агра. Императорът Шах Джахан събира за този проект най-добрите архитекти и занаятчии от Индия, от Турция, та дори от Европа.

Тадж Махал е от бял мрамор, за да бъде озарен в розово при зори, в бяло по пладне и в златисто при залез-слънце.

Само че император Шах Джахан става деспот и фундаменталист. През 1657 г., възползвайки се от слабостта му, дължаща се на заболяване, собственият му син Аурангзеб, който е още по-запален фундаменталист, го пленява и започва религиозна война срещу индуистките провинции.

Шах Джахан моли само за една милост своя син: да има отвор в стената на неговата килия, през който да следи напредъка на строителните работи на гробницата на своята възлюбена. Той получава удовлетворение. Умира като затворник през 1666 г.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI



### 13. БОГОУБИЕЦЪТ

Без дори да увия кърпата около бедрата си, аз се втурвам гол по посока на женския хамам.

*Само не това. Каквото ще да е, но не и това!*

Тичам по белите мраморни коридори. Когато най-сетне се добирам до помещението, там са се скупчили хора. Разблъсквам всички и виждам едно тяло, проснато сред локва кръв. *Мата Хари.*

Притискам я към себе си.

— НЕ-Е-Е-Е!

Разтърсвам безжизненото ѝ тяло и се изправям с вопъл:

— Само не тя! Нека аз да съм вместо нея! Заменям живота си срещу нейния!

Вдигам юмрук.

— Ей, ти, Боже! Велики Боже, създателю на Вселената или който и да си, който взимаш решенията, ако ме чуваш — нямаш право да постъпваш така! Давам ти друг шанс. Ако можеш всичко, върни времето. Направи промяна. Направи я или ще те съдя. Ще ти кажа, че ако си бог и оставяш това да се случи, за мен ти не си бог на любовта, а бог на смъртта. Наслаждаваш се, наблюдавайки нашите нещастия! Даваш ни неща само заради удоволствието да гледаш нашата болка, когато си ги взимаш обратно. Нямахте право да постъпваш така, нямаште право. Дай заден ход. Върни се във времето, да преработим историята, Велики Боже, призовавам те да върнеш времето до мига, преди този ужас да се...

Прекъсва ме слаб гласец.

— Млъкни!

Това е Мата Хари. Тя е още в съзнание. От устата ѝ тече кръв.

— Късно е. Няма връщане назад. Сега, ако ме обичаш... млъкни и победи. Победи заради мен.

— Мата...

— Моля те, победи... Обичам те, Микаел. Победи заради мен!

После тя затваря очи. Зад мен чувам харитите да промълвяват:

— Беше мъж в тога, носеше гръцка театрална маска.

Скачам на крака.

— Появи се, като счупи един прозорец, стреля от упор, успях да видя всичко — обажда се друг глас.

— Избяга натам.

— Накъде?

Грабвам анха на Мата Хари и без да си дам труд да се обличам, хуквам по безкрайните тъмни коридори.

Зейнала тежка дъбова врата е отворена в посока, обратна на арената. Просветва. Намирам се сред широка улица на Олимпия. Тя е пуста. Отново е започнал да духа вятър, но аз не усещам хлад. В тялото ми кипят адреналинът и гневът. Една фигура се е устремила на запад. *Пипнах го.*

Той се насочва към портата, през която се влиза в града.

Прицелвам се и стрелям от голямо разстояние. Не го улучвам. Извиквам. Дори не знам какво викам. Просто начин да излея гнева си.

Той се обръща, явно ме вижда и побягва, завивайки, за да се насочи към синята гора. *Ще изчезне сред растителността.*

Пак стрелям от прекалено голямо разстояние и не го уцелвам. Тичам. Не го виждам вече.

Спирам се задъхан. Въртя се на място. Тогава се появява малка пеперудка с миниатюрно женско телце. Косата е рижа, очите — зелени. *Мушичката!*

Херувимката отваря уста и изплезва дългото си като лентичка езиче, показвайки ми посоката. Хуквам.

Сърцето ми бие силно в гърдите. За пръв път изпитвам бясно желание да убивам.

Херувимката хвърчи пред мен, води ме. Минавам през гъсталаци и стигам до една полянка. Богоубиецът е тук, но не е сам. Някой друг е изправен срещу него, със същата маска и със същата парцалива тога.

Те обаче не ме застрашават. Прицелили са се един в друг със своите анхове.

Вдигам оръжието си и се колебая, насочвайки го ту към единия, ту към другия.

— Не стреляй, Микаел, аз съм — казва дрезгав глас иззад една от маските.

— Кой „ти“? — питам аз.

— Аз, Едмон! — заявява глухият глас.

— Едмон Уелс е мъртъв — отговарям аз и насочвам оръжието си.

— Не, ще ти обясня.

— Не, аз ще ти обясня, Микаел — обажда се онзи насреща със сходен глас. — Аз съм истинският Едмон Уелс.

— В такъв случай имам въпрос към възкръсналия Едмон Уелс: какъв беше нашият девиз?

Двамата мълчат. Единият кашля. Другият също се задавя.

— Аз съм с теб. Трябва да го пречукаш — обажда се най-сетне левият.

— Не, аз съм — отвърща другият глас.

— Свалете маската — казвам нервно аз. — Така наистина ще видя кой кой е. Драги Едмон Уелс, щом си ти, нищо няма да изгубиш, ако смъкнеш маската си.

— Ако помръдна, той ще стреля — казва единият.

— Не, той ще стреля — отговаря другият.

Двата гласа си приличат. Само дето единият е малко по-дрезгав.

— Бързо го гръмни — съветва десният.

Стрелям по онзи, който е проговорил.

Той пада назад. В същия миг другият си сваля маската.

Това е Едмон Уелс. С триъгълното си лице и високо разположените уши прилича малко на Кафка. Очите му блестят, кашля.

— Защо не ми каза девиза?

— Кой точно? Много бяха. „Любовта за меч, хуморът за щит“. „Напред към неизвестното“. Или още по-старият: „Ти и аз срещу глупаците!“

Преизпълнен съм с объркани чувства: боли ме, че загубих Мата, радвам се, че отмъстих, и ми е приятно, че срещам отново моя наставник.

— Не познах гласа ти — казвам аз.

— Простудих се, спейки в гората. Навярно имам някакъв фарингит, но ще ми мине.

— Мислех те за умрял...

Моят стар водач ми се усмихва.

— Не, успях да избягам от бърлогата на Атлас и останах в гората именно за да наблюдавам и обезвредя този тук.

Видоизменяйки един пасаж от Енциклопедията на относителното и абсолютното знание, заявявам:

— „Можеш да разбереш една система само като се измъкнеш от нея.“

Той въздъхва.

— Много жалко за Мата Хари, подозирах, че богоубиецът ще действа покрай финала, но реагирах твърде късно.

Навеждам се и дръпвам маската на проснатия мъж. Най-сетне ще узная кой е прословутият богоубиец.

Виждам го и правя крачка назад от изненада.

*Ама че работа, очаквал съм да е кой ли не, само не той.*

В далечината тълпата от преследвачи се е спуснала към нас.

Едмон Уелс ме зарязва.

— Засега предпочитам да се скрия. Скоро пак ще бъдем заедно. Основното е да победиш, Микаел, не можеш да си представиш до каква степен е важно това. Да победиш!

Той изчезва. Другите са вече тук. Начело на притеклата се тълпа е богинята на лова Артемида, яхнала един кентавър, която се е прицелила в мен със своя лък.

Тя се навежда над тялото на богоубиеца, повдига маската и изкривява лице с отвращение, а после и с почуда. Само промълвява:

— Значи е бил той...

## 14. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ТРИ ОСКЪРБЛЕНИЯ

Човечеството е било оскърбявано три пъти.

Първото оскърбление е нанесено от Николай Коперник, който заключава, след като е наблюдавал небето, че Земята не е център на Вселената.

Второто оскърбление е дело на Чарлс Дарвин, достигнал до сведението, че човекът е произлязъл от някакъв примат и съответно е животно като всички останали.

Третото е работа на Зигмунд Фройд, който съобщава, че реалната мотивация на повечето ни политически или творчески дела се крие в сексуалността.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 15. БОГОУБИЕЦЪТ

Артемида ми заповядва да хвърля оръжието и да вдигна ръце. Няколко кентавъра вече ме обкръжават застрашително.

Аз не ѝ обръщам внимание и хващам здраво богоубиеца.

— Защо? Защо?

Поваленият от мен изкривява лице, втрещва се в мен и произнася:

— Тази игра е гнусна. Казах ви, повторих ви: не можем да си играем, не е „редно“ да си играем с по-слаби от нас същества и да ги караме да страдат. Да бъдеш бог чирак не е като да измъчваш животинки, за да си правиш експерименти или да ги използваш в състезания. За всичко е виновна отворотителната система в Олимпия. Исках да убия всички ученици, за да няма победител. Провалих се. Докато има оцелели ученици, играта ще продължава и смъртните на „Земя 18“ ще се мъчат, за да забавляват боговете. Провалих се.

Артемида ме заставя да го пусна. Около нас се събира група.

— Опитях се и се провалих... — повтаря той. — Умолявам ви, откажете се да играете, всички. Никой няма право да си играе със смъртните, те не бива да плащат заради нашите лични амбиции.

*Значи е бил той.*

Помня, че една от първите му жертви, Бернар Палиси, бе успял да промълви буквата „Л“. Била е първата буква на името му. Люсиен Дюпре.

Доколкото си спомням, този кривоглед човек беше оптик. Беше зле с очите, но се бе проявил като най-добър ученик при първата игра. Тъкмо той бе успял да спаси през време на лекцията на Кронос, бога на времето, човеците, за които бе отговарял. Така бе създал хипарска комуна, празнична и равноправна, посред периода на терор и хаос при края на света на „Земя 17“.

Когато Кронос впоследствие бе заявил, че това е само игра и че щом вече сме разбрали правилата ѝ, планетата чернова „Земя 17“ трябва да изчезне, за да се появи „Земя 18“, Люсиен Дюпре бе изпаднал в силен гняв. Беше ни призовал да осъзнаем

несправедливостта на тази игра и прекомерната власт на боговете чираци над горките смъртни, смятани направо за играчки.

„Това не са светове, а кланици“, бе заявил той.

Люсиен Дюпре ни бе умолявал да не продължаваме тази изстребителска игра и всички заедно да се опълчим срещу олимпийските наставници. Ние обаче се бяхме покорили и той бе излязъл от играта. Бе подметнал малко преди това: „Ако това е да си бог... мен не ме бройте“.

Естествено, ние смятахме, че кентавърската полиция го е екзекутирала и рециклирала в химера, както всеки провалил се ученик. Всъщност нищо подобно, ситуацията е била необичайна и никой не му е обърнал повече внимание. Трябва да е бродил сам из гората, все тъй обзет от гняв.

До момента, когато е открил отговор на въпроса. Щом не може да спре играта, пробуждайки нашата съвест, ще я прекрати, изстребвайки един подир друг всички участници...

Като си помисля, че осъдихме Прудон само защото бе анархист. Същинският противник на играта е бил този скромен оптик идеалист, отличен ръководител на смъртни, който обаче не прие правилата, наложени от господарите на Олимпия.

Зениците му застиват. Устата се изкривява. Затварям завинаги очите на Люсиен Дюпре, убиеца на моята любов.

Кентаврите вече се канят да вземат тялото му, за да го положат на носилка и да го отнесат. Атина, богинята на справедливостта, излиза напред, яхнала Пегас, със совата на рамото и с копието в ръка.

— Пенсон, не вие въздавате правдата — произнася тя. — Насилието е забранено на Еден. Това е ненакърним закон. Анхът никога не бива да се насочва към някое същество.

Пък било то и ренегат. Било то и убиец.

Дишам тежко. Взирам се в нея, не съм притеснен.

— Впрочем също и ексхибиционизмът. Дори не си давам труд да се прикривя.

— Публиката чака достатъчно. Да вървим и този финал най-после да започне — приключва с речта Атина.

Пристигаме в амфитеатъра, без да губим повече време. Тълпата се разполага по пейките, докато кентаврите бият своите барабани.

Грифони включват отново големите единайсет пана екрани, където ще се прожектират картини от столиците. Дванайсетият, на Мата Хари, остава невключен.

Давам знак да ми предоставят нов, зареден анх. Една харита притичва, подава ми инструмента за божествена работа, а също така чиста туника и чиста тога.

*Не бива вече да мисля за Мата Хари. Нито за Едмон Уелс. Нито за Люсиен Дюпре. Трябва да се съсредоточа в играта, за да победя.*

Другите ученици обсъждат тихо нещо. Явно са им разказали какво се е случило.

Озоваваме се, цялата единайсеторка, срещу дванайсетте олимпийски богове.

Атина изисква мълчание.

— Наложил се да уредим някои „последни формалности“. Сега играта наистина вече предстои.

Тя удря гонг, който отеква из амфитеатъра.

Изтичваме към кълбото по средата. Всеки си избира стойка или стълба.

Аз се покатервам на висока стълба. Сега съм досами стъклената повърхност.

— Нека учениците да разгледат играта във вида, в който тя се оказва при последното състезание!

Отново гонг.

Като в безтегловност съм.

Ръцете ми треперят, поставям моя анх върху повърхността на кълбото и доближавам око до свръхмощната лупа.

Отначало различавам само човешки тълпи, като някакви насекоми. Нагласям колелцето на вариообектива и *виждам*.

Моята столица на хората делфини е частично окупирана от хората соколи, които са се съюзили с хората лисици, за да завладеят моята територия. Хората лисици се занимават с полицейската работа, а хората соколи са се намножили в моя град, но разполагам все още с голяма общност от хора делфини, която спазва нашата традиция в самата столица, макар и само в определени квартали.

Отново регулирам образа, за да променя гледната точка.

Макар храмовете на хората делфини да са често опожарявани, макар гробовете им да са осквернявани, макар археологическите им



ценности да са взривявани, а те самите да са насилвани да приемат друга вяра, традицията си остава жизнена.

*Полуугаснали искрици, които трябва да разпаля с моя дъх.*

Потърсвам другите ми делфински общности, пръснати из чуждите територии.

Не са много добре. Често моите хора делфини са скупчени във веhti, нехигиенични и изолирани квартали. Докато ме е нямало, са се водили доста клеветнически кампании против моя народ и се е стигнало до масови изстребления, особено от страна на хората кози, а напоследък — и от хората мечки.

Нападнати от расистки изстъпления, избивани, моите общности са намалели, били са асимилирани или обърнати в друга вяра. Много от тях живеят в нищета. Едно-единствено малко предимство е, че в редките случаи, когато са оцелели, са успели да станат извънредно издръжливи.

*Ваксинирани са срещу глупостта.*

Преглъщам.

*Значи, това е цената на моето планинско приключение, отвелo ме до великия Зевс.* Раул и другите ми съперници също изглеждат обезпокоени. Проверяват разположението на своите фигурки върху планетарната шахматна дъска. *Ще спечеля заради теб, Мата.* Трябва да шашна всички с нова стратегия.

Шумолят крилца. Развяла рижата си коса, мушичката каца на рамото ми като мъничък ангел пазител, дошъл да ме окуражи.

Атина още не ни е дала знак за начало. Чакаме. От мястото, където се намирам, различавам Едит Пиаф, покачена на грамадна стълба, опряла пръст в средния бутон на своя анх. Раул също е стиснал в ръка неговия и прилича на работник, готов да включи своята горелка.

Гюстав Ефел почиства обектива на своя анх. Жорж Мелиес се е съсредоточил. Отдалеч сигурно приличаме на медицински екип, зает да оперира едно грамадно яйце.

Върху екраните над пейките отново се редуват кадри от столиците с горни гледни точки.

Затварям очи. Стотици мисли кръжат в съзнанието ми.

*Да подсиля силните си позиции, а не да се мъча да оправя слабите.*

Не си струва да въоръжавам моите хора делфини. Те са помалобройни от останалите и понеже според традицията уважават живота, винаги ще бъдат по-малко боеспособни и неизменно — победени.

Какво пък, ще изневеря на добрия стил, при настоящото положение просто нямам избор. Ще създам пророци. Не един, не двама, а трима. Та да съм сигурен, че поне един ще успее. Не религиозни, а „светски“ пророци, които обаче ще проповядват истински революции на духа. Просто нямам избор. Трябва да победи. Ще действам в три успоредни направления: икономика, наука, психология.

Три гении. Три бомби. Остава да видя къде да ги разположа.

Мата Хари ме посъветва да внимавам с хората акули. Отлично, ще посея моите зрънца на тяхна територия. Цветята никнат най-добре върху компост.

Съсредоточавам се, за да си представя моите трима пророци. Да не мисля за болката от загубата на Мата.

*Трябва да победи заради нея.*

— Внимание, готови?...

Атина вдига пак чукчето и сякаш на забавен каданс удря гонга за трети път.

Металният звън ехти протяжно из амфитеатъра.

Див, мощен възглас се носи откъм стълпените зрители.

## 16. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ИГРА НА ПРЪСТИ

В своята книга, озаглавена „Гюдел, Ешер и Бах“, математикът Хофщатер описва игра, за която са нужни двама души и не са необходими нито карти, нито фигури, никакви предмети. Само две ръце.

При сигнал всеки участник протяга ръка и показва с пръсти число от 1 до 5.

По-голямото число печели броя точки, обозначаващ разликата между двете ръце.

Ако например едната ръка показва 5, а другата — 3, ръката с петицата печели разликата: 2 точки. И резултатът ще бъде две на нула. Значи, достатъчно е само всеки път да обявиш 5, за да спечелиш... но има и второ правило, което допълва първото.

Ако разликата между двете ръце е 1 точка, по-малкото число печели сумата от двете ръце.

Пример: ако едната ръка показва 5, а другата 4, четворката печели сбора от двете числа, сиреч 9 точки.

Ако двете показват едно и също число, резултатът не се брои и играта продължава. Нататък. Първият, който спечели 21 точки, е победител. Естествено, някои могат да залагат пари. Играта е съвсем проста, без материали, с лесни за научаване правила, но може да се окаже, че за нея е нужен психологически подход на високо равнище и досетливост, тъй като непрестанно трябва да предвиждаме какво ще намисли противникът, както и какво мисли, че мислим.

Тъкмо когато една стратегия е била успешна, трябва да я променим, за да постигнем нов ефект на изненада.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 17. ДЕЛФИНИТЕ

Гледана отгоре, можеше да се различи селищна система, в която бяха наблъскани милиони хора. По двете страни на широките улици бяха наредени осветителни стълбове. Колесници, теглени от коне, биваха изпреварвани от първите коли с двигатели с вътрешно горене. Колите бяха шумни и вдигаха пушилка за радост на децата, които молеха автомобилистите да добавят към всичко и квакането на поставените отстрани клаксони с тръбички, чиито гумени мехчета се натискаха.

Мъжете носеха цилиндри с щумпа от заешки косми и размахваха бастуни с посребрени дръжки. Някои пушеха дълги цигари или пури като знак за изтънченост. Съпругите бяха облечени в дълги бухнали рокли, които прикриваха корсети от банели, за да се придържат високо гърдите. Шапките им бяха прикрепени към косите с дълги игли. В бедняшките квартали проститутки привикваха минувачите, а деца, които не бяха достатъчно недъгави, за да просят, се опитваха да крадат джобни часовници и портфейли.

Фабриците, строени най-често в централните части на града, изпускаха черни облаци от зловонен дим, а от тях излизаха на колела тълпи от работници в сиви дрехи на път за кварталите, където те само спяха. Понякога в небето можеха да се видят дирижабли, пълни с хелий, които бавно пренасяха пътници над облаците — в задните части на корпусите им големи пропелери се въртяха бавно във въздуха.

Посред гъмжащата тълпа на деловите квартали се размотаваше млад мъж с дълга брада, дълга коса и угрижен вид.

Той беше от семейство на хора делфини, които бяха пътували много, за да избегнат преследванията срещу техния народ. Беше беден и се бе настанил в столицата на хората акули — един високоразвит град, — живееше там в мансардна стая в дъното на един работнически квартал. Голямото му удоволствие бе да чете трудове по история, по икономика и най-вече за утопиите.

Бе на двацет и една години и вече беше журналист.

Така можеше да взима интервюта от всички големи мислители на своето време и накрая бе развил собствени теории, които записваше в личния си дневник. Определяше човека като действащо, а не вече като мислещо същество и като такъв той следваше да бъде преценяван според своите дела, а не според своите идеи.

Бе успял да се домогне до статута на голям репортер, пътуваше, наблюдаваше света и проявяваше специален интерес към света на работниците, който непрестанно се променяше.

И ето че бе написал голямо произведение, което кръсти просто „Утопия“.

Според него религията и държавата изискваха дейности, произвеждащи и обогатяващи единствено непроеизводителни мързеливци, а човекът не се нуждаеше нито от духовници, нито от политици.

След като бе установил, че животът във фабриките автоматично пораждаше противопоставяне между експлоататори и експлоатирани, бе предложил нов подход към историята. Според него тя се развиваше на базата на непрестанна борба между експлоататорите и експлоатираните. Всичко един ден трябваше да свърши с изчезването на това разделение и на земята да остане само маса от равни по права, богатство и власт хора.

Подир диктатурата на царете, а след това на експлоататорите, той предвиждаше диктатура на експлоатираните, за да се достигне накрая до общопланетарно спокойствие, което наричаше „крайна стабилност“.

След скромното първоначално представяне неговата книга „Утопия“ бе пожънала успех сред прослойките на студентството и на интелектуалците — нововъзникнали среди в модерните столици. Бяха се сформирали групи, коментиращи неговия подход към историята, после политически движения бяха заявили, че следват неговия начин на мислене, а накрая бе възникнала партия на *равенството*, която бе обявила, че един ден никой няма да има нищо повече от своя съсед. Така се бе зародило *утописткото* движение.

Подир интелектуалците и студентите, към неговия начин на мислене се бяха присъединили работническите профсъюзи, най-вероятно, защото се надяваха на преминаването към фазата „диктатура на експлоатираните“ след фазата „царство на експлоататорите“.

Фактът, че Утописта не се представяше като делфински мислител, подсигуричаше възможността всеки да възприеме неговите виждания за бъдещето.

Само на няколко километра от стаичката на Утописта, в същата тази столица на акулите, но в студентския квартал, друг младеж, чиито родители произхождаха също от народа на делфините, развиваше своя тема, в случая в областта на физиката.

Като дете, а после и като самотен млад човек той бе смятан за посредствен от своите преподаватели, тъй като имаше забавени реакции и сякаш постоянно бе потопен в своите собствени мечтания. Все пак бе успял да премине през всички нива на средното образование и се бе добрал до един от най-престижните факултети по физика в страната. Тогава бе обнародвал една теория, изработена от личния му усет: че съществува връзка между енергията, материята и скоростта. Посредством скорост и енергия можеше да се създава материя. При наличието на материя и скорост бе възможно да се създава енергия. При наличието на енергия и материя можеше да се създава скорост. Бе дефинирал този закон като „закон за свързаността“, тъй като според него *всичко бе свързано*. Затова му прикачиха прозвището „Свързвача“.

Носеше грамадни пищни мустаци и имаше мънички насмешливи очи. Често се шегуваше и ако дипломите му не свидетелстваха за неговата интелигентност, вероятно теорията му би била приета за поредно недоразумение.

Съотношението между трите основни елемента във физиката бе революция за науката, тъй като подразбираше свързаност на всичко съществуващо.

Теорията му бе породила мисловно течение в затворените научни среди. Други учени бяха започнали да разсъждават и да фабрикуват нова форма на енергия на базата на тези виждания, за да бъде заменен петролът. Бе създаден център по физика, където научни работници зареждаха с материя една машина, която я въртеше много бързо и така се получаваше мощна енергия. Свързваческа енергия.

Все тъй в страната на хората акули, но вече в богаташките квартали, трети млад човек развиваше оригинални мисли. И той бе издънка на род от хора делфини, бягали заради преследванията. Работеше в областта на медицината. Носеше добре подрязана брада,

малки кръгли очилца и пушеше с дълго цигаре от слонова кост, което му придаваше вид на конте.

И той не бе религиозен. И той се стремеше да промени манталитета на своите съвременници. Като лекар се интересуваше от душевните заболявания, включително онези, които според съвременните книги биваха назовавани най-общо „меланхолия“.

Бе написал дисертация за ефекта от наркотиците и друга относно хипнозата, след което му се бе присънил сън, който направо му подсказа ключ към разбирането на човешкия дух. Този ключ се състоеше именно в тезата, че сънищата са послания на несъзнателно равнище. А при разшифроването на тези сънища можеше да бъде открито събитието, пораждащо меланхолия.

Той съчини книга, в която обясняваше своята теория за сънищата: „Зад маската“.

Задълбочи изследването си върху дълбинните механизми на поведението на себеподобните си и на животинските общности и накрая откри нов ключ в сексуалността. За него въздействието на хормоните на размножението бе главната мотивация на повечето действия. Така написа втората си книга: „Сексът и импулсът за живот“.

Прецизира търсенията си и изтъкна, че в повечето случаи сексуалното поведение на индивидите е свързано с ранното им детство и с първите докосвания, извършени над тях от техните родители.

Подир съчинението относно сънищата, а после и относно сексуалността, написа и трето — относно детските травми, нанасяни от родителите: „Отпечатъкът“.

Най-сетне предложи медицински метод за лечение, основаващ се върху анализа на миналото на индивидите, за да се разкрият травмите, дължими на детството, които според него възпроизвеждаха схеми на поражение.

Методът му бе изпробван и постигна множество успехи в изцеляването на случаи на меланхолия, които дотогава се смятаха за неизлечими. Лица, затворени в психиатрични заведения, с маниакално поведение, съумяваха да преодолеят заболяванията си, да разговарят, да общуват, а впоследствие и да развиват творческа дейност.

Това бе преврат в областта на медицината. Дотогава меланхолията бе лекувана единствено с приспивателни и

обезболяващи средства. Стигаше се дори до електрошокове и затваряне в помещения с подплатени стени.

Лепнаха му прозвището „Аналитика“.

За няколко години репутацията му се разпростря из цялата страна на акулите, та и в съседните държави. Политици изпращаха съпругите и децата си, за да бъдат излекувани техните натрапчиви мисли или кризи на меланхолия.

Самоубийци придобиваха вкус към живота.

Подтикван от група почитатели, Аналитика направо говореше за един бъдещ свят, в който всеки ще бъде излекуван от травмите в миналото си, ще има реален сексуален живот и няма да причинява на други болките, преживени през детството.

Революционното движение на Утописта, Свързвача и Аналитика предизвика буря в интелектуалните среди на хората акули, а после и в целия тогавашен свят. В повечето столици запалени изследователи продължаваха, поддържаха и разпространяваха новите теории, намираха им приложение и ги доразвиваха.

Те бяха като потоци от бензин, които се запалваха и предаваха пожара. Успоредно други изследователи, и те от оцелелите общности на хората делфини, също лансираха идеи за промяна на света. Един от тях, наричан „Уважителния“, измисли „правата на човека“, които възкресяваха концепцията на Заповедите и водеха до заключението, че никое човешко същество не бива да бъде убивано, насилвано, измъчвано или унижавано.

Друг, наречен „Легитимиста“, поде проект всички хора делфини да се завърнат в земите на своите деди, окупирани от съседните народи. Макар столицата на хората делфини да не бе вече под тяхно управление, в нея пребиваваше жизнена общност на поддръжници на древното послание. Така Легитимиста организира силно движение, което нарече „завръщане на рибите там, откъдето са дошли“.

За да не възниква напрежение с народите завоеватели, които окупираха древната им родина, хората делфини започнаха да се настаняват в райони, възприети като лоши за обитаване. Те навиха ръкавите, пресушаваха тресавища, строяха напоителни системи, за да заселят пустинни земи. Условията за живот на тези пионери бяха тежки, но те живееха с мечтата за завръщане по земите на дедите си.



Създадоха се дори села, които следваха теориите на Утописта и водеха своето съществуване при пълно равноправие, без експлоататори и експлоатирани, без религия и без ръководители. В тези села, обитавани от заселници делфини, в съответствие с утопистките разбирания не съществуваха пари, полиция и собственост. Всичко принадлежеше на всички. Благата, получени от селскостопанската или индустриалната дейност, принадлежаха на колективите и всеки ги ползваше според нуждите, а не според заслугите си.

Тези „равноправни утопистки“ общности привличаха много младежи делфини, съзиращи в проектите нов начин да заявят своята идентичност. Те отново приказваха на древния си език, преоткриваха историите на своите родители, извличаха от старинната мъдрост нови ценности, приложими в модерните времена. В самите села всеки ден имаше празници, а нравите бяха извънредно свободни. Скоро множество млади хора от други народи, нямащи нищо общо с делфините, заприиждаха и се присъединиха към тях, споделяйки мечтите и тържествата им. Вечер край огньовете в заселническите общности в делфинските земи подир тежкия труд всички говореха за световно разоръжаване, за екология, за свободната любов, за изчезването на парите, за нови начини да се възпитават децата — без насилие. Те имаха чувството, че тези нови виждания ще се разпространят и един ден целият свят ще заживее като тях. Тогава човечеството щеше да се преобрази в грамадно, зачитащо равноправието хипарско сборище, където всички щяха да празнуват заедно.

## 18. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПАРАДОКСЪТ НА ЦАРИЦАТА

Парадоксът на царицата е развит от биолога Лий ван Валън. Той се позовава на книгата на Луис Карол „Алиса в огледалния свят“ (продължението на „Алиса в страната на чудесата“). В този роман Алиса и царицата от тестето карти за игра се спускат да бягат като бесни. „Странно, ваше величество, бягаме бързо, а нищо около нас не се променя“, казва момиченцето. „Бягаме, за да останем на същото място“, отговаря тогава царицата. Лий ван Валън използва тази метафора, за да опише междувидовото състезание в развитието. Ако не напредваш, отстъпваш. За да останеш на мястото си, трябва да бързаш като другите наоколо.

По-конкретно, ако в един момент подборът на видовете дава превес на по-бързите хищници, той ще облагодетелства и по-бързите жертви, които ще бъдат в състояние да избягат от тях. Резултатът е непроменено равенство. Като цяло обаче ще се получат все по-бързи същества.

Теорията на Парадокса на царицата гласи следното: „Средата, в която живеем, се развива и ние трябва да се развиваме най-малко със същата скорост, за да си останем на мястото и да не изчезнем“.

Лий ван Валън използва също пример с пеперуда, която черпи с хоботче от сока на орхидея. С това си действие се зацапва с цветен пращец, пренася го и опложда други цветя.

Само че пеперудите стават по-големи, хоботчетата им се удължават и те успяват да всмукват сока, без да се допират до пращеца. Съответно при тази промяна оцеляват единствено орхидеите с по-дълбоки цветчета. Така те заставят насекомите да докосват размножителните им зони.

Цветето се е приспособило и е удължило нектарното си резервоарче, довеждайки до изчезването на по-дребните пеперуди и стимулирайки развитието на по-големите. При всяко поколение се извършва подбор на по-вдлъбнати орхидеи и на пеперуди с по-дълги хоботчета. Понастоящем нектарните резервоарчета са дълбоки по двайсет и пет сантиметра! Така теорията на Дарвин бива разбита от

Парадокса на царицата — видовете се развиват заедно и се променят, за да постигнат добро съжителство със средата си. Подборът се извършва посредством способността да се следва еволюцията на средата.

Лий ван Валън използва метафората дори в случаи като надпреварата във въоръжаването между хищниците и жертвите, а после и в човешка среда — между меча и щита. Колкото по-остри са мечовете, толкова по-дебели стават щитовете. Колкото по-разрушителни са ядрените ракети, толкова по-дълбоки са бункерите и толкова по-бързи стават ракетите на противоракетната отбрана.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 19. НАРОДЪТ НА АКУЛИТЕ

— Всичко е заради хората делфини!

Изправилият се върху масата дребен мъж с брадичка катинарче направо беснееше.

— Тези кучета, хората делфини, основаха утописткото движение, което зарази духовете на нашите деца и застрашава нашата страна. Хората делфини са наши врагове. Те използват своите изкуства, своята култура, своята наука и своите книги, за да разпространяват дегенератските си разсъждения!

От яд дребният брадат мъж удари стената с юмрук и натърти:

— Те са причината за всичките ни проблеми. Трябва да бъдат избити. Трябва да бъдат избити, колкото и да са. Да спасим страната си от тази напаст. Да отървем света от нея! Да не остане нито един жив!

Наоколо заехтяха смехове и подигравки:

— Бягай да изтрезняваш на тротоара, пияницо!

Сподирен от хулите на другите клиенти, мъжът с брадичката бе принуден да напусне кръчмата, кълнейки се, че ще подпали този вертеп, заразен от пагубния делфински начин на мислене.

Отначало призивите на дребния брадатко предизвикваха само насмешки, тук-там дори го замеряха с предмети. Ала страната на хората акули затъваше в социална криза, която се дължеше на демографския прираст, несъизмерим с икономическия растеж. Нова прослойка от бедняци водеше към всеобща несигурност.

Един индустриалец в областта на металургията, на когото му бе писнало от постоянните конфликти с работниците, все по-заслушани в бляна за равноправие на Утописта, бе чул речта на брадаткото в кръчмата. Той го настигна на улицата.

— Вие сте с напредничави виждания. Открили сте същинската първопричина и предлагате правилно решение. Делфинската пропаганда донесе достатъчно злини сред по-простия народ и сред работниците. Това бедствие трябва някак да бъде прекратено. Да се мисли, че хората са равни, е най-тъпата възможна идея. Това доведе до революцията в Мечкария и цялата им страна сега гладува. При това

заселниците на делфинската територия май живеят сред нечуван разврат. И аз не обичам делфините. Ще ви дам няколко момчета и бих искал да внушите на тези чужденци, че няма те да определят пътя на страната ни. Всъщност ви предлагам да извършите едно... прочистване.

Финансиран от индустриалеца, мъжът, приел вече прозвището „Пречиствача“, започна с нападения над протестиращи работници. Когато имаше манифестации, неговите груби „пречиствачи“ бяха неизменно на предната линия.

Те проведоха гигантски аутодафета по площадите. Горяха книги, написани от хора делфини, а най-вече творбите на Утописта, Аналитика и Свързвача, при което те бяха наречени от Пречиствача „тримата конници на Апокалипсиса“.

Защитен от своите поддръжници, стиснали железни пръти, брадаткото вече не будеше присмех в кръчмите. Той говореше все по-високо, пръскаше слюнки от яд, размахваше юмрук във въздуха, бълвайки омраза.

— Делфините искат да доведат народа на акулите до робство, но аз ще застана на пътя им! Делфинската мисъл е като водата, от която металът хваща ръжда — от нея ръждясва духът. Тя води до гнилоч, до разтление. Претендира, че проповядва равенство, за да може да ви зароби, претендира, че проповядва свобода, за да пробуди най-долните ви инстинкти, претендира, че проповядва утопия, а в действителност предлага един свят в пълен хаос. Те твърдят, че са носители на рибешка философия — нека тогава да натикаме делфините в морето! Да ги издавим в него!

А тълпата вече отговаряше с ръкопляскания или с възгласи: „Смърт на делфините! Смърт на делфините!“. Ако някои смелчаци си позволяха освирквания, биваха пребити. А брадаткото завършваше:

— Ако ми помогнете да дойда на власт, вече няма да има бедни акули просяци, докато богатите делфини се изфукват. Ще им отнемем парите, които са откраднали от народа. Нито един няма да се измъкне.

Пречиствача причакваше със своите биячи делфините пред техните храмове и те ругаеха и биеха излизащите оттам. Ходоха и разбиваха витрините на магазини, за които се смяташе, че принадлежат на хора делфини.

Въпреки политическите и икономическите трудности акулското правителство не можеше да се примири с такова неоправдано насилие. Пречиствача бе арестуван за предизвикване на улични размирици. Той лежа в затвора две години и използва незаетостта си, за да съчини „Моята истина“ — произведение, представящо неговия проект за пречистване на света посредством последователно ликвидиране на всички хора делфини. Той определяше критериите: „За делфини ще бъдат смятани всички, които са родени като делфини, братовчеди на делфини, съпрузи или съпруги на делфини, до шестата степен на роднинство. Братовчед на братовчед на братовчед на делфин си е делфин и заслужава да бъде третиран като такъв“. Пречиствача предлагаше унищожаването на всички утописти и поробването на всички народности, различни от акулската. „Чужденците ще бъдат заставяни да работят за славата на акулите. Те трябва да се подчинят или да загинат“, уточняваше той. Обещаваеше, че начинът на мислене и културата на акулите ще се наложат из цялата планета. А за да привлече настроените мистично, завършваше:

„Това е Божие послание, което достигна до мен в съня ми и аз възнамерявам да го превърна в дело.“

Колкото и да се учудваха всички, „Моята истина“ се разпродаде като топъл хляб. Най-мизерстващите одобряваха идеята да се откраднат богатствата на делфините и да им се предоставят. Пречиствачите раздаваха топла супа, за да привлекат клошарите и ленивите безработни и да ги включат в своите частни отряди, финансирани от един щедър индустриалец.

Пречиствача привличаше и хора с нечисто съдебно минало. Неговата пропаганда намираще място вътре в затворите и достигаше до онези, които предстоеше да бъдат освободени. „Досега вашата сила, вашата храброст не са били добре използвани. Като служите на каузата на пречистването, вие, прокълнатите, ще намерите изкупление. Поверете на нас склонността си към насилие и ловкостта си и ние ще ги използваме правилно.“

Кръчмите, в които речите му бяха будили присмех, бяха опожарени, масовите изгаряния на книги зачестиха и пречиствачите пееха: „Смърт на делфините! Смърт на утопистите! Да живее великото прочистване!“.

След като гориха книги, опожаряваха храмове и нападаха работническите профсъюзи, отрядите на Пречиствача преминаха към убийства. Ръководени от бивши престъпници, те нахълтваха в домовете на делфините, убиваха ги и си поделяха плячката от техните жилища. Полицията не успяваше да се справи с многобройните грабежи. При това вътре в нея имаше доста почитатели на Пречиствача, така че липсваше ентузиазъм за задържането на нарушителите.

Докато в съседната държава Петелия президентът на републиката, който по случайност имаше частично делфински произход, действаше, за да се гласуват правата на човека и предложение за световно разоръжаване, в Акулия всичко вървеше наопаки. Индуриалецът в областта на металургията, който финансираше Пречиствача, в един момент загърби като приоритет автомобилната индустрия и се насочи към оръжейната. Неговите инженери започнаха да разработват нови пушки, нови танкове, модерни самолети.

Антиделфинското политическо движение взе официално участие в демократичните избори. На два пъти остана в малцинство, но на третия път спечели повечето места в парламента. Така Пречиствача бе наложен за министър-председател. За нула време посредством извънредни законови мерки хората делфини бяха прогонени от всички административни служби. Забрани им се да упражняват дейности, смятани за стратегически.

Всички преподаватели делфини бяха уволнени. Достъпът до университетите бе прекратен за студенти с „неподобаващ произход“.

Но Пречиствача не се задоволи с това. Той дискретно уреди построяването на заводи по подобие на кланиците, за да изсели и избие хората делфини. Ненавистта му към този народ бе толкова силна, че изнамери начини да им осигури максимални страдания чрез лишения и унижения, преди да ги довърши в тези фабрики на смъртта.

Всички знаеха, но се преструваха, че не знаят. Някоя държава не реагира, смяташе се, че това са вътрешни работи. Изненадан от леснината, с която можеше да се извършват злодеяния, Пречиствача съобщи, че възнамерява да продължи своята прочистваща дейност в цял свят. В името на антиделфинската борба той се самопровъзгласи за император на акулите и осигури огромна армия, въоръжена

благодарение на неговия приятел индустриалец с най-последните нововъведения в областта на разрушението.

Последва невероятен пирует — съюзи се с новия мечкарски диктатор утопист, който бе забравил делфинските корени на своята партия и заяви, че в крайна сметка е съгласен с антиделфинския начин на мислене на дребния брадат император.

Без да се тревожи за източния си фронт, Пречиствача нападна тогава с танковете си и с модерната си авиация съседните страни на запад и на юг. Отначало завзе Петелия, постигайки лесна и бърза победа срещу петелската армия, неспособна да се опълчи против модерните оръжия на акулите.

После акулската армия нахлу при народа на хората прасета, при народа на хората вълци, при народа на хората чайки — все нации, сякаш изоставени от своите богове. Единствено народът на хората лисици, откъснат на своя остров, се изправи твърдо срещу Пречиствача благодарение на своите изпитани в битки бойни кораби.

Наблюдавайки успеха на акулите, някои народи предпочитаха да се предават без сражения или си избираха начело някакъв диктатор, който да осъществи съюз с Пречиствача. Общностите на хората делфини, настанили се на тези територии понякога преди десет-двайсет поколения, биваха преброени, сортирани, заловени, събрани в транзитни лагери, преди да бъдат депортирани във фабриките на смъртта.

Кварталите им биваха изгорени, селцата им изчезнаха от картите.

Новият император на акулите изглеждаше непобедим. Мнозина вече очакваха той да се възцари над планетата и да се установи хегемония на народа на акулите, предвиждаше се и цялото население от хора делфини по света да изчезне.

Пречиствача обаче толкова ненавиждаше всичко, което по някакъв начин напомняше за делфински начин на мислене, че след като удържа победи по всички територии на запад, на юг и на север, реши да нападне своя източен съюзник — диктатора на Мечкария.

Въпросният диктатор бе станал голям почитател на Пречиствача и най-много се учуди от нашествието в своите територии от страна на своя бивш личен приятел. Той понесе първите поражения, без изобщо да разбере какво става. Все си мислеше, че Пречиствача ще промени



намеренията си и заедно ще могат да изстребят последните упорстващи хора делфини.

И така, акулската армия се заби в огромната територия на хората мечки като гореща игла в буца масло. Изникналите тук-там партизани, които се опитваха да я забавят, биваха усмъртявани при чудовищни условия, целящи да събудят откровен ужас. Народът на хората акули постигаше бързо забогатяване и власт чрез доведени до невероятни висоти терор и жестокост.

Напредвайки из всички съседни територии, хората акули си присвояваха не само суровините и земеделските култури на завладените страни, а и чуждестранните учени, заставяйки ги да работят за тях, като измислят още по-унищожителни оръжия. Покорените държави се задължаваха да плащат огромни данъци, харчени за военните действия, и да предават всички хора делфини, пребиваващи по техните земи. При това трябваше всички техни здрави мъже да стават или войници — пушечно месо в предните линии на акулската армия, — или роби, работници в оръжейните заводи, които бълваха все нова и нова продукция.

Самият Пречиствач се удивляваше как лесно му се удава всичко. Накрая започна да си мисли: „Може би Бог наистина е на наша страна и аз изпълнявам неговите тайни предназначения“. Дори индустриалецът в областта на металургията, който бе подкрепил Пречиствача, гледаше как печалбите му се умножават и вече си казваше: „Може пък този човек да е благословен от небето, за да осъществи един необходим проект“.

Така световната война сякаш щеше да бъде спечелена от народа на акулите. Никой не виждаше какво би могло да ги спре.

## 20. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: КОСМОГОНИЯ НА СЕВЕРА

В северната митология Валхала е „раят на героите“.

Никой не може да попадне в него, ако е умрял от болест или от старост. Приемат се само воините, загинали в битки.

Валкириите, нимфи на войната, подбуждат мъжете към опиянението на убийствата и ги събират от бойните полета, за да ги отведат в обиталището Асгард, чийто покрив е от копия и щитове. Там ги приема лично бог Вотан. После бог Один им обяснява, че и тук трябва да продължат да се бият, както са се били на земята.

Воините във Валхала се сражават помежду си от утрин до здрач, умират и възкръсват, за да продължат да се бият, докато отекне камбаната за вечеря.

Тогава идва ред на огромни пиршества, при които бойците обсъждат схватките от отминалия ден.

За да съберат сили, те пият млякото на козата Хейд-рун, ядат месото на глигана Сехримнир и се любят с валкириите, които им поднасят бира в изобилие.

През тия празнични вечери Один не вкухва и залък, задоволява се да пие и да храни своите вълци убийци.

Все пак Один не забравя да им припомня, че те само се подготвят за великата последна битка, прословутия бой Рагнарьок.

Тогава воините от Валхала ще изскочат от петстотин и четирийсетте порти на Асгард и ще воюват срещу бога на огъня Локи и неговата армия. Тя включва вълка Фенрир, змията от Мидгард и множество демонични съюзници.

Твърди се, че ако воините от Валхала изгубят битката Рагнарьок, Локи ще се разсмее победоносно и гръмогласно, наблюдавайки най-сетне съсипания свят.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 21. НАРОДЪТ НА ОРЛИТЕ

Небостъргачи, обкръжени от реещи се птици, широки авенюта с множество осветени кина, дълги редици от жени и мъже в смокинги, очакващи да влязат в мюзикхоловете на централната улица, първи задръствания от лъскави автомобили — град Нова Орлия, столица на страната на хората орли, се намира на хиляди километри от акулските нашественически войни.

Всеобщият климат е безгрижен, звучи ритмична музика, танците са забавни. Всички си спомнят историята на своя народ. Столицата Нова Орлия е основана преди над четиристотин години от колонисти — хора орли, избегнали упадъка на своята империя на стария континент.

Следвайки принципа на хората делфини „когато нещата вървят зле, качвай се на кораб и заминавай“, техните деди са съоръжили кораби и са се прехвърлили на друг континент, от другата страна на океана.

Там хората орли лесно се справили с местните племена, изоставените от своите богове хора пуяци, и се заселили окончателно. Издигнали внушителни градове, съперничеци по отношение на технологиите с най-хубавите тогавашни столици. Те се смятаха за пионери в един нов свят, ала си спомняха разкоша на някогашната империя на орлите, която според тях бе предвестник на всичко модерно.

Когато до тях бяха достигнали първите сведения относно нашествията на хората акули на стария континент, президентът на републиката на орлите бе направил обръщение по радиото.

„Да запазим спокойствие... Събитията, които се развиват от другата страна на океана, не ни засягат пряко.“

При това положение засега индустриалците орли се задоволяваха да продават стомана и петрол на воюващите страни от двата лагера — както на хората акули, които се нуждаеха от все повече оръжия, така и на хората лисици, които отбраняваха своя остров. Сред населението от хора орли мненията бяха разнопосочни. Повечето смятаха, че в името

на пацифизма и на безметежността не трябва да се включват в този чуждестранен конфликт. „Да не изпращаме нашите синове да се бият из далечни земи, над които, тъй или иначе, нямаме никакви права“... „В крайна сметка това не е наша война“... Такова бе заявеното ясно отношение на повечето хора орли. „Няма какво да спечелим, може само да загубим.“

Някои орли — актьори, певци, профсъюзни дейци, политици — дори не криеха предпочитанието си към харизматичния Пречиствач.

Простият му и ясен изказ, неговият култ към силата и насилието, неотстъпчивостта му привличаха слабите натури. Дори интелектуалците и индустриалците се поддаваха на чара му. Те признаваха военния му гений, икономическия възход на страната му и не се колебаеха да предричат възможен съюз между орли и акули, с цел да бъде победена опасната, революционна и утопистка Мечкария.

Единствено малцинството на хората делфини, живеещи в държавата на хората орли, се осмеляваше да ратува за спирането на тираничния расист. За тях обаче се казваше, че са „предубедени“ и солидарни с другите хора делфини, които си имали „дребни административни неприятности“ в земите на акулите. Никой не ги слушаше. Някои интелектуалци и свободомислещи хора орли също бяха съгласни, че Пречиствача трябва да бъде спрял. Според тях, след като завладее стария континент, той би могъл да пожелае да завладее и новия. „Нима не казва дословно в книгата си «Моята истина», че смята да пороби всички други народи, за да служат на хората акули?“

Правителството на орлите се колебаеше дали да се включи във войната. Стратезите от генералния щаб проповядваха сдържаност. По-добре било да се изчака всички воюващи да бъдат действително изтощени и да се нанесе удар, когато техните свежи войски ще променят нещата. Междувременно президентът на орлите дискретно бе увеличил производството на оръжейните заводи, ей така, за всеки случай. Бе разумен мъж и знаеше, че са необходими нови оръжия и върхови технологии, за да се излезе срещу опитната и мощна армия на хората акули.

Стори му се, че моментът е назрял, когато пречистваческите войски бяха спрени в Мечкария от... студа.

Действително територията на хората мечки се намирал на север и зимите там бяха крайно сурови. Акулските войски заседнаха край

един голям мечкарски град. Танковете и транспортните им камиони затъваха в калта и в снега.

За да ги забави допълнително, мечкарският диктатор, който най-сетне бе прогледнал, не се бе поколебал да изпрати на сигурна смърт стотици хиляди бойци мечки, които мряха като мухи в битките с нападателите.

Настъпи и денят, когато изтощените акули преживяха първото си поражение. Акулската армия бе толкова отпаднала заради зимата, че вече не можеше да надделе над ордите от войници мечки, които прииждаха на непрестанни вълни. След като завладяха един от най-големите градове, акулите бяха принудени да се оттеглят, оставяйки там много мъртви, ранени и пленници.

Внезапно митът за непобедимия акулски войник се бе сринал.

Военните стратегии орли решиха да проведат мощна офанзива на западния фронт. Щяха да се приближат по море и пехотата трябваше да дебаркира.

Въпреки многобройността си, технологиите, мотивацията и ефекта на изненадата армията на орлите силно се затрудни да навлезе по окупираните от акулските войски брегове. Времето бе лошо. По небето шареха мълнии и понякога падаха върху металните баржи. Лашкани от вълните, войниците бяха в лошо състояние, залитаха. Картечниците отсреща ги покосяваха лесно. Акулите бяха построили бункери по всички западни брегове. Първите дебаркирали орли бяха избити, прииждащите подир тях — отблъснати.

От тази офанзива зависеше съдбата на планетата. Всяка минута бе решаваща. Дори атмосферните условия можеха да преобразят нещата. Най-сетне слънцето разпръсна облаците, трета вълна от особено храбри бойци орли успя с цената на много жертви да се изкачи по брега, зад дюните. Тогава надеждата в антиакулския съюз покълна отново.

Ала войната още не бе спечелена. Виждайки, че двата фронта — източният и западният — им готвят изненади, акулите предприеха голяма кампания на ускорено изстребление на делфините. „Така поне, ако изчезнем ние, нека с нас да изчезнат и всички делфини. За нас е въпрос на обществено спасение да отървем света от тези паразити. Това е наш свещен дълг. Ние сме преди всичко против делфините!“,

заяви Пречиствача пред тълпите свои обожатели. Най-войнствено настроени бяха децата в униформи.

Обучавани от най-ранна възраст да бъдат готови да загинат за пречистваческата кауза, те бяха дълбоко предани на своя диктатор. Специална подготовка и постоянно промиване на мозъците ги подготвяше за живот, изпълнен с ненавист към делфините.

Човешките кланици ускориха темпото на масовата смърт.

Всичко вече бе въпрос само на време. На западния фронт войници акули, побеснели от непрестанните поражения, затваряха цивилни хора в храмовете и ги подпалваха, та хората да изгорят живи. Дърветата по източния фронт бяха обкичени от цивилни мечкарци, висящи обесени като злокобни плодове.

Още на деветгодишна възраст акулските деца бяха включвани във фанатични, самоизстребващи се отряди, които се взривяваха при допир с вражески части, крещейки: „Слава на Пречиствача! Смърт на делфините!“.

Макар победата да клонеше към лагера на орлите, напредването на бойните им единици бе трудно. Антиделфинските фабрики за смърт работеха на пълна мощност и комините им бълваха черни облаци дим от изгорели тела.

Дълго време оставаше неясно как ще завърши световната война. Група акулски генерали, стремяща се да прекрати смъртоносната лудост на Пречиствача, се опита да го убие, залагайки бомба под писалището му. В последния миг обаче интуицията му го спаси, бе се прикрил зад тежка дървена маса. Тогава той нареди чистка в собствения си генерален щаб, като остави в него само най-бясно настроените за бой до смърт в неговата борба срещу това, което той наричаше „световен делфински заговор“.

Смъртните се биеха по суша, по въздуха, по водата и под нея благодарение на подводничарските технологии, в които акулите нямаха равни.

Касапниците нямаха край. Сякаш цялото човечество бе обзето от самоунищожителна енергия, която го поглъщаше, требейки, без да подбира, военни, цивилни, мъже, жени, деца и старци. Нито един континент, нито един остров, нито една страна не бе успяла да се съхрани от разрушителната лудост. Светът бе ясно разделен между онези, които бяха на страната на акулското знаме, и онези, които се

наредиха зад знамето на орлите. Акулските учени все по-изобретателно успяваха да произвеждат все по-смъртоносни оръжия. Те изработиха пълни с взривни материали ракети, които летяха високо в небето, като достигаха до най-горните слоеве на атмосферата, и падаха в градовете на хората лисици.

Накрая изтощените акули видяха как техният защитен фронт се огъва, скоро столицата им бе подложена на бомбардировки, а после — обсадена. Пречиствача предпочете да се самоубие. Преди да умре, той отново заяви: „За всичко са виновни делфините! Нека всички, които са ме обичали, да посветят живота си на тяхното унищожаване!“. Бе подписано примирие.

Антиделфинските фабрики за смърт действаха докрай, дори подир подписването на примирието старателни акули се преструваха, че не са получили заповеди, и продължаваха да избиват максимален брой делфини.

След като мирът бе възстановен, постепенно се разкриха размерите на антиделфинския бяс и ненавист.

Народът на орлите се оказа пълен победител в тази световна война. Славата му бе ненакърнима.

Оръжейната му индустрия, работеща на пълни обороти, бе пришпорила икономиката, нямаше безработица. Политическото му влияние се простираше над цялата планета. Всички държави една подир друга му се кълняха във вярност. Подир ужасите на войната всеки искаше успокоение. Създаде се организация за обединение на всички страни по света и, естествено, нейно седалище стана Нова Орлия.

След като се бяха отнесли гостоприемно към най-добрите делфински учени, преди те да бъдат унищожени заедно със знанията си, хората орли напреднаха още повече в технологично отношение. Благодарните делфини се впрегнаха да им служат най-старателно. Създадоха първите компютри. Вдъхновявайки се от трудовете на Свързвача, построиха първите електрически централи с ядрена енергия.

Един акулски учен, прехвърлен там подир примирието, допринесе за изработването на ракета от същия тип като онези, които бяха послужили за обстрелване на лисичия остров. Този път обаче стремежът бе да се достигне колкото се може по-високо в небесата, та

дори да бъдат изпратени астронавти на друга планета. Подир години на налучкване и неуспехи инженерите съумяха да произведат ракета, която да излети с астронавти вътре, за да достигне до най-близката планета.

Дойде мигът на излитането. Всички смъртни на „Земя 18“ следяха събитието по радиото или по телевизията.

Ракетата се издигна, премина през космическото пространство, достигна целта си и модулът с астронавтите се отдели от нея. Те се приземиха на другата планета.

Първият излязъл астронавт изрече задъхано в микрофона под своя шлем изречението, което му се бе присънило предната нощ:

— Ние спечелихме!

И заби орловото знаме в прашната скала на чуждата планета.



## 22. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПИТАГОР

Питагоровата теорема ни е позната от училище: „Ако ABC е правоъгълен триъгълник, квадратът на хипотенузата му е равен на сбора от квадратите на другите две страни“. Ученият обаче е бил нещо много повече от обикновен математик.

Питагор се ражда на остров Самос в началото на VI в. пр.Хр. Син е на богат търговец на скъпоценни пръстени. Родителите му се обърнали за предсказание към делфийската жрица Пития при тяхно пътуване и тя им предрекла „син, който ще бъде полезен за всички хора във всички времена“, посъветвала ги също да отидат до Сидон във Финикия, та детето да бъде благословено в семитски храм.

Младият Питагор бил добър спортист и участвал в Олимпийските игри. После пътувал из много страни и получавал в тях нередко противоречиви наставления. В Милет се учил при математика Талес. В Египет попаднал при жреците в Мемфис. Персите обаче нахлули в Египет и той бил отвлечен заедно с други учени и отведен във Вавилон. Успял да избяга и основал в Кротон, в Италия (местността била част от тогавашната Велика Елада), смесена светска школа, в която се давали универсални знания на степени.

При първата степен, „подготвителната“, новопостъпилите трябвало да мълчат между две и пет години. Следвало да развиват своята интуиция.

Научавали смисъла на делфийското правило: „Опознай себе си и ще познаеш небесата и боговете“.

При втората степен, „развитието“, се изучавали числата. Подир това следвало обучение по музика, смятана за числова комбинация. Питагор твърди следното: „Развитието е закон на живота. Числата са закон на Вселената. Единството е божествен закон.“

При третата степен, „съвършенството“, започвало обучението в областта на космогонията. Според Питагор планетите произхождали от Слънцето и се въртели около него (тук той се различава от Аристотел, който поставя Земята в центъра на Вселената), а звездите представлявали множество слънчеви системи. Той заявява, че

„животните са родствени на човека, а човекът е родствен на бога“; живите същества се променят според закона за подбора, но също и според закона за преследването и въздействието на невидими сили.

При четвъртата степен, „възнасянето“, питагореецът ученик трябва да достигне до три съвършенства: да открие истината в разума, добродетелта в душата и чистотата в тялото. Тогава обучаваният може да заплоди жена (за предпочитане — също посветена), за да даде възможност някоя душа да се превъплъти.

Питагор заявява също така:

„Сънят, мечтата и екстазът са три отворени порти към отвъдното, откъдето идат учеността на душата и изкуството да се гадае.“

Про светилите се в неговата школа след завършване на обучението биват окуражавани да се намесват в обществените дела. Сред най-блестящите е Хипократ, основателят на античната медицина и автор на всеизвестната клетва.

Когато Кротон бива нападен от войската на град Сибарис, хитроумен пълководец с питагорейска закваска успява да преобърне положението и да завладее вражеския град. Ала скъсан на приемните изпити в школата последовател се възползва от объркването, настъпило подир победата, и клеветнически убеждава жителите на Кротон, че привържениците на Питагор искат сами да си поделят разграбеното от предалия се град. Водени от завистливи интриганти, жителите на Кротон нападат школата, подпалват я и убиват Питагор заедно с трийсет и осем негови ученици, които правят опит да го защитят. След смъртта му посветените биват подложени на преследвания и книгите му са изгорени.

Сократ, който имал късмета да прегледа едно от трите произведения, чудодейно спасени от опожарената школа, никога не криел, че учението му следва непосредствено учението на Питагор.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 23. КРАЙ НА ИГРАТА

Имам чувството, че всичко ми се привижда. Тълпата по пейките реве.

Тръпки пълзят по гръбнака ми, по гърба ми се стича студена пот. Сигурно имам треска, тялото ми гори.

Анхът се плъзва от влажните ми ръце и се люлее на шията ми.

И другите играчи са изтощени. Очите на Едит Пиаф, богиня на хората петли, са изблещени. Лицето на Жан дьо Лафонтен е обсипано от блестящи капчици. Зачервилият се Рабле трепери. На Бруно Балар му тече кръв от носа, сигурно поради стреса. Жорж Мелиес едва се държи на краката си. Гюстав Ефел слиза полекичка по стълбата и буквално се просва на земята. Симон Синьоре плаче. Тулуз-Лотрек е застинал на своята констукцийка, сякаш го е страх да не падне.

Тълпата от зрители в олимпийския амфитеатър бушува. Гледката на чистопробната диващина около последната ни световна война ги е възбудила неимоверно. За тях всички изстребления са били просто представление. Както се гледат трепещи се един друг гладиатори. Милиарди „микрогладиатори“.

На екраните се развява знамето на орлите върху чуждата планета, виждат се тълпите от възторжени смъртни, които честват „кацането“ на астронавтите орли там.

Раул вдига победоносно ръка и зрителите ръкопляскаат възторжено по пейките и на екраните. Боговете наставници явно са доволни.

*Съжалявам, Мата, провалих се.*

*Подцених противниците си.*

*Смятах, че идеите са по-силни от примитивното насилие — изцяло съм сбъркал. Ако някой мъкне боздуган с желанието да руши, винаги ще надделее над някой, който разсъждава логично и има желание да гради.*

*Зрителите отправят безкрайни овации към сегашния шампион. Това е, всичко свърши.*

Гледам зашеметен тази „Земя 18“, мъничката планета, тази смехотворна игра, полето на моето поражение.

Не успявам да го проумея. Е, давам си сметка, че в края на играта всеки отиде докрай, но не съм очаквал чак *това!*

Отправлям поглед към Ксавие Дюпюи, вирам се пронизително в него.

Той не просто се опита да ме бие, а усъвършенства индустриална система за пълното унищожаване на моите хора. Сякаш се боеше, че мога да победя.

*Успехът на моите трима пророци го бе обезпокоил.*

Той не само убиваше хора делфини, той ги събираше накуп, събличаше ги голи, остригваше ги, татуираше ги, издуши ги с отровни газове. Жени, деца, старци. Унищожих моите храмове, моите книги, моята музика, моята живопис, и най-дребните следи от моята култура. Сякаш бе искал да заличи дори спомена за съществуването на моя народ. *Защо толкова омраза?*

В мен се надига огромна вълна от адреналин. В кръвоносните ми съдове все едно тече лава.

Измервам с очи бога на хората акули, и той е уморен като мен. Прави към мен съучастнически знак, нещо като поздрав между губещи спортисти след края на особено тежко съревнование.

Махва с ръка с вида на човек, разстроен, задето е играл зле.

В съзнанието ми всичко сякаш е на забавен ход. Прицелвам се в него, натискам спусъка на моя анх. Той обаче е изтощен, затова се приближавам до съперника си и го цапардосвам с юмрук по лицето. Усещам как носът му изпуква и как бликва кръв, а другият ми юмрук го уцелва по върха на брадичката. Испитвам прилив на сили, ето че костта на неговата челюст поддава под моя пестник. В устата му зъбите се натрошават като стъкло.

Ръцете му се издигат защитно, ала тогава коляното ми взривява мекия му чатал. Той пада на колене, аз се засилвам леко и отново го праскам с юмрук по слепоочието. Той рухва настрани и се свива на земята, а аз го умервам с ритник в ребрата.

Кентаврите се спускат, за да ме спрат, но аз вдигам анха на бога на хората акули, уверявам се, че е още зареден, и се прицелвам в тях. Те спират и отстъпват. Разкривеното ми лице явно ги стряска.

Завъртам се и насочвам своя анх към Раул Разорбак. Тълпата от зрители отново реагира звучно. В съзнанието ми се върти смътната представа за „последна глава“, няма какво да губя — поне да дам воля на първичните си импулси. Устата на Раул Разорбак помръдва бавно и от нея излизат плътни, изкривени звуци.

— Е-еяй. А-е-аих. Ес-ме-еше-а-и-ъф.

Забавянето секва, звукът става отново нормален. Мозъкът ми връща звуковата лента във вида, в който е трябвало да я чуя.

— Не стреляй. Аз те спасих. Без мен щеше да си мъртъв. Преглъщам.

— Ти остави хората акули да избият моите хора делфини. Забави прекалено много дебаркирането. Направи го нарочно, за да не ми дадеш никакъв шанс да те безпокоя.

Насочената ми към него ръка не пада.

— Приех част от твоите хора. Единствено при мен твоите учени бяха защитени, след като всички им обърнаха гръб.

— Защо чака толкова, преди да се намесиш?

— Не бях готов — признава той. — Ако бях дебаркирал по-рано, щях да проваля настъплението и Ксавие щеше да спечели. Признай, за малко да се издъня.

Вече никой не смее да се намеси. Удивените зрители слушат нашия спор.

— Станалото е ужасно, но можеше да бъде и по-зле. Хората акули можеха да победят, Микаел.

Не свалям оръжието, показалецът ми е готов да изстреля мълнията. Раул продължава със своята защита:

— Спомни си какво е казал Ганди: „Временно може да ни се струва, че злодеите ще победят, тъй като те бързо постигат успех с насилие и лъжи, но трябва да се знае, че накрая все пак печелят добрите“.

— Това е просто фраза.

— Не, това е историческа реалност. А знаеш ли защо? Защото добротата е най-висша форма на интелигентността. Злодеите никога няма да победят. Моята нова орлова империя ще отстоява ценностите на мира и свободата, които са ни тъй скъпи, Микаел.

— Колко време?

— Не съм твой враг, Микаел. Аз съм ти приятел. Ти можеше да победиш, но се прояви като прекален идеалист. Аз бях в най-добра позиция, за да създам здрав и стабилен световен ред. Първо силата, после разумът. Важното е човечеството да бъде силно. Разумът е лукс.

— Аз щях да основа утопистки свят...

— Думата „утопия“ означава буквално „място, което не съществува“. Самият избор на думата говори за себе си.

— Щях да го направя да съществува — отговарям заинатено аз.

— Ако ти беше победил, „Земя 18“ щеше да се покори на един нежен мечтател. Това не е „разумно“. Първо идва солидността, после е ред на мечтите.

Вече не съм толкова уверен. Ръката ми незабележимо се отпуска.

— Знаеш отлично, че битки не се печелят с добри чувства. Дори тримата ти пророци не бяха съзвучни с епохата. Революцията ти името на равенството бе присвоена от един диктатор, свързваческата ти революция бе присвоена от военните, за да бъде създадено разрушително оръжие. Дори аналитичната ти революция настъпи прекалено рано и бе присвоена от манипулатори.

Пак се прицелвам в него. Той не спира да говори.

— Игра добре, но не се съобразяваше с реалността. Смъртните на „Земя 18“ са още... маймуни. Няма как да ги отклониш от смъртоносните им импулси само чрез идеи. Страхът от войниците и от полицията винаги ще бъде по-ефективен.

Мисля с все сили, но не мога да възразя срещу тези аргументи. Тогава полугласно признавам:

— Уморих се да бъда мил.

Хвърлям оръжието си и се обръщам към боговете. Кентаврите вече изскачат отвсякъде, за да ме сграбчат. Ала преди да са ме докоснали, аз вече говоря към боговете наставници на Олимпия:

— Настоявам...

Не ме оставят да довърша изречението, събарят ме на земята. Атина нарежда да ме вдигнат и да ме оставят да говоря. Не ме пускат, но съм отново на крака.

— Настоявам за правото да преиграя този финал.

Богинята на справедливостта ме оглежда учудено, после избухва в смях. Цялата тълпа от зрители се хили.

Тогава се случва нещо невероятно.

Един зрител, албинос с червени очи, започва да расте и се превръща в петметров великан. Разпознавам Зевс.

*Царят на Олимп се е промъкнал сред тълпата от зрители, за да присъства лично на финала.*

Всички са зашеметени, някои падат по очи.

Аурата на Зевс става ослепителна и всички извърщат погледи. Царят на Олимп протяга ръце, изисквайки спокойствие.

Почудата е всеобща. За онези, които не го познават, това си е направо откровение. Той проговорва с мощен, кънтящ глас и всичко наоколо се разтреперва.

— Нека Микаел Пенсон да получи онова, за което настоява.

Атина си е закрила очите пред божествената светлина и изпелтечва:

— Разбира се, Велики Зевсе, но как да го направим?... Тогава царят на Олимп сбърчва вежди.

— Забравяте ли къде сме? Забравяте ли кои сме? Забравяте ли кой съм аз? Властелинът на Олимп размахва грамадния си анх като жезъл и го насочва към „Земя 18“.

Натиска клавишна комбинация. Тогава ставаме свидетели на нещо невероятно по екраните над амфитеатъра. Като на заден ход виждаме как знамето на орлите, побито на чуждата планета, се изтръгва с огромна скорост. Астронавтите се качват заднешком в совалката, която се издига, скачва се с ракетата, а тя се връща на Земята и се намества върху площадката за излитане. Задният ход се ускорява, Слънцето се върти в обратна посока.

Дъждът тръгва от земята и се изкачва в облаците. Черният дим от фабриките за смърт на хората акули се преобразява в голи хора, които се обличат и се качват на влакове, за да се приберат у дома. Пръстта от касапниците се надига, струпаните скелети, все едно спящи, се пробуждат, за да отидат да се облекат.

Войниците орли от дебаркирането тичат назад и се качват на баржите, куршумите от акулските картечници излизат от телата им и се връщат в гилзите.

Раните се затварят, всички се прибират.

Отвсякъде мъртвци излизат от гробовете, залитайки.

Катафалки ги поемат, за да ги върнат в болниците, старческите домове или при семействата им.

Те изглеждат все по-добре.

Изправят се. Никнат им зъби. Бръчките изчезват. Белите косми стават руси, тъмни или рижи. Коси никнат по плешивите глави. Старците стават просто възрастни.

Възрастните стават по-дребни и се превръщат в младежи. Младежите стават бебета, които пълзят на ръце и крака. Бебетата стават новородени.

Новородените се връщат в утробите на своите майки. Коремите на майките намаляват.

Зародишите стават яйцеклетки, от тях излизат сперматозоиди и се отправят по членовете, за да се забият в тестисите.

Всичко върви все тъй, назад. Кокошките стават пиленца. Пиленцата стават яйца.

Човешките облекла стават топки памук и овча вълна.

Обувките се преобразяват отново в крокодили и телета.

Хамбургерите стават волове.

Наденичките стават прасета.

Металните предмети стават скали.

Дърветата стават семена.

Семената стават плодове.

Плодовете стават цветчета.

Какъв великолепен спектакъл е това завръщане.

Колко красиво е да гледаш как създанията и предметите се връщат към своите първоизточници.

После всичко спира.

— Нека този финал да бъде преигран — оповестява протичко Зевс.

И никой не смее да противоречи на божествения цар на Олимп.



## 24. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЦАР НИМРОД

Според Библията след потопа, при който Ной спасява човешкия род благодарение на чудодейния си ковчег, неговите наследници, озовали се на планината Арарат, възобновяват живота на земята. Те се множат много бързо и се пръсват из полята. Тогава сред тях се появява харизматичен лидер, цар Нимрод, известен с ловните си умения, който събира хората на племена и вкарва племената в градове. Той въздига Ниневия и Вавилон и създава първата организирана държава след потопа, с армия и полиция.

Еврейско-римският историк Йосиф Флавий разказва в своята книга „Юдейски древности“, че царят ловец Нимрод станал тиранин, според когото единственият начин да бъде освободен човекът от страха пред Бог е да се създаде на земята страх, по-голям от онзи, който Той вдъхва. Нимрод обещал на своя народ да го защити срещу бъдеща нова прищявка на Господ да наводни Земята, като започнал един удивителен проект: да издигне във Вавилон кула, която да надвишава планината Арарат. Йосиф Флавий пише: „Народът бил склонен да слуша Нимрод, тъй като приемал послушанието и страха от Бог за тегоба. Затова хората започнали да строят много бързо кулата, много по-бързо, отколкото можело да се помисли“.

Когато кулата станала много висока, цар Нимрод се изкачил на върха ѝ и рекъл: „Да видим дали от този връх може да бъде съзрян Бог“. Не го различил, взел ловния си лък и казал: „Да видим дали оттук може да бъде достигнат Бог“. Пратил една стрела към облаците и тя паднала. Цар Нимрод заявил: „Вавилонската кула не е достатъчно висока, продължавайте да я строите“. В единайсета глава на Битие се казва, че Бог се раздразнил от тази наглост и направил тъй, че хората, работещи по изграждането на кулата, вече не говорели всички на един и същи език и като не се разбирали, кулата станала крива и се срутила. Колкото до цар Нимрод, той бил жестоко наказан. Един комар проникнал в носа му и му причинил ужасно силно главоболие. Царят молел всички да го удрят по главата с надеждата, че ще изкарат отвътре терзаещия го тъй силно комар. Така оня, който се осмелил да

прати стрела, за да достигне Бог, паднал убит от жилото на най-слабото и най-малко създание: комара.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 25. ПРЕИГРАВАНЕ

Значи, направеното може да бъде преправено. Неоправеното може да бъде оправено. Другояче.

Изпитвам непонятни чувства.

*Щом Зевс може да обръща назад времето, може би е способен да съживи моята любов, моята Мата Хари.*

Осъзнавам обаче, че това е възможно само на „Земя 18“, тъй като тя е изкуствен свят, чернова.

Като компютърна игра. Всъщност на „Земя 1“ аз също се палех по игри на управление, по военни игри, можех да спра, когато съм загубил, да се върна на менюто, да заредя стара съхранена игра и да се озова точно преди момента, когато работата е почнала да се закучва.

Раул е прав, прекалено емоционално подходах към играта. Забравих, че е само игра, нещо като шах. И както при шаха, човек може да преиграе моментите от партията, които иска.

Зевс се свива и става на ръст само малко по-голям от другите олимпийски богове. Настанява се по средата между боговете наставници и вади кесия с пуканки, за да стане съвсем ясно, че е дошъл като зяпач и смята да се поразтовари, гледайки филма за следващата история на „Земя 18“.

Раул Разорбак вече не е победител и промълвява: „Ама нали аз спечелих!“. Не смее обаче да го изрече по-силно от страх, че ще влезе в противоречие с царя на боговете.

Ксавие Дюпюи се надига, подпомогнат от харитите, храчи кръв и лицето му представлява зейнала рана, по която на места личат светли петна — може би кости или хрущяли. Той ръмжи. Харитите го лекуват. Не ме поглежда.

*Страхува се от мен.*

Не вярвам да съм будил страх у когото и да било през време на моя живот като смъртен. Всяко нещо си има начало. Насилие. Страх. В края на краищата това също може да е начин да се справиш при определени ситуации. В случая трябва да си призная, че като гледам

мъчителя на моя народ в окървавената му тога и с подута тиква, изпитвам странно усещане — хем ми е противно, хем съм запленил.

*Значи, това е то отмъщението.*

— Смятате ли, че сте готов да играете, Ксавие? — пита Атина.

Той кима, главата му е увита в чалма от червенеещи бинтове. Харитите буквално го пренасят и го наместват при триметровото кълбо. Жан дьо Лафонтен свива рамене, забавно му е. Едит Пиаф, Рабле, Симон Синьоре, Жорж Мелиес, Тулуз-Лотрек, Бруно Балар и Гюстав Ефел по-скоро съзират в „повторния“ финал нов шанс за победа.

Застанал по-встрани, успявам да различа по-добре останалите територии на „Земя 18“, на които по-рано почти не съм обръщал внимание. Тулуз-Лотрек, бившият бог на хората кози, се е захванал с народа на мечките, лишен от предишния си бог чирак.

Жан дьо Лафонтен, бог на хората чайки, от своя страна е поел територията на хората лисици и така, като техен нов бог, е успял да се опълчи срещу акулите.

Бруно Балар, бог на хората соколи, сега разполага с огромна територия под контрола на своята соколска култура благодарение на жестоки настъпления в южните райони.

Рабле, бог на хората прасета, притежава ограничена площ.

Колкото до Жорж Мелиес и до Гюстав Ефел — съответно богове на хората тигри и на хората термити, — те действат сред свръхнаселени територии със забележителни култури.

По указание на Атина трите хори ни раздават заредени анхове и сандвичи. Рабле поисква чаша вино, за да се поотпусне. Едит Пиаф си изпросва цигара. Ксавие Дюпной моли за обезболяващи. Бруно Балар — за кокаин. Аз си взимам кафе, за да ме поддържа буден.

Атина се старае да не кара царя на боговете, седнал до нея, да чака — затова не ни дава много време, за да съберем сили.

Хорите прибират чашите и салфетките. Кентаврите заменят и потягат стълбите и площадките.

Удар по гонга.

Пак всички сме по местата си. Харитите придържат Ксавие и му помагат да се качи.

— Нека играта да започне — оповестява Атина. Нов удар по гонга.

Тъй като добре си спомням предишното поражение, зарязвам интелектуалните революции и се съсредоточавам в основаването на нелегални отряди: защитна армия на хората делфини. Вече не пръскам енергия в областите на изкуствата, науките и знанията, вълнува ме единствено образуването на военна сила. Ако хората акули искат отново да съсипят моите, ще се сблъскат със сериозен отпор, а не с интелектуалци, стремящи се само към мир и уважаващи живота — нали това би им пречило да убиват, сиреч да се защитават.

Ето че моите делфини успяват да създадат отлични нови оръжия, включително малки автомати, лесни за прикриване, които почти нямат откат.

Понеже съм се отказал от концепцията за утопия, хората мечки не вдигат утопистка революция и мечкарската монархия си остава налице.

Да, но пак назрява конфликт. Отначало се състои само в дребни спречквания край границите, в спорове около таксите за износ на разни стоки, в борби между две страни за малки анклавни или пък дипломати се смятат за оскърбени.

Знам докъде може да доведе това. Кълновете на войната трябва да бъдат покосени. Стар рефлекс: изоставям програмата си за въоръжаване и се връщам към големия проект за световен мир. Моите хора делфини се захващат и организират широка общност, Съюз на народите, та нещата да се получат. Ако искам да спася моите хора, трябва да спася света. Единствено мирът може да позволи да бъдат избегнати кланетата от предходната игра.

Моите хора делфини са във възторг от моя проект за световен мир, основават благотворителни организации, красивите ми шпионки прелъстяват политици от всички страни, включително диктатори, за да им внушат да се откажат от войнолюбиви стремежи. Посредством секс успявам да укротя най-нападателните.

Един от моите политици дори успява да издейства единодушно гласуване на планетарен закон, забраняващ притежаването на, макар и едно, огнестрелно оръжие. Силно се надявам да постигна истински мир.

Спокойствието трае двацетина години. Дори смятам, че съм победил, и пак пускам идеите за утопията, за свързачеството и за аналитиката.

Обаче ето че нещо странно става в играта: къде ли не избухват антиделфински движения. Според слуховете излиза, че моите хора са защитавали мира само заради своя лична изгода. Тук-там журналисти изобличават „миротворски заговор“. Политици говорят за „храбростта да се воюва“ и за „необходимостта да бъде защитавана нацията“. Наричат моите хора делфини слабоволеви, меки, приспиващи обществото, обвиняват ги, че са корумпирани от външни сили.

*Сякаш всяко поколение има нужда от своя война, за да се поразмърда, като се забравя каква цена ще бъде платена и как ще страдат родителите.*

Всички войнолюбиви речи будят възторг. Всички призови за мир биват оплюти, а отправилите ги биват смятани за страхливци.

При хората акули отново се появява харизматична фигура. Той вече не се нарича Пречиствача, а Унищожителя. Няма брадичка катинарче, а остри мустачки. Знамето му вече не е зелено, а черно. Химните са с друг текст, но пораждат същата омраза.

Унищожителя успява да превземе властта със смел преврат.

В Мечкария един генерал прави същото.

Мечкарският диктатор и акулският диктатор се съюзават и изобличават „световния делфински заговор“. Клеветите и пропагандата изкарват моите хора предатели в полза на външни сили.

Мечкарците и акулите отново тормозят моите делфини. Дори имам чувството, че хората акули са още по-злобни, понеже техният бог, в случая Ксавие Дюпюи, ме мрази лично заради разбитата си челюст и заради смачкания си нос.

Играта напредва, моите хора пак биват изтребвани, акулите се перчат и виждам разрушителната радост на Ксавие Дюпюи.

Този път Раул Разорбак се намесва малко по-рано със своята орлова империя, сигурно от страх да не го обвиня пак за ненамесата му. Дебаркирането му е по-сполучливо и по-бързо.

Само че напредването по континента бива забавено от особено корави акулски военни части. В крайна сметка той напредва също тъй бавно, както при предходната игра. Мисля си за казаното от Едмон Уелс: „Ами ако сме обречени да изживяваме непрестанно все същата история, тъй като единствено тя е възможна за животното човек?“.

Казвам си, че може би целият Еден служи само за това: да се провери дали има възможност, випуск подир випуск, да се изкара нещо

по-добро от сюжета, увековечен чрез „Земя 1“.

Включвам се с все сили в играта. Опитвам се да спася каквото успея. Сиреч — нищо особено. Раул Разорбак пак печели в крайна сметка световната война, а моите учени отново му помагат да завладява Космоса.

Останалите играчи не са съумели да сторят нищо, за да променят това развитие.

Совалката на орлите „каца“ на съседната планета, а астронавтът произнася своята историческа фраза: „Сега новата ни граница е тук“.

Отеква удар по гонга, известява края на играта и победата на Раул Разорбак.

Зрителската тълпа ръкопляска далеч не тъй бурно, както предишния път. Всички се обръщат към Зевс, за да разберат какво мисли. Той не се помръдва, не ръкопляска, изглежда вгълбен.

— Искам преиграване — съобщавам аз.

Тълпата шуми неодобрително. Натрапчиво се носят думи като „слабак“ и „натегач“. Виждам отлично, че дори боговете наставници са възмутени от моята заинатеност. Въпреки това изчакват с уважение реакцията на Зевс. Той се изправя бавно и с жест кара присъстващите да млъкнат.

Раул Разорбак стиска зъби и процежда:

— Хайде стига вече, аз победих.

Другите богове чираци се чудят на наглостта ми.

— Да бъде тъй, както желае той! — отсича най-сетне царят на Олимп.

Хорите и харитите ни раздават нови анхове и пак ни поднасят сандвичи и топли напитки в термоси.

Смрачава се и кентаврите разполагат навсякъде факли.

Помня, като се срещнах със Зевс, той ми се бе доверил, че един от любимите му филми е „Омагьосан ден“ — за мъж, който непрестанно повтаря един и същи ден, докато той стане съвършен. Може би затова ме оставя да преигравам до безкрай тези финални петдесет години, докато бъдат съвършени. Петдесет години, които на „Земя 1“ се падат между 1920 и 1970 година. През 1920 година започва бумът на национализмите в Европа. През юли 1969 година пък „Аполо 11“ пристига на Луната.

Само дето съвършенството е мъничко различно за всеки играч.

Както при Парадокса на царицата — човек става по-добър, но другите също стават подобри и все едно нищо не се променя. Заден ход. Пак вълшебство.

Екраните с орловия флаг се завъртат наопаки. Знамето е изтръгнато. Ракетата се прибира. Мъртвите излизат от гробовете. Зародишите са засмукани от утробите.

Всички участници биват събрани и прибрани като марионетки, готови за нова версия на същия филм.

Май тази гледка никога няма да ми омръзне.

*Може би защото ме отървава от страха пред отминаващото време и пред невъзможността миналото да бъде поправено.*

Трети удар по гонга, с който започва третото пренаписване на историята на „Земя 18“. Играя.

Вече без колебание обсъждам през време на действието развитието му с другите играчи. Съветвам Раул Разорбак как да победи по-бързо в битките Ксавие Дюпюи.

*Прекарай корабите за дебаркирането оттук, аз ще заслепя акулските военни части с мълнии.*

Ала, макар и да сме облагодетелствани от сведенията, с които разполагаме покрай миналите истории, нашите противници също са облагодетелствани и се озоваваме пак в сходен сценарий.

Съмва се отново, аз съм почти в несвяст. Виждам, че Едит Пиаф е много уморена, анхът многократно се изплъзва от ръцете ѝ и тя слиза от стълбата, за да го вдигне. Знамето на орлите пак бива забито. Хилави аплодисменти за това събитие.

Искам да играем пак. Зевс дава знак да ме удовлетворят. Харитите ни носят презаредени анхове, раздават сандвичи. Покрай пейките се виждат кошници с храна.

Разрушеното на „Земя 18“ отново е издигнато. Мъртвото става живо.

Шахматният комплект бива пренареден, нов удар по гонга и борбата започва пак.

Настъпва втора нощ, публиката е изтощена, ние също. По пейките мнозина спят, някои хъркат.

Ние, боговете, продължаваме да пресътворяваме несъвършения половин век. Успявам да предотвратя големите нашествия на хората



акули. Други събития обаче довеждат до същия резултат. И той пак си е в полза на Раул Разорбак.

През едно от преиграванията, май шестото, успявам да създам независима делфинска държава, защитена от сигурни граници. Това обаче не води до никакъв определящ ефект. Раул пак печели.

Опитвам други стратегии в следващите разигравания.

Успявам да създам нова религия чрез един месия. Слушат го в цял свят. Да, но пак Раул докопва новаторското му послание и го използва, за да постигне възход при народа на орлите и изпращане на ракета на най-близката планета „в името на посланието на Месията“.

Опитвам се да проумея къде заяждат нещата. Може би моите хора делфини не са достатъчно борбени. Иначе, възникне ли дадена ситуация, те се оказват отлични войници, макар да не грабят и да не изтезават като другите, понеже това противоречи на законите на дедите им.

Завършвам една игра, в която съм добър почти колкото Раул. При друга човек делфин става президент на акулската държава.

После отново създавам друга делфинска държава на един океански остров, далеч от каквато и да било опасност.

И все пак всеки път Раул печели състезанието — или с много, или съвсем с малко. Гонгът бива ударен, когато тринайсетата ракета на орлите каца победоносно на чуждата планета и знамето с хищната птица с извит клюн бива побито там.

Астронавтът изрича историческата си фраза: „Ние сме най-добрите“.

Този път никой не ръкопляска. Повечето зрители дремят по пейките.

Зевс се изправя. Обръща се направо към мен:

— Микаел... Искаше да знаеш, е, вече знаеш. Историята просто се повтаря, действително има нюанси, но тя се повтаря. Винаги води до един и същи резултат.

— Трябва да има начин да се излезе от това положение. Не може да няма начин! Зевс видимо е опечален.

— Значи, каквото и да направим, все тъй ще бъде, така ли? — настоявам аз. Той кима.

— Трябва да приемеш очевидното — оповестява царят на Олимп. — Смъртните хора са си такива и никога няма да можеш да

промениш съдбата им.

Подир това заключение Зевс се преобразява във величествен лебед и отлита в посока към планината.

Гледам го как изчезва на хоризонта.

— Играта завърши **ОКОНЧАТЕЛНО!** — съобщава богинята на справедливостта, взирайки се неодобрително в мен.

Зрителите по пейките въздъхват с облекчение.

Богът на хората акули се вира в мен с искрящи от омраза очи и вдига показалец с неприличен жест. Без да му мисля повече, вдигам моя анх и го насочвам към омотаната в окървавени превръзки глава. Раул, разбрал намерението ми преди всички останали, посяга да ме спре. Ксавие Дюпюи сякаш се е вселил цял в изпънатия си пръст и страшно се удивява, когато мълнията изскача от моето оръжие. Главата на бога на хората акули се отделя от врата, издига се във въздуха, после след кръгова траектория пада на земята, отскача като тежка топка и се удря в долните стъпала на амфитеатъра. Тялото си е още изправено, но ето че пада на колене. Остава така, с изпънати рамене. От сънните артерии ритмично, на тласъци, блика кръв. После то се просва напред.

Усмивките се превръщат в ужасени гримаси.

Кентаврите вече са реагирани. Застрелвам най-близкия, другите застиват, пръхтейки. Решителността ми ги впечатлява. Духвам по дулото на моето оръжие и го захвърлям пред себе си.

Атина нарежда на кентаврите да ме заловят, преди да съм извършил други безобразия. Оставям се да ме хванат, без да оказвам съпротива, докато другите човекоконне събират останките на онзи, който бе бог на хората акули.

*Ето, това е то.*

С измъчени изражения, бледи лица и зацапани тоги Едит Пиаф, Жан дьо Лафонтен, Гюстав Ефел, Жорж Мелиес, Симон Синьоре, Тулуз-Лотрек, Франсоа Рабле, Бруно Балар и Раул Разорбак ме измерват неразбиращо с очи. Над пейките, върху екраните астронавтите орли продължават да подскачат радостно върху чуждата планета с по-слабо притегляне. При нас здрачът прорязва розови линии по почти бледоморавото небе.

Атина чуква с копието си, за да бъде съобщението потържествено.

— Победител е... Раул Разорбак. Ръкопляскания.

— Сега нека да изгледаме целия финал. Нов удар по гонга.

Ето че по екраните се ниже на бърз ход цялата история на „Земя 18“ от всички гледни точки. Първият океан се разлива по повърхността ѝ подир стопяването на ледовете, изискано от нашия първи преподавател Кронос. Появяват се бактерии, водна растителност, едноклетъчни, риби. Първите континенти се издигат над водната повърхност. Рибите се превръщат в гуцери, гуцерите — в динозаври. От бърлогите си излизат млекопитаещи с различни размери, разноцветни птици изхвъркват от гнездата. Най-сетне се явяват и първите хора, отначало номадски племена, после вече са в оградени селца. Опитомяват коне, прибират кучета, започват ритуални погребения, следват земеделие, тъкане, колелото, ковачницата, грънчарството, зидарството. Първи масови войни. Построяват се антични градове с високи каменни стени околоръст. Следват пазари, пътища, акведукти, училища, замъци, ателиета, парни двигатели, бензинови двигатели, електромотори, фабрики, пушки, автомобили, самолети, телевизии. Всичко никне, расте, променя се, развива се, за да завърши с излитането на ракетата на орлите сред бушуващи пламъци.

Раул прави дълбок поклон, приветствайки тълпата, която ръкопляска и скандира името му:

— Разорбак! Разорбак!

Хвърлят му цветя, лаврови венци, послания, привързани с панделки.

— Този тук да бъде хвърлен в затвора — посочва ме с пръст богинята на справедливостта. — Утре ще го съдим. Ще плати за престъпленията си.

Всички ме гледат. Афродита сякаш е потресена, но не смее да се намеси и предпочита да извърне очи.

Промълвявам:

— Прости ми, Мата Хари, провалих се...

## 26. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: АПОПТОЗА

Апоптозата е програмирано самоунищожение на клетките. Например появата на пръсти при човешкия зародиш представлява апоптоза.

В началото при своето оформяне ръката прилича на плосък плавник, като при риба или тюлен. После клетките, които са между пръстите, умират и така се създава възможност за извайването на човешката ръка. „Самоубийството“ на тези клетки е необходимо за осъществяването на формата на ръката. Това е краят на нашата „рибешка“ фаза. Също и изчезването на опашчицата от задничето на зародиша е следствие от този процес.

Самоунищожението на тази опашчица обозначава края на нашата „първично животинска“ фаза, при което се получава гръбнакът без опашка, който отличава човешкото същество.

В растителния свят апоптозата се проявява по сходен начин при есенното окапване на листата на дърветата. Така те успяват да се регенерират.

Всяка година дървото произвежда клетки, които ще служат за неговото развитие, но ще трябва да изчезнат, за да може развитието да продължи.

Всички клетки в човешкото тяло постоянно задават на мозъка въпроса до каква степен са полезни и каква е задачата им. Мозъкът посочва на всяка клетка как да нараства и да се развива, но може да поиска от някои да умрат.

Разработките относно явлението апоптоза откриват пътища за изследвания, включително относно рака. Действително ракът възниква от клетки, които отказват да се подчинят на изискването за апоптоза. Те продължават да нарастват въпреки всички сигнали, изискващи самоунищожение, които мозъкът им праща. Според някои учени тъкмо понеже тези клетки отказват да се самоубият и „егоистично“ се стремят към безсмъртие чрез размножаване, в крайна сметка цялото тяло е обречено да загине.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 27. ЗАТВОР

Вратата се трясва. Изщракват няколко грамадни ключалки.

Кентаврите са преднамерено груби, тъй като видяха как убих един от тях.

Килията е доста просторна, с привидно удобно легло. През зарешетения прозорец мога да наблюдавам обвития в мъгли връх на първата планина на Еден. Отпускам се върху постелята.

Отново изниква сподирялия ме цял живот въпрос: „Всъщност какво правя тук?“. Какво правя в някакъв затвор в Олимпия на другия край на Вселената, толкова далеч от Земята, където съм роден? Опитвам се да поспя.

Сънят е като котката, която имах навремето. Никога не е тук, когато ти трябва, идва само да те безпокои.

В главата ми нахлуват всички случили се през деня събития. Оставам с отворени очи, неподвижен, дишането ми е пресекливо.

Сега поне знам: при всяко положение нищо не може да се направи, хората са обречени да възпроизвеждат все същите грешки, защото те са записани дълбоко в тяхната програма.

ДНК.

Навярно неслучайно силата Н на Надмощието, на Унищожението е по средата. Зевс допусна аз да опитвам отново и отново само за да ме накара да осъзная невъзможността да се промени насоката на историята на смъртните. Индивидите имат своя съдба. Народите имат своя съдба. Така е дори при животинските видове.

Това ми напомня двата фокуса на Жорж Мелиес: каквото и число да избира в началото, достигах до думата „киви“.

Както и при номера с картите: колкото и пъти, както и да цепя тестето, накрая се получаваше групиране на поповете, на дамите, на валетата и на асата. „Мислиш, че избираш, но всъщност не избираш, само се намесваш в сценарий, чийто край отдавна е написан.“

От своя страна Едмон Уелс твърдеше: „Природата има свои цели. Ако не може да ги осъществи по един начин, използва друг“.

Обикалям в кръг из килията.

Забелязвам в един ъгъл амфора и я отпушвам. На нея е написано „Дионисова изба“. Поне богът на пияниците не ме е изоставил напълно.

Отпушвам амфората, подушвам я и изливам течност в устата си. Меденият алкохол предизвиква бодежи в главата ми. Съзнанието ми се замъглява.

Внезапно се чува шум откъм вратата.

Някой отключва грамадната брава на килията ми. В отвора се появява осветен отзад женски силует.

— Вън! Не искам да виждам никого! Разкарайте се! — възкликвам аз.

— Утре боговете наставници ще се съберат, за да решат какво да бъде наказанието ти. Трябва да знаеш, че някои са на твоя страна. Смятат, че си действал при законна самозащита.

Свивам рамене.

— Ще се изкажа в твоя подкрепа — заявява богинята на любовта.

Уханието ѝ ме обгръща. Но въздействието не ми въздейства както по-рано. Помня, първия път, когато го усетих, ме покори. Сега е просто обонятелна информация, като всяка друга.

— Аз съм с теб, макар ти често да си се съмнявал в това. После тя добавя, все тъй застанала в сянка:

— Обичам те, Микаел.

— Колко струва любовта на една богиня, която я е дарявала на толкова народ?

Тя се приближава и лъчите на луната, процеждащи се през прозореца, озаряват устните и долната част на лицето ѝ.

— Все пак любовта на една богиня си е любов на жена. Бях ти обещала, че ще те любя. Може да изгуби божествената игра, ала въпреки това си важен за мен. Любовта ми към теб винаги е била искрена, макар ти никога да не си ми имал доверие. Страхът пречи за възприемането на истината.

— Върви си, Афродита. Винаги си искала да изместиш Мата Хари, единствената истинска любов в тукашния ми живот. Иди си или се опасявам, че няма да устоя пред желанието да ти причиня зло. Убийството на богинята на любовта може да бъде последният ми подвиг.

Така съм се подредил, че вече нямам какво да губя.

Тя се приближава още и сега лунното зарево осветява в една широка ивица изумрудените ѝ очи.

— Не ме плашиш, Микаел. Пред себе си виждам едно объркано дете. А мой дълг е да помагам на децата. Колкото и да са агресивни.

Приближава се още, сега е само на няколко стъпки от мен.

— При всяко положение просто нямаш избор.

— Напротив, имам избор. Винаги имаме избор. Това е моят избор.

Грабвам амфората с медовина и пия дълго, докато в главата ми отново започват бодежи, докато кръвоносните ми съдове се загреват.

— Тази Мата Хари те промени. Тя не представляваше нищо. Забрави я.

— Никога повече не изричай името ѝ! — произнасям с хълцукане аз. Пакхващам амфората, после продължавам:

— Не те обичам, Афродита. Мислиш само как да се налагаш. Неспособна си да обичаш истински. Никога няма да се събереш дори на малкото пръстче на Мата Хари.

— Любовта, която проявяваш към спомена за тази личност, е възхитителна. Чак завиждам.

— Няма от какво да се оплакваш. Всички мъже обичат теб.

— Всички мъже ме „желаят“. Заради моя чар, заради моето тяло. Ала истинската любов не е „тяло за тяло“, а „душа за душа“.

Свивам рамене.

— Хермафродит, твоят роден син, ми разказа за твоя живот като смъртна, за отмъщението ти към мъжете. Ти ги прелъстяваш само за да им причиниш страдания. Той ми заяви, че си избрала да бъдеш богиня на любовта, както някои лекари стават специалисти по собствените си заболявания, понеже смятат, че церейки другите, церят себе си.

Взирам се нагло в нея.

— Сред всички създания, които някога съм срещал, ти си най-неспособна да обичаш. Това изявление е удар за нея, усещам, че съм я засегнал.

— Това, което казваш, не е съвсем невярно. Бях такава. Промених се. Твоят наставник Едмон Уелс беше писал някъде: „Първо идва страхът, после въпросите и накрая — любовта“. Май съм



надскочила нещо. Бих пожелала и на теб да бъдеш способен да се променяш и да се развиваш, дори при тези нелеки обстоятелства.

Приближава се още и улавя ръката ми. С другата си помагам, за да смукна малко медовина направо от гърлото на амфората.

— Толкова ли ме мразиш, Микаел?

— Да — казвам аз и се дръпвам, — мразя „ви“.

— А аз „те“ обичам — отвърща тя. — Наистина. Заради това, което си в душата си, Микаел. Ти си свестен. „Свестен си.“

Пия жадно, изпразвам амфората. После я захвърлям срещу стената и тя се разбива с трясък.

— Не разбирате ли? Вече не вярвам в нищо. Ако можех да опожаря целия Еден, бих го направил. Ще ми се да видя как този остров, тази планета, тази школа изчезват завинаги.

— Може би това е силата на любовта. Способна съм да те обичам достатъчно, за да те следвам дори когато се смяташ за разрушител.

Отблъсвам я.

— Отвращавате ме, Афродита.

— Отвратен си от СЕБЕ СИ. Усещам такова самопрезрение у тебе. Трябва да ти помогна да се преоткриеш. Ти си чудесен човек, който е забравил това, понеже е заслепен от гнева си.

Приближава се бавно, все едно към животно, което трябва да бъде опитомено.

— Не се безпокой. Всичко вече свърши. Сега няма защо да страдаш. Всичко свърши, сърцето ти може да се успокои. Ти си като всички, Микаел. Проблемът ти е само в това, че не си бил обичан достатъчно...

Поема моята отблъснала я ръка и я гали.

— По-рано и аз бях такава, изпълнена с не-любов. После, по време на последната божествена игра, нещо се случи. Несправедливостта, засегнала теб и твоя народ, ме пробуди. Прииска ми се да ти помогна. Вярвам в онова, което Едмон е написал в една своя книга: „Забелязваме онова, което притежаваме, чак когато дойде време да го дарим“. Имам да ти дарявам нещо, нещо искрено и некористолюбиво.

Усещам гърдите ѝ до гърдния си кош. Иска ми се да я отблъсна, но не мога. Тя ме обгръща с дългите си, здрави ръце. Усещам топлото

й тяло до моето. Дълго поемам топлината ѝ, после нещо напират в мен и пари очите ми. Потичат сълзи. Като че ли целият натиск от последните дни внезапно се превръща в солена вода.

— Всичко е наред — мълви тя.

Целува ме по челото, по бузите. Устните ѝ търсят моите.

— Бях ти обещала да те любя, ако разрешиш загадката. Искан да удържа на думата си. Тя насилва устните ми и прониква между тях.

Затварям очи. Имам чувството, че се поддавам на нещо зло, но и алкохолът, и мъката ме разяждат, осъзнавам само, че срещу мен има енергия, която ме утешава, не съм в състояние да се противопоставя на това.

— Забрави за малко, забрави — шепне тя в ухото ми. Затварям очи.

Чувствам се опустошен. Разделен. Просвам се на леглото. Афродита ме преобръща.

— Нека да се любим, Микаел.

Онова, което се случва после, е отвъд всякакви познати представи за плътско изживяване. Досегнал съм Нищото, сега се добирам до Всичко. Потънал съм до дъното, сега се издигам нагоре. В главата ми бликват цветове, топлина, светлина. Невроните ми се преобразяват в слънца под звездния свод на моя череп.

В кръвоносните ми съдове струят потоци от течно злато.

Ендорфините заливат тялото ми, то цялото е само едно чисто удоволствие.

Вече не знам кой съм.

Губя всякаква представа за минало и бъдеще, обитавам само прекрасното настояще, в което тялото на една богиня се слива с моето тяло и го кара да трепти подобно на вълшебен инструмент, който се разкрива под целувките и ласките.

Устните ми се освобождават само колкото да изрекат едно:

— Афродита...

— Микаел.

„Докато си сменя кожата, змията е спяла.“ Тя няма и памет.

Любим се, и то многократно, сякаш сме сплетени в свещен танц. Никога плътта ми не е понасяла такова сладостно усещане.

Заспивам изтощен и усмихнат в обятията на нежната богиня. Искан ми се да живея дълго.

## 28. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЕКРАН И БУДНОСТ

В своя филм „Тръбата“ кинодокументалистът Питър Ентел показва как ни влияят образите. Осъществен е експеримент във връзка с разликата между кинозрителя и телевизионния зрител.

Върху платното на един и същ екран се прожектира филм. Само дето половината присъстващи са разположени с прожекторния апарат зад тях, както е в кината, а останалата половина е насядала с прожекторен апарат срещу себе си, сиреч светлината е насочена към лицата им, както е при телевизора. Накрая, когато се задават въпроси на зрителите, онези, спрямо които светлината се е падала зад гърба, са запазили способността си да анализират и критикуват филма, докато тези, спрямо които тя е била насочена към лицето, са пасивни и нямат определено мнение.

Същевременно хората, за които светлината е била отпред, са проявили по-слаба мозъчна активност при прожекцията, отколкото онези, за които тя е била отзад. Питър Ентел използва спрямо телевизията термина „отпускане на разума“. Ние пресрещаме светлината с лицата си и съответно губим отстранеността. Същевременно в кината можем да продължим да разсъждаваме, тъй като наблюдаваме само отражението на въпросната светлина.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 29. ПРОЦЕСЪТ СРЕЩУ МЕН

Сънувам, че съм мъртъв.

В края на краищата животът е пунктирна линия. Пунктирите са сънищата. Смъртта е последната точка.

Докато трае погребението ми, с дълго шествие пренасят на ръце ковчега ми, като се движат по стръмни хълмове и склонове с бледоморав цвят.

Давам си сметка, че останките ми се носят от моя народ, от народа на делфините. Всички са с черни смокинги, някои са с цилиндри, женските фигури са увенчани от воалетки. Виждам ги по-отблизо и откривам, че нямат лица, а главички на... шахматни фигурки.

По-дребните са с кръгли, гладки глави, като пешки, по-едрите са с конски глави и разтворени усти и ноздри, други са като офицери, с цепнатинки по средата, най-високите са царе и имат корони с кръстове, а високите жени, облечени в дълги бухлати рокли, представляват царици с назъбени корони. Очи и кожа липсват — само светлобежово, гладко, лакирано дърво.

Хиляди напредват мълчаливо и бавно към гробището.

Облечен в божествената си тога, с ръце, скръстени върху анха, с изражение на спящ и затворени клепачи, аз лежа в ковчега си. Катафалката е теглена от фигури с конски глави с дълги черни перушини по челата. Върху превозното средство има знамена с емблема делфин като символ на моята цивилизация.

Шествието спира пред някаква алея.

Група от царе издърпва, измъква моя ковчег. Носят го няколко метра, после го предават на група от царици. После преминава при офицери. Офицерите ме довеждат до изкопа на моя гроб.

Смъкват ковчега ми с черни въжета.

Малко по-далеч пешки дълбаят с длето епитафията ми върху тюркоазен мрамор: *Той се опита. Провали се. От неговия народ. Без злопаметност. Звънят камбани.*

Дори нямам желание да отворя очи. Застинал съм пред моя гроб и пред страховитата епитафия.

*Без злопамятност.*

Дори не ми се сърдят. Опитвам се да продължа да сънувам, независимо от камбаните — шахматните фигури се редят една подир друга, за да хвърлят цветя върху ковчегата ми. Ако човек се взре, подир фигурите в смокинги има съвсем тънички фигури в затворнически облекла, други — в ренесансови одежди, в ризници, в животински кожи като пещерни хора.

Фигура с офицерска глава в духовническо расо произнася реч.

— Ние не сме избирали нашия бог. Не сме избирали нашите пророци. Не сме избирали нашите водачи. Не сме избирали нашите войни. Не сме избирали нашите бедни. Този, когото погребваме днес, е взимал решения за всички тези избори вместо нас и ни ги е налагал. Не сме избрали нашите съдби. Не сме избрали миролюбието. Този, когото погребваме днес, е смятал, че така е най-добре за нас. Сега той е мъртъв и можем да погледнем неговите дела от страни, да съдим за тях. Той е сгрешил напълно. Претърпял е поражение. Опитал се е. Провалил се е. От неговия народ. Без злопамятно ст.

Тежкият надгробен камък бива поставен, след като пръстта е покрила напълно моя ковчег.

Камбаните бият по-силно.

— Събуди се!

Отварям очи отведнъж. Виждам затворническа килия. Бързо затварям очи. *„Той се опита. Провали се. От неговия народ. Без злопамятност.“* Май ми се спи. Задълго. Да спиш може да бъде житейска цел. Да сънуваш. Бленувам душата ми само да спи. Като Спящата красавица.

Бих започнал да спя още с раждането си, да ме хранят със системи. Бих могъл да си старея бавно, без да се разболявам, без рани, без победи, без поражения, без избор — сиреч и без възможност да сбъркам.

Без вина.

Не бих вършил нищо.

Живот, при който бих останал със затворени очи, литнал сред въображаеми светове, където никое мое действие не би имало

последствия. Нежна целувка се опитва да ме събуди. После друга. Подълбока. Пак отварям очи. Ухание.

Не е Мата Хари.

Женски устни.

Не са на Мата Хари.

— Спа много неспокойно. Риташе ме — казва мило тя. Лицето насреща ми е обло, розово, усмихнато, закачливо.

— Исках да бъда тук с теб накрая — тя ме целува по челото, — за да знаеш, че винаги съм била с теб и пак ще бъда, и то дълго.

Афродита скача и аз я гледам — великолепна в откритата ѝ голота. Подскача грациозно, облича се бързо.

— Не мога да остана. Знай обаче, че ще направя всичко, за да те спася. Наистина всичко. Тя излиза и ето че група кентаври нахълтва шумно в килията ми. Те ме хващат и ме принуждават да се облека.

Подчинявам се примирено.

Отвеждат ме към амфитеатъра, превърнат за случая в съдилище.

Дванайсетте богове наставници са насядали зад дълга маса. Зрителите пак са тук. За тях това си е продължение на вчерашното зрелище. Атина се изправя, удря гонга.

— Обвиняеми Микаел Пенсон, изправете се!

Ставам бавно. Боговете наставници обсъждат и си противоречат относно процедурата по този изключителен процес. В крайна сметка се споразумяват за ред, който попада на всички. Доколкото разбирам, Дионис ще ми бъде адвокат.

Аполон ще е обвинител.

Председателката на съда Атина е взела чукче и тропач с него по масата, за да въздвори тишина.

— Има думата прокурорът.

Аполон изтъква, че съм многократен убиец. Припомня, че съм ликвидирал двама свои съперници, Люсиен Дюпре и Ксавие Дюпюи, както и един кентавър, подчертава, че съм проявил недостойно поведение като играч, тъй като съм шмекерувал, а след това не съм приемал последователните си поражения. Припомня всички правила на Олимпия и заявява, че съм ги нарушил до едно. Казва, че от самото начало съм се държал като „смутител“. Дори при играта на „Земя 18“ съм прекалил с чудесата и пророците, понеже съм бил неспособен да се справя изкусно.

Свидетелят Атлас съобщава, че съм изшмекерувал, вмъквайки се подмолно в дома му, за да се намеся неправомерно в играта, въвеждайки в нея прословутия си месия — Възпитания.

Свидетелят Хермафродит подчертава, че съм нанесъл щети на неговата лаборатория и съм освободил химери, някои от които все още се крият в синята гора и излагат острова на опасност от непредвидени биологични мутации.

Сирени във вана съобщават, пеейки, как съм ги удрял с тояги в стремежа си да премина през реката на сал.

Добивам подигравателен вид.

*Какъв само несносен гражданин на Еден съм аз.*

Има още. Триглавата химера се появява и разказва как съм я подлудил с едно огледало. Горгоната Медуза оповестява, че съм нарушил реда на полетата с реалистични скулптури.

*Остава само да поканят и грамадния кит, който погълна мен и Сент Екзюпери. Би могъл да се оплаче, че съм му създал проблеми с храносмилането.*

Раул Разорбак иска думата. Настоява да свидетелства.

Атина му разрешава. Моят бивш приятел припомня, че делата ми като бог са за пример, че чрез моя пророк Възпитания съм разпространил ценностите на разбирателството, познанието и търпимостта сред смъртните. Казва, че макар да съм проявил на моменти несръчност, това е било от простодушие или от особени разбирания за добро и зло, а не за да объркам играта.

Съдиите май се дразнят, че победителят защитава губещия. Раул припомня, че моите хора делфини никога не са завладявали чужди страни, нито пък са променяли насилствено вярата на население, изповядващо друга религия. Те винаги водели към напредък и развитие страните, които ги приемали, и били постоянно преследвани главно поради завистта спрямо успехите им.

— Подобно положение може да се стори твърде несправедливо на който и да било играч и да го накара да изгуби търпение и контрол — завършва той. — Самият аз при подобни обстоятелства вероятно бих постъпил по същия начин.

Някои от присъстващите подвикват одобрително, а Атина тропа с чукчето, изисквайки тишина.

В качеството си на представляващ защитата Дионис поема щафетата. Той припомня всички приноси на моята цивилизация на хората делфини за човечеството на „Земя 18“. Твърди, че съм се изкачил на планината и съм се срещнал със Зевс поради стремежа ми да се въздигна. Подчертава, че съм ликвидирал богоубиеца, а той ни е създал толкова грижи, че направо сме се чудели как да се отървем от него.

— Въпросното „уж“ престъпление е полезно за общността дело! Би трябвало всички да му благодарим, както бихме благодарили на полицаи, лишил сериен убиец от възможността да нанася вреди.

Тълпата реагира с освиркване, рев и неодобрение.

Някои вече крещат: „Смърт на Пенсон! Смърт на Пенсон!“.

Атина е принудена да тропва отново с чукчето, за да укроти шумното множество. Започва обсъждане по темата: „Престъпление ли е да убиеш убиец?“. Всеки от боговете е на различно мнение.

Чувствам се уморен.

Леко шумолене на крилца отляво ми подсказва, че мушичката е тук. Мъничката девойка с пеперудени крилца каца върху пръста ми и ми се усмихва.

— Имам чувството, че те познавам отпреди — шепна ѝ аз. Тя поклаща глава, тръскайки рижите си кичури.

— Да не би да е от „Земя 1“? Приятели ли сме били? Изразът явно ѝ се струва забавен. Тя потвърждава.

— Да не би да сме се любили?

Потвърждението е още по-отчетливо, тя си разрошва косата леко, ухапва ме здраво по нокътя и си отлита.

Продължава да пърха наоколо.

Посейдон иска думата. Застанал срещу Атина, богът на океаните настоятелно изразява високото си мнение за бога на делфините, съумял да оживи един рутинно повтарящ се свят. Припомня как шестнайсетият и седемнайсетият випуск действително не са шмекерували и не са убивали — но пък те, безсмъртните наставници, са изпитвали само досада от предвидимостта на онези зрелища.

Нов свидетел. Арес смята, че липсата ми на боеспособност е осъдителна. Богът на войната твърди, че съм един бог страхопъзльо. Длъжен съм бил да създам солидна армия, да предприемам набези и да обръщам другите в своята вяра, защото такава е играта на боговете.



Казва, че съм като шахматист, отказващ да взима противниковите фигури. Това било антиигра. Вредяло на спектакъла. Завършва, повишавайки глас:

— Заради опростенческите си представи за морал господин Пенсон вероятно би желал всички народи да тънат в пълно разбирателство. Впрочем той бе вдъхновител на няколко асамблеи на представители на нациите, целящи планетарно разоръжаване! Пълно безумие. Все едно гладиаторите да се споразумеят помежду си да не се бият!

Нова реакция на публиката — врява, викове „у-у“ или ръкопляскания.

Артемидата, богинята на лова, припомня, че съм играл достатъчно добре, за да достигна до финала, което само по себе си все пак е някакво постижение.

Взирам се в Афродита, но въпреки обещанието си да ми помогне, тя не взима думата и се държи, сякаш всичко това ѝ е безразлично. Не ме поглежда и сякаш е вгълбена в някакви свои лични разсъждения.

Сред боговете наставници започва нов спор по темите за законната самоотбрана, задължението да се закрилят народите, моралността на цивилизациите и етиката на боговете.

Всички достигат до извода, че съм се проявил като прекомерно нравствен спрямо моя народ и съм бил безнравствен спрямо себеподобните си.

Атина съобщава, че съдебният състав ще се оттегли, за да обсъди казуса.

Дванайсетте олимпийски богове наставници ме оставят сам срещу тълпата еденски зрители, които ме наблюдават и си шушукат.

Затварям очи, пак ми се доспива.

В крайна сметка забележителното при съня е, че няма последствия спрямо извършеното насън. Може и да се убива. Може и да се окажеш убит. Няма лошо.

Затварям очи и дремя, за да избегна реалността, която не ми допада.

Ще ми се да досънувам последния си сън, припомням си как Едмон Уелс ми бе споменавал за „направляваното сънуване“.

Заспиваш, носейки в главата си някакво начало на събития.

След като успееш да заспиш, сънят вече започва и се развива от само себе си. Едмон Уелс дори твърдеше, че сеноите, племе от малайзийските гори, прекарвало в подобно състояние три четвърти от дните си.

Опитвам и аз.

*Мога да сънувам и да действам. Да действам в сънищата си. Трябва да надделея.*

Отварям очи в моя въображаем ковчег, под надгробния камък, под пръстта и дървения капак. Тъмно е, мирише на нафталин. Гърча се, за да напипам моя анх.

Натискам спусъка и дъбовият капак е взривен. Пробивам тунел и се измъквам изпод пръстта. Разсичам надгробния камък. Изскачам от земята.

Отърсвам се.

Покатервам се върху катафалката, делфинските знамена се веят под напорите на вятъра. Виждам шествието от мъже и жени шахматни фигури и се обръщам към тях.

Все едно, след като съм бил съден от олимпийските богове наставници, да поискам да бъда съден от моя народ.

— Ето ме, пак съм тук, готов съм да ви говоря — заявявам аз. Излизането ми от гроба ги преобразява.

Гладките дървени лица стават човешки.

Дори разпознавам някои водачи на моя делфински народ: първата възрастна жена, плувала с делфин и дала така име на моя народ, тлъстата медиумка, спасила се на кораб и повела ги към Острова на спокойствието, моя Възпитан, Свързвача, Утописта, Аналитика.

— Боже, боже, защо ни изостави? — възкликват те в хор.

— Не съм ви изоставил. Постъпвах както се можеше по-добре, уважавайки вашия свободен избор. Други богове се справиха по-хубаво от мен. Трябва да приемете и да разберете това.

— Защо не ни въоръжи, за да се опълчим срещу онези, които ни преследваха? — пита съвсем слаб мъж измежду оцелелите от изтребленията на Пречиствача.

— Насилието не е лек срещу насилието.

— Ненасилието също не е — отвърща моментално смъртният. — Ако можеш да ни предложиш само да се оставяме да ни убиват като

овце, нашата култура няма шанс да оцелее.

— Има междинни положения между това да се оставиш да те убият и да станеш насилник.

— Да бягаш? — пита жена, чиято коса е сплетена на плитка.

— Да пътуваш, да изнамираш нови мисловни постулати.

— Нашите „нови мисловни постулати“, както ги наричаш, бяха присвоени от нашите мъчители, деформирани и обърнати срещу самите нас — намесва се Възпитания. — Всичко, което произведем като енергия за просветление, се преобразява като енергия за мракобесие.

— Измисляме чук — обяснява Утописта. — В нашето съзнание той е предназначен да се забиват гвоздеи за строеж на колиби. Даваме чука на човечеството, ала другите го грабват и разбиват с него черепи.

— Със склонността черепите да бъдат нашите — довършва един слаб дългуч с птича физиономия.

— Нормално е, нали тъкмо ние знаем за какво служи чукът, а те искат това да бъде забравено — уточнява един старец.

— След като веднъж са ни ограбили идеите, следва да ни избият, та да не можем да свидетелстваме за кражбата — казва жената с плитката.

Гневен ропот се понася сред тълпата от моите хора делфини. *Забравят кой съм аз. Говорят с мен, все едно съм един от тях.*

— Не нося отговорност за разрушителните импулси на другите народи — изръмжавам аз.

— Носиш отговорност за нас, както баща носи отговорност за своите деца. Зле ни подготви. Натрапи ни лоши ценности — припомня духовникът в расо.

— Обучих ви на изкуства, науки, мъдрост...

— Да, но те не могат да се борят с агресията, тъпотата, омразата — додава жената с плитката.

Други я подкрепят.

— Предпочитам да умра като свят човек, вместо да живея като мръсник — казва Свързвача.

— Аз — не! — отвръща жената с плитката. — Умрелият винаги губи. Докато има живот, има надежда. Умрем ли — край. Културата на саможертвата е тъпотия.

— Че пък нашият бог ни предлага да се жертваме не само за нашия народ, а за цялото човечество! — добавя Аналитика.

Тълпата от мои изпращачи започва обсъждане. Бях забравил, че дотам съм развил критичното чувство на моите хора делфини. Обсъждат какво ли не, кога ли не. Само един да заеме някаква позиция, веднага друг твърди обратното. Просто от спортен хъс.

Възползвам се от властта си да подчинявам света на моя сън, решавам да сляза от катафалката и да порасна до два, та и до три метра височина.

Това им прави достатъчно силно впечатление, за да се съгласят да ме изслушат.

— Като бог не съм длъжен да се оправдавам — казвам аз. — Винаги съм искал да сте добре. Доколкото мога да съдя, когато напуснах играта, вас още ви имаше.

— Над една трета от нас бяха избити от хората акули, без нищо и никой да ни дойде на помощ.

— Имате си ваша държава.

— Толкова малка, че едва личи на картите — обажда се жената с плитката.

— И хем съседните държави не я признават, а заявяват, че искат да нахлуят в нея.

— Дори не се смущават да ратуват за нашето унищожаване — припомня Легитимиста. Пораствам още и не се оставям да ме разколебаят.

— Продължавате вашата дейност в науките и изкуствата. Вашите учени са най-даровитите в света. Творците ви са известни.

— Нашите учени често ги будалкат, а изобретенията им биват ограбвани. Творците ни са изложени на завист и клевети.

*Моите смъртни започват да ме дразнят.*

— Вие сте параноици — заявявам аз.

— Заради кого? — отвръща Аналитика, който е специалист в тази област. Настъпва напрегнато мълчание. Раста още и махвам успокоително с ръка.

— Не съм непогрешим бог. Трябва да ме разберете. Измислих ви празник, който се нарича празник на прошката... Приложете я и към мен. Простете на вашия бог, че не е съумял винаги да ви опази.

Споменавате всички изстребления, които сте претърпели... знайте обаче — те щяха да бъдат много повече, ако не се бях намесвал.

Това май не ги успокоява. Колкото до мен — странно, чувствам се все по-добре. Като че ли оповестяването на истината ме освобождава от товара на вината. Вторачили са се в мен и не долавям прошка в погледите им.

— Ти ни изостави — повтаря жената с плитката.

Усещам, че трябва да се наложи. Един бог трябва да има авторитет. Раста още. Сигурно съм вече пет метра висок. Поне това е нужно, за да шашна хилядите неблагоприятни неверници.

— Никога не съм преставал да ви подкрепям. Едно момченце вдига ръка.

— Тогава защо идваш да се извиняваш сега?

— Не се извинявам. Не исках да ме погребете и да ме забравите в този гроб, без да съм говорил с вас.

— Докато не казваше нищо, можехме да си представяме твоите думи — продължава детето.

— Докато не те виждахме, можехме да си представяме и теб — казва жената с плитката.

— Докато не се извиняваше, можехме да убеждаваме сами себе си, че ти не си виновен — добавя духовникът в расо.

— Измисляхме основанията да реагираш по определен начин — додава Аналитика.

— Винаги ти измисляхме сложни въображаеми извинения — заявява Възпитания.

— Предполагахме, че в последния момент ще ни разкриеш как всичко е било по твоя воля с великолепен пирует, който би обърнал и обяснил всичко — провиква се Свързвача.

— А сега ни съобщаваш, че си направил, каквото си могъл, като някакъв некадърник! И искаш да ти простим!

Гълпата роптае.

— По-добре да си беше останал в ковчега — заявява духовникът.  
— Словото е сила, но един бог трябва да си остане загадъчен.

Всички потвърждават.

— Бихме предпочели да се питаме дали те има, вместо да те видим такъв — изрича момченцето.

„Никога не бива да се обяснява. Никога не бива да се оправдаваме — тъкмо така ме бе учил Едмон Уелс. — Започнеш ли да поясняваш действията си, веднага решават, че не си прав.“

Изведнъж осъзнавам, че един бог не бива да се появява пред своя народ.

Хората делфини са се вторачили безмълвно в мен и аз не усещам у тях никаква почит, никакво уважение. Погледите им просто сякаш казват: „Ако можехме да избираме нашия бог, със сигурност нямаше да си ти“.

Една ръка ме разтърсва непреклонно. Този път срещу мен няма сочни устни.

Само физиономията на един брадат кентавър, чийто дъх вони. Не знам защо, никога не съм бил по-доволен да напусна света на съновиденията и да се завърна в реалността.

*Било е само сън.*

Каквото и да се случи тук, в Еден, няма да е нищо в сравнение с този ужасен кошмар — най-ужасният кошмар за един бог чирак. *Да се отчиташ пред своите смъртни.* Бучат тръби.

Съдиите се връщат. Сядат, избягвайки погледа ми.

Изобщо не се безпокоя. Какво могат да ми сторят? Да ме превърнат в кентавър? Да ме осъдят да бутам камък като Сизиф? Да ми кълват черния дроб като на Прометей? Да ме убият? Дори душата ми да спре да се превъплътява и тази плът, моята последна плът, да се превърне в куп месо, което ще се разлага и ще храни червеите, това би било облекчение за мен. Бих заменил с радост няколко века вечен покой срещу една минута божествено чувство за вина.

Атина съобщава присъдата.

— На въпроса: „Виновен ли е Микаел Пенсон в убийство на Еден?“ отговорът е... да. Тълпата шуми.

— На въпроса: Виновен ли е Микаел Пенсон в нечестна игра на „Земя 18“?, отговорът е... да.

*Само да побързат.*

— На въпроса „Какво наказание следва за неговите престъпления?“ съдиите решиха, че Микаел заслужава най-тежкото наказание.

Спирам да дишам. Присъстващите бучат по-тихо.

Колкото до мен, аз май съм като боксьор, изтощен подир срещата — вече не усещам ударите. Не си давам веднага сметка колко катастрофално е положението.

— Обвиняеми Пенсон, ще кажете ли нещо относно вашето осъждане? Нещо, което да ни осветли относно престъпното ви поведение?

Дори не си давам труд да разсъдя, изричам думата, чиято мощ и стойност ми отне толкова време да проумея:

— Нищо.

Атина е удовлетворена, тълпата от зрители също.

*Като са много и не са прави, това не значи, че правото е на тяхна страна.*

Кентаврите се приближават, за да ме сграбчат. Дори не се дърпам. Оставям се да ме отнесат. Тялото ми е съвсем омекнало.

*Уморен съм да бъда бог. Да се оправят без мен. Връщам тогата и анха.*

Точно преди да затворя очи, за да се успокоя, виждам лицето на потресената Афродита. До нея другите богове наставници излъчват одобрение.

*Присъдата над мен е цената, за да се укротят.*

## 30. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: САМОУВАЖЕНИЕ

По отношение на самоуважението има проведен експеримент. Отначало група младежи биват проверени от социолозите със съвсем лесни тестове за обща култура. Испитаните преминават с лекота през тях, подир което се озовават в помещение с млади жени. След тестовете успешните мъже, сиреч всички участващи, се насочват към най-красивите млади жени.

Друга тестова група от младежи бива подложена на куп тестове за обща култура, които в случая са много трудни. Всички се провалят.

След като ги събират с младите жени, те или си стоят в ъгъла, или се обръщат само към най-непривлекателните.

Експериментът бива проведен и с младите жени. Ако са преминали с успех през съвсем лесния изпит, те без стеснение се присламчват към най-приятните младежи. Пренебрегват онези, които смятат за не достатъчно достойни за себе си.

Ето как посредством един прост тест може да се изяви самоуважението на една личност. Но всеки постоянно получава добри и лоши оценки от останалата част от човешкото общество и самоуважението му се покачва или спада в зависимост от похвалите или слабия успех. За едно същество, което иска действително да бъде свободно, целта е да не се поддава на тези стимули в стил „морковче или тояга“ и да си дава само награди за изпитите, които измисля за себе си. В такъв случай един от начините да засилим уважението към самите себе си може да бъде „рисков“ — да опитаме нещо трудно, за да проверим докъде ще стигнем. Впоследствие обаче при провал не трябва да се самобичуваме. Победата зависи от множество фактори, нямащи нищо общо с нашия талант. Трябва да ценим не победата, а самия факт, че сме поели риска.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI



# **ТВОРЕНИЕ В ЗЕЛЕНО: СРЕД СМЪРТНИТЕ**

## 31. КАТО БОГ В ИЗГНАНИЯ

Спя дълбоко.

Сънувам, че съм бог и вода невероятен живот.

Намирам се на Еден и мога да управлявам народи само с едно движение или просто с мисъл чрез един кръст с ръкохватка. Любя се с Афродита, със самата богиня на любовта. Живея сред боговете на античния Олимп. По улиците има кентаври, великани, сатири. В реките — сирени. Из небето прехвърчат херувими с пеперудени криле и грифони с криле, ципести като на прилепи. Това е вълшебен свят, в който се оказва...

— „... че нашият отбор на Петелия спечели с пет на три гола. Тази победа ни класира за четвъртфиналите на световния шампионат по футбол, който ще се проведе идния месец в Термития. Външни новини: нов атентат е извършен рано сутринта в метрото на столицата на Орелия. Атентатът съвпада с пиково време, има двацет загинали и стотина тежко ранени. Числото на пострадалите може тепърва да се окаже и по-голямо. Из областта на медицината: министерството на здравеопазването се обръща към населението с апел хората да се ваксинират против грипа. Новият претърпял мутация вирус може да доведе до усложнения и...“

Ръката ми привично натиска радиобудилника, за да млъкне. Същевременно установявам, че е осем часът и осем минути. *Живот като пунктир?* Отварям очи.

Намирам се в модерна стая със сини стени и снимки на оранжево залязващо слънце по тях. Леглото ми е от черно дърво, а памучните чаршафи са бели. По тавана се разхожда хлебарка.

Будилникът се включва отново и продължава да дърдори:

— „... за убийството на тринайсет лица, чиито трупове са открити заровени в градината под лехите от домати. Времето: то ще бъде твърде меко за ноември. Според специалистите това необичайно положение навярно се дължи на разширяващите се дупки в озоновия слой над полюсите, които...“

Ръката ми изтръгва шнура на апарата.

През прозореца чувам шума на движещи се автомобили и гукането на гълъби. Радиобудилникът е прозрачен, съзирам вътре електрониката, опасана с разноцветни жици, и колелцата, които се въртят, за да придвижват минутната стрелка. Ставам и се спирам пред едно огледало.

Но ся синя сатенена пижама. Лицето ми е изморено, наболата брада стърже. Имам гаден вкус в устата.

Отправлям се към прозореца, оттам се вижда градът. Панорамен изглед. Различавам широки булеварди, по които щъкат странни автомобили, повечето с по три фара отпред и с един-единствен отзад. Покриви и комини пушат. Полицаи в червени униформи поставят листчета за глоби по неправилно паркираните коли. Вдясно стърчи доста голям паметник. Червена кула, увенчана от гигантска глава на петел. От очите на петела струят светлини, а гребенът отгоре е платнен и плющи от вятъра.

В информационния бюлетин ставаше дума за Петелия.

„Нашият отбор на Петелия.“

*Петелия ли? Страната на хората петли...*

Застивам. Припомням си за миг всичко.

Бях смъртен.

Бях ангел.

Станах бог чирак.

Играх.

Загубих играта. Извърших убийства. Осъдиха ме. А сега...

**ОТНОВО СЪМ СМЪРТЕН!**

Виждам през прозореца шахматната дъска, на която играх. Влязъл съм в играта. Аз съм на „ЗЕМЯ 18“!

Изпитвам непреодолимо желание да повърна. Търся банята и се изпразвам откъм бълвоч. До самия край не ми се вярваше.

Трябва да са ме приспали и смалили, а после са ме положили в това легло, в този мъничък свят.

**АЗ СЪМ СМЪРТЕН НА „ЗЕМЯ 18“!** Рухвам в едно кресло. Ущипвам се яко.

Не сънувам. Наказанието на боговете е същото, каквото бе за Прудон: да стана отново обикновен човек, но запазвайки познанията, придобити в света на боговете.

Те бяха казали: „Знанието е, което ни кара да страдаме. Докато сме в неведение, всичко е търпимо“. Сега, след като знам какво има отгоре, естествено, възприемам света на хората по съвсем различен начин.

За един бог да стане пак смъртен е все едно човек да стане отново маймуна или маймуната да стане пак мишка. Връщане назад в еволюцията на съзнанието.

Със сигурност това е най-лошото наказание.

Да знаеш и да не можеш да предадеш знанието на своите твърде изостанали себеподобни.

Да знаеш и да бъдеш сигурен, че ако се разприказваш, няма да ти повярват. Разбирам, че забравата би била единствената възможност да не полудея. Да забравя, че съм бил бог.

Връщам се до прозореца, съзерцавам града и ми става ясна мисълта: „Блажени бедните духом, защото тяхно е царството небесно“. За да бъдеш щастлив, трябва да си невежа, а теглото на всичките ми познания не само няма да ми помогне, а ми отнема всякаква възможност да вода сносен живот.

Трябва да забравя Мата Хари, Афродита, Раул, Атина, Зевс.

Обикалям из моя апартамент на човек от „Земя 18“.

Прилича на жилищата, които обитавах, когато бях Микаел Пенсон, лекар анестезиолог в Париж. Само дето е по-голям, по-модерен.

Кухнята е бяла, с плочи за готвене, хладилник и големи шкафове. Повечето храни в хладилника са с изтекъл срок на годност.

В хола има огромна колекция от комплекти за игра на шах от всевъзможни държави и епохи.

Коридор, украсен с изящни карнавални маски, ме отвежда до обширния ми кабинет. Три маси са събрани така, че образуват значително работно пространство, оформено като буквата U — отгоре са разположени няколко лаптопа и голям персонален компютър с плосък екран. Във всеки от тях има включени слушалки.

Срещу прозореца на стената има колекция от марионетки.

Към о станалите стени са прилепени рафтове, претъпкани с книги.

В редица грамадни класьори с етикети „Отзиви от пресата“ откривам изрязани статии, в които се говори за него — сиреч за мен.

Лицето на снимките ужасно прилича на лицето, което съзрях одеде в огледалото на банята.

Този път действително с основание мога да се запитам: „Какво правя тук?“. Като начало — да открия името си на смъртен на тази „Земя 18“.

За щастие са ме снабдили с уменията автоматично да разбирам устния и писмен език. Бях разбрал новините по радиото, мога да чета статиите.

Името, което се появява най-често в изрязаните статии, е „Габриел Асколейн“. Ако някой ме повика на улицата с това име, трябва да се сещам да се обърна.

Издирвам професията му. В статиите става дума за „романи“. Трябва да е писател. Виж ти — също като един от моите подопечни, когато бях ангел, Жак Немрод.

На каква ли възраст съм?

Оглеждам ръцете си, докосвам кожата на лицето си. Нямам бръчки. Трябва да съм някъде между трийсет и пет и четирийсетгодишен.

Ровя из чекмеджетата и накрая откривам един паспорт. Четирийсет и шест годишен съм!

Изглеждам много по-млад. Навярно вода здравословен живот или съм се грижил добре за себе си. Е, това все пак е добра новина. Съзерцавам се съсредоточено в огледалото. Габриел Асколейн има същата външност като Микаел Пенсон. *Така животът ще бъде прост.*

В графата „семеино положение“ е отбелязано „неженен“. Ерген на четирийсет и шест години, струва ми се подозрително. Или съм някакъв сваляч, или съм отшелник — ще трябва да се осведомя.

Проучвам всички чекмеджета и откривам албум със снимки на десетина усмихнати жени, някои от които са със самия мен пред обектива — тъй де, с Габриел.

Поглеждам телефона си и установявам, че има предпочитани номера. Значи, имам приятели, роднини, съществени професионални контакти.

Ще трябва да им се обаждам, за да науча кои са... Странно ще бъде да им задавам уж разсеяно въпроси, за да уточнявам каква е връзката между нас.

Забелязвам женско собствено име, „Солена“, и натискам бутона за автоматично набиране. Сигналът отеква един път и веднага се чува женски глас.

— А! Най-после се обади!

— Тъъ...

— След онова, което се случи снощи, мислех, че си ми сърдит.

Тъкмо от това се опасявах. Трябва да се има предвид успоредното протичане на времето. Тази личност, това одяние от плът, Габриел Асколейн от „Земя 18“, в когото се намирам сега, е живял успоредно с моя живот като Микаел Пенсон на Еден.

Дал си бях сметка, че времето на „Земя 18“ минава много бързо заради удобството при играта, но тук Габриел Асколейн живееше при „нормално“ протичане на времето.

— Извинявай, нарязал се бях. Не помня какви съм ги вършил снощи.

— Ти? Да се нарежеш? Шегуваш се, Габриел, та ти не пиеш никога!

— Ами-и? Припомни ми тогава какво съм правил снощи!

— Отлично знаеш. Заради баща ми, играхте шах, ти го би и той се ядоса. Заговори за критиките, отправени към твоите книги, и ти предпочете да си тръгнеш.

— А, да... разбира се. Малко съм докачлив.

Докато разговарям, измъквам албума със снимките и ги вадя една по една, за да видя има ли отбелязани имена. За щастие — има. Кое от тези момичета е Солена? Насочвам се към по-новите. Най-сетне откривам една хубавка брюнетка с романтични очи.

— Е, нощта мина. Все пак малко се вкиснах от вчерашната история. Ще ми се да остана сам за известно време, за да ми се смени настроението.

— А, това е хубаво, като ми се разсърди последния път, не ми се обади две седмици, а помниш какво се случи след това!

— То беше друга история — измъквам се аз, като се питам какво ли ще да се е случило.

— Добре, да се видим утре, а? Толкова ми се иска.

— Тъъ... не, май не утре.

— По следния път, като ми каза така, това беше повод да се събереш с една от бившите ти! Тоя тип започва да ми става ясен.

Нямам търпение да приключа разговора. А все пак трябва да разбера...

— Така ли, коя точно?

— О, не ми се прави на наивен, нали сам ми призна. Онази никаквица Жюли!

Разсеяно прехвърлям снимките, търсейки въпросната Жюли. Друга брюнетка, прилича доста на тази, но има по-уверен вид. Изглежда по-палава.

— Жюли е минало.

— Дай тогава да се видим утре вечер!

— Имам желание да попиша.

— Ти, да пишеш вечер? Нали житейското ти правило не се е променило? „Пиши само сутрин, но всяка сутрин!“

— Тъж... закъснявам с последния текст, трябва да поработя извънредно. Ще наруша „принципите“ си.

— Затова ли не искаш да се видим утре? За теб вече съм само „по принцип“, така ли? Защо се заяжда сега това момиче? Уф, да, забравих — нали смъртните жени се боят да не бъдат изоставени и все се нуждаят от успокояване.

— Ще те гледам тази вечер — заявява тя вместо „довиждане“. Затварям. Какво ли има предвид?

Телефонът звъни.

Едно име се изписва на екранчето: *Робер*. Включвам, без да кажа нищо.

— Ало? Габриел? Топъл, плътен глас.

— Да?

— Робер е. Готов ли сте за довечера? Какво пък, ще ви придружа там, за да ви подкрепям, трибуната е опасничка.

— Тъй ли? Благодаря.

Какво пък — не мога да остана в неведение.

— Имам само два въпроса. Къде ще бъдем довечера? И кой сте вие? Той избухва в смях.

— Стига де, Робер е, вашият издател. А тази вечер сте канен в литературното предаване „Ума и дума“, ще говорите за вашия последен роман.

„Ума и дума“. Явно е майтап с израза „да изгубиш и ума, и дума“. Наистина тия от телевизията си падат по подобни лафове.

— Кой беше той?...

— Надявам се, че се шегувате! Просто вашата последна книга: „Като порцелан в магазин за слонове“.

И избухва в смях.

Много ми се ще да попитам за какво става дума вътре, обаче си казвам — така няма начин да не събудя подозрителност у този Робер.

„Като порцелан в магазин за слонове“. Търся книгата, без да отлепям телефона от ухото си.

— Нали не сте притеснен?

Накрая откривам някакво съчинение, върху чиято корица е изобразено момиченце с розова рокличка сред брадати, парцаливи клошари.

Маски... шахматни комплекти... марионетки... а сега и това.

На задната корица има моя снимка, вторачил съм се нейде далеко. Отдолу се мъдри изречението: „Като са много и не са прави, това не значи, че правото е на тяхна страна“.

Пак бунтар. Трябва да открия биографията на този Габриел Асколейн, може би в интернет. И да прочета книгата. Само дето няма да имам време, пък и... май не обичам да чета. Усещам в себе си огромно желание да пиша и слаба склонност към четене. Дали е нормално за един писател? Сещам се какво беше казал Виктор Юго: „Кравите не пият мляко“.

Долавям някакво напрежение откъм телефонния апарат.

— Трябва също да поговорим за следващата ви творба. Споменахте дълга история, над която работите от седем години, грамадна книга, поне хиляда и петстотин страници, която смятате да оформите като трилогия, иначе нищо... Сега тази ваша творба излезе и трябва да ме осведомите. Да ми доверите какъв е тоя ваш таен огромен проект. Не може повече да ме карате да чакам.

Тук вече трябва да се реагира бързо. За какво бих могъл да водя разказ на хиляда и петстотин страници, без да ми се изчерпи въображението?

— ... за боговете. Така де, школа за богове на една отдалечена планета. Там богове чираци се учат да управляват народи в паралелни светове, представляващи копия на нашия свят.

— Безумно.

— Не, нещо ново. Всичко, което е ново, няма опорни точки и изглежда безумно. Пък и нали трябва някой в някакъв момент да пусне



нещо, за да може то да съществува.

— Малко съм разочарован. Защо не спретнете някое криминале? Книга с неоткриваема загадка, както си умеете вие?

— Правено е хиляди пъти.

— Точно така, защото привлича хората. А вашата история с школа за богове никога не е създавана, понеже никого не би заинтересувала.

— Всяко нещо си има начало. Нали най-добрият начин да разберем, е да я предложим? Усещам разочарованието от другата страна.

— Не ми е много по вкуса, но щом настоявате, пак ще поговорим. За тази вечер, да не забравите — трябва да бъдете там в девет и половина, за да ви гримират. Да не закъснеете, имате този лош навик. Май най-просто ще е да дойда да ви взема. В девет часа. Разбираме ли се?

— Чудесно.

Прекратявам разговора. Позамислям се, после използвам бутона за автоматично възстановяване на връзката. Гласът на издателя се чува отново.

— Прощавайте, но за да направя едно първоначално проучване по неразработената тема, имам към вас въпрос: „Ако срещнете бога на вашия народ, така де, бога на вашата планета, изобщо, накратко — самия бог, какво бихте го питали?“.

— Ами... имам камък в бъбреците. Като получа криза, болките са направо адски. Дори лекарствата вече не вършат работа. Бих го помолил да ме отърве напълно от това.

— А по отношение на човечеството?

— Как? Не, общо за човечеството не се сещам за нищо. Всъщност... по-малко данъци. До довечера.

Взимам душ, обличам се. Казвам си, че всичко е направено тъй, та да си получа своето заради поведението си на бог убиец и шмекер, но пък ако се справя добре, този живот като смъртен може и да не се окаже непоносим. Най-напред са ми необходими суровини, сиреч идеи.

Настанявам се пред компютъра и пиша:

„Водещи бележки за написването на роман за боговете. Спомени от моя живот на Еден.“ За мое учудване и десетте ми пръста направо

летят по клавиатурата. *Тоя, дете съм се намъкнал в тялото му, трябва да е ходил на курсове по машинопис.* Дори не се налага да гледам клавишите, достатъчно е да ми хрумне нещо — пръстите ми се задвижват бясно и то се изписва моментално на екрана. Много удобно. Колкото повече пиша, толкова повече се отпускам.

Притеснението, което съм изпитвал от сутринта, просто е било желание да пиша. Едва като пиша, започвам да се чувствам добре.

Колкото повече пиша, толкова по-леко ми става, сякаш тежест пада от плещите ми. Преоткривам себе си.

*Възможно ли е този Габриел Асколейн да носи „утринната необходимост да пише“ в кръвта си?*

Не, трябва да е по силата на навика. Навярно отдавна пише всяка сутрин и цялото му тяло е готово за тази дейност още по изгрев-слънце. Като рефлекс на Павлов. Самата светлина на зората явно автоматично го подтиква да пише.

Разбирам и смисъла на тази дейност. Трябва да си набележа всичко, за да не забравям. Знам — в спомена за преживяното от мен в царството на боговете се съдържа решението на сегашния ми проблем: да не полудея. Пръстите ми са неуморни.

Подреждам имена: Едмон Уелс, Жорж Мелиес, Дионис, Афродита, Мата Хари, Раул Разорбак.

Спирам се. Раул...

Дали играта е прекратена след неговата победа, или продължава? Най-вероятно „Земя 18“ е като „Земя 17“ подир приключването на действията на випуска от богове ученици. Сиреч — оставена на самотек.

Аз съм пешка в шахматен комплект, над който няма играчи.

Този свят, „Земя 18“, вече е свят, изоставен от своите богове. Понастоящем те навярно празнуват възнасянето на Раул на Елисейските полета.

Свят, предоставен на самия себе си в своето развитие... както си е била „Земя 18“ между два сеанса на обучение, докато сме спели.

Това човечество си няма представа, че поради външни причини е изправено пред напълно свободен избор. Поне до идването на следващия випуск. Като се има предвид разтегливостта на тукашното време, той може да застъпи чак подир две хиляди години.

Ако никой не ни наблюдава, това променя нещата. Мога да правя тук какво ли не. Малко като при шахматен комплект, в който пешките са получили право на лични предпочитания, както и да ги осъществяват.

Току-виж, че познанията ми за света на боговете се окажат не наказание, а сериозно предимство.

Обикалям из хола и размишлявам.

Как да преобразувам слабостта си в предимство?

Ето че се чува звънецът на входната врата.

## 32. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: АСТРОНОМИЯТА НА МАИТЕ

В представите на маите светът се е състоял от три пласта: подземен, земен и небесен.

Земята според тях е била плоска и квадратна. Всеки от четирите ъгъла е имал определен цвят. Белият е бил на север, черният — на запад, жълтият — на юг, червеният — на изток. В средата е бил зеленият цвят.

Квадратната плоча се намирала върху гърба на грамаден крокодил, който следвало да е потопен във вода, покрита с водни лилии.

Небето се крепяло върху четири разноцветни дървета, разположени по четирите земни посоки. В центъра зелено дърво подпирало средата на небето.

Според маите небосводът се състоял от тринайсет пласта, като всеки бил владение на отделно божество.

Същевременно подземната част имала само девет пласта, също пазени от определени богове.

Всеки бог бил представен с външността си — било то подземен или небесен.

Смятало се, че душата на мъртвеца следва пътя на слънцето, сиреч слиза в подземните селения, също като слънцето, когато идва нощта, а после призори се издига в небето, възнася се и се присъединява към небесните богове.

Маите били отлични математици. Имали представа за числото нула и използвали двайсетична бройна система, сиреч на двайсетки (докато нашата система е десетична, десет по десет), изключително съвършена. Преди всичко били забележителни астрономи. Били построили обсерватории, покрай които съумели да идентифицират повечето планети и да отбележат в своя календар циклите на луната и на слънцето твърде точно, което ги довело до създаването на светски календар — хааб — от 365 дни доста преди западната цивилизация. Жреците им твърдели, че използват календара, за да се прехвърлят в

бъдещето или в миналото. Съобщавали предварително за затъмненията и за природните бедствия.

За маите светът се раждал и умираше циклично. Според свещената им книга „Попол вух“ светът щял да се роди и да умре четири пъти. Първата ера била на глинени хора. Те били толкова меки и глупави, че боговете предпочели да ги премахнат. После настъпила Втората ера — на дървени хора, но на тях не им достигали сърцатост и мъдрост и боговете ги издавили в потоп. После двама герои, Хунахпу и Шбаланке, успели да се преборят със земните чудовища, а от тях се родили царевичните хора, които се смирили и почитали небесната мълния.

Краят на следващия цикъл, при който се очаквало природно бедствие, способно да унищожи напълно света, било предвидено от жреците на маите за дата, съответстваща на 2012 година от календара на западната цивилизация.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

### 33. ХРАМЪТ И ВЯРАТА

През шпионката виждам дребен тлъстичък човечец с тънки мустачки, тъмнозелена жилетка и карирана риза. Отварям.

Това е обитателят на съседния апартамент. Искат от мен да одобря подписка, целяща отстраняването на друг съсед, който се веселял твърде шумно и пречел на всички в сградата да спят.

Гледам го любопитно.

— Нали и вие сте съгласен, че това безобразие трябва да се прекрати? Бях забравил, че смъртните са такива.

— Вие... вие как се казвате? — питам аз.

— Мишел, нали знаете, Мишел Одуен.

— О, вярно.

— Съществува и проблемът с асансьора. Не знам какво правят. Сто на сто хлапетата от втория етаж си играят с алармения бутон. Трябва бутонът да бъде преместен на по-голяма височина, та да не могат да го достигат.

Взирам се съчувствено в моя съсед. Едмон Уелс имаше едно определение: „Искат да намалят нещастията си, вместо да градят своето щастие“.

Не знам какво да отговоря. Всичко това явно е безкрайно важно за него. Живот, подчинен на асансьорни притеснения и борба срещу шума. Съгласявам се.

— Неприятно е.

Той ме гледа особено.

— Всичко наред ли е, господин Асколейн? Изглеждате много уморен.

Опасност. Създавам впечатлението, че се отличавам от тях. Бързо. Трябва да се правя на обикновен смъртен, иначе ще ми се нахвърлят. Какво бяха казали за Прудон? „Ако се опита да разпространи знанията си, ще го обявят за магьосник.“

Поправям се.

— Кажете ми къде да се подпиша, тези нередности трябва да бъдат прекратени.

Дори успявам да свъся вежди, за да се престоря на вътрешно бушуващ от гняв. Трябва да си припомня старите си рефлексии на смъртен. Да ми се пощяват разни неща, да се ядосвам от дреболии, да свикна с ненатрапчив живот, за да се прикрия и да приличам на тях. Иначе ще ме отхвърлят. Или пък ще ме пречупят.

„Като порцелан в магазин за слонове“.

— Напредвате ли със следващата ви книга?

— Да... — отвърщам аз неуверено.

— Удобно ли е да попитам за какво ще става дума?

Изкушавам се да отговоря: „За боговете, които ни управляват“, обаче се сдържам.

— За извънземните, нали се сещате, зелените човечета с остри уши, с ракети и лазерни пистолети. Малко като Дивия запад, само дето индианците са заменени от извънземните, а стрелите — от смъртоносни лъчи.

— А, да — казва той учтиво.

Съзнавам, че съм прекалил. Няма защо да се правя на кретен. Усещам, че го смуцавам.

— Всъщност пиша, за да успокоя хората. Същинският проблем е: ами ако няма извънземни? Ако сме сами, съвсем сами във Вселената? При подобно положение, когато тази планета бъде унищожена, няма да има вече нищо никъде из Космоса. Нищо. Само студ, мрак и тишина за вечни времена.

Това изречение ми дойде наум отведнъж, при спомена за един откъс от Енциклопедията. Веждите му са склучени тревожно. Трябва да се стегна.

— Шегувам се, разбира се.

— Синът ми обожава вашите книги. Непрекъснато ни говори за тях. По-рано не четеше. Благодарение на вас се захвана да чете. Иначе жена ми и аз не харесваме подобна литература, предпочитаме... по-сериозни книги.

— Разбирам.

— Съпругата ми обожава големия академик Аршибалд Густен. Допада ѝ неговият стил. Аз пък харесвам автобиографичните романи. Според мен писателят трябва да разказва единствено за това, което познава, единствената сериозна тема на една книга може да бъде неговият собствен живот.

— Естествено. Романите, произтичащи от въображението на автора, са предназначени главно... за деца — успокоявам го аз.

*Или за онези, които са си останали деца по душа.* Той ме поглежда и се пита дали не му се подигравам. Усмиввам му се подкупващо.

— Ами къде да парафирам подписката?

Той ми подава един лист и аз поставям една драскулка.

— Само да ви питам нещичко: ако видите Бог, какво бихте поискали от него?

— Ха, чудесен въпрос! Естествено — да спечеля от лотарията. Изглежда доволен от отговора си. После ми подава ръка с усмивка.

— Ще ви гледам довечера. Отдалечава се.

Връщам се в кабинета си. Любопитството ми обаче е по-силно от желанието да работя. Не ми се пише. Не ми се чете книгата, за която трябва да се боря тази вечер. Все някак ще се измъкна.

Нахлузвам чифт обувки, решен да се поразтърча из столицата на Петелия на „Земя 18“, за да видя какво я отличава от Париж, столицата на Франция на „Земя 1“.

Крача по улиците. Хората изглеждат също като другите в моя роден свят. Колите обаче имат друг вид, марките им са със странно звучене. И модата при дрехите е различна, жените носят широки рокли в пастелни тонове.

Разхождам се по булевардите и се приближавам до големия паметник, заменил Айфеловата кула — кулата с глава на петел.

Доста внушителен е. Питам се дали и орлите имат подобен монумент с орел на върха. Забелязвам, че уличното движение е вляво, както беше в Англия.

Влизам в супермаркет. Човешкият мравуняк пъпли наоколо, какъвто го наблюдавах от Еден. Само дето сега ги наблюдавам от същото равнище. Забелязвам, че тук има сини плодове.

Крача наслуки и внезапно съзирам постройка, от която се втрещявам. На голям площад се извисява орлова катедрала със скулптури, улуци с фигурки, шантави кули и над всичко — с птицата със закривения клюн.

И си припомням всичко.

Бях изпратил пророк, който призоваваше към мир и любов. „Възпитания“. Той бе заявил: „Не съм дошъл да създам нова религия, а



да припомня старинните закони на делфините на онези, които са ги забравили или изкривили“. Бяха го заловили и набили на кол.

Няколко години по-късно шефът на полицията, която го бе заловила, бе съобщил, че е получил откровение. Беше се нарекъл Наследника и бе създал „Световната религия“ според призивите на моя Възпитан. Бе премахнал символа на рибата, твърде свързан с делфинската култура, и го бе заменил със символа на мъките, претърпени от Възпитания: с кол.

После бе заявил, че хората делфини, другари на Възпитания, нищо не са разбрали от неговото послание — единствен той, Наследника, бил проумял дълбокия му смисъл. Покрай това твърдение неговите последователи накрая бяха започнали да преследват някогашните приятели на Възпитания и бяха предприели мощна кампания за гонения на хората делфини.

Ето че гледах насреща последствието от тези събития: импозантна и разкошна катедрала на Световната религия.

Влизам в храма и откривам ужасяваща за мен картина: моят Възпитан е представен гол и набоден на кола, скулптурата е два метра висока. По стъклописите се вижда описаното от Наследника: как делфините измъчват Възпитания.

*Всичко наопаки.*

Като звуков фон се чува музика от орган със стотици позлатени тръби. Вътре е пълно с коленичили вярващи.

Поисквам да се видя с духовника. Задава се човек с дълго алено расо и контрастираща с него бяла престилка. По средата ѝ е избродирано с реалистични цветове лицето на Възпитания с изкривена от болка зейнала уста.

Старая се да не поглеждам към гнусното изображение.

— Добър ден, въъ...

— Наричайте ме „отче“.

— Добър ден, отче. Може ли да поговоря с вас за вашата религия? Само от любопитство. Чужденец съм.

— О, а откъде идвате?

Ще избира много далечна страна.

— От Тигрия.

Ако си спомням правилно, това трябва да е тукашният Китай.

— Поздравления. Няма акцент, като че ли говорите отлично нашия език. Какво искате да научите?

— Ами... За вашата религия, Световната религия. Култ, чийто символ е един измъчван човек. Не е ли прекалено груб този образ? Ако си спомням правилно, Възпитания е говорел все за любов и за мир.

— Това е страданието на Възпитания. С жертвата си той ни сочи пътя.

— Ама той не е говорил за страдания, проповядвал е удоволствия, не болка...

Този път духовникът се вира в мен малко предубедено, после поучително произнася:

— Възпитания става жертва на хората делфини.

— Ама Възпитания *е бил* човек делфин! — не се сдържам и възкликвам аз. Не му хрумва опровергаващ аргумент, затова продължавам:

— Посланието му е било делфинско, било е насочено към хората делфини. Доколкото зная, по времето, когато е живял Възпитания, неговата малка страна е била завладяна от хората орли. Всъщност май орловата полиция го е арестувала и орлите са го побили на кол. Доколкото зная...

— Май знаете множество неща, синко. Внимавайте, не богохулствайте. Говорите, сякаш сте били там!

*Ами нали съм бил, кратуно! Всичко съм видял. Ние, боговете, знаем истинската история! Не онази, която вашите платени от тираните историци са сътворили, не онази, която разпространяват манипулативно сред тълпите вашите пропагандисти!*

— Смятам, че не ви е ясен същинският смисъл на вашата религия — заявявам аз. Хората около нас шъткат, за да млъкнем.

Духовникът не се оставя да бъде опроверган.

— Мисля, че трябва да ви изслушам под формата на изповед, синко. Елате.

Той ме повежда към малка дървена кабинка, построена вътре в катедралата. Приканва ме да седна и разговаряме през решетка, която ни разделя.

— Какво не е наред с вас, синко? — пита той.

— Готов ли сте да изслушате истината, отче?

— Разбира се. „Вашата“ истина ми е интересна.

— Тъкмо аз измислих вашата религия.

Виждам през решетката как кима разбиращо със затворени очи, сякаш попива думите ми, за да осъзнае напълно техния смисъл.

— Продължавайте, синко, слушам ви. Произнасям ясно, та да бъда разбран добре.

— Възпитания ви го изпратих аз. Същия този, когото наричате месия. Свещеникът пак кима изключително търпеливо.

Хем се бях зарекъл да внимавам, за да не ме вземат за луд, а ето как сам се провалям.

— Слушам ви, синко. Продължавайте.

Как да се обясни на един смъртен, който смята, че знае всичко, на каква планета живее?

— Съвсем нищо не сте разбрали от посланието на този, от чието име мислите, че действате. Наследника е, който предаде Възпитания. Цялата ви религия е основана на едно недоразумение.

Свещеникът е склучил пръсти под брадичката си в знак, че е дълбоко замислен.

— Сине мой, смятам, че сте преуморен от професионалната си дейност. Аз ви познах. Вие сте известният автор на научнофантастични съчинения, нали? Научната фантастика е объркващо занимание. Покрай нея за всичко, за каквото и да било човек се изказва как да е. А словото има своя стойност. Думите имат стойност. Не бива свещени думи да се изговарят лековато. Това се нарича богохулство. Щом сте тук, вероятно дирите изкупление. Би трябвало да вземете свещ, да я запалите, да пуснете принос в урната за нашите благотворителни начинания и да коленичите, молейки се Бог да ви прости вашите заблуди. Единствено тук, в този храм, можете да намерите успокоение за душата си.

Как да кажа на тоя надут всезнайко, че боговете, неговият бог и останалите, се свързват със смъртните навсякъде, всякак, без да има нужда от храмове и от духовници?

Как да му кажа, че боговете, неговият бог, както и останалите, не обичат вярващите?

Как да му кажа, че ние, боговете, предпочитаме атеистите или агностиците, чийто независим дух може да възприеме насън новите ни послания, докато набожните, затворени в своята убеденост, препречват всеки наш достъп за комуникация?

Как да кажа на този глупак в расо, че засега няма към кого да се отправят молитви, понеже боговете вече не играят?

— Отче, смятам, че грешите. Научната фантастика е по-силна от религията. Тя разкрива пътища пред духовете, а вие ги затлачвате.

— Синко, смятам, че е време да прекратим този спор. Оставям ви да се помолите спокойно, както ви посъветвах и преди малко.

Изправя се, за миг се поколебава — и се отдалечава. Решавам да се кача на олтара и грабвам микрофона.

— Прибирайте се по къщите си! На тази планета вече няма богове!

Вбесен, духовникът се втурва към мен и ми извиква да изчезвам, докато не е повикал полиция.

Слизам от олтара и бавно тръгвам между пейките. Чувам коментарите, докато вървя.

— Неверник.

— Луд.

— Анархист.

— За какъв се мисли?

— Познах го. Гледал съм го по телевизията. Това е писателят Габриел Асколейн.

— Синът ми чете нещата му и ги обожава.

Виждам как духовникът вади джиесема си, вперил очи в мен. *Той вика полицията.*

Това е. Нищо не се е променило. Но пък и аз си го знам: всяко просветлено действие води до реакция на тъмнината.

Ако моят пророк Възпитания можеше да дойде тук и да види в какво са преобразили неговото слово, би се ужасил. Би се отвратил, ако се види застинал за вечни времена в своето страдание. Би избухнал в смях, ако чуе духовника как говори от негово име.

Спирам се до един вярващ, възрастен господин, който изглежда отвратен от постъпката ми.

— Господине — промълвявам, — преди да си тръгна, кажете ми, ако срещнете Бог, какво бихте поискали от Него?

— Аз ли? Ами... бих си пожелал да накаже шефа ми, който взе, че ме уволни подир четирийсет години вярна и предана служба. И твърдеше, че ми е приятел. Бих искал да го ядат червеи, да го гризат отвътре. Ето какво бих поискал от Бог!

*Тяхното щастие е чуждото нещастие.*

— Какво те попита, Яник?

— Не разговаряйте с него, той е атеист!

— Изглежда странно.

— Направо е чалнат!

— Не говорете с него!

— Опасен е.

— Провокатор.

— Еретик.

— Не е като нас.

Правя лек поклон към присъстващите.

— Благодаря за вниманието ви. Един ден ще разберете какво съм ви казал. Поне така се надявам, заради вас самите.

*Въпросът е, че лъжата винаги ще бъде по-привлекателна от истината.*

Трябва да действам, и то бързо.

Ще напиша тази книга за боговете.

Толкоз по първа точка, но няма да спра дотук.

Трябва да се възползвам от положението си на смъртен в един изоставен от боговете свят, за да постигна нещо основополагащо. Нали Едмон Уелс бе казал: „Океанът може да прелее от една капка“.

Вървя по дългите булеварди на столицата и обмислям идеята, която би ме извела към активни действия.

Внезапно съзирам рекламен афиш. Тъкмо той сякаш е могъщият знак, който съм очаквал. Приближавам се и го изчитам спокойно, за да възприема напълно всичко на него.

## 34. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПАПЕСА ЙОАНА — ЛЕГЕНДА ИЛИ ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ?

Йохана се ражда през 822 година в Ингелхайм, близо до Майнц, в Германия. Тя е дъщеря на германски монах евангелист на име Герберт, заминал за Англия да проповядва сред саксонците. Искала да учи и решила да се представи за мъж под името Йоханес Англик (Йоан Англичанина), като станала монах писар.

Пътувала от манастир в манастир. В Константинопол се срещнала с императрица Теодора. Учила в Атина медицина при равина Исаак Истраели. В Германия разговаряла с краля Карл Плешиви. Накрая през 848 година се озовала на преподавателска духовна длъжност в Рим.

Все тъй криейки пола си, се изкачила по стълбицата на властта благодарение на голямата си култура и на своята дипломатичност. Срещнала се с папа Лъв IV и станала за него незаменим съветник по международните отношения. Когато Лъв IV умрял през 855 година, била избрана за папа от кардиналите под името Йоан VIII. След две безпроблемни години на папския престол Йоан VIII забременява. Папесата крие под широки дрехи изпъкналия си корем.

Разврзката настъпва в църквата „Сан Клементе“ в Рим на празника Възнесение. Йоан VIII приветства вярващите от гърба на едно муле, но се сгърчва от болки и пада. Няколко души се спускат да помагат и откриват под платовете новородено. Голям шок. Според Жан дьо Майи втрещената тълпа е обзета от истерия и папеса Йоана е пребита с камъни, както и детето.

Вследствие на този случай кардиналите решават да подлагат на ритуална проверка мъжествеността на папите. Новоизбраният трябва да седне на стол с дупка, през която се подават тестисите му. Един човек отива да провери и произнася изречението: *Habet duos testiculos et bene pendentes* („Има си два и висят добре.“).

Папеса Йоана е вдъхновила втория аркан на марсилските карти таро. Личността е с папско одеяние и с тиара на главата, държи разтворено томче на коленете си, което е символ на първия стадий на

учението — придобиването на познания от книгите. (Една дребна подробност остава често незабелязана: до нея, в дясната половина на картата, има едно съвсем мъничко яйчице.)

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 35. „СИНЯ ПЕПЕРУДА“

На афиша с едри букви е изписано:

ТОЗИ БЛЕД И ТЪЖЕН СВЯТ, В КОЙТО СЯКАШ  
ВСИЧКО ВЪРВИ ЗЛЕ, ВИ Е ОМРЪЗНАЛ?  
ОТКРИЙТЕ ЕДНО ВЕЛИКОЛЕПНО НОВО  
ИЗМЕРЕНИЕ: ПЕТИЯ СВЯТ!

Отдолу е познатото изброяване:

Първи свят: реалността.  
Втори свят: сънищата.  
Трети свят: романите.  
Четвърти свят: филмите.  
Пети свят: компютърната игра.

И пояснение: *„Петият свят“ се продава във всички големи хипермаркети и специализирани магазини, работи с отделна инсталация и в мрежа.*

Припомням си всичко... Докато бях в Олимпия, в хола на вилата ми имаше телевизор за развлечение. Там можеше да се следят приключенията на трима смъртни на „Земя 1“. В знак на носталгия. Или на перспектива.

Една от тримата смъртни бе даровита млада корейка, Юн Би, която работеше със свой другар с прякора *Korean Fox*, „Корейска лисица“, над нов вид компютърна игра.

Въпросната игра представляваше виртуално копие на реалния свят. Декорът бе твърде реалистичен, а играчите се събираха, за да оживяват своя аватар. Оригиналното в играта бе, че аватарите бяха не само идентични физически с действителните играчи, бидейки



изработени по снимка на лицето и точните мерки на тялото, ами и в интелектуално отношение, при което това бе постигнато посредством въпросник, позволяващ до голяма степен да бъдат възпроизведени силните и слабите страни на всеки играч, неговите страхове и тайни стремления, неговите особености, детските му неволи и мощните пориви на юношеството.

Така чрез своя аватар или двойник играчът можеше да води паралелен живот в свят, който също бе много подобен на истинския. Можеше да изпробва безопасно дадена ситуация, преди да го е направил в истинския живот. Можеше също да приложи функцията „свободен избор“ и да наблюдава как аватарът му се справя вместо него в подобни случаи. Така можеше да достигне до примери как да постъпва самият той.

„Петият свят“ според въображението на *Korean Fox* първоначално бе сътворен, за да дари с подобие на живот някой скъп покойник. Ала твърде бързо бе привлякъл публика, зажадняла за душевни връзки. Многобройните му приложения бяха привлекли всякакви ентузиастичности. Някои се включваха, за да се утешават, че дори да умрат, някакъв техен виртуален клонинг ще продължи да живее в „Петия свят“.

„Вмъкнат разказ“.

Застанал през афиша, аз се чудех как тъй тук, на „Земя 18“, играта е със същото название, както и на „Земя 1“.

*Това е невъзможно.* *\_Korean Fox* и *Юн Би* няма как да се прехвърлят от една земя на друга. А може би... пътуват не изобретателите, а техните идеи.\_

Сещам се за една ужасна фраза на Едмон Уелс: „Идеите принадлежат на онези, които ги разработват“. Това бе неговата прословута теория за ноосферата, за колективното неосъзнато, съставено от неосъзнатото при всички хора. Творците притежавали способността да черпят насън идеи оттам и да не ги забравят при събуждането си. Така че във въздуха витаели не само идеи, доловени от значителен брой хора на различни места, ами и в различни измерения. Многоизмерна ноосфера.

Помня, че моят наставник добавяше: „Докато обещанията на политиците се отнасят единствено до онези, които ги слушат“.

Внезапно ми се приисква да проверя кой стои зад всичко това. Ако не е моята двойка влюбени корейци — кой ще е?

В едно ъгълче забелязвам лого. Предприятието е ПСП, Производител „Синя пеперуда“, улица „Мелница“ № 22.

Проверявам дали разполагам с пари в джоба на панталона си и спирам едно такси.

Пристигахме пред малка светлокафява сграда. Над входа свети син неонов надпис: ПРОИЗВОДИТЕЛ „СИНЯ ПЕПЕРУДА“.

Влизам.

В приемната има афиши с изгледи на плажове и залези, с девойки по бански и с двойки, които се държат за ръце или се целуват.

По стената има надписи: *ПЕТИЯТ СВЯТ, вкусете новото удоволствие, бъдете друг и сам себе си.*

По-нататък следва ред портрети: от едната страна снимка, от другата — идентичен с нея аватар.

„ПЕТИЯТ СВЯТ. Вашият най-добър приятел — самият Вие.“

Под снимка на мъж, заобиколен от три еднакви красавици по долнища от бикини, пише: ПЕТИЯТ СВЯТ — *ами ако другаде вършите онова, което не смеете да направите тук?*

Като че ли целият личен състав на някоя рекламна агенция се е захванал да измисля варианти и като не са знаели кой да изберат, са ги използвали всичките.

В дъното на приемната заета жена от колцентъра ме пита за какво съм дошъл, записва си на лист, говори по телефона и ме моли да изчакам.

Изчаквам, оглеждайки рекламните по стените на приемната.

Най-сетне се появява едър брадат мъж с вид на викинг, рус и дългокос, с дебел вълнен пуловер.

Ха де! Сетих се: единственото лице на Еден с достъп до моя телевизор беше Мата Хари. Докато ме е нямало цяла седмица, сигурно е превключвала трите ми канала и е гледала моята млада питомка, корейката Юн Би, и развитието на любовните ѝ отношения с компютърния специалист по виртуални реалности *Korean Fox*. После е задействала дистанционните интуитивни връзки със своите смъртни. Нейният народ на хората вълци бе северен народ, съответстващ на скандинавците, и тя се е обърнала към него. А понеже Вълция не

разполага с достатъчно обширен пазар, те са се заели да направят промоция на играта в Петелия.

Мъжът ме измерва с очи.

— За какво става дума?

— Аз пиша романи и бил искал да ви предложи идея за компютърна игра, свързана с мое бъдещо произведение.

Към него се присъединява един албинос.

— Елиот, не го ли позна? Това е авторът на научна фантастика Габриел Асколейн.

— Самият Габриел Асколейн?

Подир броени минути се озовавам седнал в една зала с викинга, албиноса и един приветливо засмян плешив мъж. Това са тримата ръководители на Производител „Синя пеперуда“. По моя молба ми описват основния си успешен продукт — „Петия свят“. Това си е точно проектът на *Korean Fox*.

Предлагам им допълнение към концепцията. Предложили са на играчите да намерят свои „равни“ във виртуалния свят — защо да не намерят там и свои „подчинени“.

Така играчите биха се превърнали, създавайки собствени човечества, в... богове.

Идеята смайва моите събеседници.

— Имайте предвид, че дори при създаването на равните си имахме доста проблеми, за които няма нужда да разказваме — съобщава ми албиносът.

— Какви?

— Първо икономически. Достъпът до „Петия свят“ е безплатен, продаваме само къщите и виртуалната среда, както и предметите: дрехи, оръжия, мебели. Обаче има... кражби.

— Разни хора използват специални програми, за да крадат виртуалните блага на другите — добавя викингът.

— Срещат се и имитации. Създават програми и продават поевтино къщи и площи, без да имат права за това. И така, по едни и същи места си съжителстват по двама души, като понякога не го и разбират.

Това ме подсеща за една теза на Едмон Уелс: „Ако смятате, че е лесно да се създаде свят, опитайте сами да създадете такъв. Да бъде създаден, контролиран и да внимаваме да не се срине, е също толкова

трудно, колкото да се приготви суфле със сирене. Естественият път за света е да върви към саморазрушение и е необходима значителна енергия, за да бъде постоянно пооправян и да му се придава смисъл“.

— Виртуалните кражби в „Петия свят“ си остават виртуални нарушения — казвам аз. Моите събеседници се размърдват.

— Донякъде не са такива — заявява плешивият.

— В смисъл — парите в „Петия свят“ са конвертируеми в обикновени пари — признава викингът.

— За да могат да залагат в казината, участвайки реално — пояснява албиносът.

— Има и проститутки. Неясно защо хората се кефят повече, когато си плащат действително — отбелязва викингът.

— Половият акт придобива реално измерение единствено ако човек жертва нещо заради него — казва албиносът.

— Във всеки случай това се оказва привлекателно за разни мафии, които се заеха да обират виртуалните банки и казина — допълва плешивият.

— Има и по-лоши неща. Някои играчи изработиха средства за унищожаване на чуждите аватари.

— Избиват се виртуално.

— Ограбват се.

— Има дори... изнасилвания!

— Изнасилвания ли? Че как може да бъде изнасилен един аватар, който представлява само поредица от цифри в някакъв компютър? — възкликвам аз.

— Това е то мощта на цифрите. Заради тях дадено лице съществува. Подредените единици и нули образуват виртуално единство, което може да бъде... ограбено, осакатено, убито или изнасилено от други единства, съставени от нули и единици.

— Вместо да се превърне в добронамерено място за самовъзпитание, както си го представяхме първоначално, „Петият свят“ стана зона за отмора, където може да се осъществи всичко, което е забранено в Първия свят.

— Вместо да се отдават на любов и сътрудничество, аватарите във виртуалния свят изпробват все неморални неща.

Разбирам, че създателите на „Петия свят“ са малко притеснени.

— Така че понастоящем в нашия си реален свят се водят съдебни дела за кражби, изнасилвания и убийства, извършени във виртуалния свят — добавя албиносът.

— Разни перверзници насаждат нови заболявания, съществуващи единствено в „Петия свят“.

— Има епидемии от грип, бубонна чума и холера.

— Лекарите, които са включени в играта, доста трудно измислят ваксини.

— Развиват се епидемии от непознати болести. Разни аватари полудяват, някои в крайна сметка отказват да се подчиняват на своите господари, на играчите.

Тримата ръководители на „Синя пеперуда“ явно са изпаднали в затруднение. Замислям се.

— Та това е доказателство за успеха. Нали хората, които полагат толкова старание да ви навредят, допринасят за съществуването на вашия свят. Вие сте това, което сте, благодарение на вашите врагове.

Това явно не им се струва убедително.

— Колко хора са се включили? — питам аз.

— А, тук няма грешка, играта се харесва дори повече, отколкото предвиждахме. Постигнахме поразителен успех само за половин година. Надяхахме се на половин милион участници, а те са над осем милиона.

— Всичко в „Петия свят“ всъщност ври и кипи, защото успехът бе направо неочакван.

— Както и енергията на някои, които се стремят да го съсипят отвътре — припомня албиносът.

— Истината е, че сътвореното от нас надхвърля възможностите ни. В този смисъл, като ни предлагате да споделим с всички експеримент за още по-разгърнатата власт, май не си давате сметка колко бързо надделяват долните инстинкти.

— Особено ако за играчите няма санкции при определени деяния.

— Някои се включват в играта само за да убиват или за отмора.

— Също като при филмите и при интернет. Първоначално привлекателни са главно порнографията и насието — казва викингът.

И тримата кимат в съгласие.

Не съм склонен да се откажа толкова лесно.

— Но аз ви предлагам не „равностоен“, а „подчинен“ свят. Свят, при който играчите отговарят за цели тълпи. Ако участват като убийци, ако шмекеруват или се гаврят, ще бъдат санкционирани от другите играчи. Неизменно.

— Това ще бъде хаос в още по-голям мащаб — изръмжава примиренчески албиносът. Викингът и плешивият май споделят мнението му.

— Не. Вие от „Синя пеперуда“ ще осъществявате контрол над осъществяващите контрол. По-лесно ще бъде да контролирате богове, отколкото смъртни.

Изричам това съвсем естествено, както при разговорите с Мата Хари. Но Едмон Уелс ме бе предупредил: „Дори да им казваш истината, в никакъв случай не могат да те разберат. Дори с ушите си не я чуват. Възприемат думите, премахвайки значението и унищожавайки техния смисъл“.

Взира се в моите събеседници и си казвам, че трябва да сваля допълнително летвата, за да не ги стряскам.

— Лично аз възнамерявам да напиша роман със заглавието „Царството на боговете“. Ще става дума за богове, които си играят със същества, подобни на самите тях, но по-малки, в един по-малък, но подобен свят.

Те се вглеждат в мен.

— Забавно — съгласява се едрият, дето мяза на викинг.

— Като голяма игра на шах, но с милиони, та дори и милиарди фигурки — добавям аз. — Всеки бог ще си има народ и ще си съперничи с другите играчи богове.

— А ако народът западне?

— Богът губи точки.

— А ако народът измре?

— Богът отпада от играта. *Game over*.

Албиносът и плешивият реагират вяло, но брадатият е заинтригуван.

— Това е, както се казва в литературата, „вмъкнат разказ“. Все едно че и нашият свят е ръководен от висшестоящи богове.

Млъквам. Да не се разприказвам по тази тема.

— И ще се получи нещо като мечкарските куклички, дето са една в друга — по-горен, по-долен свят. И така до безкрай.

— Как ти се струва, Елиот? — обръща се единият към викинга.

— Загубена работа, нищо няма да се получи — изрича някакъв глас зад гърба ми.

Обръщам се. Тя е застанала в отвора на вратата. Дребничка млада жена с тъмни и пронизващи очи, с гладки черни коси, привързани на опашка с бледолилава панделка. Носи бяла блуза и нещо като джинси.

— А... Делфин, ти тук ли си? — изненадан е плешивият.

— Съжалявам. Ще се противопоставя на този проект.

— Ха, че защо пък? — пита Елиот.

— Защото това е богохулство. Няма какво да се правим на богове. Впрочем според моята религия дори произнасянето на името е грях.

Плешивият се навежда към мен и ми подшушва на ухото:

— Тя ни е художествен ръководител. „Делфинианка“ е... *Добре ли чух?*

Албиносът се присъединява:

— Ей, тия делфинианци, все да се изкарат по-умни от всички. Елиот се изправя.

— Ще правиш, каквото ти се каже, Делфин. Шефът съм аз. Проектът на Габриел ни допада. Ще направим това „Царство на боговете“. Така играчът ще има усещането, че е над всичко, че направлява всичко. Ще се кефи като полубог. Дори ми хрумна рекламен текст: „Осмелете се да се обявите за бог, ако ще да е само за една компютърна игра“. Така току-виж разни играчи проумели как биха могли да ни манипулират богове над нас. А и „Петият свят“ ми писна. Да градим Шестия!

Елиот ме тупва приятелски по рамото и ми предлага да си определим среща, за да нахвърлим в основни линии проекта.

— Считайте, че „Царството на боговете“ започва своето съществуване от този миг. Тъмнокосото момиче, което бяха нарекли Делфин, ми хвърля леден поглед, след което изчезва, трясвайки вратата.

## 36. ТАИТЯНСКА КОСМОГОНИЯ

За таитяните в началото на всичко е Таароа, Единствения. Той живеел самичък в едно яйце, което се въртяло в празното пространство. На Таароа обаче му било много скучно. Така той се излюпил от черупката. Навън обаче нямало нищо, затова той използвал черупката от яйцето си и с горната му част направил свода на небето, а с долната — пясъчна основа. Гръбнакът му създал планинските вериги. От сълзите му се появили океаните, езерата и реките. С ноктите си произвел люспи за рибите и за костенурките. От перата му възникнали дърветата и храстите.

Кръвта му оцветила дъгата.

После той довел занаятчий, за да изваят Тане, първия бог. Тане изпълнил небето със звезди, за да бъде по-красиво. Наместил слънцето, за да озарява деня, а луната — да свети през нощта. После Таароа създал други богове: Ру, Хина, Мауи и още стотици. Накрая Таароа завършил своето творение, създавайки човека.

Тогавя вселената, положена от Таароа, била съставена от седем плоскости, наредени една върху друга. На най-долната плоскост бил човекът, а когато първият етаж се задръстил изцяло от човеци, животни и растения, Таароа се възрадовал, но помислил, че ще е по-разумно да пробие дупка, за да могат да се доберат до по-горната плоскост. Така на всеки етаж имало пробита дупка, та да успее най-храбрият да достигне по-напред в знанието...

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI



## 37. ДЕЛФИН

Тя се качва в прозрачен външен асансьор. Следвам я по стълбите. Излиза на разположен по-високо площад. Оставам на известно разстояние. Крачи бързо, нервно. Губи се сред тълпата. Аз се приближавам. Върви право напред.

Конската ѝ опашчица се мята, сякаш живее свой собствен живот. Прекосява една улица.

Изведнъж за малко да ме прегази кола, забравих, че тук те се движат отляво.

Шофьорът ме псува, но съм цял и невредим, преследването продължава.

Покрай нас преминава карнавално шествие с мажоретки, оркестри и маскирани хора.

*Карнавалът е обща черта на доста цивилизации, хората изпитват необходимост да се поотпуснат поне веднъж в годината.*

Тя се вклинява в тълпата, налага се да я доближа и да разблъскам множеството, за да не я изпусна от поглед.

Хвърля око на часовника си и ускорява ход.

Ще вземе да ми избяга, тоя народ ме бави, а понеже тя е нисичка, изчезва зад костюмите.

Пробивам си път и я виждам.

Завива пак... и изчезва от зрителното ми поле.

Хуквам в една, после в друга посока. Когато най-сетне за късмет я съзирам, вече влиза в един тунел на метрото. Мушвам се подир нея.

Бърза към пероните. Не мога да я последвам, нямам билет, нито пък време да си купувам, прескачам бариерата с риск да ме спипа полицията.

Безкрайни тълпи ме пресрещат из лабиринта на пероните, но аз вече знам как да я следвам. Приближава се мотриса. Качвам се тъкмо преди вратата да се затвори. По едно време тя поглежда в моята посока и аз навеждам глава, за да не ме познае.

Хората около мен имат тъжен и изморен вид. Метрото пердаши напред, вдигайки шум също като метрото на „Земя 1“. Вътре

телевизори излъчват канал, от който изреждат непрестанно новини. До мен достига гласът на журналиста:

— " на процеса. Той твърди, че е само звено на педофилска мрежа, разгърната из целия континент. Полицаяте са открили стотина детски телца, закопани в неговата градина, които ще бъдат идентифицирани от експертите по зъбния им статус. През време на процеса той разказа, че в началото внимавал много, но постепенно установил, че е лесно да се отвличат деца, и започнал да действа посред бял ден, понякога дори пред свидетели. Явно е продължавал така безнаказано повече от десет години, а съпругата му, живеейки с него, се е преструвала, че няма представа за нищо. Когато той е бил арестуван, тя отказала да бъде намесвана в „паралелния“ живот на мъжа си, оставяла ги е да умират от глад, като си е запушвала ушите, за да не чува писъците за помощ от мазето..." Метроото се движи.

От моето място забелязвам, че Делфин не слуша информацията. Задълбочила се е в някаква книга. Свила се е в себе си като в пашкул.

Звън, вратата се отваря, излиза вълна от пътници, приижда друга.

Скоро се налага да стана, притиснат съм между хора с помътнели очи. Мирисът на пот и на лош дъх е ужасен. Как една цивилизация може да се развие дотам, че да ѝ се струва нормално по над сто души да се затварят в метална кутия от няколко квадратни метра?

Пак новини:

— „... според него главният проблем на планетата е суверенитетът на държавите. Той заявява, че по света вече няма глад, че ако населението някъде все още измира от недохранване, отговорни за това са само някои правителства, които умишлено докарват до глад своите народи. Предлага планетарна полиция да се намесва при всяка явна несправедливост. Тази полиция може да реагира и при големи замърсявания. Действително някои държави преднамерено замърсявали изворите на реки, оводняващи съседните им страни.“

Околните лица си остават невъзмутими, без да изразяват съчувствие или враждебност, просто поемат тази каша от мрачни съобщения. Пак звън, пак отваряне, нова вълна от пътници.

Внезапно метроото спира в един тунел. Всички стоят неподвижни, няма реакция. Въздухът в мотрисата се спарва, миризмата става гадна. Журналистът продължава да нарежда:

— „... Може би най-удивителното е, че тези учебни заведения, които в дейността си напомнят секти, са били финансирани от нашето Министерство на народното образование под претекста за свобода на вероизповеданията. За да е сигурно, че децата ще бъдат подвластни единствено на желанието да загинат мъченически, им било забранено да рисуват, да пеят, да танцуват и да се смеят. Трябвало от шест часа сутринта да повтарят наизуст молитви и призови за омраза към «неверниците». Единственото разнообразие са били полувоенните тренировки. Промиването на мозъците се е извършвало постоянно, често са прилагани телесни наказания. Най-строго се е забранявало свързването със семействата, както и достъпът до телефони. Въпреки жалбите и свидетелствата на младежи, избягали от този пансион, посолството на намесената в случая страна, закриляла тези странни училища, е заявило, че в името на свободата на вероизповеданията петелската държава няма право да се намесва в «традиционни културни институции»...“

Около мен някои пътници май се втрещават от редящите се образи: следи от камшици по гърбовете на избягалите деца, снимки на залите за наказания на религиозното учебно заведение във вида, в който са открити от полицията при първия обиск.

Метрото тръгва пак, застива на друга спирка. Делфин става и слиза.

Аз я следвам и отново трябва да преодолявам плъзгащата се в обратна посока тълпа.

Излизаме на повърхността и преследването продължава. Улица. Завой. Внезапно при пресичането на улицата Делфин извърща лице към мен, но аз успявам бързо да наведе глава. Конската опашчица се тръска в бледолилавата панделка. Делфин...

Значи, родителите ѝ са я кръстили с най-делфинското име... От Делфи, храма на *Delphinus*, сиреч на делфина. Припомням си и предаденото ми от Хера: Адолф Хитлер от „Земя 1“ е *A-Dolphus*, „Антиделфина“.

*За да премине през космоса този словесен корен, навярно трябва да има връзка между паралелните „Земни“.*

Тя ускорява крачка. Най-после се спира пред някакъв партер. Никакъв външен знак. Само върху недоизчистената стена се вижда

мърляв надпис, гласящ „смърт на делфините“, както и рисунка на рибешки скелет.

Един полицай е застанал пред сградата. Той познава Делфин и я поздравява. Когато и аз пристъпвам натам, ме оглежда изпитателно, но ме оставя да вляза.

Минавам през вратата и се озовавам в храм. Отвън няма нищо, по което да си личи.

Заклучавам, че вярващите предпочитат да си останат дискретни заради преследванията.

Размерите на делфинския храм са десетократно по-незначителни от размерите на катедралата на орловата религия. Празно е. Само няколко свещника са източници на светлина в голямото помещение без прозорци.

По тавана различавам всички символи, които сам съм предал на моите смъртни.

Стените са изрисувани с познати сцени: бягството през бурното море, пред хората плъхове. Цунамито на Острова на спокойствието. Установяването на законите за ненасилие.

Липсва образ на Възпитания.

*Откраднали са им пророка, не могат да си го признаят.*

Делфин рисува във въздуха знака на рибата, после се отправя към една пейка, където започва да се моли в поза, каквато дотогава не бях виждал: с три пръста, опрени по средата на челото. Чувам как нарежда думи полугласно.

— ... Отче наш, който си високо в небето, стори тъй, че да спре войната в моята страна и да спрат да убиват моите братя навсякъде по света.

Тя затваря очи и застива неподвижно. Приближавам се и промълвявам:

— Мислите ли, че някой чува молитвите ви?

Тя повдига бавно клепачите си и не изразява никакво учудване.

— Какво правите тук? Делфин ли сте?

— Нека да кажем, че съм запален по тази изчезнала религия.

— Не е изчезнала. Погледнете: около вас има хора. Тя установява, че няма никой, и настоява:

— Сега не е часът, но скоро много от нашите хора ще дойдат да се молят. Мисля, че някой чува молитвите ми. Например... вие, ето че

сте ме чули. Вървели сте подир мен, нали?

— Нали ви казвам, много ми е любопитна вашата религия.

— Вие към коя религия сте?

— Аз съм... хенотеист<sup>[1]</sup>.

— Това никога не съм го чувала. Какво означава „хенотеист“?

— Вярвам, че всеки народ има свой собствен бог. Няма един централен бог, а множество местни богове, които са в съжителство. Дори си представям, че тези богове могат да бъдат съперници и между тях да се водят войни.

Тя все тъй не се обръща към мен, наблюдава олтара, до който се появява духовник, подрежда някакви книги и си отива.

— Както във вашата игра, нали? — промълвява тя.

— Забавно е да се внушава, че нещо е плод единствено на въображението, а то да е истина.

— Какъв е смисълът?

— Да даваш възможност на хората да си играят с истината е за тях подготовка да се уверят един ден в нея.

Най-сетне тя се извърща към мен и ме поглежда сурово.

— Подигравате се...

— Не бих сторил подобно нещо.

— Вярващ ли сте?

— Зависи от дадения ден.

— Вярвате ли в Бог?

— Когато ми се случват хубави неща, си мисля, че някой някъде е пожелал така. Тогава изказвам благодарност, вдигайки лице към небето. Когато не ми върви, смятам, че аз съм бил неумел.

— Само в такива моменти ли вярвате в Бог?

— Не, също така — когато намеря място в центъра на града, за да паркирам, или пък... когато срещна една невероятна жена.

Тя не вдява.

— Аз съм вярваща. Вярвам, че моят Бог винаги е до мен. Благодарение на него не се боя от нищо. Дори не ме е страх да умра.

— Аха... а ако действително го срещнете, какво бихте му казали? Тя се замисля, после отсича:

— Бих му се накарала. Повечето ми близки са загинали в унищожителните лагери на хората акули.

*Също като в моя сън. Смъртните упрекват своя бог.*

— Ето че и вие самата не обичате чак толкова вашия бог.

— Нека да се доизкажа. Бих му се накарала, а после бих го изслушала, за да ми обясни по какви причини е допуснал да се случи подобно бедствие. Накрая бих го уверила, че винаги съм вярвала в него и че съм негова предана слугиня, готова да изпълни всяка негова воля.

Взирам се напрегнато в нея. По лицето ѝ е изписана древна, рядка красота. Тя сякаш е произлязла от най-дълбоките недра на народа на делфините.

— А ако вашият бог ви каже, че е сторил всичко, за да попречи това да се случи, но понякога има сили, по-висши от неговата?

Тя се вторачва някак особено в мен.

— Ами бих му отговорила, че „онези, които се провалят, си намират извинения, а онези, които успяват, изнамират средства да го постигнат“.

Все едно ме цапардоса в зъбите. Тя настоява:

— Убедена съм, че е имало божествен начин да се спасят всички тия избити невинни хора, деца.

— А ако ви каже, че е направил всичко, което е могъл, но му е било невъзможно да попречи на тези престъпления?

— Ще му отговоря, че когато наистина го искаш, го можеш.

— Уж сте вярваща, а не си поплювате спрямо вашия бог.

— Приемам този бог като баща. Човек може да не си поплюва спрямо своя баща, ако е сгрешил, но той си остава баща. Нему дължим всичко. Него уважаваме и почитаме.

Тя се обръща към мен.

— Във всички случаи, господин Асколейн, щом сте измислили тази странна компютърна игра и този роман с божествена тематика, вие също несъмнено си задавате някои въпроси от духовно естество.

— Аз изследвам. Също като всички искам да въздигна съзнанието си, за да опозная онова, което е над мен.

— А аз умея да се въздигам и да прозирам в другото измерение — казва тя. Една възрастна жена влиза и започва да се моли.

— А според вас какво има над нас? — шепна ѝ аз.

— В края на краищата — вече съм на друго мнение. Ще ви помогна за вашата игра „Царството на боговете“.

— Благодаря.

— Не ми благодарете. След като ще има богохулство, поне нека нечестивият проект да бъде направляван отвътре.

— Убеден съм, че щом вие ще сте художествен ръководител, графиките ще бъдат чудесни.

— Не съм чела нито една от вашите книги, господин Асколейн. Всъщност съм слушала доста лоши неща за тях. Май са съвсем шантави.

— Такъв съм си и аз.

— Откровено казано, сега, след като ви познавам, още по-малко ми се иска да прочета нещо ваше.

— Е, поне сте откровена.

— Ние, делфините, имаме навика да изразяваме и да утвърждаваме това, което мислим. Пречи ли ви това? Може би и вие като повечето хора изпитвате известен антиделфински расизъм.

— Аз? Да съм расист и антиделфин? Ха, никога не съм чувал нищо по-забавно.

— Много хора твърдят, че не са расисти, обаче впоследствие се изказват, че „нямаме нищо против делфините, но тези хора вършат нещата все наопаки“ или пък „пада им се на делфините това, което им се случва“. Мнозина мислят така.

— „Като са много и не са прави, това не значи, че правото е на тяхна страна.“

— Добре казано.

— Според мен делфинската цивилизация, макар и съвсем малцинствена, при все че я обвиняват в какво ли не, е носител на ценности като търпимостта и свободомислието — затова другите народи, включително онези, които се оставят да бъдат лесно манипулирани от пропагандата на диктатори, са се опитвали да я унищожат.

Тя ме гледа удивено.

— Откъде знаете това?

— Да речем... че съм чел доста книги за историята на народа на делфините още от зората на зараждането му. Дори самият аз съм мислил дали да не приема тази религия.

— Защо не сте го направили?

— Нямах време.

— До нашия бог не е просто да се досегнеш. Някои цял живот се опитват да прозрат дори простичките основи на неговия промисъл.

Доста хора влизат в храма, вече сме десетина души, седнали на пейките, обърнати към олтара.

— Така ли? Аз пък възприемам бога на делфините като... ще ви стане смешно... най-нормален. Прави, каквото може, но си има и ограничения.

— Дума да няма.

— Той е бог, когото възприемам не като някой, достоен да бъде почитан, а по-скоро като приятел. И дава подкрепа също като приятел, без да иска нищо в замяна. А ако го срещнеш, също като приятел бих го попитал не „какво може да направи за мен“, а „какво аз мога да направя за него“.

Трябва някак да посея в някой ум тези представи, за да покълнат.

— Като бог той не би трябвало да си има проблеми — казва тя.  
— По определение ще е свършен и всемогъщ.

— Всяко съзнателно същество неизбежно изпитва желания и страхове и се сблъсква с ограничения и противници. Убеден съм, че един прост смъртен може да помогне на един бог. Достатъчно е да го поиска.

Тя мълчи.

— Правилният въпрос — продължавам аз — не е: „Да вярва ли човек в Бога?“.

— А какъв е?

— И тук трябва гледната точка да се обърне. Правилният въпрос е: „Да вярва ли Бог в човека?“.

Тя ме зяпва, после се разкикотва.

— „Да вярва ли бог в човека“! Отдавна не бях чувала по-голяма смехория! Наоколо ни шъткат възмутено да мълчим.

В този миг трима младежи, най-много по на шестнайсет години, нахълтват в храма и един от тях хвърля нещо към олтара. Бомбичка със сълзотворен газ.

— Да пукнете, делфини! — изревава той.

Веднага се надига плътен пушек. Излизаме задъхани от храма. Отпред вече няма дежурен полицаи. Когато се връща на бегом, държи сандвич в ръката си. Разбирам, че е напуснал поста си, за да хапне, а хлапетата са използвали това, за да направят белята.



Очите на Делфин са зачервени, тя кашля и ми подмята:

— Вървете си!

— Няма. Недейте така. Не съм отговорен за случилото се. Няма основание да отблъсвате мен, понеже други ви нападат.

— Нямам нищо против вас, но сега искам да бъда сама. Нахвърлят се върху нас, а няма кой да ни закриля. Дори да пипнат тези хулиганчета, набързо ще ги пуснат. Нищо особено не е да нападнеш някой делфин. За когото и да било.

— Не и за мен.

От подутите ѝ очи неудържимо се стичат сълзи. От моите също. Прегръщам я, опитвам се да я утеша. Тя не се дърпа, промълвява:

— Защо светът е толкова несправедлив?

— Не е несправедлив, само е сложен. Ако всичко беше толкова просто, нямаше да бъде заслуга, че сте вярваща. Само при натиск отвън човек разкрива храбростта си.

Тя се измъква полекичка, вглежда се продължително в мен.

— Знам, че не сте виновен. Извинете.

— Бих искал да ви видя пак — заявявам аз.

— Не мисля, че е разумно.

— Ако правилно съм разбрал, ние, тъй или иначе, ще работим заедно над „Царството на боговете“.

Тя се поколебава, после ми връчва визитна картичка. Цялото ѝ име е Делфин Камерер.

— Да се използва само в извънреден случай. Отдалечава се.

Изтривам с ръкав сълзите си.

*Само това ми липсва, да се влюбя в смъртна.*

Поглеждам часовника си.

Предаването е в осем вечерта.

---

[1] Вж. бележката на стр. 387 от „Дъхът на боговете“. — Б.пр. ↑

## 38. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: НИКОЛА ТЕСЛА

Гениален, но слабо познат, Никола Тесла все пак е свързан с повечето значими съвременни изобретения. Действително този сърбин, емигрирал в Съединените щати, става откривател на различни технологии, свързани с електричеството. Включително на променливия ток (дотогава инсталациите работели само с прав ток), на една теория за радиоактивността, на дистанционното управление, на генераторите, на индукционните електродвигатели, на луминесцентните лампи (по-икономични от неоновите) и на бобините на Тесла за катодните телевизори. През 1893 г., много преди Маркони, усъвършенства система за предаване на безжични телеграфни съобщения с използването на радиовълнови честоти. През 1900 г. открива принципа на отражението на вълните от предметите и публикува изследвания, които дават възможност по-късно да бъдат създадени първите радары. Общо патентова над 900 свои открития, като повечето са присвоени от Томас Едисон.

Действително Никола Тесла имал идеалистично отношение към науката и искал хората да ползват безплатно технологиите, с което си навлякъл враждебността на финансовите среди на своето време. Например бил измислил как Айфеловата кула да излъчва мощно електрическо поле, така че всички парижани да ползват безплатно електричество. През 1898 г. създал резонансно оръжие, което посредством повтарящи се малки тласъци можело да разтресе цяла сграда. Измисля кораби, изстрелващи дистанционно управляеми торпили, като един от тях дори можел да бъде преобразен в подводница.

В края на живота си, значително обеднял, Никола Тесла работи над създаването на „смъртоносен лъч“ за Американските военновъздушни сили. Опитва се също да усъвършенства своята прословута „свободна енергия“ — източник на безкрайна и безплатна енергия, — с което напълно се дискредитира в очите на тогавашните негови колеги учени. Умира на 7 януари 1943 г. ФБР конфискува всичките му бележки и работни макети.

Все пак името му остава като мерна единица за магнитно поле:  
една тесла.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 39. ТЕЛЕВИЗИОННО ПРЕДАВАНЕ

Трябваше да отделя малко време, за да попрочета романите на този Габриел Асколейн. Сега съм в небрано лозе.

Робер е до мен. Ще ми се да го помоля набързо да ми преразкаже собствената ми книга или поне да ми спомене някои неща, та да си дам сметка какво съм искал да кажа.

Имам чувството, че съм дошъл на изпит — само дето тоя път изобщо не съм се подготвил за него.

Защо не посветих поне един час на проучване на произведението си? Вместо това писах, измислих игра и последвах една млада жена в един храм. Робер ме пита:

— Притеснявате ли се?

— Да.

— Страх ви е?

— Да.

И хем съм водил войни, измислял съм науки, издигал съм градове — а ето че ме безпокои някакво си телевизионно интервю. Водещият идва да ме поздрави.

— Брей, голям успех! Началното разпространение на книгата ви е потресаващо! Браво. Вече сте в списъците на бестселърите.

— Тъъ... да...

*Омотава ме с комплименти.*

Поглеждам Робер, дори нямам представа как върви книгата ми.

— Всички тия заядливи статии за вас... просто са дело на завистници. Ами че критиците, които ви ругаят, до един са неуспели писатели. „Да те оценяват зле посредством хора е направо чест“, нали? — казва водещият.

— Разбира се. Разбира се — пелтеча аз и се питам какво ли се говори за мен и за книгите ми.

— Синът ми е във възторг от работите ви — уверява ме водещият. — По-рано изобщо не четеше. Не се впечатляваше от книгата като предмет. Най-напред чете вас. Разкрепостихте ума му.

Сега вече не само четете, ами и се интересува от история, философия и различни науки.

— А на вас допадна ли ви?

— Съжалявам, но ще бъда откровен — не успях да прочета книгите на всички гости.

— Благодаря за откровеността.

— Разчитам вие да представите вашата, нали?

В тази секунда моят издател е единственият човек, който познава съдържанието на книгата ми. Втрещвам се в лицето му. Внезапно ме обземат съмнения. Току-виж, че и той не я е чел. Тогава кой тук знае какво пише в моята книга? Читателите ми. Онези, които са си направили труда да я купят веднага щом е излязла и са я изчели цялата същата вечер.

След няколко минути едно момиче ми закача отпред микрофонче, лампичките на камерите светват една подир друга. Петимата поканени, освен мен писатели седат до мен, без да ме погледнат и без да ме поздравят: един тип с раиран костюм и вид на застарял плейбой, друг, по-възрастен, с монокъл и бял мустак, една млада дама с много предизвикателно облекло, младеж с рус кичур, който скрива очите му, и един дебелак, който диша тежко и шумно.

— Приветстваме ви в нашето предаване „Ума и дума“. Днес гости са ни все знаменитости. Но нека да започнем с...

*Дано аз да съм последен.*

— Габриел Асколейн, един автор, ценен високо от младежта, познат в цял свят, изучаван в училищата. Господин Асколейн, вие вече ни представихте последната си книга „Като порцелан в магазин за слонове“. Заглавието е малко дълъжко, нали?

— Така е.

— Може ли да ни припомните главното в книгата?

— Това е историята на една личност, която се чувства в безпътица сред един чужд и непонятен за нея свят.

Съвършено сресаният водач кимва и се втрещва в някакво листче. Забелязвам, че страниците на моята книга изобщо не са отгръщани. Личи си. Дори да съм изпитвал някакво съмнение относно каквото и да било интерес у него към моята работа, то се изпарява напълно.

Той използва, че камерата не е насочена към него, а към мен, и спокойно си чете листчето с напътствия от някой, който, за разлика от него, е чел книгата.

Де да можех и аз да надникна в това листче!

— Колко вълнуващо! Значи, вашият герой е ярък като присъствие. Правя пауза, а в телевизията това е забранено.

Възползвам се от смущението около замлъкването и се хвърлям презглава:

— Ще ви изненадам, но тази книга съм я написал преди две години и тя излиза чак сега заради издателските планове. За мен е вече една стара книга. Затова, макар да е малко необичайно, ми се ще да ви разкажа за следващата ми книга, над която работих дори и тази сутрин и която съответно е съвсем прясна в съзнанието ми.

Водещият повдига вежди. Другите поканени май са във възторг, че се издънвам така.

— Да, но вие сте поканен заради „Като порцелан в магазин за слонове“ и... Действително забелязвам, че по екраните се появява корицата на моята книга, а моето лице е връзано в образа.

— ... и съм в противоречие с общоприетото, но нека да ви разкажа за новия си сюжет, мисля, че ще изявите желание за реакция във връзка с него.

Миг на неувереност.

Откъм публиката моят издател ми отправя отчаяни знаци, за да ме накара да се откажа от нелепата идея.

Долавям заобикалящата ме враждебност, но пък водещият си казва, че подобна забелка е твърде рядка и може другите медии да я отразят на следващия ден. Освен това не ме е чел и изпитва облекчение.

— Добре, вие сте на ход. За какво става дума в романа, над който сте работили включително и тази сутрин, Габриел Асколейн?

— Става дума за онова, което е над нас. Става дума за боговете, които ни направляват, които се забавляват да ни наблюдават и да манипулират хората като фигурки в гигантска шахматна игра. Възнамерявам да озаглавя този нов роман „Царството на боговете“.

— А каква е интригата?

— Моят герой е боготърсач. Ала вместо да следва обичайния път, който предлагат религиите, решава, че най-добрият начин да

проумее намеренията на божествеността, е да се по стави сам в подобно положение и да наблюдава как ще се държи тогава.

— Нещо като емпатия спрямо Бог?

— Да. Поемайки неговите отговорности, съпреживявайки неговата работа, моят герой успява да разбере Бог и да го обикне по силно.

— Да го обикне?

— Или поне да не се бои от него. Боим се от онова, което не познаваме. Можем да обичаме единствено онова, което разбираме.

— А как бихме могли да разберем Бог?

— Като се поставим на негово място. Така споделяме неговия опит. Човек опознава нещата само като експериментира лично.

Един от гостите се размърдва и поисква думата.

— Да, Аршибалд?

Я, значи това е Аршибалд Густен, великият академик. Той е с раиран костюм, с черна риза и зелено копринено шалче. Размахва цигаре от слонова кост и подръпва по мъничко от него с хищна усмивчица.

— На мнение съм, че никой току-така няма право да споменава някак си Бог. Господин Асколейн, доколкото ми е известно, не сте изучавали богословие.

— Горд съм с това.

— Ако съм правилно осведомен, не сте учили и литература.

— И с това съм горд.

— Аз смятам, че темата за боговете може да бъде засягана само от специалисти, които са й посветили живота си, пък били те духовници или учени богослови.

— Лаская се от самомнението, че съм свободомислещ.

— Но младежите, които четат написаното от вас, биха могли да ви повярват! — възмутен е академикът.

Публиката се разшумява. Все едно съм отново обвиняем. Само дето водещият е заменил Атина, а гостите са свидетели на обвинението.

— Напротив, младежите, които ще го прочетат, ще си съставят собствено мнение, независимо от всякакви лица, раздаващи автоматични истини. Духовността е път за извървяване, а не догма.

— Но съществуват ритуали, които следва да бъдат спазвани...

— ... и те са измислени от хората. Тъкмо споразумение между човечите е довело до въвеждане на правила, според които единствено определени лица имат право да говорят за Бог. И това са именно лицата, внушаващи, че умело проповядват относно смъртта и рая. Твърде голяма чест им отдаваме, ако им предоставим подобна изключителна възможност. Името Божие, темата за Бог, също както и темите за смъртта и рая принадлежат на онези, които се интересуват от тях, а именно — на всички.

Наоколо отново се разнася шум.

Долавям нарастваща враждебност у всички поканени. Водещият явно се наслаждава на конфликта и го подклажда. Усеща покачването на рейтинга.

— Драги Габриел Асколейн, значи, ако ви разбирам правилно, вие предлагате на читателите чрез вашия герой да се вживеят в ролята и усещанията на някой... бог?

— Да, а за да бъде експериментът още по-внушителен, успоредно ще предложи и компютърна игра, в която във виртуални светове ще могат да създават и управляват цели народи. Така всеки мой читател ще може директно да изпробва божествеността. А съответно — и да я разбере.

Водещият решава, че е изцедил всичкия сок от необичайното ми участие, и опасявайки се, да не би да принизи сериозността на своето предаване, дава думата на „редовните клиенти“. След като подхвърля още една насмешлива забележка във връзка с моя „наивен“ проект, Аршибалд Густен започва да говори за своята книга. По този случай оставя цигарето и обяснява, че ставало дума за сборник със спомени за детството му, включително за неговата майка, която също била писателка и член на Литературната академия и му била вдъхнала любов към книгите. Уточнява, че романът щял да бъде първа част от поредица, в която подир детството си щял да опише своето юношество, а нататък и бурните години на своята зрялост.

След причинената от мен неразбория самоувереността му успокоява всички. Дотам, че някои хора от публиката ръкопляскаат на обещанието за бъдещата книга на този авторитет.

На ред е младата писателка, сътворила книга за своята борба с булимията. Тя обяснява как всяка вечер се насилвала да повръща с два пръста в гърлото, наведена над тоалетната чиния. Казва, че така било с



всички красиви момичета: за да си останат стройни, повръщали или пиели очистителни.

Водещият сипе похвали и започва да я разпитва за нейната сексуалност. Тя обяснява, че ѝ ставало хубаво само когато била в подчинено положение. За нея от значение било мъжът, който я обича, да стои над нея. При това любезността ѝ се струвала признак на леност.

Тя кръстосва или изпружва дългите си крака в мрежести чорапи, а водещият видимо се смущава от това.

Той побързва да се обърне към следващия гост — мъжа с белия мустак и монокъла, който наскоро бил публикувал „История на народа на делфините“.

В произведението се разказвало главно за прословутия момент, когато последните оцелели хора делфини напуснали континента на кораб и прекосили океана, за да създадат на далечен остров своя нова цивилизация. Историкът говори отсечено и е безапелационен. „Знаел“ точно какво се е случило.

Не излага хипотези — напълно убеден е в правотата си.

Ако само можеше да си представи, че случилото се бе предизвикано, ръководено и измислено от мен! Нали аз вдъхнових бегълците и им внуших формата на управление.

Всъщност би трябвало тъкмо на мен да изплатят авторските права за неговата книга — та аз до голяма степен сътворих станалото.

Историкът продължава да споменава за отделни подробности при изселването и установявам, че в добавка сипе абсолютни несъобразности.

Греши за имена, за лица, за събития. Бърка герои и подлещи, палачи и жертви. Под закрилата на университетските си титли внушава дори, че бягството било предвидено от дълго време и че група разузнавачи делфини била изпреварила големия кораб, за да проучи маршрута. После заявява, че заселването на Острова на спокойствието било само временно решение. Според него хората делфини се били отдалечили, за да подготвят своето завръщане и новото завладяване от тях на собствените им земи, окупирани от нашествениците, от хората плъхове.

Не се сдържам.

— Не, подобно нещо със сигурност не е имало. На Острова на спокойствието те никога не са искали да завладяват каквото и да било, просто са искали спокойствие, както личи и по названието му.

— Подготвяли са световен заговор! Това се знае със сигурност — съобщава мустакатият.

— Какви са вашите източници? — питам аз.

— „Ние“ го знаем! Всички свидетелства от онова време го потвърждават! Всички историци са съгласни по този въпрос!

Пускам в ход изречението, което така хубаво звучи в моята уста:

— „Като сте много и не сте прави, това не значи, че правото е на ваша страна.“ Той става аленочервен.

— Драги господине... от висотата на вашите дипломи ръсите небивалици. Моите хора делфини винаги са се стремили единствено към мир и покой. Ако не се бе случил потопът, никога нямаше да напуснат Острова на спокойствието и нямаше дори да сте чували за тях. Просто тогава Афродита се престара и...

Млъквам. Всички ме гледат странно. Какво толкова ужасно съм казал? *Олеле! Какъв гаф.* „Моите“ хора делфини.

— С какво право се осмелявате да оспорвате исторически истини? — нахвърля се върху мен мъжът с белия мустак, все едно съм някой от неговите ученици.

— С правото на мъртвите да не бъде сквернена паметта за тях от тъпи педанти. С правото на жертвите да не наблюдават как престъпленията на техните палачи биват оправдавани от псевдоинтелектуалци, дължащи знанията си единствено на пропагандата на тираните и на слухове, разпространявани от невежите.

Онзи аха-аха да избухне. Само повтаря, почти докаран до апоплектичен удар:

— Ама за какъв се мисли тоя... За какъв се мисли... защо сте го поканили?

Водещият се колебае как да се държи. В крайна сметка предпочита да не обърне внимание на моята намеса и ловко да пробута следващия гост: русия младок с непокорните кичури, който пък разправя за празничните вечери, които прекарвал в разни клубове. Темата веднага разведрява атмосферата. Особено пък когато младокът обяснява как засякъл през време на нощните си приключения

множество знаменитости и политици. Става съвсем весело, когато обяснява как измежду знаменитостите зърнал в „Развратния бухал“ и водещия на „Ума и дума“. Самият водещ не се стряска, а се съгласява, че някои негови приятели го мъкнали там.

Най-накрая водещият се възползва от всеобщата приветливост и приключва с последния гост, дебелака, който всъщност бил майстор готвач. Той поне говори за неща, които познава и които са били в досег със сетивата му: за вкуса, вида и миризмата, на които била посветена неговата книга. Представя своите кулинарни изобретения, гастрономичните си творения и подредбата на своите блюда. Него го възприемам като свой човек.

След като излизам и ме разгримират, моят издател Робер мърмори.

— Какво ви прихвана? С тази ваша история за „Царство на боговете“... току-виж сте насъскали срещу себе си всички, които не хранят съмнения относно отвъдното. А това си е цялото общество.

— Готов съм да поема риска. Ако успея да разкрепостя мисленето на няколко души...

— При това си спечелихте много голяма любов от страна на Аршибалд Густен и той ще ви натрие всячески носа. Той е влиятелен човек, всички литературни кръгове пасуват пред него.

— Моите читатели не четат неговите книги. А неговите най-вероятно не четат моите.

— Немалко литературни критици са и писатели, които си мечтаят да попаднат в Академията. Ще ви обстрелват, само и само да му доставят удоволствие.

— Те също едва ли четат моите книги.

— За да ви съсипят, не е нужно да знаят какво пишете. Ще съдят за вас по телевизионното ви представяне. Ще пускат слухове, ще подмятат намеци. И толкова стига. А един ден, ако някой историк спомене за вас, ще се опира единствено на техните клевети.

— Имам си читатели. Те ме познават, знаят истината.

— Внимавайте, Габриел. Подкрепата на читателите, дори когато са многобройни, не е достатъчна за изграждане на стабилна кариера. Репутацията е по-важна от истинския талант.

— Аз съм свободомислещ.

— Пазете се: в стремежа си към свобода човек може да се окаже... сам. Поне ви предупреждавам — подхвърля той, преди да се сбогуваме.

Разделям се с него и се шляя в нощта по столичните булеварди, като си мисля за предаването.

*Ха де, направо нямам думи. Същите реакционни духове, с които трябваше да се съобразява Жак Немрод. Нима литературното поприще във Франция на „Земя 1“ дотам си прилича с настроенята в Петелия на „Земя 18“? Нима във всички светове се вихрят все същите лицемери?*

Сещам се за Делфин.

*Великолепна.*

Сещам се и за хората от Производител „Синя Пеперуда“.

*Това е то, вече си имам местни спомени от „Земя 18“. Водя живот тук, без нищо общо с Еден.*

Също като ваканция, при която човек забравя проблемите си.

*Вече не гледам на тях като на шахматни фигури. Струват ми се внушителни, възбуждат ме, тревожат ме. Равни сме.*

Заглеждам се в лицата. Един полицай дава сведение. Възрастна жена си мънка нещо, една девойка е с влажни очи. Деца хвърлят бомбички в уличната канализация. Двама влюбени се държат за ръце, спират, за да се целуват. Един просяк е коленичил с разтворена шепа, на която пише: *Помогнете ми. Гладен съм.*

*Значи, това са милиардите смъртни на „Земя 18“, които преди наблюдавах от небето.*

Някои видимо се дразнят, че си позволявам да се вирам в тях.

Сред афишите откривам реклами за „Петия свят“. Явно доста средства са хвърлили в тая работа. Има и реклами за цигари, за коли, за парфюми, за филми. Започва да вали.

В съзнанието ми се завъртат отново фрази, изречени през този ден. „Като сте много и не сте прави, това не значи, че правото е на ваша страна.“ „В стремежа си към свобода човек може да се окаже сам.“ И заглавието на моя последен роман: „Като порцелан в магазин за слонове“. Нима е показателно? Би било забавно, ако в последния ми роман се разказва историята на един бог, затънал посред смъртни, които го поучават.

Би било капакът.

Вътрешно се усмихвам.

Напипвам в джоба си кутия цигари и паля една. Вдишвам дима с неясното усещане как се троя и ми е приятно.

Поемам по тъмна, шумна улица с неприятна публика. Забавям крачки, опитвам се да открия бар, където да седна и да пия, но забелязвам в отражението на една витрина на магазинче за фокуси и закачливи предмети мъж в бежов шлифер с черна шапка. Той ме наблюдава отдалеч.

Тръгвам по различни улички, за да си изясня ситуацията. Мъжът не престава да ме следи. *Читател, жадуващ автограф? Някой религиозен фанатик?*

Спирам пред витрина на магазин за играчки. Така той има възможност да се приближи. Само че не го прави. Запазва дистанцията.

Несъмнено той тип има някакви намерения спрямо мен. И не ми е фен. Трябва да се отърва от него.

Хуквам да бягам. Той хуква след мен.

## 40. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: КОНАН ДОЙЛ

Конан Дойл е роден през 1859 г. в Единбург, в Шотландия. Още през младостта си създава училищен вестник и публикува разкази. След като взема диплома по медицина, Дойл трябва да полага грижи за семейството си, изпаднало в крайна бедност, тъй като баща му е алкохолик. Той започва да работи частно като офталмолог в Портсмут, на двайсет и шест години се жени за сестрата на свой пациент, раждат му се две деца. През 1886 г. се връща към литературната си страст и написва „Етюд в червено“, първата история, чийто герой е някой си Шерлок Холмс. Самият образ е вдъхновен от негов преподавател, доктор Джоузеф Бел, хирург в медицинския факултет в Единбург, който обичал да изследва заболяванията и използвал последователно дедуктивния метод.

В списанието „Странд“ са публикувани шест негови кратки творби, искат му нови. За да се отърве от изданието, Дойл поисква огромна за онова време сума, петдесет лири стерлинги, но от списанието не му отказват, а се съгласяват. Конан Дойл се озовава в капан и зарязва медицината, за да се отдаде на писане. Вече публикува цели томове с приключенията на Шерлок Холмс, като сам се представя по-скоро в образа на доктор Уотсън, спътника в разследванията и техен разказвач, на когото прилича външно.

Ала Шерлок Холмс започва да придобива прекалено голяма важност в живота на Конан Дойл. Дотам, че той започва да ненавижда своя герой. През 1892 г., докато е в Швейцария, където съпругата му се лекува от туберкулоза, писателят решава да убие Шерлок Холмс в разказа, озаглавен *The Final Problem* („Последният случай“). Героят е съборен във водите на швейцарския водопад при Райхенбах от своя заклет враг, злодея професор Мориарти. Реакцията на читателите не закъснява. Те пишат писма и го молят да възкреси Шерлок Холмс. Собствената му майка го убеждава да спаси знаменития детектив. Читатели носят по лондонските улици черни ленти на ръкавите си в знак на траур по любимия герой. Подир молбите следват ругатни и заплахи, но Конан Дойл не им се поддава.

Той написва една пиеса, „Ватерлоо“, както и исторически романи. Кандидатура се за депутат в Един-бург и не бива избран. Пътува, започва лекарска практика в Судан, ръководи болница в Южна Африка през време на войната с бурите. През 1902 г., макар никой да не се е надявал вече, решава да напише ново приключение на забележителния си герой, *The Hound of the Baskerville* („Баскервилското куче“). Действието е ситуирано преди неговата смърт в пропастта при Райхенбах. Едва след три години той възкресява официално Шерлок Холмс в *The Return of Sherlock Holmes*, за да спечели пари за построяването на новата си къща. Успехът настъпва мигновено и това разярява Дойл. Нещата се влошават: той получава писма, адресирани до Шерлок Холмс. Писателят си отмъщава, като очерня все повече своя герой, представя го като наркоман, любител на морфина и кокаина, той е все по-самотен, кисел и все по-голям женомразец.

През 1912 г. Конан Дойл създава нов герой, конкурент — професор Челинджър от *The Lost World* („Изгубеният свят“), но той не става прочут като своя предшественик.

Потресен от жестокостите през Първата световна война, в залеза на живота си Конан Дойл започва да се занимава със спиритизъм (подобно на Виктор Юго). През 1927 г. публикува последното приключение на Шерлок Холмс: „Приключението в имението Шоскомб“. Умира през 1930 г. от сърдечен удар. След смъртта му неговият син Ейдриън Дойл написва „Новите приключения на Шерлок Холмс“. Историите за известния детектив с лулата и наметката безкрайно се преиздават и екранизират в киното. По света е пълно с негови фен клубове. Група английски „холмсианци“ дори твърди, че притежава доказателства за реалното съществуване на детектива Шерлок Холмс. Според тях под въпрос било дали самият писател Конан Дойл е съществувал.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 41. ДЕЛФИН

Тичам все по-бързо. Той не изостава.

Завивам по разни улички и се скривам в един вход.

Мъжът с бежовата връхна дреха и черната шапка минава тичешком покрай мен. *Не му е времето да бъде убит.*

Нямам представа дали после ще се съвзема. Вероятно боговете са ме наказали, като са ме направили напълно смъртен.

*Дали „Земя 18“ ще бъде последна спирка за моята душа?*

Ще се превърна ли в прост труп, в купчина топло месо, което ще изгние без възможност за превъплътяване?

Изчаквам малко, после излизам от скривалището си. Май пътят е чист. *Тази вечер не ми се иска да бъда сам.*

С кого да се видя? Солена несъмнено ме очаква. Само че не искам да съм с нея.

Потърсвам картончето с адреса на Делфин и повиквам такси. Натискам копчето на домофона с надпис Камерер.

— Кой е?

— Габриел.

— Кой?

— Габриел Асколейн, „досадният писател, дето се мисли за Господ“. Откровеността ми я размива. Но тя се стяга.

— Я вижте колко е часът! Дори един господ няма право да безпокои смъртните през време на съня им. Какво искате пак?

— Пуснете ме да вляза, някакъв религиозен фанатик ме преследва заради телевизионното предаване.

Тя се колебае.

— Така ви се и пада. Да си упражните малко глезените.

— Наистина си имам проблеми.

— Пак ли богохулствахте?

— Говорих само за „свободата за инакомислие“ в един свят, където всички мислят еднакво.

Тя все така не иска да отвори.



— Гледах предаването. Проявихте смелост. Не ми допада езическото ви отношение към божественото, но според едно от делфинските правила за живота никога никой не бива да бъде изоставян, ако е в затруднение.

Електрическият механизъм на вратата я отключва. Проверявам да не ме е проследил някой и влизам в сградата. Изкачвам се до трийсет и третия етаж. Открехната врата. Номер 103. Влизам. Делфин Камерер е с червена хавлия, косите ѝ са прихванати в пешкир със същия цвят. Сигурно тъкмо е взела душ.

— Не исках да оставам сам тази вечер. А и си мисля, че ако някаква група иска да ми навреди, ще ме чака и пред дома ми.

— Вечерял ли сте?

— Не.

Кара ме да поседя в хола. Там има библиотека с книги, все на една и съща тема: делфинската религия.

Измъквам една с луксозна подвързия, май това е официалната библия. Прочитам първата страница: В началото имаше само море. Делфините живееха в морето.

Когато континентите се появиха, делфините излязоха от водата, за да пълзят, а после и да вървят изправени по земята.

Така се появиха хората делфини.

Някои от тях обаче тъгуваха за водната среда и се завърнаха да плуват в морето. Оттогава двата братски народа, земният и водният, си помагат.

Същинските делфини, пазители на океанските тайни, делят с хората делфини първичната си мъдрост.

Много хора делфини са забравили, че идат от морето и са станали хора, и са се обвързали с други животни. И дори убиват делфини и омърсяват морето.

Първата, която възстановила словесната връзка между морския народ и земния народ, се наричала „Майка“.

Тази жена била надарена с усет за забравената свещена спойка. Тя отново я установила между народите на земята и на морето.

Тъй, ето как хората делфини на „Земя 18“ са възприели моите поучения. Всичко е загладено, узаконено и пригодно, та да е разбираемо дори за децата. Впрочем в паметта ми е съхранен споменът

за прословутия контакт между моите хора делфини и същинските делфини. Наистина имаше жена.

Хич не беше лесно да я вдъхновя за този диалог. Припомням си и първите ходове на играта Y, как се сещах за разни неща в последния момент, как закърпвах нещата, за да успея да спася поне част от тях, как изпращах божествени послания до неколцина медиуми, които ми се струваха способни да ги възстановят след събуждането си. А те забравяха, не ме разбираха правилно, правеха свои догадки.

Всички тия мъки, за да се стигне дотук, до делфинската Библия — всъщност разказ за моята игра на божество, както съм я изиграл, но през погледа на пешките!

Делфин се връща, облечена е в синьо-черен пуловер. Докато съм чел, е стоплила някакви ястия на печката.

Постила бързо покривка, слага прибори, после ми подава чинии, пълни със зелено-жълти храни, като ми съобщава, че е вегетарианка. Опитвам, всичко е разкошно.

— Не може да останете да спите тук — предупреждава ме тя. — Ако ви е страх да се приберете у вас, ще трябва да отидете на хотел.

— Мислех си, че според делфинския закон сте длъжна да приемете онзи, който е изпаднал в затруднение.

— Делфинският закон е едно, а моите лични житейски правила са друго нещо. Вие сте мъж, а аз съм жена, която живее сама. Не желая в никакъв случай дори някой от съседите ми да може да прави намеци зад гърба ми.

— Нима съседите ви следят?

— Отсреща има една жена, която по цял ден виси зад шпионката. Сякаш наблюдението на околните, преминаващи през коридора, е любимото ѝ занимание. После представя пълен доклад за влизанията и излизанията на всички наематели в сградата, която е обитавана главно от незаети пенсионери като самата нея.

Подава ми подправки за ястията. Няма пипер, нито лютичко. Жълт прах и оранжев прах. Опитвам, привкусът е малко като кърито от „Земя 1“.

— А ако ми се иска да ви прелъстя?

— Трябва да измислите някакви стойностни аргументи.

— Аз съм измислил вашата религия. Достатъчно ли ви се струва като аргумент?

— Пак бълнувате с вашата мания за величие. Накрая ще взема да повярвам на нещата, които някои разправят за вас.

— Недейте да вярвате... доверете се на опита. Не всеки ден един смъртен има възможност да срещне бог.

Тя се отправя към кухнята и се връща с дебела ръкавица, държейки нещо в прозрачна тава с вид на лазаня с броколи и сос бешамел.

— Аргументът не струва. Но пък обичам игрите. Да помисля малко. Опитайте се да спечелите точки, а аз ще ви казвам дали се доближавате до мен.

— Точки ли? Дадено. Ако например ви кажа, че се възхищавам от верността ви към моята религия?

— Не е „вашата“ религия. Не печелите точки.

— Тогава, да речем — аз много обичам делфинската „философия“.

— А, ето нещо по-простичко. От мен да мине, за да ви поощря, ще ви отпусна една първа точка.

— Колко ще ми бъдат нужни, за да остана да спя тук тази вечер?

— Двайсет.

— Искане ми се да се любя с вас.

— Това ми беше ясно. Не печелите точки.

— Ето, виждате ли, когато съм откровен, не печеля.

Тя ми налива вино. После се вглежда настойчиво в мен.

— Казвате ми, че сте „моят бог“, и ми говорите само за себе си. Или пък ми казвате, че „ви“ се иска да легнете с мен. Поне за миг проявили ли сте интерес към мен като към личност? В някакъв момент да сте се запитали коя съм аз, Делфин Камерер? Според мен вие сте абсолютен егоцентрик и мегаломан.

*Бил съм мегаломан!*

— Нима може да има нещо по-претенциозно от това човек да се мисли за бог! Бълнувания за величие. Комплекс за превъзходство. Сигурно сте имали родители, които са ви разглеждали съвсем, или пък напротив — прекомерно са ви потискали, и в резултат на това си компенсирате, като се самовъздигате.

— Не, не съм искал да ви...

— Мегаломанията е болест и мога да ви кажа, че психиатричните заведения са пълни с хора, които се мислят...

*За мен.*

— ... за нашия Господ Бог.

Отпивам вино. От своя страна тя пие само вода. Тази млада жена ми допада все повече и повече. Като си помисля, че отначало дори не ми се стори красива. А ето че времето си минава час подир час и мнението ми за нея е напълно променено.

— Добре, коя сте вие, Делфин Камерер?

— Преди всичко трябва да знаете, че моята вяра иде от отдавна. Семейството ми е загинало през Световната война и ме е прибрала една от лелите ми, която дълго криеше от мен към каква религия принадлежа. Когато научих за произхода си, се хвърлих да изучавам делфинската култура. Чак изоставих дотогавашния си живот и следването си — учех информатика — и живях три години в делфински манастир.

— Чиста работа.

— Там подложих на изпит всекидневното изповядване на моята вяра, основаваща се на уважение към природата, уважение към другите и най-важното — уважение към самата мен.

Налива ми още вино, но на мен не ми се пие, предпочитам чиста вода.

— Какъв е животът в един делфински манастир?

— Става се по изгрев-слънце. Най-често в шест часа сутринта. Следва гимнастика за поддържане на гъвкавостта.

*Бях им наложил йогистки упражнения.*

— После — многогласно пеене, за да се постигне общо трептение. Молитва за цялата планета. Дискусия по текстове на великите делфински мъдреци. После се храним заедно. Без месо. Без алкохол. Без цигари. Без кафе.

— И без секс ли?

— Сексът е разрешен, дори се препоръчва като катализатор на енергия. Само че в този манастир бяхме само жени, а лица от моя пол не ме привличат. Пък и това няма нищо общо с религията, според мен трябва духовете да се сближат много, за да настъпи сближаване на телата. А това се изгражда дълго и постепенно. Нашата майка казваше: „Кое не е въздигнато с време, не устоява на времето“. *Ясно. Никакъв шанс за любене тази вечер.*

— Нашата майка ни обучаваше също на бойни изкуства, учеше ни да дишаме, да осъзнаваме настоящето, да опознаваме природата. Един от любимите ѝ изрази беше: „Не изпитваш ли желаниа, не изпитваш и страдание“.

Заглеждам се в една картина, окачена в стаята, и забелязвам, че е подписана „Д. К.“. Делфин Камерер. Значи, тя е не само художествен ръководител в Производител „Синя пеперуда“, а и рисува. Творбата представлява две слети тела, които образуват облак. Цветовете са много меки, а лицата — спокойни, сякаш отстранени от всичко.

— А ако аз ви желая?

— Ще страдате.

Зарязвам водата и в крайна сметка преминавам пак на вино.

Ха сега де! Взех да се уча на духовност и мъдрост от една простосмъртна, която е узнала за тях от хора, на които всичко съм предал самият аз!

— Какво ви размива, господин мегаломан?

— Казах си, че ще трябва да науча много неща от вас.

— Преди всичко вие изглеждате непрекъснато нервен, притеснен, нетърпелив. Може би му е дошло времето да се поуспокоите. Искате ли да ви науча на проста медитация?

— Бих се радвал.

— Изправете тялото си.

Подчинявам се, облягам се назад и полагам длани върху коленете.

— Дишайте дълбоко. Вдишвам.

— Съсредоточете се върху мига. Живейте само в този миг. Ще използваме петте сетива. Опишете ми онова, което виждате пред себе си. Не пропускайте цветовете.

— Виждам тъмнокестенява жена с тъмни очи. Тя е много красива. Червена кухня. Бели тенджери. Оранжева маса. Бяла тава. Синя картина с двойка в облак.

— Добре. Сега затворете очи. Кажете ми какво чувате.

— Чувам как някакво ястие цвърчи в тенджерата. Чувам кавгата на съседите през стената. Чувам как вятърът духа срещу прозореца.

— Стойте със затворени очи. На какво ви мирише?

— Мирише ми на печено тесто, на мащерка, на билков чай, мирише ми на сол, на олио, на вино. Усещам вашия парфюм: бергамот

и някакво цвете, люляк или лилия. Всъщност може да е дърво, може би сандалово.

— Какъв вкус усещате в устата?

— Още ми стои лазанята с броколи.

— Ами като осезание?

— Усещам стола под задните ми части, краката ми са на земята, ръцете ми са на масата, усещам тежестта на дрехите си.

— Добре, сега отворете пак очи и смесете всичко, което доловихте чрез сетивата си. Правя го и усещам всичко по-силно. Тя улавя ръката ми и добавя допира на кожата си към другите усещания.

— Действително сте тук: тук и сега, с мен.

Направо ми преподава най-великия урок. Преживял съм божествеността, ето че сега изживявам пълноценно битността си на превъплътен смъртен.

Това ми напомня как, когато карах колело, си мечтаех да имам кола, това ми се струваше нещо повече. Имах кола. И един ден, когато пълзях с нея през една тапа, видях как някакво колело ме изпревари и проумях, че в крайна сметка колелото може би си струва повече от колата.

Значи, да бъда смъртен може да се окаже по-интересно, по-познавателно за душата ми, отколкото да бъда бог.

В такъв случай всичко ще бъде идеално. Принудителното изгнание сред хората на „Земя 18“ ще се окаже не наказание, а възможност душата ми да се въздигне още повече. Период на слизане надолу, необходим за изкачването.

— Искам да ме научите на това, което знаете — казвам аз. Тя ми донася плодови десерти.

— Тогава първо се научете да казвате „бих желал“, а не „искам“. Това ще е първият урок.

— Бих желал да ми бъдете учител.

— Втори урок, успокойте се. Престанете да проявявате трескавост и нетърпение. Всичко си идва с времето.

— Но залозите са огромни и...

— Дори да е краят на света, може да почака до утре.

— Добре. Ще се опитам.

— За тази ваша добра воля ви давам цяла една точка. Така ви се събират две от двайсет. Сега трябва да изчезвате.

— Кога ще бъде следващият урок?

— Когато ученикът е готов, идва и учителят.

Все по-хубаво става. Това е изречение на Едмон Уелс, самият аз го бях предал на един делфински медиум.

Тя става, подава ми сакото и ми посочва изхода.

Ето че съм отново на улицата, крача по опустелите булеварди. Часът е един след полунощ.

Прибирам се вкъщи и се плъосвам в едно кресло. Телефонът звънва.

От другата страна се чува глас, който разпознавам веднага. Оставям я да говори.

— Не, Солена, съжалявам, няма да дойда утре, предпочитам повече да не се виждаме.

— Срещнал си друга ли?

— Да.

Гледам снимката на приятелката на Габриел, въпросната Солена, и се питам какво моят „предишен аз“ е видял толкова в нея. „Любовта е победа на въображението над разума“, казваше Едмон. Трябва да съм придавал огромна въображаема стойност на тази жена.

Чувам характерни звуци откъм слушалката.

— Не, не плачи, Солена. Мисля, че заслужаваш някой по-свестен от мене.

— Мръсник!

Трясва ми телефона. Това е то. Сега вече в чувствените ми предпочитания изцяло се е наместила Делфин. Играта изглежда сложна, но поне е ясна. *Две точки от двайсет...*

Отивам до библиотеката и измъквам книгата „Като порцелан в магазин за слонове“. Обръщам първата страница: *На Солена, без която бих се чувствал самотен на този свят.* Тъй де, редно е да призная, че счупих едно порцеланче в магазина на Габриел Асколейн. Обаче този тип всъщност не съм действително аз, така че нищо не му дължа. Обръщам още една страница и започвам да чета първата глава:

„На моменти тази планета ми се струва чужда, а създанията, които живеят на нея и се наричат мои «себеподобни», ми изглеждат като странни животни, които не разбирам и които никога няма да ме разберат. Долавям у тях голям страх. Усещам как един от похватите им,

за да могат някак си да понесат този страх, е да се превърнат в хищници. Плашейки другите, те се самоуспокояват.“

Дано не е автобиографичен текст, ненавиждам автори, които все се въртят около собствения си пъп. Чета.

Започвам да вниквам в разказа. Героят Жил има брат близък, който се вписва напълно в обществото, докато той самият се чувства на този свят като чуждо тяло. Братът се занимава със застрахователен бизнес. Той пък се занимава с производство, украсяване и продажба на редки порцеланови изделия.

Има любовна история, двамата братя са влюбени в една и съща дебелана, която наричат Слоницата. Има и криминална интрига, братът на Жил е застраховал баща им и понеже се е разорил, играейки на покер, го убива, за да осребри застраховката. Жил разследва кой е убил неговия баща.

В крайна сметка Жил сътворява шедевъра си: гигантско порцеланово изделие, представляващо слоница. Отстрани е представен брат му при убийството на бащата. Така той разкрива извода от своето разследване. Порцелановата слоница е представена на една изложба, но братът близък, разтревожен, да не би да бъде разкрито престъплението му, я счупва.

В края на книгата авторът посочва каква музика е слушал, докато е писал произведението. Става дума за албуми от тази планета. Естествено, нямам и понятие за нито един от тях. Взимам друга книга, „Планетата на жените“, в която се разказва за един свят, където всички мъже са изчезнали и са останали само жени. Подзаглавието гласи: *Един ден на Земята ще са останали само жени и мъжете ще бъдат единствено предание.* Книгата е посветена на друго женско име, Карина.

Явно за всяка творба си има муза. Накрая пак е отпечатан списък на слушаната музика. Започвам да разбирам защо слушалките са поставени редом с компютърните клавиатури. Музиката му помага да пише. Може би му вдъхва и ритъм.

Трета книга. Криминално разследване, при което единствен свидетел е едно дърво. Историята е разказана от гледната точка на дървото, което мисли.

Явно този тип, в чиято кожа съм се озовал, този Габриел Асколейн е имал най-невероятни хрумвания. Сякаш следваш безконтролна, но и



безгранична мисъл.

*Май здравата се е забавлявал, докато е писал. Затова е приятен за четене.*

Започвам да се чувствам не толкова зле в неговия облик. Писател. Самотна работа, но поне разполагаш с времето си, както си искаш. Пък и сега, когато Габриел изживява привличането си към тази Делфин Камерер, усещам как цял се съживява. Нова книга, нова муза — аз-той сме отново в творчески възход. Остава ми само да слушам музикалните му парчета и да се забавлявам да пиша като него. Ще започна от утре сутринта. Търся още и намирам бележници, в които е вписвал разни неща относно работата си.

Има рисунки, карти, листчета с описани герои, схеми на сюжети със стрелки. Чета бележките му и откривам едно пасажче „съвети как да се пише“. Говори за техниката на паралелните сюжетни линии. По няколко истории се редуват последователно и може да се късат и монтират подобно на кинокадри. Говори за „зарисовки“ на отделни епизоди от романа, та да бъдат представени визуално и после образите да бъдат описани детайлно, за да се проектират в съзнанието на читателите. Споменава едно понятие, което явно е много важно за него. „Вмъкнат разказ“.

Чета книгите му, докато не става тъй, че умората притваря очите ми — и самият аз попадам във вмъкнатия разказ на съня.

## 42. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ВМЪКНАТ РАЗКАЗ

„Вмъкнатият разказ“ е творчески похват, при който една творба бива вмъкната в друга — било то история в история, картина в картина, филм във филма или музика в музиката.

В литературата откриваме тази техника на разказване в „Намерения ръкопис“ на Ян Потоцки. При въпросния роман, писан през XVIII век, имаме система от сродни повествования, вклинени на различни нива в самото повествование.

В живописата Ян ван Ейк поставя в центъра на своята картина „Съпрузите Арнолфини“ огледало, отразяващо образ в образа — а именно самия него, докато рисува двойката. Той се вижда в гръб, но е в лице в самото огледало. Идеята бива подхваната от Диего Веласкес в неговата картина „Менините“ — там личи отстрани той, рисуващият картината. Хрумването ще бъде използвано и от Салвадор Дали, който много си пада по въртоглавите визуални ефекти.

Сред рекламите може да бъде отбелязана рисунката по кутиите топено сирене „Ла Ваш ки ри“ („Смеещата се крава“). Главата на кравата е украсена с обица, представляваща кутия „Ла Ваш ки ри“ с изрисувана на нея кравешка глава, също с обица, и т.н.

В киното филми като „Това се случи в Манхатън“, „Дяволът в кутията“ или „Играчът“ разказват истории за екипи, снимащи филми.

В науката представата, че съществува геометрическа микроформа, подобна на глобалната геометрична форма, позволява на френско-полския математик Беноа Манделброт да изгради през 1974 г. концепцията за фракталната проекция.

При всичките си употреби вмъкнатият разказ вдъхва усещане за световъртеж, създавайки вклинени или скрити в основната система подсистеми.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 43. ПАК ДЕЛФИН

Сънувам.

Сънувам, че съм писател и през време на среща за автографи ми се представя читателка, която иска да ми говори по конкретен въпрос.

Заявява, че иска да ми обясни какво е разбрала от моите книги. Говори и аз забелязвам, че е по-наясно с книгите ми от мен самия.

Как е възможно?

Задавам ѝ въпроси и тя ми разправя куп неща относно собствената ми работа.

— В последната си книга казвате, че едно плюс едно е равно на три. Предлагате и математически пример, за да го докажете. Примерът ви обаче изглежда несъстоятелен, понеже в някакъв момент трябва делителят да е нула, а математиката го забранява. И все пак тъкмо тук е голямото ви откритие. Защо това е забранено от учените? Защото при делене на нула се получава... безкрайност. А безкрайността е неприемлива като понятие както в математиката, така и във философията. Вие обаче сте волнодумец и си позволявате да не се съобразявате с това. Така че вашето „едно плюс едно“ не само е равно на три, ами и на безкрайност и съответно — на абсолютната всемирна любов.

Накрая започвам да си водя бележки. Моля я да повтаря бавно, за да бъда сигурен, че разбирам всичко.

Усещането е доста неприятно. Като на творец, който създава полезни за другите произведения, които обаче не са такива за самия него.

В съня си имам желание да бъда читателят, който проумява, а не писателят, който налива ум на другите. Искане ми се и аз простодушно да се възползвам от труда си, да нямам понятие за финала, за името на убиеца, да съпреживявам загадката и всичко да ми се разкрива постъпателно. Бих искал и аз да се възползвам от поуката в книгите, за да променя възприятията си за света, както тази читателка твърди, че съм променил нейните.

*Аз съм пчеличка. Да произвеждам мед е нещо естествено за мен и изпитвам удоволствие от това, но нямам представа за качествата му. Затова имам нужда от някой, който да анализира моя мед. Произвеждам го, без да го познавам. Не го ям. Ще ми се да се осведомя. Какъв е вкусът на моя мед?*

Моята читателка говори. Усещането за неудобство и за неправда нараства.

Забележително е, че в този сън няма чудовища, нито пъстрота, липсват хора с налудничаво поведение, сънят ми е толкова реален, че в един момент дори си лягам в този мой въпросен сън — и заспивам. Пак насън се събуждам.

После събудилият се в съня се събужда пак. И пак. И пак. Вмъкнат разказ в света на съновиденията. Като образ на човек между две огледала, чийто образ се преповтаря до безкрай.

За по-сигурно последният, който се събужда, чийто свят изглежда стабилен, се ощипва.

Повдигам клепачи. Обстановката в стаята на писателя Габриел Асколейн не е помръднала. Леглото. Таванът. Прозорецът. Все така съм на „Земя 18“ и ако съдя по физиономията, която съзирам в огледалото в банята, все още съм Габриел Асколейн.

*Трябва да „го“ измия и да „го“ избърсна.*

Чета статии от неговите обзори в пресата и негови интервюта, за да науча какво прави обикновено. Разправя, че сутрин отива да работи с лаптопа си в кафенето, което се намира долу в неговата сграда. Там чете вестниците, поръчва си млечна баница, дълго кафе със сметана и пие много вода.

Възпроизвеждам този ритуал и установявам, че тялото ми е напълно свикнало с него. В кафенето сервитьорите, които явно ме познават добре, ме поздравяват и без уговорки ми носят дълго кафе с много разпенена сметана, гарафа ледена вода, подават ми вестник.

Сервитьорът ми съобщава главните новини за днес. Сума ти неща го вбесяват. Като се започне с метеорологичните условия и се свърши с политиката.

— Само един въпрос — питам аз. — От колко време идвам тук сутрините, за да пиша? Вглежда се странно в мен.

— Ами откакто живеете в квартала, значи от седем години.

— Аа, а по-преди къде съм живял?

Уж се шегувам, за да не го стряскам. Той се отдалечава, поклащайки глава. Чета вестниците.

В тях става дума за обичайни неща: войни, убийства, изнасилвания, стачки, взети заложници, тероризъм, педофилия, замърсяване. Колкото до културата — всеки се е втренчил в собствения си пъп и бичи абстракции. По отношение на политиката — все обещания, демагогия и кухи фрази, с които се казва какво ли не и нищо не се казва. Само спортните рубрики изобилстват със захилени юноши милиардери, обсипани с реклами от своите спонсори, които радват тълпите и биват боготворени от тях, понеже ги бива да подмятат разни топки. Навсякъде лъжата е победоносна, глупостта бива възхвалявана, циниците покоряват лесно последните убежища на разума, а те се отбраняват крайно мъчително, тъй като не са способни на сговор помежду си. Замаяното стадо бива хранено с блудкаво сено и си го иска пламенно.

Започвам да вниквам в творческия процес на Габриел Асколейн. Гневът ми расте, а той е основен източник на вдъхновение за всяка чувствителна душа. Кръвоносните ми съдове се сгряват от адреналина.

Ето че съм вече готов.

Включвам лаптопа и започвам да пиша.

В бавен тръс. Набелязвам общи описания, атмосферата се затопля.

Описвам декорите. Игровата площадка. Олимпия. Еден. Дори надрасквам върху покривката карта на острова, за да не объркам нещо.

Поставям фигурите върху шахматната дъска. Боговете чираци. Боговете преподаватели. Чудовищата. Силуетите се оформят, доближават се до мен.

Очертавам допълнителните декори. Рисувам мебелите. Облицовките.

Мокета. Моравата. Гората.

Също и по-маловажните фигурки. Статистите. Милиардите смъртни.

Постановявам цветове, звуци, реч, миризми. Думите са налице и представляват стимули за сетивата.

Действително е забавно човек да твори посредством писане. Чукам по клавишите все по-бързо.

Идва ми отвътре. Мисълта ми тече като поток и единственото ми усилие е да я насочвам, за да не се разпилява.

Мисълта ми препуска.

Пръстите ми чаткат по бутоните и подир известно време забелязвам, че пиша усмихнат. Вир-вода съм. Писането ми струва загуба на тегло като някое спортно постижение.

Възбудата ми расте. Героите ми търчат насам-натам. Някои умират, други се раждат. Издирвам вътре в себе си доброта, за да създам благородни образи. Издирвам в себе си чернилка, за да изградя злостните герои.

В десет и четвърт прекъсвам, тъй като едно от действащите ми лица не съумява да разреши един проблем и да продължи нататък.

Тогава се сещам за един анекдот, разказан от Жак Немрод, когато се подвизаваше като писател:

Това се случило през 1860 година на „Земя 1“, авторът на роман подлистник Пиер Понсон дю Терай всеки ден разказвал в един ежедневник приключенията на Рокамбол. Един ден набутал окования си във вериги герой в ковчег, пълен с камъни, и оставил банда негодници да го метнат насред Атлантическия океан, на едно дълбоко и пълно с акули място. После Понсон дю Терай отишъл при работодателя си и поискал да му вдигнат заплащането. Работодателят му отказал с аргумента, че всеки може да пише приключенски романи. Обърнал се към други автори, за да продължат приключенията на Рокамбол. Те обаче не измислили никакъв достоверен изход от положението и се отказали. Тогава шефът на вестника взел решение да се обърне отново към Понсон дю Терай, увеличил му заплащането според неговото желание и го попитал как ще измъкне Рокамбол от тази тежка участ. И тогава на следващия ден читателите прочели във вестника следното продължение: „Рокамбол успя да превъзмогне бедата, сполетяла го в Атлантическия океан, и вече крачеше по Пето авеню в Ню Йорк“.

Засмивам се. Това е то изходът.

*Да не разрешаваши всички проблеми. Да ги заобикаляш. Да вървиш напред, каквото и да ти се случи.*

И тъй, моят герой заобикаля своя проблем, без да го разреши, и продължава другаде другояче. Ето че се чувствам още по-могъщ. Писането преминава от обикновено към бясно препускане.

*11 часът и 30 минути.* Във възторг съм, пръстите ми тракат с пълна скорост. Забравям кой съм и какво правя. Сливам се с героите си нейде там, отново съм наред Еден.

Хората ме зяпат отдалеч, но никой не идва да ме безпокои. Все пак по някое време някакъв мъж ми поднася една моя книга, за да му я надпиша, а аз го правя, без да се откъсвам от сюжетната нишка.

*12 часът и 30 минути.* Започвам да кашлям, клиентите така са запушили, че се е образувал голям сив облак, който дразни гърлото и носа ми.

*Тук няма забрана за тютюнопушенето в кафенетата и тютюнът на другите се оказва ограничаващ за моята работа.*

Започвам да разбирам Габриел Асколейн.

„Той“ казва в свое интервю, че после отива да прави гимнастически упражнения в една градинка наблизо.

Отивам там, виждам как една група бавно разтяга мускули и се присъединявам към тези хора. Те явно ме познават и дискретно ме поздравяват. Следвам техните движения. *13 часът.* Връщам се у дома. Обаждам се на Делфин.

Тя се съгласява да се видим, стига да се накая да отида при нея до офиса на „Синя пеперуда“.

Пътюм забелязвам, че мъжът с бежовия шлифер и черната шапка пак ме следи. Не ми се ще да ме сподиря до Делфин и отново доста трудно успявам да се измъкна от него.

Накрая използвам гъстата тълпа в един голям магазин, изгубвам се сред нея и виждам как той поема в друга посока.

Сега вече спокойно мога да се присъединя към Делфин, която ме чака пред местоработата си.

Днес носи наситено тъмносиня рокля, която подчертава пронизителния ѝ поглед. Дългата черна коса ѝ придава нещо азиатско. Боднала е в косите си розово цвете, подобно на черешов цвят.

— Каква кухня предпочитате?

— Китайска... В смисъл... Тъж... тигровата кухня навярно не е лоша.

В действителност ястията са силно подправени, каквито са в Източна Азия. Ресторантът е с претрупана украса, по позлатените чинии са изобразени тигри.

Делфин ми казва, че не е спала, а е погълнала през нощта моята книга „Като порцелан в магазин за слонове“.

Поласкан съм, че така бързо се е приобщила към творчеството ми.

— Първо да ви попитам: вярно ли е онова, което се разправя за вас? И ми снася куп отрицателни отзиви по мой адрес.

— Какво мислите вие?

Гледа встрани.

— Смятам, че заради вашия успех сте завъдили сума ти врагове, които ви завиждат и се чудят как да оцапат името и работите ви. Светлината привлича сянката. Всяко действие води до противодействие.

— Е, тогава...

— Удивителното е, че обикновено успее ли някой, веднага го заобикалят голям брой хулители и малобройни фенове. Аз не съм откривала нито една хвалебствена статия, та дори не и някоя, която да дава „нормален“ отзив за творбите ви.

— Това, което пиша, е твърде „различно“, за да допадне на властимащите петелски литератори. Когато не разбират нещо, те искат да го унищожат.

— А вие?

— Мисля, че бих ви разочаровал много, ако ви кажа, че според малкото, което знам за самия себе си, водя нормален живот и имам нормална работа, с която се занимавам всеки ден, без да има нещо специално в нея.

Тя се взира в лицето ми, сякаш иска да се увери, че всичко, което е чела за мен, е лъжа. После се усмихва и вади пак книгата.

— Все пак има някои неща, които искам да ви кажа относно вашия разказ. Вие спазвате един принцип: „Действието разкрива психологията на героите“.

— Вярно е. Мисля, че когато човек се изправи срещу противник, се разбира какъв е всъщност. А когато се тръгва от действието, нещата



стават по-явни, по-образни. Аз мисля и пиша образно.

— Би трябвало да опитате обратното: „Действието да бъде отключено от психологията на героите“.

— Бихте ми дали пример от рода на: маниак, който да покажа как маниашки води едно разследване?

Тя се съгласява.

Отбелязвам си твърде уместната ѝ забележка.

— Не съм в този занаят, но си мисля, че в някакъв момент, ако психофизическите характеристики на даден герой бъдат напълно уточнени — миналото му, надеждите му, неговата чувствителност... ще настъпи миг, когато той ще бъде независим от своя създател.

— Продължавайте.

— Героите могат да водят собствено съществуване, без да е нужно да ги насочвате към конкретна интрига. Ако опишете подробно и задълбочено вашия герой, би трябвало да се получи едно малко чудо: героят в някакъв момент ще ви изненада, ще бъде реален дотам, че ще насочи интригата към идеи, за които не сте се сещали. Но за да го постигнете, трябва да го опишете наистина задълбочено. Да познавате всяка една негова особеност. Как възприема изкривено света, по свой начин, докъде достига в своята лудост, в своята параноя, в скръбта, в радостта, в болката, в лъжата, в интуицията си.

— Искате да кажете, че както в „Петия свят“ колкото повече подробности се трупат за персонажа, толкова по-действителен става той изначално.

— Петият свят е само блед модел за експерименти в сравнение с въздействието на един роман.

След като бе провела курс по духовност с един бог, тази смъртна даваше уроци по писане на един автор.

— Героят ви трябва да бъде парадоксален. Например редно е да е понесъл рана, която да го направи по-устойчив и по-силен. Трябва да успее, защото е грешал. Трябва да бъде сложно устроен, с пластове в психиката, за които сам и не подозира. Трябва да изненадва с непонятните обрати в поведението си. Хората са такива.

Тя става настойчива.

— Ако е жена, трябва да бъде хистерична, но интуитивна.

— Не е ли малко карикатурно?

— Не, вие трябва да решите докъде да достига в хистерията си. Също и личната ѝ интуиция. Внимание обаче — интуицията може да се окаже спънка. А хистерията — предимство. Пък и трябва непрестанно да преописвате героите си. Да ги рисувате. Да припомняте миналото им, техните изпитания, техните болки отново и отново. Да наслагвате парадокси. Все повече парадокси. Както е при майонезата. И тогава ще имате невероятната привилегия да изработите от нищо едно същество, което е само за себе си. Няма да ви се налага да измисляте интрига, вашите герои ще го правят вместо вас.

Тя млъква. Чака да реагирам.

— Имайте предвид, че не се стремя да създам съвършен роман — заявявам аз.

— О, тъй ли? — тя е разочарована. — Тогава към какво се стремите?

*Към Великия Бог. Аз съм малък бог и търся Великия Бог. Ала ако ѝ призная това, пак ще си помисли, че богохулствам. Или че трябва направо да ме затворят.*

— Да се усъвършенствам. Да преодоля личните си парадокси. Да забравя своеобразните си болезки. Да обичам... Да обичам вас.

— Дори в този случай, като герой от реалния живот, не сте достоен за вяра.

— Какво направих пак?

— Ако искате да ме обичате — а аз мога да ви разбера, — е нужно...

— ... да се опитам да ви разбера напълно като героиня, така ли?

— Не, ако искате да ме прелъстите, не трябва да постъпвате по този начин. Дадох ви указания с точковата скала. Не бива да оставате на първо ниво. Това е игра. Играйте с мен.

— Каква игра?

— Игра на прелъстяване.

— Не разбирам. Чувствата ми са искрени.

— Именно, недейте да бъдете искрен. Бъдете манипулативен. Жените обожават да им се предлага игра. Ние сме котки, а вие сте кучета. Котките са игриви. Смайте ме.

*С Мата Хари и с Афродита беше по-просто. Само това не бях очаквал, че ще е по-трудно да прелъстя една смъртна, отколкото самата богиня на любовта! Внезапно разбирам пристрастяването на*

*Зевс към простосмъртните жени и пренебрежението му към жените от Олимпия.*

— Отказвам се — изричам аз. Тя се втрещва в лицето ми.

— Браво. Една точка. Така събирате три от двайсет.

— Нищо не разбирам.

— Отказвайки се да ме прелъстите, вие ме убеждавате, че сте проумели една от основните постановки на делфинското учение — „отпускането“. Човек може да постигне нещо едва след като го е отхвърлил. Започвате да ми ставате интересен.

— Вие ми се подигравате.

— И аз си падам по парадоксите. Когато ме преследвате, аз си казвам: „ето още един досадник, който ме възприема като потенциална плячка, като трофей, който да изложи в хола си“. В замяна на това, ако заявите, че се отказвате, аз заключавам: „Я, да не би пък да не му пасвам?“. Започвам да си задавам въпроси относно телосложението си и относно собствения си прелъстителен потенциал. Мисля си, да не би да сте забелязали, че гърдите ми са прекалено малки, а ханшът — прекалено широк. Казвам си, че сигурно сред познатите ви има жени, които по стават от мен. Дори само изричането на нещо подобно ви прави интересен в моите очи.

— Ама аз мислех, че сте мистичка? „Без желание, без болка.“

— И аз имам хормони. Пък и познавате ли някоя жена, която да няма мерак да бъде желана?

— Благодаря за всички тези поучения.

— Не е зле. Още една точка.

— Какво пак съм направил?

— Казахте „благодаря“. Това разкрива съзнанието ви, че ви действам благотворно. Много мъже са неблагодарни и смятат, че им дължим всичко. Премислената благодарност е велик дар. Приемам го. Четири от двайсет. Тъй, ами умеете ли да готвите?

— Не.

— Смятате се за бог, а не ви бива да готвите? — изрича тя със забавна гримаса. — Е, аз ще ви науча. Това е в основата на всички занаяти. Още повече пък след като сте писател. На какво да ви науча... хм, нека да е нещо малко сложно и типично делфинско.

Ето че ми предава рецепта, която според нея иде от дълбока древност и която тя е наследила от своята майка.

## 44. ДЕЛФИНСКА РЕЦЕПТА ЗА СЛАДКИШ С ПОДСЛАДЕНО СИРЕНЕ

Първо направете тесто с:

250 грама брашно,  
100 грама течна мазнина,  
100 грама захар,  
1 цяло яйце,  
2 щипки бакпулвер.

Омесете и притиснете тестото и го поставете в четвъртита форма върху хартиено фолио. Пригответе отделно бялото сирене.

Изцедете саламурата от 800 грама бяло сирене през ситна цедка.

Разбийте в купа 4 яйчени жълтъка.

Прибавете 180 грама захар.

Добавете буркан прясна сметана от 0,2 литра.

Прибавете 2 пликчета ванилова захар.

Добавете шепа гроздови стафиди.

Смесете всичко с бялото сирене.

Разбийте сместа с миксер в продължение на десетина минути.

Опитайте как е на вкус, за да добавите захар в зависимост от киселостта на бялото сирене.

Разбийте встрани четирите яйчени белтъка, докато се получи мус, а после ги добавете внимателно към бялото сирене.

Разстелете получената смес върху тестото, разположено в квадратната форма.

Оставете термостата на фурната на 4 в продължение на 10 минути, а след като тя се нагорещи, пъхнете сладкиша с бяло сирене на средна височина. Оставете го да се пече 45 минути. После загасете фурната, като оставите сладкиша вътре в продължение на 30 до 50 минути, за да не се спихне.

Поднася се студен.

Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, (според предаденото от Микаел), том VI

## 45. ОЦЕТ

През следващите дни се разтърпявам из „Земя 18“.

Възползвайки се от писателския си статут, моля да бъда приет из най-прелестните кътчета, които характеризират човечеството и които не познавах, когато бях простосмъртен.

Посещавам ясли, пълни с бебета, които плачат и се гърчат, за да си изпросят храна или целувки. Концерт от плачове. Забелязвам, че санитарките прибират плацентите след ражданията. След като ги разпитвам, санитарките ми признават, че ципите ще послужат за изготвянето на страшно скъпи разхубавителни кремове за взискателни клиентки.

*Ето как кръгът се затваря и жените ще прелъстяват, мажейки се с отпадъци от раждания, а така ще съумяват да открият родители от мъжки пол и да се сдобият с други деца. И тъй нататък.*

Посещавам гимназия, в която децата седят смълчани и слушат преподавател по природни науки, който им обяснява, че Слънцето се върти около Земята. Не смея да го опровергая. Децата ме разпитват за писателския ми занаят и за мен е удоволствие да им говоря за него.

— Всички можете да бъдете писатели, всички притежавате талант, необходимо е само да му дадете излаз. Не се самопреценявайте. Забравете упреците на вашите родители и оценките на вашите учители. Дайте израз на въображението, на фантастичния потенциал дълбоко във вас. В началото градете малки историйки, после ги изпробвайте пред вашите приятели и ги раздувайте постепенно.

Учителите ме упрекват, че тласкам децата към бунт, съветвайки ги да творят, без страх да бъдат преценявани. Съветвам и тях да пишат и да дадат израз на този изначален импулс. Без да се боят, че ще бъдат преценявани.

Посещавам един завод и долавям като досегаем облак напрежението, получаващо се от йерархиите и съревнованията.

Навсякъде има дребни началници, които налагат подчинение на по-дребните риби, а те пък потискат онези под тях.

Посещавам център за тренировки на спортисти, там има треньори, които им крещят, както и мигове на възторг, когато бият някой рекорд.

Посещавам казарма. Всички военни са запалени по футбола и разговарят единствено за любимите си отбори. Или пък играят на карти. Сякаш гледам хора, бездействащи в очакване на война, която би им позволила да покажат какво могат.

Посещавам затвор. Упълномощен съм да разговарям с някои затворници, смятани за умствено по-развити — онези, които посещават библиотеката. Те ми разказват, че са преминали през тежки изпитания, и аз усещам, че са наложили много по-страшни изпитания на други хора. Всички твърдят, че са наркотрафиканти, ала аз научавам от директора, че някои имат по-сложни истории. Дребното усмихнато и закачливо старче било кръстник от международния наркотрафик. Живеело преди в укрепен замък, охраняван от частна армия, на сред джунглата. Високият мъж с тъжен вид похищавал деца. Спокойният дебелак бил наемен убиец от престъпните среди. Дребосъкът с мрачен поглед бил избил семейството си и съседите си с мачете. Мълчаливецът лежал тук за многократен рецидив като изнасилвач и убиец.

Посещавам психиатрична болница. Откривам, че тук валутата е тютюнът. Умствено недъгавите са избрали своя царица, високо момиче с авторитетен вид, което бди над същинско съкровище от цигари и ги раздава според настроението си.

В момента, в който говоря с един лекар, някакъв болен забива една вилица в окоето на един санитар. Разнася се вой на сирена, докато повечето свидетели се шегуват с инцидента. За моя най-голяма изненада тези пациенти могат да влизат и излизат, когато им се прииска. Единствено трябва да се разписват в присъствена книга. Когато болните са прекалено възбудени, лекарите раздават приспивателни.

Посещавам един старчески дом. Повечето възрастни хора седят в общото помещение и се взират в прозорчето на телевизора. Сутрин ги оставят пред екрана, а вечер ги откъсват от него, след като са им дадени лекарствата им.

Посещавам център за обгрижване на смъртно болни. Там срещам невероятни хора, които са се посветили на работата да улесняват последните мигове от живота. Удивително е как подобно място е пълно с мотивирани хора, след като съм видял яслите, в които персоналът явно не се старее толкова.

*Това е то човечеството от „Земя 18“.*

За мен опознаването на моя свят май е в основата на посланията, които ще разпространявам с писателския си занаят.

Посещавам делфински храмове, но също така и храмове на тигърската, термитската, соколската, вълчата, мечкарската, а и на други религии.

Разговарям с техните духовници, изслушвам ги без предубеждение — забравям, че съм познавал лично техните богове.

Някои се държат сухо и надменно, перчат се с одеждите и с мистичните си задължения, други са открити и любезни, заинтригувани от икуменическото ми заинтересувано поведение.

Винаги завършвам срещите си с обичайния въпрос: „А ако срещнете Бог, какво бихте поискали от него?“.

Всички мои колеги, боговете чираци от випуск осемнайсети, би трябвало поне веднъж да дойдат тук — биха се удивили до каква степен наставленията им са деформирани, интерпретирани, претоплени — дотам, че нерядко достигат тъкмо до обратното на онова, което те се опитваха да изразят.

Посещавам една астрономична обсерватория и разговарям с директора — мъж с дълга бяла коса.

— Според вас какво има там горе?

— Според мен има сфери, които се помещават в по-големи сфери. Не се осмелявам да му разкрия, че вероятно е прав.

— А отвъд най-голямата сфера?

— Друга сфера, още по-голяма.

Провеждам разговорите през следобедите, а сутрин пиша моето „Царство на боговете“. Работя в кафенето, докато пушачите станат прекалено много и очите започнат да ме смъдят. После продължавам да си творя вкъщи под звуците на музиката, заобиколен от маски, марионетки и шахматни комплекти.

Виждам се с Делфин поне три пъти седмично. Тя ме учи да готвя, съветва ме относно писането на романи (в съответствие с

вижданията си на „читателка, която си задава въпроси“), дава ми и духовни наставления (в съответствие с делфинския изначален принцип, тъй като смята, че част от делфинианците са се отклонили в твърде съвременни религиозни разбирания).

Вечер ходим на кино, на театър, на опери. Гледаме комедийни шоута, фокуснически представления, после вечеряме.

Съзерцавам я с нейните мастиленочерни коси и грамадни тъмни очи. Започва да ми прави все по-голямо впечатление. Правя ѝ фокусите, на които ме е научил Жорж Мелиес, включително онзи с цифрите, който завършва с думата „киви“. Както и номера с поповете, дамите, валетата и асата, които при размесване и цепене всеки път водят до четири царства, при които поповете се събират, а също и дамите, валетата и асата.

— Тези фокуси се наричат „предопределен избор“. Зрителят си мисли, че избира, но всъщност само се вписва в предварителния сценарий.

Подир обед се разхождам из града, отдаден на изучаването на тази планета, която дотук съм наблюдавал само през визъора на моя анх.

Робер получава първите страници на моето „Царство на боговете“ и ми изпраща ръкописно и краснописно писмо, с което ми съобщава: „Този проект е любопитен и объркващ. Не прилича на нищо, което да ми е познато, но има предимството да отразява по необичаен начин нещо, което всички възприемаме като свещено или като табу. Обмислих и съм напълно готов да предприемем приключението заедно“.

Понякога Делфин Камерер идва на обед при мен и аз ѝ приготвям блюда по нейни собствени рецепти. Дори да сбъркам ястието и то да е негодно за ядене, тя учтиво изпразва докрай своята чиния. Само добавя сол, пипер или друга местна подправка, която улеснява поглъщането на храната.

Понякога остава и ме гледа как работя. Заради удоволствието да наблюдава пръстите ми, които танцуват по клавиатурата, или за да провери дали наистина пиша толкова бързо, колкото твърдя.

Говорим си за изкуството на писането. Тя иска да научи моите „рецепти“.



— Във всеки добър роман има явна и невидима част. В невидимата част се съдържат „скритите съставки“, осигуряващи подмолната мощ на разказа. Те са три: първо, хубав трик, второ, приятен виц и трето — посвещаване.

— Ами явната част?

— Пак има три съставки: първо, загадка, второ, любовна история и трето — слабо познато научно изобретение.

— Не е ли малко механистично всичко това?

— Въпрос на ловкост. Същото е при готварските рецепти, или по-скоро — същото е при създаването на едно живо същество. Винаги има сърце, мозък, полов орган — при всички създания, но никои две не са еднакви. Същото е и при външността, в нея се набелязват неизменно глава, тяло, крака, но лицето може да притежава специфичен телесен цвят, очите да бъдат например дръпнати, устните да бъдат дебели, тялото може да е издължено или тантуресто и тъй нататък...

— А за вас писането е като създаването на някое човешко тяло, така ли?

— Разбира се.

Когато говоря, все едно съм обитаван от някой друг, от писателя Габриел Асколейн. *Той е наясно, нали притежава опит в писането, продължил десетки години.*

— В началото е скелетът — интригата с нейния двигател, със съспенса и изненадващия финал. Всичко е още грубо, не непременно прекрасно, но си има всичко. Така разказът ще бъде прав. После идват органите: това са големите, пищни епизоди.

— Фокусът, вицът и посвещаването ли?

— Да, също и характеристиките на героите, които ще задвижват историята. Органи са също внезапните обрати, любовните сцени, разкритията.

— После...

— После идват мускулите. Това са не толкова зрелищните сцени, които обаче са извънредно необходими за напредването на интригата. По-облекченото им представяне трябва да бъде достатъчно ефективно, за да се задейства разказът. И накрая всичко е обгърнато от кожата. Когато четете, виждате само кожата, както пък като ви виждам, виждам само кожата на лицето ви, но без вашия скелет вие бихте били просната на земята.

— Приятно ми става, като ви слушам да говорите за вашата страст. Разбирам защо вашите събратя ви завиждат — казва Делфин. — Вашият живот има смисъл. Хора, които са нещастни, са онези, които не са открили за какво са се родили.

— Вашият живот също има смисъл, Делфин. Това са компютърните графики и духовността. Благодарение на тях се разбираме. Напредваме съвместно с една и съща скорост.

През седмицата работим по проекта на видеоигра за интернет „Царството на боговете“, а тя ми предлага компютърни графики. Делфин има усет за цветовете. Тя вдъхва истинска оригиналност във формите на образите в изкуствената Олимпия. Грифоните ѝ са удивителни. Херувимите ѝ са милички, с малко бледички кукленски личица. Триглавата ѝ химера е дори по-ужасна от истинската.

Тази млада жена съумява действително да изработва декори, които са даже по-необичайни от познатите ми. Всичко е възхитително. Дори усложнено.

Давам си сметка, че свръх всичко тя притежава онова, което винаги съм се стремил да открия у една жена: има си свой свят, който мога да противопоставя на своя личен свят.

*Всеки творец автоматично се преобразява посредством акта на зачатие в нещо като бог.*

Редом с прекрасните декори аз се старая да надмина себе си в моя роман „Царството на боговете“. Трябва обратите в него да бъдат на висотата на фантастичните изображения.

Тя ми казва:

— Не се колебай да стигаш колкото се може по-далеч, да бъдеш прекомерен, да рискуваш.

Единствено така ще се окажеш неподражаем. Изобретявай ситуации, които да не приличат на никоя друга, най-безумни и свръхоригинални образи. Не се опасявай, че ще прекалиш, не се бой, че ще бъдеш шокиращ — всичко, което критиката приема днес за „в пулса на времето“, скоро бива сметнато за „овехтяло“ от същите критици, така че ти си измисли собствен път, който да не прилича на нито един друг. Недей да следваш модата... измисляй си своя мода.

Навлизам в период на трескаво писане. Тласкам действието до невероятни висоти в прекомерността, понякога те се оказват смешни

или екстравагантни. Когато прекалявам, описваните сцени рухват като прекалено бързо накамарени постройките от карти за игра.

*Моите „вавилонски кули“.*

Затова започвам да разказвам по друг начин, отново и отново.

Опитвам се да приложа правилото „психологията на героите да задвижва действието, а не действието да отключва психологията на героите“ и начинът ми на писане се променя. Разказът става по-муден, по-тежък, но същевременно и по-задълбочен.

Делфин Камерер четете съчиненото и проявява силна критичност. Кара ме да бъда още по-настъпателен по отношение на плътността на психологическите характеристики. Според нея Мата Хари не е достатъчно прозорлива, главният ми персонаж е твърде съзлив, Зевс е прекалено човекоподобен. Оказва се, че за нея най-интересен като герой е Раул.

— При него поне има някаква тъмна страна, която въздейства. Изглежда корав, но се усеща, че не е лош. Тъкмо Раул е истинският герой в „Царството на боговете“. Той трябва да победи.

Преглъщам слюнката си. Нямам нищо против, дете истинският Раул спечели играта „У“ на Еден, но пък чак да ми става съперник и в този свят... Вкисвам се.

— Аз създавам моя роман, аз ще реша кой е симпатичен и кой да спечели. Ще видиш как ще го подреда твоя Раул.

— Много грешиш. Нищо няма да видя. Ако се опитваш да изкараш Раул противен, ще си проличи и ще постигнеш обратен ефект. Също както ако искаш да спасиш твоя нерешителен Микаел, това ще изглежда изкуствено. Нямаш избор, трябва да оставяш героите си да се развиват сами. Вече са твърде съживени, нямаш възможност да правиш с тях, каквото ти се ще.

Прекарваме заедно уикенда и тя ме учи на делфински йогистки пози. Не съм спортен тип, не съм и гъвкав и ми е трудно да ѝ подражавам. Тя ми обяснява, че при разтягане следва да издишвам, та тялото да се отпусне.

Отиваме на кино да гледаме приключенски филм, а тя ме кара да го анализирам подробно.

— Какво не е наред в този филм?

— Актьорите бяха малко мижави.

— Не, не актьорите. Сценарият. Бяха мижави, защото бяха като изгладени, монолитни. Всичко можеше да се предвиди. Всеки път можех да ти разкажа следващата сцена. За един разказвач на истории е въпрос на учтивост да бъде непредвидим. В случая знаехме, че героят ще победи. Че ще намери съкровището и ще целуне принцесата. Дори не беше парадоксален. Никакви промени не настъпваха в него. Добрият образ в едно повествование следва да се преобразява в историята. Така добива тежест. В началото да е егоист, а да стане великодушен. В началото да е боязлив, а да стане храбър. В началото да се проявява като скромен, а накрая да се възцари. Да се променя. Тъкмо поради това една история има лечебни свойства спрямо зрителя или читателя — тя му показва, че и той може да се преобрази като героя. Че няма значение фактът, че си има слабости. Тези слабости могат да се превърнат в предимства.

Умирам си от кеф, когато разсъждава така.

— Добрият герой трябва да бъде малко неразбираем, редно е да го подозираме, че може да се провали или да се озове в лагера на злодеите. Той трябва да бъде отхвърлен от принцесата, околните следва да се отдръпнат от него. Също като в истинския живот. Принцесите никога не лягат лесно и с готовност.

— Имам представа за това.

Тя се преструва, че не ме е чула.

— Околните не само не бива да помагат на героя, ами от чиста завист да му създават все препятствия.

— И за това имам представа.

Тя млъква и се взира в мен неодобрително.

— Защото ти по свой начин си и герой в твоята история, а историята ти, от друга страна, е извънредно парадоксална.

— С какво? — възмутен съм аз.

— Ти си бог, който се учи да живее от една... смъртна, чиято религия... е измислил! Поне нали така твърдиш?

Изкисква се.

— А най-смешното е, че дори не разбираш на какво си обучил другите! Понякога ходим в делфинския храм.

Тя ми казва:

— Дори да не се молиш, преструвай се.

— А за какво да си мисля, докато си губя така времето?

— За онова, което си свършил предния ден. Направи си обзор на дейността си вчера. Предната седмица. Предния месец. Опитай се да проумееш смисъла на всичко, което вече ти се е случило.

Понякога отиваме да вечеряме в ресторанти с чуждестранна кухня или пък в места с традиционни петелски ястия. Тя ме учи как да ги вкусвам. На принципа на четирите вкуса: кисело, горчиво, сладко, солено. Също и на принципа на седемте миризми: ментолова, камфорова, цветна, мазна, на мърша, въздушна, опушена.

Всички обонятелни и вкусови възприятия са само смесици от тези четири вкуса, обогатени от нюансите на седемте аромата. Но — казва тя — нюансите са безкрайни.

Една сутрин, когато отивам в обичайното си кафене, забелязвам на една маса Аршибалд Густен, който се храни заедно с група веселящи. Те са с костюми и вратовръзки. Той е все тъй със зеленото си копринено шалче и с цигарето си от слонова кост.

Разпознава ме и реагира незабавно.

— А, приятели, моля, нека да поздравим Габриел Асколейн, големия автор на бестселъри. Всички въздъхват някак палаво и ми се струва, че по-скоро ми се подиграват, отколкото да изразяват някакво уважение.

Кимам и се каня да седна в едно далечно ъгълче, за да работя спокойно с моя лаптоп. Ала академикът се изправя и идва при мен.

— Хайде, успокой се, Габриел. Пак ли пишеш някое от твоите безумия?

Отблизо ми става ясно, че е леко пиян и очите му играят. Втренчва се в мен, после внезапно дръпва ръката ми и промълвява в ухото ми:

— Нека да ти кажа нещо, Габриел. ЗАВИЖДАМ ТИ. Дъхът му вони.

— Вие ми завиждате?

Той ме помъква към своята маса, извиква сервитьора и му казва да ми поднесе много бързо едно ободрително питие.

— Разбира се. Да не мислиш, че се заблуждавам? Да не мислиш, че всички тук, всички тези чудесни хора, които са писатели и мои приятели, че не знаем дълбоко в себе си истината? Тъжната истина.

Те ме гледат заинтригувано.

— Габриел, ти си бъдещето — шепне Аршибалд. — А ние сме миналото. При това той избухва в смях и приканва всички да вдигнат чашите си.

— За миналото!

Всички повтарят радостно:

— За миналото!

— Според мен е разкошно, че не ви се е приисквало да ми забиете един в лицето — заявява един от мъжете. — Толкова гадости съм писал за вас... без изобщо някога да съм ви чел при това!

Всички се смеят шумно.

— Да, така е, всички те мразим, завиждаме ти и ще ти вредим колкото се може повече. Или с премълчаване, или с ругатни, с безочливи коментари, с клевети... но ти трябва да знаеш... редно е да си ни благодарен, понеже всъщност постъпваме така... защото дори да не те четем, знаем какво правиш. Ти си... ти си... творец на светове.

Всичко живо си умира от смях.

Той се навежда към мен и ми доверява:

— Знаеш ли защо лично аз те ненавиждам? Заради дъщеря си. Тя не четеше. На тринайсет години не беше дочитала нито един роман. После един ден се натъкна на твоя книга, която ѝ била препоръчана от един от училищните ѝ приятели. Разтвори я и за една нощ я изчете на един дъх. После втора. Всичките ги изчете за един месец. Твоите четиринайсет романа. И после започна да ни говори за философия и за история. Захвана се да чете философски и исторически съчинения, за да си допълни прочетеното при теб. Ти ѝ вдъхна желание да чете.

— Ами хубаво — казах аз. — Не виждам какъв е проблемът. Погледът му стана суров.

— Собственият ѝ баща е писател. Самият аз. Никога не е чела нито една от моите книги. Нито пък макар и едно произведение от големите писатели, които седят на тази маса.

Аршибалд Густен се вгледа в лицето ми и продължи:

— Децата те разбират, но не и родителите им, Габриел. Габриел, искаш ли да знаеш къде се крие истинският ти проблем? Ти си на трето ниво, а останалите тук — той посочи приятелите си — са на второ ниво. А понеже са наясно, че това не е второто ниво, мислят, че са на първо...

Не зная как да възприемам последната забележка. Той все тъй се усмихва ведро, сякаш единствен има смелостта да съобщи една истина, която другите прикриват. Другите имат язвителен вид.

— Благодаря за вашата откровеност — произнасям аз. — Сега ви разбирам по-добре. Измъквам се, за да отида до „Синя пеперуда“ при Делфин и да разгледам новите ѝ скици.

Странно усещане е да пишеш история, която е преживяна, но е поставена в други декори. Когато натрупвам над пет точки, Делфин решава да ми отпусне нещо, което нарича „признак на привързаност“. Кани ме в жилището си на дълъг сеанс, при който ме масажира от пръстите на краката до горната страна на главата. Използва ароматни мазила и внимателно притиска точките на мускулатурата, препоръчани от традиционната и тайната медицина.

А аз си мислех, че с Афродита съм достигнал до върха на екстаза при физическата любов — и ето че съм достигнал до ново чувствено преживяване. Изострайки желанието ми, Делфин стига по-далеч от Афродита. Въображението ми добавя друго измерение на удоволствието, което изпитвам. Като създаваме заедно един свят, „Царството на боговете“, все едно заедно зачеваме „свят дете“.  $1 + 1 = 3$ ?

$1 + 1 =$  *безкрайност*, както казваше момичето от моя сън. Делфин Камерер ме омайва. Тя е същински мой учител в моя нов живот. Осведомява ме за стойността на делфинските точки:

— Нашата двойка ще се развие в съответствие с тези точки.

— А именно?

— Става дума за нервните центрове, за средищата на енергия в телата ни, които се намират в гръбнака. Първият е долу в опасната кост. Той ни свързва с нашата планета. Със земята и природата. Вторият е в лумбалните прешлени на нивото на половите ни органи. Това е точката на сексуалността. Животинското у нас, връзката ни със самовъзпроизводството и съответно — с бъдещето. Той ще се разпали най-накрая. Третият е в по-горните прешлени, разположени срещу пъпа. Той ни обвързва с материалното. Това е общото между всеки две същества. Дом, блага, пари, имуществени планове. Четвъртият е прешлените при сърцето. Това е точката на емоциите. Там е сетивността спрямо мисълта на обичаното същество. Усещане, че принадлежим към един род. Племенно разпознаване. Разбираме, че

сме влюбени, когато дори само мисълта за любимото същество води до леко ускорение на сърдечния ритъм. Петият е в шийните прешлени на височината на гърлото. Оттук произтича комуникацията. Фактът, че винаги има какво да си споделяме, какви думи да обменяме, какви представи да си предаваме. Шестият е срещу челото, между веждите. Това е точката на културата. Общите ценности. Харесването на една и съща музика, на едни и същи филми и книги. Еднаквото любопитство, еднаквите стойности.

— А седмият?

— Той е на височината на черепа. Там е точката на духовното. Вратата към по-висшия свят. Споделянето на една и съща вяра, еднаквото възприемане на отвъдното.

— Седем точки... седем моста между две същества, или ги има, или ги няма...

— Наша работа е да ги съградим и да създадем взаимовръзките. Гледам Делфин и тя ми се струва чародейка.

Напредваме постъпателно, както бе пожелала тя.

При постигнати петнайсет точки вече спим заедно. Тя свиква да се притиска гола към мене, с което ме измъчва и буди у мен насладата на желанието.

Медитираме заедно все по-дълго, тя остава все повече време при мен.

Романът и играта „Царството на боговете“ напредват смайващо бързо. Осъществяваме първи проби на играта и за мое най-голямо учудване у мен възкръсват впечатленията от Еден. Анхът. Народите, които се появяват във визъора. Сънищата, въздействащи върху пророците. Мълниите, играещи роля в сраженията.

Заявявам на Елиот, че трябва да се помисли и за възможността да се строят сгради в играта.

— Паметниците може да повлияят дотам на съседните народи, че те да поискат съюз. Предлагам играта да се води между сто и четирийсет и четири съперници, при което най-несръчните да отпаднат.

— Накрая победителят би следвало да може да се срещне с царя на играта. Това да е висшата награда.

— Според теб доволен ли ще бъде от това? — пита ме Елиот.

— Самият Зевс!



Той ме гледа със съмнение. Забравям, че тук те още нямат същите представи.

— Едър и брадат, с бяла тога и корона. Като грамаден, висок дядо, могъщ и много харизматичен.

— Той ли е Великия Бог?

— Той е само цар на Еден. Понеже после, след като играчът успее да се срещне с него най-сетне, ще установи, че най-удивително това е само връх на системата, а отвъд нея съществува по-висша система. Отвъд господаря на Царството на боговете има още по-велик бог.

Всички ме гледат, все едно говоря чужд език. Делфин нервно нахвърля образа на старец в тога, рисува го на конци: той е само марионетка, водена от неznайна ръка.

— А какво ще представлява Великия Бог над царя на Еден?

— Засега не съм стигнал дотам, но скоро ще ви кажа.

Долавям как в случая си мислят, че не крия заек в шапката и обещавам нещо, което няма да мога да изпълня.

— Изглеждаш уморен, Габриел. Всички имаме някакви граници, поставяш летвата прекалено високо — отронва Елиот.

— Може ние да ти помогнем да откриеш какво има над царя на Еден — обажда се албиносът.

— Ами ако няма нищо над него? — намесва се плешивият.

— Да не е грамаден компютър? — подмята албиносът. — Компютър, който задвижва вселената.

— Светлина — предлага на свой ред Делфин. — Същество от чиста светлина, но без материално присъствие.

— А ако препращаме спечелилите към друга игра? — мълви Елиот. — Така бихме могли да създадем продължение, ако имаме успех.

— Не — казвам аз. — Не бива да е какво да е. Ще се сетя какво има над царя на Еден и тогава ще довършим напълно играта.

Албиносът явно не е доволен от моя отговор.

— Виж, Елиот, имаме проблем със софтуера на програмата, която трябва да контролира движенията на героите из Олимпия. Получават се бъгове. Някои образи се изгубват без основание. Смятаме, че трябва да се промени основната програма.

— Тествахме играта с анховете в съответствие с графичния протокол. Не е много удобно, всъщност е доста грозно — оплаква се плешивият.

— Не ни достигат програмисти за задействане на централния софтуер.

— Трябва и да разкараме софтуерните добавки, не действат — допълва албиносът.

— А пък и статията... — добавя Елиот. Настъпва мъчителна пауза.

— Статия ли? Каква статия? — питам аз.

— Ами във вестника. Във връзка с появата ти по телевизията. Аршибалд Густен е написал дълъг материал в едно списание. Съсипва те ужасно злобно.

— Много важно — казвам аз.

— Не си прав. Не е добре за имиджа на бъдещата ни игра.

Поисквам да видя статията. Илюстрирана е с моя снимка, направена през време на предаването. Самата статия отрича последователно моята работа, моите читатели и мен самия като личност. Аршибалд Густен казва, че научната фантастика е нископоставен жанр, че дава възможност за всякакви бълнувания и, естествено, няма никаква стойност. Завършва с подигравка относно облеклото ми.

— Това е само завист — заявявам аз.

— Проблемът е, че покрай неговата статия се появиха и други. Това е зле за твоя имидж.

— Дреме ми за моя имидж. Та нали аз зная, че съм искрен в моята работа, няма какво да се мъча да се харесвам на подобни провалени автори.

Екипът на „Синя пеперуда“ не е убеден в това.

— Лошо е за отзивите в пресата относно компютърната игра — изкривява лице Елиот.

*На моята планета „Земя 1“ Джонатан Суифт бе казал: „Когато на този свят се появи истински гений, може да се разпознае по това, че всички глупаци се съюзяват срещу него“.*

— Трябва да ти кажем, Габриел, че заради статията хора от екипите ни напуснаха, отказаха се и някои от обичайните ни спонсори. Не желаят имената им да бъдат свързвани с твоето.

— Да съдя за клевета Густен ли?

— В никакъв случай, всички само това чакат. Това би означавало да се окажеш на тяхното ниво. Пък и какво искаш? Да оправдаеш научната фантастика като забележителна литературна форма ли? Само заради обясненията относно съществуването на този литературен род би признал, че той се нуждае от защита.

Подир няколко минути Елиот разговаря с мен насаме в своя кабинет.

— Тези работи са в реда на нещата и не ме безпокоят. Пък и видяхте ли рисунките на Делфин? Никога не съм забелязвал такова вдъхновение при нея... Трябва обаче да имате предвид седемте обичайни етапа при създаването на какъвто и да било нов проект.

Той ми посочва табелка над бюрото си: Първи етап: ентузиазъм. Втори етап: откриване на трудности. Трети етап: объркване.

Четвърти етап: отговорните лица се измъкват. Пети етап: търсят се виновните. Шести етап: наказват се невинни.

Седми етап: ако бъде постигнат краен успех, биват възнаградени появилите се в последния момент, които не са взимали участие в проекта.

Викингът ми смига съучастнически.

— Няма да бъде лесно, но аз обичам предизвикателствата. На моменти, когато говорите за вашето „Царство на боговете“, имам чувството, че сте били там — казва той.

Изпраща ме и ме тупва приятелски по гърба.

В края на деня, докато вечерям с Делфин, се чувствам изнервен. Имам усещането, че „Царството на боговете“ може да се провали, че тъпаците могат да победят, а романът и играта да се издънят.

Делфин ме укорява, задето не съм се противопоставил на нейните колеги и не съм наложил своята гледна точка.

— Габриел, твоят проблем е, че си неуверен. Все бягаш. Ти си като рицар, който тръгва срещу дракона и щом драконът ти се стори опасен, се отдръпваш... и тръгваш да се бориш с друг. И накрая не побеждаваш нито един.

— Виждал съм не един да се изправя срещу дракони и да търпи поражение.

— Е, и? Така също се трупа опит.

— Не обичам да губя.

— Приеми загубата, може това да е следващият ти урок. Убеди се сам да нападнеш дракона и да не бягаш. Онова, което не те убива, те прави по-силен.

Внезапно направо преставам да я желая. Приказките ѝ ме дразнят. Изправям се.

— Винаги съм смятал тази сентенция за кретения. Защо не обясниш на човек, блъснат от кола и останал инвалид за цял живот, че катастрофата не го е убила, а го е направила по-силен! Защо не обясниш на децата, станали жертви на педофили, че така са станали по-силни! Обясни на момичетата, изнасилвани от цели банди умопобъркани, че това ги прави по-силни! Обясни на невинните жертви на войните, че те са ги направили по-силни! В определен момент не бива да се ръсят красиви и мъдри фрази! Те само улесняват човечеството да приеме неприемливото. Целят да ни докажат, че в този несправедлив свят е заложен скрит положителен смисъл. Няма скрит смисъл. Не сме герои на роман. Няма езотерично оправдание за ужасяващите безумия!

— Какво ти става?

— Става ми такава, че ми писна да бъда разумен и мил! Ще заведа дело за клевета срещу Густен.

— Габриел...

— Дори ти ме вбесяваш.

Грабвам палтото си и си тръгвам, като трясвам вратата, преди думите да са изпреварили мисълта ми.

Крача по улицата.

Тази планета е неуютна също като „Земя 1“. Хората са също толкова тъпи, задръстени, назидателни, със съзнателност на шимпанзета.

Дори Делфин, която по-преди ми се струваше, че надхвърля общото ниво, не струва повече от другите.

Поне моят статус на равнище 7 ми позволява да обзирам отвисоко тукашното човечество, чийто разум не помръдва от равнище 4, а може би дори 3. Чувам зад себе си гласа на Делфин:

— Габриел!

Не се обръщам, спирам блуждаещо такси и влизам в него, затръшвайки вратата. Когато минаваме покрай Делфин, извърщам лицето си.

— Габриел!

— Няма ли да вземем госпожицата?

— Не.

— А накъде да карам, господине?

— Към някое мръснишко място, където се пие и е пълно с гадове и с мръсници от женски род.

Като ще трупам опит в посредствеността, поне да стигна до дъното. Подир няколко минути се добирам до осветените курвенски квартали на петелската столица.

Сядам в шумен и задимен бар и започвам да поглъщам местния алкохол. В един ъгъл някакъв тип сяда зад едно пиано и всички запяват неприлични песни заедно с него.

И аз припявам там нещо и пия.

Тази планета не заслужава да съществува. Само като си помисля, че можех просто да щракна с моя анх към този град и него вече да го няма. Също като Содом и Гомор. *Да не дразня боговете.*

— Ей, чернокосия хубавец, ще ли ти се да те заведе в рая? Момичето навира в носа ми дълбокото деколте на кожения си сутиен.

Над него има шия с няколко наниза перли и уста, намацана с мазно и лъскаво червило.

— Съжалявам, идвам оттам — отвърщам аз.

Тя се визира неодобрително в мен. Друго, съвсем малко по-вулгарно момиче се приближава до нея.

— Зарежи, това е онзи, дето го гледахме по телевизията, сещаш ли се, Габриел Асколейн, писателят.

— Този скапаняк е писател?

— Пише научна фантастика — отбелязва другата.

— Я ела, дето пишеш научна фантастика — казва момичето. — Ще те повозя из моята галактика. Ще видиш що звезди има.

— Абе има пичи въшки то — хили се другата.

И двете си тръгват развеселени.

Задава се друго момиче. То е удивително слабо, с много изразително ъгловато лице и очи на неспокойна мишка. Носи минипола, обувки с високи токове, мрежести чорапи и тениска, на която пише: „Аз съм ангел“. И този намек е дразнещ, когато човек знае за какво всъщност става дума.

— Вие сте били писател. Аз искам да напиша книга. Подходът ѝ към мен е забавен, оставям се да ме увлече.

Момичето ме улавя за ръката. Давам си сметка, че през целия си живот на смъртен като Микаел Пенсон никога не съм ходил при проститутки и може би това е последният ми неосъществен експеримент.

Тя ме води към мазето на бара и там откриваме неонova реклама с червен дявол, която примигва под думата „АД“. Тя ми шепне в ухото:

— Това е затворено заведение.

Един кривоглед тип отваря вратата и ни измерва с поглед. Явно му се струвам доста смачкан — прави гримаса и отрицателен знак. Не е лесно да се влезе в този ад. Момичето настоява. Той се съгласява. Розовата тапицирана врата се отваря със скърцане. Ето че ще опозная същинското дъно на човешките нрави.

До входа има съдини с червени и черни бонбони, вероятно за подсилване, ако някой се почувства слаб.

Кльощавото момиче ме тегли за ръката.

— Ще ти хареса — казва тя.

— Какво общо има това място с желанието ти да напишеш книга? Тя ме гледа и ме погалва по лицето.

— Ама че си глупав. Тук трябва да се развива действието в моя роман. Разказва се за едно шантаво момиче, което преживява, като докарва писатели до върховно удоволствие. То се нарича Есмералда.

— Добър вечер, Есмералда. На моята планета това е името на героиня от един известен роман<sup>[1]</sup>.

— Млъквай и върви след мен.

Един коридор води към шумно пространство, където момичета танцуват срещу бар, край който са седнали издокарани мъже. Приличат на месари, поканени на провинциално сватбено тържество.

Още щом влизаме, се втрещават в нас, сякаш ние сме ново постъпление от добитък за клане.

Някакви типове понечват да се приближат до Есмералда, но тя се измъква светкавично и ме дръпва към друго пространство. Там голи двойки правят секс, а други, облечени, ги гледат. Движим се като из подземен музей. Скулптурите от плът са живи, миришат, пъшкат.

Една млада жена, застанала на четири крака и притисната към един коленичил мъж, се обръща към облечена посетителка, която я

гледа и шепне нещо на своя спътник.

— Ей! Ако ще си приказвате, не тук, разкарайте се!

— Я недей да ми се пулиш, мастийо!

— Ще ти се пуля, както си искам, хайде, движение, мръсна кибичка такава!

— Перверзна кучка!

Колко странно е да гледаш тази млада жена как прави секс и същевременно псува другата.

Забелязвам сред кибиците русия писател с перчема от предаването „Ума и дума“. Той е с черни очила, лицето му е цялото червено. Пипа се, обзет от спазми. Ето откъде черпи вдъхновение.

— Привет, колега — подхвърлям му аз. Онзи рязко обръща лице и хуква към бара.

По-нататък в мъничка стая с формата на куб навярно има двайсетина голи тела, струпани на няколко пласта като лазаня. Всички в тази жива скулптурна група мърдат вълнообразно. Потта ги смазва. Треската ги стопля. На един тип в купчината му се е забило токчето на една дамска обувка в брадичката. Той се обръща към притежателката ѝ с молба да се помести.

— Нямам нищо против, но съм приклещена — отвърща тънък гласец от по-долните пластове.

— Каза се, че първо трябва да се свалят обувките! — припомня друг глас, идец откъм средните потрепващи слоеве.

— Целуни ме — иска от мен Есмалда.

Тя се приближава и забелязвам една подробност, която първоначално не ми е направила впечатление. На шията ѝ виси рибка.

— Делфинианка ли си?

— По майка. Пречи ли ти? Да не си расист?

Ще ми се да ѝ кажа, че съм разочарован, понеже съм смятал, че всички делфинианци са добродетелни или поне водят по-извисен духовен живот.

— Да вървим — казвам аз.

— Къде искаш да ходим?

Изкачваме се по стълбището и я отвеждам в една луксозна бирария, където се поднасят традиционни петелски кулинарни специалитети.

— Просто искам да погледам как се храниш. Само това ме интересува — заявявам ѝ аз. Поръчвам най-скъпите ястия и я наблюдавам.

— Падаш си да зяпаш хора, докато ядат ли? — пита тя.

— Когато са кльоцави като тебе, да.

— Не е нарочно, не съм анорексичка, нито съм болна, просто съм си такава. Ти нищо ли няма да ядеш?

— Не. Благодаря, и така ми е добре.

Очите ми са вперени в мъничкото медальонче с форма на рибка, което ми отправя предизвикателство под светлините на ресторанта.

— Вярваш ли в Бог? — питам аз.

— Разбира се.

— Според теб какво прави той?

— Гледа ни и ни помага.

— Много явно.

— А ако го срещнеш, какво ще поискаш от него?

— Ха. Ами каквото от всички.

— В смисъл?

— ... петдесетачка. Тя избухва в смях.

Това момиче може би е по-интересно, отколкото ми се струваше първоначално.

— Добре, сега качваме ли се някъде? Имам си и друга работа!

Аз обаче вече не я слушам, току-що съм забелязал в огледалото образ, от който застивам. Мъжът с бежовия шлифер и с черната шапка е седнал доста далеч зад мен в салона. *Да не бягам повече. Да се изправа срещу дракона.*

Забелязвам, че има само един изход. Подавам пет стотака на цяло на момичето.

— За тая цена съм навита на всичко, което ти скимне, дори да е опасно — казва тя.

— Не, ще те помоля за нещо съвсем странно. Притисни онзи с бежовия шлифер и с черната шапка, когато поиска да мине през вратата.

— Ще ти се тройка ли?

— В известен смисъл, да, ама той малко се дърпа и отначало трябва да го навием. Разчитам на теб.



Есмералда застава на входа. Аз плащам сметката. Голямото огледало ми дава възможност да наблюдавам какви ги върши моят преследвач.

Внезапно се втурвам към вратата, минавам през нея, като го гледам в отражението на едно от стъклата. Той става и се насочва към мен. Тогава Есмералда го спъва и той се просва с цялата си дължина на пода. Бива си я малката. Тогава аз бързо се връщам, за да се нахвърля върху падналия мъж, но тя няма нужда от ничия намеса. Измъкнала е малък револвер от кобурче на бедрото си и го е насочила към главата, от която шапката се е търкулнала.

Хора се приближават, за да разберат какво става, но аз вдигам на крака човека, давам знак на заобикалящите ни, че всичко е наред, и тримата излизаме заедно.

— Защо ме следите? — питам аз.

Внезапно го разпознавам. Съседът от жилището до моето.

— Господин Одуен, толкова съм изненадан!

— Ще ви обясня.

— Пак ли става дума за някаква петиция?

— Не мога да говоря пред тази жена.

Давам петте стотака на цяло на Есмералда и ѝ благодаря. Тя не изглежда доволна.

— Не ми помогна да си напиша книгата...

— Получи от мен история за първата глава. Един писател отива в бирария, напива се, среща една страхотна проститутка, малко кльоцава, и се озовава с нея в смесен клуб. Не се консумират взаимно. Той иска да я нахрани, тъй като я мисли за анорексичка. Говори ѝ за Бог. Тя му отговаря духовито и накрая те залавят тайнствен мъж, който ги следи. Нищо не може да се сравнява с истината като първичен материал за роман.

— Не ми харесва края. Бих предпочела да се любят.

— Ами нали ти си пишеш историята, можеш да промениш края, както ти се иска.

— В моя разказ писателят ѝ казва: „Ела, да се махнем от този съмнителен свят, ще разкрия пред тебе друг“. Тя също става писателка и те пътуват заедно, изживявайки невероятни приключения, които им служат като първичен материал за техните романи.

Съседът се възползва от нашата разсеяност и се опитва да избяга, а тя инстинктивно му забива един ритник в чатала и той пада на колене, стенойки.

— ... и момичето разбива мутрата на лошия — казва тя, коментирайки стореното.

За момента съседът сякаш е нокаутиран, тя се доближава до мен и ме притиска към стената. Забелязвам, че, макар и слаба, е доста мускулеста.

— После героинята пуска невероятна целувка на героя, а на него чак му прилошава от удоволствие.

— Само че героят, виждайки, че великолепната и невероятна жена настоява да отидат по-далеч, накрая ѝ признава, че обича друга.

Есмералда присвива уста, а съседът се опитва да диша и се надига с мъка.

— И какво толкова има тая друга жена? Да не би да е богинята на любовта?

— Не, в това отношение героят вече е задоволен. Минал е през този етап. Просто става дума за „делфинианка със свой собствен свят“.

— Ами че момичето също е делфинианка и може пък да си има също свой свят, който си заслужава да бъде открит.

Виждайки, че съседът се е изправил, Есмералда го сритва пак, за да го принуди отново да падне на колене.

— Накрая проститутката се подразня от поведението на героя и доказва, че по я бива от него като писателка. И това е хепиендът — отсичам аз.

— Съжалявам, задето ви обезпокоих, докато имате семейна свада — казва с изкривено лице моят съсед. — Ако ще си говорите за литература, мога да ви оставя на мира, и без това си имам друга работа.

Петте стотачка на цяло. Есмералда поглежда хартийката, сякаш е странен предмет, и я накъсва на малки парченца.

— Съветите и подтикът ви да ме накарате да пиша са ми достатъчни вместо заплащане — изрича тя. — Ако искате да ме откриете отново, всяка вечер съм в „Ада“.

Младата проститутка с рибешкото медальонче ми изпраща от разстояние протяжна въздушна целувка, подир което се обръща и изчезва. Оставам насаме със съседа.

— Хайде сега да видим. Защо ме следите?

Вместо отговор мъжът поисква от мен разрешение да се обади по мобилния си телефон. Оставям го.

— Ало? Той ме забеляза и ме залови — обяснява простичко той. Следва продължителен разговор. Той кима.

— Готов е да се срещне с вас. Изпраща насам кола — обръща се към мен съседът.

— Но кой е този „той“?

— „Той“ казва, че знаете кой е.

Взира се в лицето и мустачките на моя съсед. Нищичко не разбирам.

— Как се казва този ваш „той“?

— Тук го наричаме просто Пророка.

Колата, изпратена да ни вземе, се оказва луксозна златиста лимузина с униформен шофьор.

Мишел Одуен ме кани да се кача.

— Кой е този ваш Пророк?

— Самият аз никога не съм го срещал — признава си той.

Возим се дълго, накрая поемаме по тясна пътека, която ни отвежда до висока ограда от ковано желязо, отрупана с камери.

При входа двама пазачи удържат кучета, които лаят и се мятат, докато портата се разтваря, за да минем ние. Прекосяваме парк, поддържан от цяла армия градинари.

Златистата лимузина минава през плътна гора, сетне забелязвам дворец, разкошен като един малък Версай от „Земя 1“.

*След като се срещнах със затворниците, с войниците, с лудите, с проститутките и с духовниците, оставаше ми само да се срещна с богатшите. И тук има пазачи с кучета и със слушалки в ушите. Дворец. Армия. Кой е кралят?*

— Милиардер ли е? — питам аз съседа.

— Пророка се занимава с финансова дейност, ако питате за това. Притежава концерн „Новинар“.

— „Новинар“ ли? Та това е скандалджийска преса.

— Концернът е известен с медийния си профил, свързан със знаменитостите, но произвежда също телевизионни предавания и музика.

— Какво общо може да има между един пророк, който се предполага, че е мистик, и една пресгрупа, публикуваща снимки за личния живот на известни хора?

Отговорът достига до мен едновременно със задаването на въпроса. *Влиянието.*

Колата спира и един мъж в униформа идва да ни отвори вратата.

Влизаме в луксозен салон, където си бъррят немалко жени с разкошни вечерни тоалети, подобни на манекени от списанията. Те са гримирани и отрупани с бижута. Имат такъв вид, сякаш са в очакване и безделничат, подобно на жени в харем.

Един прислужник ми поднася поднос със сладкиши. Отказвам.

Към мен се задава мъж със смокинг.

— Изчакайте тук, господарят ще ви приеме.

Мишел Одуен ме поздравява, като ми махва дискретно и окуражително с ръка. Стоя и чакам.

Мисля си за Делфин. Липсва ми.

Заради моята господарка в любовта не се нуждая от господар. Мен са ме възпитавали и спасявали все жени.

В моето съзнание все пак Делфин понастоящем заличава всички останали. Когато се измъкна оттук, ще трябва да ѝ се обадя и да ѝ се извиня.

— Той ви очаква.

Тръгвам подир иконом с тъмнозелено сако, който ме помъква през безкрайни коридори. Подът е от мрамор, стените са украсени с дърворезби, по картините в златни рамки личат светлинни ефекти върху небесен фон.

Най-сетне, след като е почукал по голяма врата, украсена със скулптурни изображения на амурчета, икономът я разтваря и аз се озовавам в кабинет, отрупан с украси и с всякакъв род знамена. Зад широко бюро в кресло седи мъж с гръб към мен и гледа филм. На екрана се виждам аз заедно с Делфин. Казвам си, че Мишел Одуен не само ме е следил, а ме е и снимал. Сега се появява Делфин — сама, снимана от прозорец.

Кой е този свръхбогат човек, който си позволява да ни шпионира? Засега виждам само гърба и едното му ухо. Брадат е, носи очила.

Нарушавам тишината.

— Забавно ли ви е да зяпате така хората?

Той не реагира и продължава да наблюдава екрана — някаква камера ме е проследила в яслите, в психиатрията, в затвора, в храмовете, в „Ада“.

— Може би е редно да се очаква човек, натрупал пари от воайорство, да се бърка в личния живот на другите.

Той се обръща и аз съм поразен.

---

[1] „Парижката Света Богородица“ от Виктор Юго. — Б.пр. ↑

## 46. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: КИТАЙСКИ ДРАКОН

Похватът „китайски дракон“ представлява стратегия, целяща да убеди дадена общност в несигурна хипотеза. Понякога се използва в науката, за да подкрепи съмнителна истина.

Така ученият, желаещ да създаде „китайски дракон“, ще си измисли например въображаем противник, отстояващ теория, обратна на неговата. И след като докаже, че теорията на противника е несъстоятелна (а това е толкова по-лесно да бъде свършено, доколкото той сам е измислил контрааргументите), посредством обратното твърдение ще докаже, че неговата е вярна и истинска.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 47. ПРОРОКА

Той явно е удовлетворен от моята изненада.

— Как казвахме на „Земя 1“? А, да... „Светът е малък“.

— Мислех, че си...

— Умрял ли? Или другаде? Вярно, нали ВИЕ ме осъдихте. Запратихте ме в отходните канали на „Земя 18“. При плъховете.

Осветявам се.

— Народът на хората плъхове позна своя славен период, достигна до върхове, а после се срина като всички цивилизации. Като всички живи организми. Раждат се, растат, умират.

Той сключва ръце.

— В действителност империята на плъховете, също както някога вавилонската империя на „Земя 1“, се беше обезкървила, когато аз се „приземих“ в окупираната ѝ някогашна столица. Започнах да пътувам. Проследих отдолу историята, която ВИЕ се забавлявахте да пишете отгоре.

Той кръстосва и разкръстосва украсените си с маникюр пръсти.

— При всяка паднала мълния, при всеки мой сън, при всяко земетресение се питах: „защо правят това?“. Всеки ден гледах новините и бях наясно, че просто вие, боговете, се състезавате и си играете, манипулирайки смъртните.

Той се втренчва натрапчиво и укорително в лицето ми. Пали пура, предлага и на мен, но аз отказвам.

— Участвах в Световната война на „Земя 18“. Изхилва се спонтанно.

— Странно бе да бъда безсмъртен в един свят, в който всички наоколо масово загиват. Стоях сам и непоклатим сред изстребленията и си задавах въпроси. Ако знаеше само... Виждах съм толкова хора да пукават. Толкова пъти би трябвало да съм умирал. Ала ето — всичко наоколо се взривяваше, разпространяваха се епидемии, върлуваше глад, а аз все оцелявах. Самичък сред отишлите си скъпи за мен същества. Това бе моето наказание. Бях като Сизиф с неговия камък, който все се търкулва надолу, като Прометей, дето черният му дроб все

се възстановява. Молих се да умра. Отправях зов към друг, „паралелен“ бог да сложи край на вашите игрички откъм Олимпия. Такова нещастие е да си зависим от неумели богове.

— По-скоро да кажем: „обучаващи се богове“. Нали чираците трябва да се упражняват. Преди да станем хирурзи, трупахме опит, като кълцахме апендиксите на болни, които нямаха нужда от това. За да се упражняваме. Тъкмо благодарение на това обаче по-нататък се справяхме със сложните операции.

Той изобщо не възприема моята забележка.

— Както виждаш, още съм тук и съм още жив. Все благодарение на теб... Микаел, богът на делфините — народа, оцелял въпреки гоненията...

Този път долавям в тона му неподправена неприязън.

— Не съм искал да те осъдят — заявявам аз.

— Ти беше главният свидетел на обвинението. Предполагаемият изстрел на твоя анх в рамото ми бе аргументът, убедил съдещите ме.

— Уверявам те, докрай се опитвах да напомня, че има известно съмнение. Не беше същото рамо.

Той не отговаря. Давам си сметка, че от негова гледна точка нося вина вече сума ти време. Вглеждам се в Жозеф Прудон<sup>[1]</sup>, бивш бог на хората плъхове, велик теоретик на анархията, предтеча на социалните тежнениа през XIX век на „Земя 1“. Погледът му е все тъй блеснал, носи пак очилцата, отличава се с пищната брада и дългата коса.

— Не ти се сърдя вече, Микаел. Отначало, когато се озовах тук, действително бях озлобен най-вече срещу тебе. Впрочем и тук участвах, макар и на ниско равнище, в унищожаването на твои хора... по моя си начин.

— Не си представям какво искаш да кажеш.

Той смуква силно сив дим и с блага усмивка отронва:

— Вдъхнових тук, на това равнище, един смъртен. Мой приятел. На практика беше клошар. Храних го, успокоявах го, говорих му. Убедих го, че дори един-единствен човек може да промени хода на историята. Внушавах му идеи. Изтиках го. Отначало беше малко срамежлив, склонен към компромиси. Страхуваше се, че ще срещне съпротива. Не беше осъзнал, че е възможно да се достигне до крайност, без някой да реагира. Обясних му принципа на колективната слепота.



— Колективната слепота ли?

— Да. Трябва да се действа откровено, без спирачка. Колкото по-огромна е лъжата, толкова по-примамлива е и толкова по-силно вярват в нея хората. Нали така и заекът застива и се оставя да бъде прегазен, когато блеснат фаровете на колата.

Потръпвам.

— Пречиствача!

— Именно. Моя приятел го наричаха и така. Отначало забогатях чрез пресата. Хората обичат дребните лъжи, а аз им продавах огромни на същата цена. По онова време бях на акулска територия. Склонността към гняв беше значителна. Смъртните винаги се смятат за жертви на неправди и си търсят виновници. За предпочитане — слаби. Предполагам, там горе богът на акулите — Ксавие май беше — е правил, каквото може, за да уреди завоевателна армия. Аз пък бях долу, на самата сцена на събитията, и съдействах, като добавих и претекст: „Да се фокусира многовековната ненавист. Да се унищожат делфините“. Лично дадох ход тук на антиделфинската тенденция.

Нахвърлям се върху него, но той успява да натисне едно копче под бюрото си. Блъскам го, търкулваме се на пода.

Явяват се телохранители и лесно ме обуздават. Той им прави знак да ме пуснат.

— Оставете го!

Телохранителите не разбират.

— Господинът е ваканционен мой приятел. Бяхме в съседни вили край плажа, в едно курортно местенце на един остров. Още ми е сърдит за една... игра на шах, при която се спречкахме. Господинът е малко упорит, като е ядосан. Аз му бях смотал няколко пешки.

Колко бяха? Да, тъй де, няколко милиона май. Стана по инерция. Като се пусне човек, не успява да спре.

Аз се дърпам и беснея.

— Ще си платиш за това!

— Така си е. Всички открай време вярват, че биваме възнаградени за добрите си дела и наказани за лошите. Но след като тук сме на най-ужасното възможно място за изтърпяване на наказание, какво повече би могло да ми се случи?

Жозеф Прудон нарежда на своите биячи да ни оставят и сякаш се опитва да ме увери, че вече няма да има неприятности.

— Ах, тези смъртни. Толкова са... предани.

— Ненавиждам те.

— Знам, знам, така си е в първия момент. Но от мои лични източници знам, че многократно си преигравал последните петдесет години история. И си установил, че „моят“ Пречиствач неизбежно се проявява по някакъв начин. Той само кристализира омразата, но омразата си е налице и преди появата му.

— Презирам те.

— Забравяш и още нещо — че не съм го измислил аз. Припомни си за другия исторически „антиделфин“ от „Земя 1“. За Хитлер. Та той е съществувал още преди да започнем играта „У“ на „Земя 18“...

— Създал си подобие на Хитлер на „Земя 18“!

— Самият аз бях доста озлобен. А трябва да призная също — мечтаех омразата да стане новото световно правило. В края на краищата защо не? Толкова лесно е смъртните да бъдат тласкани по посока на лошите си склонности.

Жозеф Прудон припалва пак пурата си и пафка плътни кръгчета дим.

— Знаеш ли, Микаел, аз единствен бях наясно, че историята бележи задържания, а после все продължава. При всяко ново начало извличах опит от предишната грешка и подобрявах индивидуалната си траектория. Подобно на артилерийски обстрел, при който прицелът се измества, след като се отчете къде е паднал предишният снаряд.

— И така си изградил тази финансова империя?

— Отначало, когато се появих на „Земя 18“, бях се заел с предсказване на бъдещето. Представяш ли си? Врачката „Прудон“. Пророкувания на едро и дребно. Познавайки кулисите на Еден, никога не грешах. Така понатрупах средства. Не достатъчно. Станах политик. Беше доста по-добре. После го ударих на журналистика. След това поразсъдих кои инвестиции излизат най-евтино и могат да дадат най-приличен доход, и спретнах... религия. Всъщност измъдрих няколко. Като музикант — трябваше да открия какъв е моят „стил“. Накрая ми се стори, че съм изнамерил най-доброто компромисно решение.

— Какво?

— Хем журналист, хем религиозен деец.

— Това си е направо пародия за един анархист.

— Вярно, бях анархист на „Земя 1“, като бог чирак проповядвах анархията на Еден, но тук, на „Земя 18“, нямах вече нищо нито за печелене, нито за губене.

— За какво ме домъкна тук, Прудон?

— Казвай ми Жозеф. Нали аз ти викам Микаел. За какво те докарах при мен ли? Ами от толкоз време пазя всички тия тайни, ще ми се да ги споделя. Толкова съм си мечтал някой най-сетне да съумее да ме разбере и да сподели болката ми. Толкова самотен съм на тази жалка планетчица. Имам нужда от поне мъничко съчувствие. Като всички.

— Мислех, че те е яд на мен заради осъждането ти...

— Ако трябва да избирам между удоволствието да те унищожа и предимствата, които мога да извлека от нашия съюз, без колебание избирам втората възможност. Нали се сещаш за онзи цитат от Енциклопедията: „Сътрудничество, взаимност, прошка“. Прощавам ти. Все пак те предупреждавам, че ако действаш срещу мен, и аз ще действам против тебе. Всъщност ти предлагам да си сътрудничим. Нали виждаш, вразумил съм се.

— Защо точно с мен?

— Ами нали ти си единственият друг безсмъртен на тази планета!

— Убеден ли си, че съм безсмъртен? Ти като си, това не значи, че и аз съм!

— Най-добрият начин за проверка си остава експериментът.

Той вади грамаден деветмилиметров револвер от едно чекмедже и спокойно се прицелва в мен.

— Броя до пет. Ако до пет не ми обещаеш, че ще ми помагаш, ще те убия — съобщава ми спокойно той.

— Моля? Какво искаш?

— Едно... две... три... четири... пет.

Натиска спусъка. Протягам насреща ръка и пак имам усещането, че всичко става на забавен каданс... Куршумът изскача с огнен език от револвера и бавничко се насочва към мен. Знам, че няма за кога да се изместя, куршумът напредва, пронизва ризата ми, прогаря кожата ми, после разкъсва нишките на мускулите ми, спуква едно ребро, все едно е от изсъхнало дърво, и пробива плътнотечната маса на сърцето ми,

взривявайки го, достига и до мускулите по гърба ми, чупи един прешлен и се забива в стената.

Падам възник с разперени ръце и изблещени очи. *Този път — край.*

Виждам тавана, а отстрани в зрителното ми поле Жозеф Прудон се навежда над моя труп.

— Гххх... Умирам.

— Тц, тц... невернико.

Чувам как оставя оръжието си на бюрото, взима пак пурата си, драсва кибритена клечка и се навежда отново към лицето ми, облъхвайки го с няколко кълбенца сивкав пушек. Изпелтечвам:

— Кажи на Делфин Камерер, че последната ми мисъл е била за нея. Затварям очи и усещам как кръвта ми изтича.

Минава доста време.

*Ама още ли не съм мъртъв?*

Примиждавам.

Отварям едното око, после другото. *Още съм жив!*

Надигам се и се подпирам на единия си лакът.

Вглеждам се зашеметен в дупката в сакото ми и в леещата се кръв, притискам с ръка отворстие, което не може да се запуши. Прудон се е отпуснал в креслото си.

— Ти памет нямаш ли? Не помниш ли на какво бях осъден: „На безсмъртие и съхраняване на съзнанието в свят на безсъзнателни смъртни“. И теб така са те подредили, това е.

Виждам, че раната ми започва да нараства. Усещам как гърбът спира да ме боли. Дори и прешленът ми се възстановява.

— Знам какво си мислиш — казва Жозеф Прудон. — И аз в началото осъзнах хубавите страни на безсмъртието. Цамбурнах се във вулкани, скачах от самолети без парашут, залагах пари на руска рулетка, през време на войните се правих на тарикат по фронтните линии, дори понякога разправях на другите: „Следвайте ме, опасност няма, ето, аз отивам“. Ох, какъв палавник ставаш, като откриеш, че смърт за тебе няма. После си дадох сметка, че това не променя кой знае колко нещата. Най-вече сме осъдени на... скука.

Взима видеодиска и пак го пъха в репродуктора. Появява се лицето на Делфин, която завърта глава, а черните ѝ коси бавно се развяват.

— Обичаш ли я? Е, бъди готов да страдаш, понеже тя ще остарее, а ти ще си останеш завинаги блокиран на сегашната си възраст.

Изправям се и сядам отново срещу бюрото. Започвам да проумявам.

— Това си е част от изтезанието. Да знаеш що жени обичах. Така съм се терзал, като съм ги гледал как се преобразяват в прегърбени бабички, треперещи и беззъби. После достигнах до единствено възможното решение: да се възползвам, а не да понасям. Както си забелязал, сега непрестанно обновявам „материала“, за да разполагам със „свежа плът“. Не влагам емоции. Любовници да, любов — не. Сладуранки са моите девойчета от приемната, нали? Можеш да ползваш, която си искаш. Не съм скръндза.

Сега раната ми е зараснала, останали са само петната от кръв по ризата ми и по пръстите ми, за да свидетелстват за случилото се.

— Ние сме богове. Осъзнаваш ли най-сетне своята власт? Склонен ли си да се съюзим двамата — ние, боговете изгнаници на тази планета?

— Съжالياвам. Не съм заинтересуван.

Той недоволно смачква пурата си. Настанявам се.

— А, да, разбира се, забравих... госпожица Делфин. Твоята „велика земна любов“. Уважавам това.

Оглеждам кабинета на Прудон. Има разпознаваеми символи. Статуетки на плъхове.

— Наричат те Пророка. Значи, наистина си създал религия, след като в царството на боговете повтаряше „без бог, без господар“?

— Първо се взима властта, после се взимат решенията. Който ме познава, ме почита. Освен това новосъздадената от мен религия има предимството, че дава смислени и солидни обяснения в случаите, където другите предлагат единствено смътна интуиция. Това е върховният парадокс: най-добрият начин да покажа, че всички религии представляват задънени улици, е именно създаването на моя собствена. Единствената, която е съвсем наясно какво се крие в дълбочината отгоре. Не можеш да отречеш това. Ние с теб действително знаем какво има отгоре.

— Създал си секта!

— Недей да използваш груби изрази, ако обичаш, Микаел. А и какво представлява в крайна сметка сектата, ако не религия, която не разполага още с необходимия брой вярващи, та да бъдат заставени всички да я признаят? Благодарение на омразата към делфините успях да създам общност от немалко политически движения в доста страни. На моменти дори съумявах да примиря помежду им носителите на черни, червени и зелени знамена в един антиделфински съюз. Знаеш си, малко хора обичат твоите делфини. Най-смешното е, че ги мразят поради противоположни причини. Смятани са за твърде богати в бедните страни и за прекалено склонни към споделяне революционери в богатите страни. Всъщност всички им завиждат. Антиделфински формации има дори в страни, в които няма делфини!

— Смятах, че основното при анархията е човекът да бъде освободен!

— За да бъде освободен, първо трябва да бъде притиснат. Нали знаеш, „народна диктатура“? И това ако не е сладък парадокс.

— Едмон Уелс казваше: „Повечето хора по природа са щедри, но мръсниците са по-добре организирани“.

— Ей, той Едмон, прав е бил. В крайна сметка смятам, че мръсниците все пак имат последната дума. Просто защото са... порешителни. Необходимо е чувство за реалност. Лъжата е поинтригуваща от истината. Диктатурата работи по-добре от демокрацията. Насилието е по-забавно от мира. Всички лаят „свобода, свобода“. А не им се ще. Ако пък им бъде дадена, харизват я на най-бруталния. Спомни си руската революция на „Земя 1“: в името на освобождението на народа убиват царя и го заменят с един свръхцар, Сталин, който ги довежда до глад, изселва ги и им забранява каквото и да било свободно слово.

— Това е игра на обстоятелствата.

— Не се заблуждавай. Преднамерено е. Народите искат харизматични лидери. Това ги успокоява. Свободата ги притеснява.

Действително си припомням, че със своите хора плъхове Прудон бе открил как да успокоява племето си: посочваха се изкупителни жертви и се налагаше страх от вожда, за да бъде победен страхът от мълниите.

— Имай вяра в мнението на един човек, който вижда как историята се повтаря. Смъртните са влюбени в своя мрачен, изпълнен

с насилие път, макар да не искат да си го признаят. Те са тъпанари. Трябва да им се говори на техния език. Мразещите са най-многобройни и най-лесни за манипулиране. А са и най-активни. Колкото по-разрушителна е каузата, толкова по-пълно ще вложат в нея сърцата си. Затова и съвсем логично на тях ще възложи провеждането на моята световна революция.

— Революция ли?

— Основал съм политическа партия, която малко по малко трупа подкрепа и скоро ще си пробие път редом със сектата. Това са ми заниманията.

Прудон взима отново дистанционното и пуска на бърз ход изображението, докато накрая се появявам аз с екипа на Производител „Синя пеперуда“.

— И на теб писателският живот не ти е достатъчен, започваш да се вихриш, нали така? Нормално е. Гадно е да си бог изгнаник на някоя Земя. Знаем, подхванал си нещо много мощно. Игра. „Царството на боговете“. Сам виждаш — използваш познанията си за истината, за да се налагаш над другите.

— Аз предлагам на другите да споделят моя опит. Не го използвам, за да ги смажа. Едмон Уелс казваше: „Добър учител не е онзи, който превръща другите в последователи. Добър учител е онзи, който превръща другите в учители...“. Това може да бъде отнесено и към нас: „Добър бог е онзи, който превръща другите в богове“.

Той изръкоплясква.

— Не е зле. Хитро.

Вади папка с изрязани вестникарски статии.

— Тоя, дето си vyplътен в него... не е всеобщ любимец. Габриел Асколейн.

— Това е моето благословение: да съумявам да откривам невероятни светове, които да дават нови възможности. Проклятието ми пък е, че си оставам неразбран.

— Говориш за него, все едно той си ти.

— Аз съм си Габриел Асколейн. Все едно че тялото и духът му са знаели, че ще дойда — той вече е бил като мен още преди да пристигна.

— И какво си искал? Да ти ръкопляскаат и да признаят колко различен си?

— Харесвам занаята си. Имам усещането, че е смислен и полезен. Разтваря хоризонти.

— Припомни си макар „Земя 1“: всички истински първопроходци са били неразбрани. Чак имитаторите им обират парсата. Нормално е, смъртните се боят от новото, още повече пък ако ги заставя да се променят. Твоята оригиналност се възприема като ерес. Те не искат нови хоризонти. Искат преповтарянето на вече познатото.

— В крайна сметка моето послание ще достигне до тях.

— Работата ти никога няма да бъде призната или подпомогната. За сметка на това, ако се съюзиш с мен, ще се възползваш от цялата мощ на една голяма пресгрупа. Делото ти най-сетне ще бъде подкрепено, обяснено, коментирано. Дори ще можеш да отговориш на твоите хулители.

Подава ми чаша и сипва в нея искрящ зелен алкохол.

— Нима все още не съм те убедил да се включиш в моя подкрепа? Тогава ще променя аргументите.

Той взима дистанционното и се връща назад към образа на Делфин. Стопира го, после ползва копчетата, за да окрупни лицето ѝ.

— Според мен тази госпожица е смъртна. Би било жалко, ако ѝ се случат случки... В моята секта има фанатични антиделфини. Едва ли ще е нужно да ги насъсквам дълго, за да проявят интерес към нея или към твоите приятели компютърджии. Това пак е игра. Всеки има право да си мести фигурите. На Еден ти свидетелства срещу мен. Това доведе до осъждането ми. Аз сътворих Пречиствача. Така ти се провали. Взаимно си правихме „кал“. Пак може да се стигне до това. Би било изтощително и за теб, и за мен. Ако обаче приемеш да си сътрудничим, ще бъдем квит. Вярвай ми, смъртните не заслужават да страдаш за тях.

Разсъждавам известно време, после казвам:

— Слушай... в крайна сметка ти ме убеди, аз греша, ти си прав.

Винаги съм си мечтал да изрека тази фраза: „Ти си прав, аз греша“. В споровете всеки излага своите аргументи, без да изслуша другия и накрая всички си заминават, запазили своите убеждения. И все пак всички се надяват да чуят това: „Ти ме убеди. Прав си, аз греша“.

— Амии! — отронва той, леко объркан. — Вярно?



— Много държа на Делфин и на моя народ. Освен това ти имаш опит в живота като бог чирак, заточен на „Земя 18“. Съответно — знаеш по-добре от мен как се действа тук. Би било глупаво от моя страна да не те послушам. Пък и както сам казваш: „По-добре е да се разчита на глупаците, те са по-многобройни“.

Той оставя пурата си и ми подава отново чашата с искрящ зелен алкохол, която бях отказал. Гаврътвам я на един дъх и това ме освежава.

— Е, какво, ще подпишем ли нещо, или само си стискаме ръцете?

— За мен думата ти е достатъчна — заявява той.

Втрещвам се в деветмилиметровия револвер, поставен на масата.

— За да е честно, за да бъдем наистина квит, редно е и аз да ти сторя това, което ми направи ти, нали?

Той взима деветмилиметровия револвер и ми го подава.

— Ако ще ти олекне, убий ме и ставаме равни. Опирам дулото в челото му.

— Ако ти пръсна мозъка, пак ли ще останеш жив? Той пуска крива усмивчица.

— Като ме блъсне глава, го правя и сам. Наричам го „продухване на мисълта“. По-добро е от аспирина.

Остава си все тъй язвително ухилен и взима пак пурата си, подръпвайки спокойно от нея, без да го е грижа, че пръстът ми е върху спусъка.

— На пет стрелям. Едно... две... три...

Куршумът пробива грамадна дупка в челото му, горната част на черепа изригва бели парчета, подобни на черупки от кокосов орех. Остава само брадичката и устата, над тях вече няма нищо. Устните не са изпуснали пурата.

Ето че костите светкавично прорастват отново, но по главата няма още нито очи, нито уши и аз се възползвам от тази пауза, за да стисна здраво револвера и да изскоча през прозореца, който гледа към парка. Ако изчисленията ми са верни, бе ми необходима цяла минута, за да си възстановя съзнанието подир изстрела в сърцето. Значи, разполагам с толкова време, за да изчезна.

На паркинга има спортна кола. Вратата ѝ е отворена. Ключовете са на таблото. Давам газ и изфучавам. За щастие стъклата са потъмнени. Знам, че разполагам само с няколко секунди, за да се измъкна от парка.

Надувам скоростта по чакълестата алея.

Когато стигам до портала, очаквам сигнала за тревога да се включи, пазачите да ме спрат и да пуснат кучетата, но нищо подобно не се случва.

*Говорните области в мозъка на Прудон още не са се възстановили.*

Продължавам да пердаша през полето, без някой да ме преследва. Нямам нито миг за губене.

---

[1] Виж „Дъхът на боговете“. — Б.а. ↑

## 48. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЦАРИЦА КАХИНА

Царица Кахина била берберска владетелка на областта Амазигхия (в района на Орес, в източната част на днешния Алжир). Историците я описват като много красива и неизменно облечена в червени дрехи — постепенно тя се наложила със своя чар и със своята дипломатичност. Подчинила ѝ се цялата конфедерация на имазигхените, тя успокоила всички околни племена, сключила съюз с картагенците, обвързани с византийската култура, и се противопоставила на арабско-ислямското нашествие между 695 и 704 г. от нашата ера. Срещу нея се изправил Хасан ибн Нуман, който бил пълководец под опеката на халифа на Дамаск — Марван. Берберско-картагенският съюз (от едната страна били анимисти, от другата — християни) на първо време попречил на мюсюлманите да превземат Картаген. Царица Кахина се оказала ловък стратег и разгромила войските на Хасан ибн Нуман при Мискяна (в областта Константиноа), при което изтласкала арабите чак до Триполитания с десетократно помалобройна военна сила.

Унизеният Ибн Нуман помолил за подкрепления своя халиф, който му изпратил 40 000 опитни воители, ала го предупредил: „Ще падне или главата на Кахина, или твоята“. Военачалникът повел атака с подкрепленията и лесно превзел Картаген. Кахина се озовала съвсем сама със своите воители бербери срещу мощта на Ибн Нуман.

Кахина опустошавала всичко, отстъпвайки, за да разубеди агресорите да продължават напред. Тя нападнала с двайсет пъти помалко бойци хората на Ибн Нуман през 702 г. в битката при Табарка. За малко щяла да победи, ала я предал Халид, млад вражески воин, когото царицата била пощадила и осиновила в съответствие с берберския обичай „аная“ (защита на слабите). Така царицата била пленена и обезглавена. Главата ѝ била изпратена на халифа Марван.

Когато разтворил торбата, в която била главата на царицата, според преданието той казал: „Какво толкова, някаква си жена...“.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 49. И ВСЕ ДЕЛФИН, ВСЕ ТЯ

Около мен облаците потъмняват и се скупчват в заплашителни грамади със зинали усти и гневни лица. Пътувам.

На небето блясва мълния.

За да не чувам врявата, с която нямам нищо общо, включвам дисковото устройство. Отеква мощна музика. За моя огромна изненада я разпознавам веднага. Това е *Dies irae* на Моцарт.

По някакъв начин Прудон се е снабдил с музика от „Земя 1“! Как е възможно? Хитлер. Моцарт.

Ето че се пренасят идеи и дори мелодии. *Навярно има връзка между паралелните светове!* Симфоничната музика не само не ме спира, а ме опиянява.

Латинските думи, подети от баритони и женски хорове, които се преплитат, ме опиват. Май *Dies irae* означаваше „Гняв Божи“.

Потърсвам кутийката и я откривам. Естествено, тя е с друго заглавие и името на композитора е различно. Все пак не е имало как да копира напълно всичко.

Плисва проливен дъжд и шибя предното стъкло. Включвам чистачките и минавам на друга скорост. Колата ми разплисква водни струи.

Мълния пада върху едно дърво пред мен, то се подпалва и започва да дими.

*Не ме е страх от друг бог. При всяко положение — нали съм безсмъртен.*

Колата ми достига до магистрала, превключвам на още по-висока скорост, изпитвам потребност да бързам.

Другите коли забавят ход, а аз вдигам двеста и петдесет километра в час по лъсналото шосе, озарено от мълниите. Примигва блясък на радар. Движа се с такава скорост, че бих се учудил, ако е успял да ме снима. При всяко положение глобата ще я отнесе Прудон.

Наслаждавам се на мощното возило и преминавам на най-високата скорост, а един светлинен индикатор ми показва, че съм почти на въздушна скорост.

Заобикалям коли и камиони, изпреварвам мотоциклети.

Вече съм пътувал със скоростта на мисълта през космическото пространство, а бях забравил насладата да цепиш въздуха и да усещаш как гумите свистят по земята. Двеста и осемдесет километра в час.

Като сухопътна ракета съм. Едва когато достигам до околностите на столицата, тапите ме принуждават да забавя и да се вклиня между мудно влачещите се, плътно скупчени автомобили.

След като съм минал през задръстванията, пердаша през града, като не спазвам червените светофари и не допускам някоя кола да мине пред мен с предимство. Накрая една грамадна машина отказва да ме пропусне, след като пак съм минал на червено, и аз се забивам яко в нея. Нали движението е обърнато, кара се вляво и сетивата ми са объркали нещата.

Пак имам чувството, че всичко става на забавен каданс. Двата автомобиля меко се врязват един в друг и усещам как купето се огъва. Воланът се надънва в гръдния ми кош, въздушната възглавница не се е задействала и главата ми пробива предното стъкло. Дъждът струи по лицето ми, цялото в стъклени отломки.

Другата кола отсреща е просто куп димящи ламарини. Съжалявам, наистина съжалявам, но залогът надхвърля всякакви задръжки.

Изнизвам се от моята кола през предното стъкло пред крещящите, ужасени пешеходци.

Странно, дисковото устройство все тъй възпроизвежда Моцартовия *Dies irae*.

Махвам извинително с ръка, жестът означава също „не се безпокойте, добре съм“. Кръв се лее по дрехите ми, но ми е все тая. Просто ще трябва да ги дам на химическо.

След като съм напуснал местопроизшествието, отивам да се измия на една външна чешма и махам за такси. Никое не ме взима, явно изглеждам ужасяващо. Едно такси неволно завива и почти подскача във въздуха.

Накрая спира линейка, предлагат ми да ме откарат в болница.

Казвам, че първо трябва да отида да се видя с една приятелка, и понеже съм решителен, а съм насочил и револвера, се съгласяват да ме закарат до Делфин. Когато отваря вратата, тя отстъпва изплашено.

— Няма време да ти обяснявам. В голяма опасност сме. Бързо. Пригответъ си куфар, трябва да изчезваме.

За миг Делфин е като зашеметена. Все пак нещо дълбоко в нея я подтиква да реагира. Това изречение толкова пъти е повтаряно на нейните предци, че се е инкрустирало в генетичния ѝ код като ключалка, очакваща съответния ключ.

*Най-големите параноици сред делфините са оцелели. Умеели са да реагират своевременно. Оптимистите са загивали.*

Делфин Камерер не спори, мята ми пешкир, сочи ми банята и започва да си събира багажа.

Виждам лицето си в огледалото над мивката. Някои рани още не са заздравели. Взимам горещ душ. Делфин ми носи дрехи, останали от неин бивш партньор. Изкарала е три големи сака на колелца и ги пълни методично.

Събира най-необходимите предмети. Компютъра, тоалетните си принадлежности. Малко проветриви и малко топли дрехи.

След като се озоваваме в колата, аз потеглям, следейки непрекъснато огледалото за обратно виждане.

— Сега можеш ли да ми кажеш какво става?

— Сянката. Сенчестите сили са се пробудили. „Все още утробата на звяра е плодоносна и може да роди чудовище“ — това са думи на Бертолт Брехт, писател от един от бившите ми светове. Звярът направо ражда. Видях лика му.

— Кой е той?

— Бивш колега от Еден, който ръководи вестник, секта, а скоро ще бъде и политически водач. Той ни наблюдава. Животът ти е в опасност.

Тя изглежда изненадана — ала ето че изниква кола, пълна с физиономии, подобни на онези, които бях видял във вилата на Жозеф Прудон. Ускорявам ход не без съжаление, че разбих спортната кола.

Пак минавам на червено. Карам в обратното платно. Припомням си, че аз може и да съм безсмъртен, но Делфин не е, затова не съм толкова напорист и се провирам между колите. Накрая, понеже другото возило не се откъсва от нас, изкарвам револвера през вратата, целя се в гумите и стрелям. Устремилият се напред автомобил се забива в един светлинен стълб.

Спирам пред бензиностанция, когато резервоарът ме подсеща за това. Всички там ми се струват подозрителни: един шофьор на камион пие бира и ме наблюдава изкосо. Има един безмълвен клошар. Някакво дете бърника играчки. Сещам се за думите на Прудон:

„Мразещите са навсякъде. Те са най-многобройни и най-лесни за манипулиране. А са и най-решителни. Нямах представа до каква степен могат да се включат в някоя разрушителна кауза. Затова логично върху тях ще изградя моята световна революция.“

Касиерът на бензиностанцията има големи мустаци, които скриват устните му, сбърчва вежди, сякаш ме е разпознал.

Действително ли всички смъртни са подплашени маймуни?

Всички смъртни ли са опасни?

— Вие не сте ли писателят Габриел Асколейн? — пита ме една женица. — Имам дъщеря, която обожава вашите книги. Лично аз не съм ги чела, но май...

Търся пари в портфейла си. Делфин плаща вместо мен и бързо поемаме отново на път. Една кола ни следва, заобикалям няколко пъти и успявам да се откъсна от нея. Не изпускам из очи огледалото за обратно виждане. Накрая Делфин отронва:

— Трябва да ми обясниш кой си всъщност, Габриел Асколейн. *Мога ли да се доверя на тази смъртна?*

Това, че принадлежи към измислената от мен религия, не означава кой знае какво.

— Ще ми се да ти разкажа всичко, но наистина ли искаш да знаеш?

— Вече да.

И докато пътуваме, ѝ разкривам траекторията на моята душа. Как съм водил обикновен живот на „Земя 1“. Как съм се страхувал, че ще умра.

Как съм нямал представа за надхвърлящите ни светове. Как съм срещнал Раул Разорбак.

Нашата безумна танатонавтска епопея, при която тръгнахме да покоряваме рая, излизайки от телата си, за да пътуваме през пространството.

Достигането ми до по-висшия свят. Животът ми в Империята на ангелите. После ѝ разказвам за пристигането си на Еден. За живота си като бог чирак в Олимпия.

Разправям ѝ подробно за сътворяването на народа на хората делфини и как една старица за пръв път е говорила с тези млекопитаещи. За нападението на хората плъхове.

За бягството с кораба, за да бъде достигнат Островът на спокойствието. За Потопа. За разпръсването на корабите на оцелелите делфинианци по всички континенти.

— Не знам дали измисляш всичко това — казва тя, — но то е доста близко до сведенията, които научаваме от нашите делфиниански книги.

Разказвам ѝ как съм предал на моя народ основните положения за съборното управление, за почивните дни, за ядивната хигиена, за интереса към плаването с платноходи, за астрономията, за търговията, за изследването на незайните земи. Как после са настъпили тежки дни: поражения във войните, насилствени изгнания, преследвания, клеветнически кампании, третото разпръсване.

Говоря ѝ за лекциите на дванайсетте богове наставници. За нашите рейдове, за да разгадаем светлината на върха на планината. За сирените. За дракона. За Левиатан. За Горгоната, която ме бе превърнала в каменна статуя. За богоубиеца, който вършеше нощем злодеянията си. За арестуването на Прудон, за процеса срещу него, за осъждането му.

После ѝ разправям как съм шмекерувал, как съм наложил моя месия, за да спася моя народ, когато е бил в беда.

— Наследника ли?

— Не, Възпитания.

— Значи Възпитания е бил делфинианец?

— Разбира се. Роден е на делфинска земя и просто проповядваше делфинската религия. Чак по-нататък Наследника, сътворен изцяло от моя бивш приятел и все пак конкурент Раул Разорбак, се накичи с него и вложи в устата му онова, което му бе изгодно, за да наложи силата си върху съседните страни.

Тя сбърчва вежди.

— Винаги съм усещала, че Възпитания си е наш и че посланието му е откраднато — казва тя. — Но според мен, макар и то да е преиначено и объркано, може пък да е добре, дето е било разпространено. Пък било то и от хората орли.



Изненадан съм, че Делфин приема така хрисимо това откровение. Би трябвало все пак да знае всичко, което привържениците на Наследника са сторили на делфинианците, позовавайки се на словото на Възпитания.

*Тази смъртна умее да прощава дори повече от своя собствен бог.*

Разказвам ѝ как накрая съм размазал физиономията на Раул, как съм избягал с крилатия кон на Атина, прословутия Пегас.

Естествено, тя няма понятие от гръцката митология. Разправям ѝ как съм се изкатерил по планината Олимп, как съм се сражавал с титаните и накрая съм се срещнал с царя на боговете, със самия Зевс, как после съм се върнал за финала на играта „У“ и как съм се провалил в борбата срещу бесния Пречиствач.

— Така че, докато вие сте се борили тук, долу, аз се борех горе.

Разказвам ѝ как сме преигравали манша многократно и всеки път без успех. Как поражението ме е довело до постъпка, дължаща се единствено на гнева: до убийството на бога на хората акули.

Как логично последствие от това е станало осъждането ми от олимпийските богове. Как съм се озовал изгнаник на „Земя 18“.

После ѝ споменавам за моя съсед с бежовия шлифер и черната шапка, който ме е преследвал, как съм срещнал бога на плъховете, също изгнаник — Жозеф Прудон. Обяснявам ѝ за неговия световен заговор, който той най-безсрамно нарича „революция на мразещите“.

— Толкова грубо и просто е, че може и да се получи. Прудон може би е прав: като се гъделичкат долните инстинкти, страха, завистта, ненавистта, се постигат бързи и внушителни резултати. При това той желае да получи контрол над планетата и мотивите му за това са два, твърде силни — той скучае и иска да си отмъсти.

Делфин кима, сякаш смисълът на ставащото ѝ е напълно ясен.

— Значи, ние сме осъдени. Всички делфинианци, тъй ли?

— Опасността за вас е огромна.

— Трябва да предупредя изповядващите моята религия.

— Никой няма да те чуе. Истината винаги изглежда като нещо прекалено.

— Какво тогава, да се оставим да ни унищожат ли?

— За да бъде спрян световният заговор, трябва да се организира световен контразаговор. За да се сражаваме, трябва да използваме

същите оръжия като нашите противници. Трябва да се изгради влиятелна пресгрупа, трябва да се въздейства върху екстремистките политически групировки, трябва привържениците на Прудон да бъдат ударени едновременно от много страни, без той да разбере къде е източникът. Трябва да организираме стачки в неговата пресгрупа. Да дискредитираме неговата секта. Да използваме насилие срещу тяхното насилие. Да оформим фанатични антифанатици. Да постигнем също достъп до другите религии. Да саботираме техните кроежи. Да тероризираме терористите. Да създадем наша политическа партия.

Тя свива неуверено устни.

— Няма да се получи. Знаеш, делфинианската култура се основава върху мира и толерантността. От нас няма да се получат свестни фанатици и терористи. Ние се колебаем, имаме задръжки, уважаваме човешкия живот. Дори и за политици няма да ни бива. Пък и изобщо нашият стил не е такъв, сам си наясно, щом според думите ти си го измислил ти.

В този миг съжалявам за избора от мен „стил“. Преследва ме мисълта, че на всяка разрушителна сила трябва да се противопостави равностойна разрушителна сила. За да бъде водена борба срещу нацизма, през 1942 година на „Земя 1“ е било нужно да се създаде съюзническа армия, която се е сражавала и е убивала.

— Трябва да победим с нашите оръжия — заявява тя.

— А именно?

— С любов. С хумор. С изкуство.

Това ми напомня нещо. Възможно ли е тя за пореден път да ме поучава с моите собствени поучения?

— Един наш делфиниански философ навремето е казал: „Любовта за меч, хуморът за щит“ — добавя тя.

Това е то силата на една идея, спусната им преди шест хиляди години, която поколение след поколение дава своите плодове.

Пейзажът се изнизва покрай нас все по-бързо.

— Ако някой се появи с нож в ръката, а друг насреща му каже, че го обича... първият ще убие втория и в крайна сметка няма да остане никаква любов. Само смърт.

— Твоята програма за „Царството на боговете“ може да се окаже първият инструмент на силите на светлината. Възприемайки

поведение на богове, хората ще проумеят по-лесно скритите предизвикателства.

— Сега, след като знае, че аз знам, Прудон ще ускори своя заговор. А той без задръжки използва по-радикални инструменти. Бомба в някое училище винаги ще постигне по-голямо въздействие от компютърния играч, който си задава екзистенциални въпроси.

Пътуваме още дълго, до настъпването на нощта, докато около нас вече няма други коли. Скоро усещаме мириса на морето, чуваме чайките. Ето че сме стигнали до най-западната част на страната. Нататък е океанът.

Делфин забелязва едно хотелче с изглед към морето, носещо скромния надпис „Хотел «Канарата».“ Влизаме вътре с тъмни очила и нахлупени шапки. Съобщаваме на рецепцията фалшиви имена. Във фойето неколцина пенсионери коментират футболен мач.

— Трябва да открием всички камери за наблюдение и да свеждаме лица, щом забележим някоя — казвам аз.

Качваме горе лекия багаж.

Стаята е простичко обзаведена, дървениите и мебелите миришат на восък, по средата е разположено голямо легло с балдахин. През прозореца се вижда луната, чийто отблясък позлатява морската повърхност. Спускаме завесите и превъртаме два пъти ключа в ключалката. Делфин си взима душ, след което се връща по хавлия, с коса, загърната в пешкир.

— Спечели точки — съобщава ми тя.

— С какво?

— Със смелостта си. Сражава се с дракона и спаси принцесата.

— Колко точки?

— Пет. Стават общо двайсет. Точно са. Готова съм да се любя с теб. Казва това лековато и започва да си суши косата.

— Не разбирам.

— Водим война, а нали едно от правилата, които си ми внушил, е: „Любовта за меч“. Тръска спокойно дългата си грива.

— Ако трябва да си изразя докрай мисълта, стигнах и до извода, че по-нататък трябва да имаме дете двамата.

Продължава невъзмутимо, без да ме погледне:

— Дете от плът, кръв и интелект. Това е нещо, което не си можел да имаш нито в Еден, нито в Империята на ангелите. Тук, на „Земя 18“,

както я наричаш, това е възможно. Това е предимството да си смъртен в един по-долен свят: можеш да създадеш живот. Истински бебета. Това е по-добро от шахматните фигурки, от марионетките, от куклите, от киноактьорите, които се преструват, или от виртуалните герои. Това си е истински живот.

— Едно малко делфинче за следващо жертвоприношение? — изръмжавам ехидно аз.

— Не. Едно ново същество, което аз ще възпитам в съответствие с древната делфинска ценностна система.

Галя шията ѝ, после нежно ѝ разтривам раменете.

— Не вярвам вече в тях.

Цял потъвам в тъмните ѝ очи, в мириса на мастиленочерната ѝ коса. Тя ме целува и ме притиска към себе си. Усещането е невероятно.

— Любовта надмогва всичко — мълви тя в ухото ми. — Щом ти, тъй нареченият бог на благородните каузи, не вярваш в това, кой би могъл?

И ето че се целуваме, прегръщаме, сливаме — и в това няма нищо невероятно, просто става дума за простичък, очевиден акт. И все пак възвишено чувство обогатява спойката на нашите тела. Усещането, че създаваме нов живот.

Преоткривам вълнението, което бях изпитал в началото на играта на божественост, когато сътворих хората делфини.

*Не е имало нищо и внезапно има нещо.*

Мощта на една идея. На едно чувство.

В началото на всичко изниква една мисъл.

Просто желание.

И докато телата ни се обладават отново, неволно си казвам, че след като в началото е любовта, накрая пак ще бъде любовта.

А това ми припомня един откъс от Енциклопедията. Един от най-основополагащите.

## 50. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: СЪТРУДНИЧЕСТВО, ВЗАИМНОСТ, ПРОШКА

През 1974 година Анатоли Рапапорт, психолог и философ в университета в Торонто, достига до идеята, че „най-ефективният“ начин на поведение спрямо другите се свежда до:

- 1) сътрудничество;
- 2) взаимност;
- 3) прошка.

Сиреч — когато един индивид или група срещне друг индивид или група, има интерес в началото да предложи съюз.

После от значение е, според правилото за взаимността, да се дава на другия съответно според това, което се получава. Ако другият помага, помага му се; ако другият прояви агресия, следва към него да бъде проявена агресия по същия начин и със същата интензивност.

Накрая трябва да се прости и отново да бъде предложено сътрудничество.

През 1979 година професорът по политология Робърт Акселрод организира съревнование между автономни компютърни програми, които копират поведението на живи същества. Имало само едно условие: всяка програма трябвало да е снабдена с комуникационен модул, с помощна програма, която позволявала интерактивна връзка с останалите.

Робърт Акселрод получил 14 дискети с програми, изпратени от негови колеги от университетите, които също проявили интерес към съревнованието.

Всяка програма прилагала различни правила на поведение (при най-простите били кодирани само два начина на поведение, при най-сложните — по стотина), като целта била спечелване на максимален брой точки.

Някои програми били настроени според правилото бързо да преминат към експлоатация на останалите, да си присвоят насила или вероломно техните точки, а след това да се прехвърлят към други партньори и да продължат да трупат бонуси. Други се стремели да се

справят сами, като съхранявали ревниво своите точки и отбягвали потенциалните грабители. В сила било правилото: „Ако другият е враждебен, да бъде предупреден, че трябва да промени поведението си, след което да му бъде наложено наказание“. Също и: „Да се сътрудничи до време, след което посредством подсистема да се премине към отрицателно действие“.

Всяка програма била изложена по двеста пъти на въздействието на всяка друга. Програмата на Анатол Рапапорт, настроена с модус СВП (сътрудничество, взаимност, прошка), победила всички останали.

Нещо повече: след като била изложена на хаотично въздействие на всички останали, програмата СВП отначало се оказала губеща спрямо програмите, проявяващи агресия и извършващи кражби, но накрая побеждавала и дори „заразявала“ останалите, ако ѝ се предоставело време. Действително останалите програми, установявайки, че е най-ефективна в трупането на точки, се настроили да реагират като нея.

Без да имат представа, Рапапорт и Акселрод преоткрили по научен път знаменитото „да любите един другиго“. Просто защото такъв е нашият егоистичен интерес в дългосрочен план.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание (по спомен от том III)

## 51. ВЕЛИКОТО ОТПЪТУВАНЕ (МУЗИКА *DEACON'S SPEECH*)

Не се чувствам толкова самотен.

Двамата с Делфин сме се сгушили в леглото като две подплашени лисичета в дупка, трепереци при мисълта да излязат навън и да се озоват срещу вълците. Навън шумът от приборя се засилва.

Пръстите на краката ѝ са ледени, но постепенно свиквам с това. Телата ни са се съчетали така добре, че туптенето на сърцата ни е синхронизирано.

Чувствам се по-свободен, след като съм ѝ разказал всичко. Сега каквото и да се случи, тя е моя съучастница. Тази нощ не сънувам.

Може би защото реалността е достатъчно зрелищна.

Когато се събуждам, лицето ми е заровено сред кичури черна коса.

— Сънувах сън — казва Делфин. — Бях птиченце, заседнало на един клон. Не можех да летя. Отдолу хиените виеха и чакаха да падна. Опитвах се да подскоча, но усещах, че крилете ми са прекалено малки, че нямат размах, че ще се плъосна долу и ще ме изръфат. И направих нещо върховно. Възпламених се от само себе си. Тялото ми се преобрази във факла, в пушек, после в облак, вятърът ме издуха към морето и се озовах на един остров. Там облакът се раздра и след като бях преминала през състояние на огън, станах вода. Водата се превърна в лед, ледът се оформи като перушина и се възстанових във вид на птица. А на този остров нямаше нужда да летя, защото не ме застрашаваше нищо.

— Феникс... Това е митът за птицата Феникс. Ти си гениална! Може би си открила решение за нашия проблем. Трябва да умрем, за да се преродим.

Поръчваме си закуска в стаята и я излапваме, за да натрупаме захари, които да спомогнат за задълбочения размисъл. Нашето легло с балдахин е като четвъртит кораб. Назряват и други идеи, допълват

изначалната. Водим си бележки, решени сме да си съставим план за действие до най-дребните подробности.

— Компютърният график Делфин Камерер и писателят Габриел Асколейн ще загинат при пътен инцидент. Колата ще се отклони при завой и ще падне от една канара на брега на морето, а телата така и няма да бъдат търсени и намерени — предлагам аз.

— Това е то предимството да си автор на романи, ясно ти е как се борави с привидното.

— Няма да ни преследват повече и ще спре дебненето на хората на Жозеф Прудон. Той е безсмъртен, но, доколкото разбирам, не е всезнаещ.

— Ще се водим изчезнали...

— А ще изникнем другаде. Остава да решим къде...

Тя става, дръпва завесите, разкрива се широтата на морето. Около хотела се въртят чайки и кряскат. Делфин разказва:

— Когато бях на дванайсет, един от чичовците ми, запален по ветроходството, ме бе взел на едно дълго пътуване. Плавахме продължително. Той спря при малък необитаем остров насред океана. Мястото беше силно отдалечено от бреговете. Просто островче с планина и река — той ми обясни, че поради бъкащите от комари тресавища там не можело да се строи, разходите по обработка на терена щели да бъдат толкова огромни, че нито една туристическа компания не проявила склонност да инвестира. Островче, обградено от скали и въртящи се течения, които правеха приближаването до него опасно. Чичо ми каза така: „Ако някой ден искаш да избягаш от света, този остров може да стане твое светилище. На никого не му се идва тук“. Показа ми едно тайно проливче и на точно определено място метна въже с кука — по него се изкачихме. Катеренето не беше лесно, но отгоре имаше гледка към планината, към реката и към гората. Чичо ми умря, обаче аз не съм забравила това наше приключение.

— Невероятно! Би ли могла да откриеш пак този остров?

— Навярно да. Беше разположен на югозапад от един друг — Острова на кормораните. Тъпча се с кроасани, изгълтвам кафето и портокаловия сок.

— Колко е голям?

— Няколко квадратни километра. Обзема ме добре познат ми ентузиазъм.



— Като Острова на спокойствието... — промълвявам аз. — Проблемът е, че там вече няма да имаме никакъв контакт със света. А трябва да продължим да действаме, за да предотвратим световния заговор на Прудон.

— Компютърът ми си е у мен. Ако вземем сателитна антена, ще можем да влизаме във връзка чрез интернет.

— Ами електрическото захранване?

— Ще вземем слънчеви панели и батерии, които могат да се презареждат. Бях забравил, че моята спътница е наясно с новите технологии.

— Ами връзката с континента?

— Елиот, шефът на Производител „Синя пеперуда“. Той е страхотен пич, можем да му се доверим напълно. Ще си работим от разстояние и дори ще продължим да подготвяме играта. Ще му пращам графики, които ще създавам там. А ти ще му предаваш правилата за водене на играта. Също така ще изпратиш текста на „Царството на боговете“ на твоя издател. Шансът ни е, че занаятите ни са творчески и не изискват присъствието ни на определено място.

Поисквам да ни осигурят интернет достъп в стаята. Цъкваме на инфосайт, от който Земята се вижда откъм Космоса. Изписвам названието „Остров на кормораните“ и зуумът се насочва на запад от брега. После започвам да ровичкам с курсора из океана, за да открия островче в посоката, подсказана ми от Делфин.

— Ето го! — възкликва тя.

Сочи нещо, което първоначално ми се струва просто ивица пяна, обаче ето че то се оформя и се преобразява в нещо като зъб, изникнал напред океана.

Набивам зуума и вече различавам реката, непристъпните брегове, та дори и скалите. Тя ми показва една точка.

— От тази страна се изкатерихме с чичо ми.

Кликвам върху острова и излиза име: „Остров Фитуси“. Сигурно така се е казвал откривателят му.

— Пищна растителност — отбелязвам аз. — Все трябва да има какво да се яде — плодове, може би дивеч.

— Дребен и едър. Чичо ми казваше, че трябва да се внимава с големите хищници.

— Сто на сто не са опасни като хората.

Отново се маскираме като туристи, отскачаме до града и аз тегля в банкноти цялата сума от банковата си сметка.

Докато Прудон разкрие този ход и ни прати свои мерзавци, разполагаме с няколко дена спокойствие. Под фалшиво име купуваме платноходка, пет лаптопа, сателитни антени, фотоапарати, графични таблетки, слънчеви панели, зареждащи се батерии, лекарства, порции вакуумирана храна, алпинистки приспособления, крем против изгаряне, ножове, ножици и клещи, чукове, всякакви инструменти и строителни материали. Не пропускаме да се снабдим и със семена от зеленчуци, житни растения и плодни дръвчета. Взимаме и две пушки и се запасяваме с патрони — в случай че онази работа с големите хищници се окаже върна.

Наместваме всички сандъци в платноходката.

Делфин действа методично, бързо и възторжено. Дните си минават. Ядем много, любим се, работим под звуците на музиката благодарение на тонколоните, включени в компютъра. И ето че сме готови за великото отпътуване.

В уречения ден, в 04,44 часа сутринта, докато всичко живо спи, се засилваме докрай с колата към един крайпътен радар. Този път обаче надхвърлям само с дваисетина километра разрешената скорост, та машинката да може спокойно да ни засече. Светкавицата блясва.

Така из огромната световна компютърна мрежа се вклинява образът на двама ни, каращи колата, като картината си има точна дата, час и минута.

Стигаме до мястото на брега, което сме избрали и което е точно срещу дълбок залив. Разбиваме една шосейна преградка и оставяме по земята изобилни следи от гуми.

Поставяме голям камък върху педала за скоростите и пускаме колата от високата канара. Тя се сгромолясва и потъва във водните дълбини.

Добираме се до платноходката пеш, без да се отбиваме в хотела. Ще си изтеглят парите за сметката от номера на кредитната ни карта.

Делфин се свързва с Елиот по частната си линия и двамата устройват кодиран канал за комуникация. Тя го информира за ситуацията. За кратко той се колебае, но решава да играе на наша страна и по наше искане се свързва спешно с полицията. Разправя, че е разговарял с нас по джиесем, докато сме пътували, и че в някакъв

момент е чул свистене на гуми, звук от сблъсък, викове и трясък от пропадане. Съобщава, че сме го осведомили за мястото, където се намираме.

В това време ние с Делфин откачаме швартовите. Измъкваме се с тихичко включен двигател от мъничкото заливче. Опъваме големите платна. Скоро и последните светлинки от брега се изгубват в далечината.

— Свършихме я! — заявявам аз. Избухваме в смях.

— Свършихме го!

Прегръщаме се. Благодарение на сателитната интернет връзка проследяваме от кабината на платноходката как се развива откритието на злополуката, която ни е сполетяла. Час по час. Фокусът ни е напълно успешен.

Появява се дори голяма жалейна статия... подписана от Аршибалд Густен. Той разказва как собствената му дъщеря е открила за самия него моите книги, след като дотогава той бил отрицателно настроен към всякакви научнофантастични творби.

Той твърди, че имал възможността да се срещне неведнъж с мен и бил обсъждал с мен нашите „взаимно допълващи се“ визии за литературата. Как той отстоявал формата, а аз съдържанието. Как той се борел за висок стил, а аз — да има интрига. Накрая признава, че понякога съм постигал и двете неща, и сравнява „Като порцелан в магазин за слонове“ със свое предстоящо произведение, което щяло да се появи в близките месеци.

— Бива си го. Хем ме опява, хем си прави реклама!

Но статията не стига само дотук. Аршибалд Густен твърди, че съм бил като творец „новатор, твърде голям новатор“, че съм изпреварил времето си и затова съм останал неразбран. Разкрива как здравомислещите умове са ме презирали през моето време и как не са си дали сметка до каква степен съм автор на литература, устремена към бъдещето. Използва случая, за да вмъкне своя лаф: „Асколейн беше на трето ниво, а медиите забелязват максимум второто ниво и смятат, че което не е на второ ниво, е на първо ниво“.

Голяма перверзия е да те хвали враг. Възхищавам се от опортюнизма на тази личност. Дъщеря му ще да е горда вече, дете баща ѝ така „храбро“ е защитил любимия ѝ автор.

— Това са хора със свръхразраснато его, използват всичко, за да се надуват — казва Делфин, забелязвайки, че леко се дразня от странното „оплакване“.

Става ми забавно, когато забелязвам, че вестникът е част от „Новинар“, пресгрупата на Прудон.

Благодарение на интернет откривам и други статии за себе си — повечето хвалебствени или плод на закъсняло откриване, белязани от изненада.

Значи, за да си интересен, трябва да си умрял. Или пък критиците си позволяват да оценят като цяло един творчески път едва когато той е безвъзвратно прекратен.

И моят издател е снесъл една статия, в която съобщава как ме е открил, когато съм бил неизвестен, и как ме е подкрепял докрай. Говори за мен като за „тайнствен, многопластов творец“. Елиот пък го е ударил на хвалби за Делфин Камерер и за нейния графичен дизайн. Съобщава, че скоро в експлоатация ще бъде пусната игра, основаваща се на въображението на двамата покойни творци.

Снимките на следите от гуми и на счупената крайпътна мантиanela са се озовали по първите страници, има и екип от водолази, които съобщават, че телата биха могли да бъдат открити само с батискаф, понеже голямата дълбочина на мястото не позволявала спускане с кислородни апарати.

— Това е то — възкликвам аз. — Делфин Камерер и Габриел Асколейн вече не съществуват. Слизам да взема две нечупливи чаши и бутилка ром и се чукваме по случай кончината на официалните ни самоличности.

— А сега: пълен напред към остров Фитуси.

Прибираме предната част от ветрилото, оставяме само насочващото платно и платноходката ни набира скорост. Дълго стоим безмълвно един до друг.

Делфин е положила ръце на руля и се вира в хоризонта. От хайфи уредбата на платноходката се лее мощно плавна симфонична музика.

Хората делфини винаги са били свързани по специален начин с морето и неизменно платноходите са били за тях символ на спасението.

Делфин Камерер ме учи да направлявам плавателния съд. Наставлявал съм косвено не едно поколение мореплаватели, а сега самият аз откривам несравнимото удоволствие да се нося по вълните, да ме тласка вятърът — без никакво замърсяване, без никакъв шум.

Непрекъснато се любим в кабината или на палубата, а през останалото време ядем, наливаме се с ром и си слушаме симфонична музика, говорим си на литературни теми, разказваме си как се правят фокуси и разсъждаваме по вечния въпрос, терзаещ и двамата ни: „Дали всичко е писано, дали съдбите ни са предопределени отнякъде?“.

Правя ѝ фокус, научен от Мелиес. Пиша дума на листче. После ѝ задавам въпроса:

— Знаеш ли какво съм написал на листчето?

— Не — отвърща тя.

Тогава аз ѝ показвам хартийката с надраскано върху нея: „Не“. Тя се смее и ми сочи звездите.

— Вярвам, че някой ни наблюдава отгоре и е написал отговорите на бъдещите ни въпроси предварително.

— Не бе, този някой бях аз, а сега играта приключи, боговете чираци изоставиха тази планета. Вече няма никой.

Притискам я в обятията си.

— Погледни — казва тя, — струва ми се, че забелязах светлина там горе.

— Дреме ми за светлината там горе. Дреме ми дали нашият живот е предначертан отнякъде. Има смисъл единствено настоящият миг, тук и сега. Целуни ме.

Вятърът се усилва и набираме скорост. Взираме се в звездите. *Какво представлява човекът?*

## 52. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ВАЛЯДОЛИДСКОТО РАЗИСКВАНЕ

Валядолидското разискване е първият процес, свързан с „правата на човека“.

През 1492 година Христофор Колумб е открил Америка и Испания експлоатира индианците като роби в рудниците. Същевременно Църквата не успява да осмисли какви са тези „човекоподобни“ създания, от които някои са доведени в Европа, за да бъдат показвани като панаирджийски зверове. Те потомци на Адам и Ева ли са? Имат ли души? Дали трябва да бъдат покръстени? За да бъде разрешен този проблем, император Карл V събира през 1550 година в предстоятелството „Свети Григорий“ във Валядолид „специалисти“, които да разискват по определението кой е и кой не е човек.

Адвокат на индианската кауза е доминиканецът Бартоломео де лас Касас. Неговият баща е придружавал Христофор Колумб. Лас Касас основал земеделска християнска колония на Карибските острови, в която се целяло испанци и индианци да работят заедно.

Прокурор е Хинес де Сепулведа, свещеник, богослов и личен изповедник на Карл V, вещ елинист, превел Аристотел, непоколебим враг на Лутер.

Най-сетне призовани са и петнайсет съдии — четирима имат религиозен сан, а единайсет са юристи, — за да отсъдят кой от двамата е прав.

Дебатът е от основополагаща икономическа важност, тъй като дотогава индианците не са смятани за хора, представлявали са само безплатна и неограничена работна сила, а конкистадорите не са ги покръствали и само са заграбвали техните богатства, унищожавали са селцата им и са ги поробвали. Ако се окаже, че индианците са човешки същества, те трябвало съответно да бъдат покръстени и да им се заплаща за труда. Имало и друг подвъпрос: ако ще бъдат покръствани, чрез убеждаване ли трябва да стане това, или посредством терор?

Пренията се разгръщат от септември 1550 година до май 1551 година — през този период завоюването на Новия свят е временно прекратено.

Разискванията надхвърлят в значителна степен първоначално заложената проблематика. Сепулведа се позовава на правото и дълга за вмешателство, изтъквайки, че индианците са човекоядци, извършват човешки жертвоприношения, практикуват содомия и други полови извращения, отхвърлени от Църквата. Той заявява също така, че те не могат да се освободят сами от своите тиранични владетели и че е необходима военна намеса.

Според Лас Касас те извършват човешки жертвоприношения, тъй като са дотолкова обсебени от представата за Бог, че не могат да се задоволят с принасяне в жертва на животни и с молитви.

Сепулведа отстоява универсалността на ценностите: законът е един за всички. Християнският морал трябва да бъде наложен над варварите.

Лас Касас е привърженик на релативизма: всеки народ и всяка култура трябва да бъдат обследвани поотделно.

В крайна сметка пренията се насочват към отрицание на позицията на Лас Касас.

Завоюването на землищата на американските индианци започва отново. Само едно се променя: при Валядолидското разискване Сепулведа е препоръчал испанците да извършват „грабежи, жестокости и излишни умъртвявания“ единствено ако те са подчинени на понятието за „върховното право“. Понятието е мъгляво и оставено на волната преценка на конкистадорите.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 53. ОСТРОВЪТ НА СПОКОЙСТВИЕТО

Озоваваме се сред жестока буря. Талазите са същински хълмове, по падините между тях се кръстосват сребристи разпенени гребени. Привързана с каиш на мястото зад руля, Делфин се мъчи да направлява корабчето. Само на кабелт от платноходката се стоварва мълния.

*Не бива да съзирам навсякъде божествена намеса. Играта свърши, този свят е оставен сам на себе си.*

Вихърът ни обгръща часове наред, после внезапно затихва и се укротява. Напредваме полекичка към остров Фитуси.

Най-сетне на седмия ден различавам през бинокъла птичи ята. Щом има птици, ще има и земя, по която да кацат.

Не успявам да съобщя новината на Делфин, тя ме изпреварва: пристигаме след три часа, радарът е засякъл координатите на целта ни.

Казвам си, че покрай тия модерни технологии няма как да се изгубим. На планетата няма бели петна за нейните обитатели.

Нищо не е да откриеш необитаем остров.

Докато се приближаваме, наблюдаваме, да не би да има някакво човешко присъствие. Нищо — нито дим, нито плавателен съд, нито звук от двигател.

— Трябва да запазим това статукво — казва Делфин. — Ако на някакво разстояние премине кораб, не бива от него да забележат нашето присъствие.

В далечината остров Фитуси прилича на кръгла торта, върху която е поставен конус.

Благодарение на хидролокатора и на радара се промъкваме между подводните скали. Откъм нашата гледна точка мястото има крайно неприветлив вид — нито плаж, нито заливче, никаква цепнатина сред високите гранитни зъбери. Правим пълна обиколка. Откъм западната страна бълбука поток — ще разполагаме с питейна вода.

Делфин ми сочи една канара.

— Това е.



Изключваме двигателя и спускаме котвата. После се отправяме, плувайки, към канарата, където побиваме колче. Притегляме платноходката към отвесната стена.

Подир корабоплаването следва изпитание по алпинизъм. Омотани във въжета, нахлузили „котки“, ето че се катерим, търсейки опорни точки за краката си.

— Сигурна ли си, че това е най-удобният път? — питам задъхано аз.

— Според чичо ми беше така. Ако паднеш оттук, цопваш във водата, а не върху скалите. Най-сетне се озоваваме на върха на канарата.

Този остров е същинска крепост, създадена от природата.

Никакъв кораб не би се изкушил да спре тук. Колкото до гората, увенчала острова — плътната растителност не би позволила кацането нито на самолет, нито на хеликоптер. За сметка на това фауната е непокътната. Пълно е с всякакви пеперуди и разноцветни птици. По земята има какви ли не напълно незащитени яйца.

Край мен се завърта комар, скоро последван от около хиляда други.

Смачквам първите десет, после се осмелявам да задам съдбовния въпрос:

— Сети ли се как ще се пазим от комарите?

— Със специално мазило и мрежи, дано това те успокои донякъде.

Тя ми подава една тубичка и аз светкавично размазвам крема по лицето си и по всеки сантиметър оголена кожа.

„Неудобствата на живата плът“, мисля си.

Докато бях ангел, в царството на ангелите нямаше комари, липсваха гадни насекоми и докато бях бог на Еден.

Вдъхвам дълбоко чист въздух. Сядаме на ръба на канарата.

— Гладен ли си?

Делфин вади от раничката си два грамадни сандвича и термос с топло кафе. Ядем и отпиваме безмълвно — никога храна и напитка не са ми изглеждали тъй приятни на вкус.

— Това е то — казва тя.

Целуваме се, после тя ме приканва към упражнение за петте сетива. Насочваме взор към пейзажа, вдишваме уханията и въздуха,

вслушваме се в звуците, осезаваме под краката си мощта на скалистата почва, а вкусовите ни рецептори се наслаждават на кафето. Сплитаме ръце.

Долу платноходката ни е като някаква играчка.

— Предлагам да променим названието на този остров и да го кръстим Остров втори на спокойствието — промълвявам аз.

— Предлагам да си починем един час, а после да заклиним тука скрипец с въже. Аз ще сляза, ще окачвам сандъците, а ти ще ги изтегляш.

— То по-хубаво, отколкото Робинзон Крузо — отбелязвам аз.

— Робинзон Крузо ли?

— Прощавай, позовах се на нещо, свързано с друга Земя. С моята първа родна Земя. Робинзон е корабкрушенец, който се озовава сам на необитаем остров и се справя някак, за да оцелее.

— Някой ден ще ми разкажеш за неговите приключения, това е интересно. Сега си имаме други занимания.

Цяла сутрин прехвърляме нагоре сандъци.

Следобед разчистваме една полянка напред гората и разпъваме там палатката.

— Внимавай нищо да не стърчи извън дърветата и да няма никакъв пушек — припомня ми разсъдливо тя.

Наместваме слънчевите панели и сателитните антени по короните на дърветата, подир което изпробваме компютърната система. След някои настройки Делфин успява да установи интернет връзка и контакт с Елиот.

На монитора се появява лицето на брадатия рус мъж.

— Кодиран ли е сигналът?

— Кодиран! — отговаря Делфин. После се обръща към мен. — Тепърва никой не може нито да ни види, нито да ни чуе.

— Вярвам ти — казвам аз и отново започвам да се цапотя с крем против комари.

През следващите дни построяваме колиба — много по-солидна и по-просторна от палатката. Сечем дървета, за да бичим дъски. Така си снаждаме внушителна къща с височина на тавана два метра и половина, със спалня, с дървено легло, широко три метра, с кухня, с трапезария, хол и с два отделни кабинета в двете крила на къщата (за да можем да си бъдем поотделно, без да се прескачаме).

Благодарение на тръбите, с които Делфин мъдро ни е запасила, си осигуряваме течеща вода от рекичката. Така можем дори да си пускаме по някой душ, макар и леден.

Откривам в гората доста животни, които стават за ядене: някакви диви кокошки, които приличат на пуйки, зайци, едри еноти, яребици. Но двамата с Делфин предпочитаме да нагъваме зеленчуци, посадени от самите нас, плодове, които си берем, и риби, които ловим с въдици от ръба на канарата.

Главният проблем си остават комарите. Колкото до хищниците, решавам, че това са празни приказки — колкото и надалеко да изследваме мястото, не откриваме никакви скелети на тревопасни, оглозгани от месояден звяр.

*И какво — душата ми ще се пенсионира тук, на един необитаем остров...*

Насред природата, с жената, която обичам. Нима това не е най-прекрасният край за маршрута на един дух? Нали така се казваше и в Енциклопедията: първо страх, после въпросите, накрая любовта. Поредният начин за представяне на трибуквения закон за ДНК.

Вечеряме под светлината на запалени факли. От известно време сме се отказали от някои предпазни мерки, за да не си разваляме удоволствието — като например да ядем печено на жарава.

Човекът не успява да живее без огън.

*Огън, вода, въздух, земя — има си нужда от всички съставки.*

Поднасям на Делфин ястие от маринована риба, разварени коренчета, билки и плодове. Тя оценява блюдото.

— Как върви работата по графиките на играта?

— После ще ти покажа. А твоят роман напредва ли?

— Ако искаш, ще ти дам малко да си почетеш.

— Ами новините? Тази сутрин не успях да им хвърля око.

Сипвам си още риба. В гората около нас звучно пърхат безброй насекоми.

— Пак атентат.

— Срещу кого?

— Срещу делфински храм. Деветгодишно хлапе самоубиец се взривило в храма в ден на висока посещаемост. Май днес беше някой от вашите празници.

— Денят за прошка.

После тя добавя раздразнено:

— Би трябвало да знаеш, нали ти си измислил тоя кретенски празник. Колко са загиналите?

— Много.

Предпочитам да не съобщавам числото.

Ядем мълчаливо. Изведнъж тя става и заявява с поглед към звездите:

— Това място не бива да си остава само наше светилище. Трябва и други да могат да дойдат тук. Всички човешки същества имат право да се раждат свободни и равни, без да има опасност за тях да бъдат убити заради етническата им принадлежност, заради душевността им или заради тяхната религия. Аз не отговарям нищо.

— Трябва да ги поканим тук. На Острова на спокойствието. Трябва да издигнем тук не само някаква си егоистична вила, която да е убежище за любовта ни, а истинско убежище.

— За хората делфини ли?

— Не само. За хората делфини и за всички онези, които изповядват толерантност и ненасилие.

— За творци?

— За всички онези, които искат спокойно да съградят един похубав свят. Аз съм скептичен.

— ... и най-вече за онези, които могат да изтърпят да живеят на остров без плаж, гъчкан с комари.

— Ако такава е цената на благополучието на бъдните поколения, то заслужава тази не особено голяма жертвоготовност. Ние склонихме, защо и те да не склонят? Наше дело ще е да преобразим това неприетливо място в кътче от рая.

От тази дума всеки път потръпвам. Но Делфин е непоколебима.

— Трябва да ги призовем и да им дадем шанс.

— Според мен ще бъде грешка.

— А аз мисля, че е необходимост.

— Пристигнат ли тук, ще възпроизведем същата схема: експлоататори, експлоатирани, тормозени, самостоятелни.

— Каква е пък тази измишльотина?

— Пише я в Енциклопедията на Уелс. Той твърди, че щом събереш шест човека, незабавно се появяват двама експлоатирани,

двама експлоататори, един тормозен и един самостоятелен. Това е „проклятието на нашия род“.

— Да, а „щом станем повече от двама, се оказваме група тъпаци“.

— Именно.

— Ако разсъждаваме така, нищо не правим. Трябва да ги призовем — настоява тя.

— Ами опасността да ни открие пак Жозеф Прудон с шпионите, с журналистите и с убийците си?

— Предпочитам да поема този риск, отколкото да се самоупреквам цял живот, че нищо не съм се опитала да направя, за да окажа съпротива.

— Грехота ще е да сме си дали толкова труд, а да поканим в убежището и други.

— Единственият начин да се увериш, че притежаваш нещо, е да го дариш. Аз млъквам.

— Добре, трябва да призная, че ти си права, а аз греша. Тя ме поглежда неуверено.

— Сериозно?

— Убеди ме. Заблуждавах се, докато ти казваш самата истина.

В айкидото това май се нарича „да оставиш другия да залитне от набраната инерция“.

— Аа... и си съгласен с мен?

— Да. Съжалявам.

Тя се втренчва в мен подозрително, надушва някакъв капан или хитрина, обаче на мен ми е приятно да се наслаждавам на тъй новото за мен удоволствие да не се заинатявам и да възприемам мнения, противоположни на моето.

През следващите дни чрез посредничеството на Елиот и чрез създадения интернет сайт започваме да набираме кандидати. Елиот предлага да отсяваме мераклиите за островен живот, за да намалим рисковете. Включва в дейността ни своята отговорничка за кадрите, която според него имала усет за реалната стойност на хората и щяла да отхвърля потенциалните проблемни лица.

Това ми напомня за една стара научнофантастична книга от „Земя 1“, озаглавена „Звездна пеперуда“. Авторът, вдъхновен от историята с Ноевия ковчег, бе измислил вариант за спасение на

човечеството посредством космически кораб, който да пренесе хората до друга слънчева система. Една от основните уловки беше: как да се подберат най-добрите кандидати, които да не възпроизвеждат вечно познатите грешки?

Първите осемнайсет новопристигнали се появяват през един петъчен ден.

Строим заедно къщи, като внимаваме нищо да не стърчи над дърветата и да не се вижда от небето.

Пришълците домъкват високотехнологични продукти, благодарение на които успяваме във всичко.

Вечер ритуално гледаме заедно телевизионните новини, предавани пряко по интернет, достъпен чрез сателитна връзка, и прожектирани на екран от платно.

След като вече съм се срещнал с Прудон, вниквам в тях по различен начин.

Навсякъде по мъничко, като в китайската игра го, печелят, прокрадвайки се, силите на мрака. Жозеф Прудон намества една по една своите фигури, с цел да ги включи в едно последно настъпление. За щастие пораженията биват нанасяни бавно. Действително мекушавият демократичен свят съумява да оказва достатъчно силна съпротива, та разрушителните движения да е необходимо да се извършват постъпателно — иначе безболезнено, но доста успешно. От дебатите за мен е явно, че интелектуалците не разбират взаимовръзката между всички екстремистки партии. Те все още вярват, че черните знамена се противопоставят на червените, че зелените знамена се противопоставят на черните.

На планетата „Земя 18“ се е задействал мощен механизъм. В страните, където побеждават партии на фанатици, биват издигани харизматични лидери, та да не може да има обрат в тенденцията. Малко по малко тираните разширяват влиянието си, унищожавайки интелектуалните кръгове и опозиционните центрове. Те окуражават местните жени да раждат по много деца, чиито мозъци биват промивани в училищата до състояние на фанатизъм. Вследствие на това малолетните са готови да мрат като мъченици за някаква си свещена кауза, мечтаейки за въображаем рай.

Тази подмолна война си се води вече като един бавен, почти незабележим процес на загниване.

Като гангрена.

Усещам ръката на Прудон зад всяка офанзива на силите на тъмнината. Той си е напълно спокоен — нали ходът на времето не го плаши. Достатъчно му е бавно, анонимно да подрива устоите на цивилизацията. Впрочем никой в нито един момент не споменава и дума за него, никой не го и подозира. За всички той е само ръководител на една пресгрупа с популярни издания. Ловко отклонява парите за хуманитарни помощи благодарение на корумпираните правителства. Така успява възхитително да породи огромно недоволство и омраза, с които биват оправдавани фанатичните действия на все същите тези тирани, които се изкарват революционери и защитници на потиснатите.

От разстояние проумявам по-ясно как ръководи играта отвътре. Прудон винаги тласка топката така, че тя да пропада по-надолу. В някои страни неговата партия се нарича Партия на справедливостта, другаде е Партия на истината. Колко му е така да сееш несправедливост и лъжа...

— Дали хората най-накрая ще разберат кой стои зад всичко това?  
— въздиша Делфин.

— Не. Нищо няма да видят, защото не са подготвени да гледат. Слепи са дори интелектуалците, били те с духовна или научна насоченост. На „Земя 1“ разправяха, че когато корабите на Христофор Колумб се появили на хоризонта, индианците, обърнати към морето, дори не могли да ги различат.

— Христофор Колумб ли?

— Един изследовател, който пропътувал целия океан, търсейки нов континент.

— Защо не са виждали корабите?

— Индианците нямали навик да наблюдават хоризонта, за да забелязват подобни събития. Нямали понятие какво е платноход. За тяхната логика и формата, и доближаването му нямали никакъв смисъл. Така че при появата на трите грамадни кораба те не се усетили изобщо.

— Но нали са се появили...

— Шаманите им, които умеели да разчитат „вълшебните“ прояви, обяснили на останалата част от населението, че се случва нещо ново. След като шаманите измислили някакви оценки относно

корабите, индианците накрая се заинтересували от трите плавателни съда на Христофор Колумб, които били изникнали на хоризонта.

— Искаш да кажеш, че ако хората не са готови да възприемат някаква информация, тя не достига до тях...

— Изобщо, все едно я няма. Те не виждат Прудон, посредничество за разбиране на света им е само онова, което вече си знаят.

— Има една делфинска пословица: „Когато мъдрецът сочи луната, глупакът гледа пръста“.

— Знам, аз я бях пробутал на един медиум от вашата планета. По принцип изречението представлява китайска поговорка от „Земя 1“.

— Забавна е...

— Това е прословутото трето ниво, неразбираемо за онези, които с гордост разшифроват второто. И които смятат, че ако нещо не е на второ ниво, е на първо.

Тя улавя ръката ми и се взира в мен с грамадните си тъмни очи.

— Според мен подценяваш интелигентността на хората. Мнозина разбират, просто те нямат думата в медиите и в политическите партии.

Работният ритъм на Острова на спокойствието става все по-забързан. Подир всеки атентат се налага да се грижим все повече за благоустрояването на нашия остров.

Издигнали сме село, ето че зариваме с пясък тресавищата. Това е изтощителна дейност, в нея няма нищо, свързано с технологиите. Нямаме трактори и използваме лопати и кофи.

Вечер се храним заедно със смътното съзнание, че градим нещо съвсем крехко. Делфин си о става спокойна и ведра.

— Учи ме още как да медитирам — казвам ѝ аз.

— Научихме как да следваме петте сетива, научихме как да „сгряваме“ седемте точки, сега ще те науча как да напускаш тялото си и да се рееш, откривайки интересни неща — казва ми тя.

— Това да не би също да е свързано с „моята“ религия?

— Разбира се, научих го от един от твоите мистици.

Настаняваме се на една поляна в поза „лотос“, с изправени гърбове. По нейни указания забавям дишането си, а после и биенето на сърцето си. Когато съм добил представата, че тялото ми е растение, мисълта ми се раздвоява и се откъсва. Преобразявам се в прозирна



ектоплазма, изтръгната от плътта. Летя мислено извън тялото си, почти както го правех навремето в качеството си на танатонавт. Доброто старо време. Духът ми полита в небесата.

Когато достигаме над атмосферата, на границата с космическата пустота, нейната ектоплазма казва на моята:

— Ще забием на това място въображаемо флагче. Просто помисли си го. За да има ориентир за „тук и сега“. Зад нас е миналото, пред нас — бъдещето. Представи си релса. Релсата на твоя живот. И моята — успоредна на твоята.

Действително съзирам две линии: една червена и една синя. А флагчето е означено „тук и сега“.

— Да се насочим към бъдещето. Къде искаш да отидеш?

— Не знам, да се доближа до някой много важен миг.

— Понятието за „важност“ е относително, но все пак ще откриеш нещо. Хайде. Нашите ектоплазми се държат за ръце и се реем над моята синя времева релса. Под нас се нижат диапозитиви от моето бъдеще. Отначало различаваме само далечни и неясни образи, но зная, че ако се спуснем надолу, те ще станат по-отчетливи. Фокусирам погледа си върху една зона. Спускаме се и се появяват подробности. Описвам:

— „Азът“ на бъдещето се придвижва през прозрачен, зелен каменен тунел. Отстрани по стените са изваяни сцени с някакви личности.

— И кои са хората около теб?

— Не ги виждам добре. Две лица, не — четири. Бяла жена и трима мъже. Тя е руса. И аз.

— Говорят ли ти?

— Да. Чувам: „Това място ми е познато. Трябва да се върви направо и да се завие наляво“.

— А ти какво отговаряш?

— Казвам: „Вие ми се свят“.

— Но мястото не е високо, при това е затворено, доколкото разбрах. Защо ти се вие свят?

— Не знам, странно е. Вие ми се свят, но не защото наоколо има бездна.

— Знаеш ли накъде води този тунел, Габриел?

— Не. Знам само, че ми е приятно, дето е светло.

— Да забием флагче и тук. И да се върнем на флагчето „тук и сега“. Тръгваме назад, този път по нейната червена времева релса.

— Твой ред е. Ти къде искаш да отидеш?

— В бъдещето.

Тя си избира момента, когато ще ражда.

— Щастлива съм. Но нещо не разбирам. Теб те няма.

Връщаме се при флагчето „тук и сега“ на релсата, после слизаме на земята, отнасяйки със себе си двата спомена за бъдещето — моя от пещерата, а този на Делфин — от момента, когато ражда. Отварям отново очи.

— Ще присъствам — казвам аз.

— Бъдещето не е неотменимо. Видяхме само едно вероятно бъдеще.

— Как си обясняваш, че е възможно да се види бъдещето? — питам аз. — Може това да са само проекции на нашето въображение. Като сънища.

— Може. Но моят делфиниански наставник ми е обяснявал, че съществува област, в която времето вече не е праволинейно. Ние бяхме там. Настоящото, миналото и бъдещето се събират и можем за миг да се пренесем през трите времена. Но няма нищо твърдо, всичко е изменяемо. Като програма за компютърна игра. Възможно е да бъдат избрани различни опции, но всяко бъдеще си е вече програмирано. Впоследствие всеки играч се насочва по свой път.

Дните си минават сред този малък рай и постепенно ние забравяме нашите два образа от бъдещето. Предпочитаме да не пътуваме повече извън телата си. Лично аз предпочитам да не знам бъдещето.

Мога да понеса наличието на „загадка“.

Разговаряме много с Делфин. Засягаме милиарди теми. Творчеството. Бъдещето на човечеството. Границите на науката. Възможността за осъвременяване на религиите.

Покрай географската отстраненост достигам до отстраненост и спрямо писателската си дейност. Изричам думи, които ми се струват невероятни.

— В крайна сметка другите имат право, а аз греша. Не бива да се предлага трето ниво, след като те са на второ. Първо трябва да бъдат забавлявани и едва тогава, ама много бавно, съвсем постепенно да

бъдат заинтригувани и да им се разкрият нови хоризонти. Длъжен съм да се съобразя с епохата.

Делфин често не споделя моето мнение, но това обогатява мисловния ми процес. Понякога просто си седим и мълчим, гледаме звездите. Така всичко се оказва относително.

Подир три месеца лекарят на острова обявява, че Делфин е бременна. Новината е повод за голямо празненство, палим грамаден огън, който — здраве да е — ни излага на опасността да бъдем забелязани от самолет или от преминаващ кораб. Ала нощта и облаците ни закрилят. Колкото до редките сателити, които биха засекли светлината, те биха я възприели като пожар от паднала мълния.

Построяваме водна електроцентрала през потока. Така разполагаме с допълнителна електроенергия, без да предизвикваме каквото и да било замърсяване.

С Делфин се задълбочаваме в нашите „професии“. Сутрин аз пиша моя велик роман „Царството на боговете“, като отчасти се вдъхновявам от някои събития на острова. В шест следобед пиша по някой кратък разказ, за да поддържам свежо въображението си, като всеки път целта е да го завърша за един час. Някои са по три странички, други — по двайсет. Често за тях ме вдъхновяват новините, които следя по интернет или покрай вечерните разговори около трапезата с другите обитатели на острова.

— Удивително — казвам една вечер на Делфин. — На „Земя 1“ съществува конкурс „Мис Вселена“. Колко претенциозно е да се смята, че на Земята се срещат най-красивите самки във Вселената! Доста добре си представям как извънземните биха могли да се спуснат отгоре и да поискат и други планети да имат право на участие. Тогава бихме открили естетическите критерии на други народи, това може да се окаже поучително. За тях дългите коси, вирнатите гърди и малките задничета може пък да не са красиви.

Закачката се струва забавна на Делфин. Написвам съответно разказа. В действителност нейният смях е първата проява на интерес към моите писания.

Делфин споделя моя ритъм на работа. Сутрин работи над играта, а в осемнайсет часа започва да рисува някоя картина, която

задължително трябва да бъде готова подир един час. За нас това са просто упражнения.

Нашата работа вдъхновява доста от другите обитатели на острова да разгърнат всеки своя талант и редовно да му намират приложение. Било то в музиката, в готвенето, в скулптурата или в архитектурата.

— Как възнамеряваш да публикуваш твоето „Царство на боговете“, след като вече си мъртъв? — пита ме Делфин.

— Моят издател ще заяви, че случайно е изнамерил един скрит ръкопис.

— Добре би било да си създадеш сам свой „китайски дракон“. Някакъв измислен писател, който ненавижда творбите ти и постоянно изразява отношението си с абсолютно омерзение.

Неврончетата на Делфин току прещракват. По всички теми непрестанно си прехвърляме топката.

Тя ми приготвя все по-сложни ястия, изобретява „островноспокойствена“ кухня с ловните придобивки. Блюдата ѝ са с все повече подправки, а графиките ѝ стават все по-многоцветни.

Новините от континента заздравяват нашето единство. Сякаш хората се наслаждават на присъствието си тук, понеже там всичко върви наопаки.

През следващите дни прииждат още бежанци. Били сме осемнайсет, ставаме шейсет и четирима, после сто четирийсет и четирима. От сто четирийсет и четирима се оказваме двеста осемдесет и осем.

Постановяваме едно основно правило: под никакъв претекст да не издаваме присъствието си на острова.

Скоро до нас достига новина, която ни притеснява: космическа совалка се е сблъскала с нещо, което астрономите наричат „космическо силово поле“, обаче астронавтите от кораба го назовават „стъклена преграда“.

Група физици заключава, че може би в случая става дума за четвърти универсален закон от типа на гравитацията.

Една от тревожните новини е разпространението на „птичи грип“. Вирусът е мутирал, станал е смъртоносен и се предава между хората. Болниците из цялата планета са претъпкани и броят на умрелите расте с всеки изминал ден. Започва война между хората

термити и хората чакали, и двете нации разполагат с атомни бомби. Поради страха се стига до вълна от мистицизъм и суеверия. Религиите набират масово нови последователи, особено новата секта „Истина и справедливост“, чието предимство е, че е предсказала всички бедствия извънредно точно.

Ние се чувстваме поне временно в безопасност на острова.

Неколцината учени в нашата общност са създали лаборатория, в която изследват местните растения с целта да открият лечебни средства, в случай че някое хвъркато, заразено от птичи грип, се озове на острова. Досега обаче морето и разстоянията са ни опазили от подобни беди.

За да противопоставя нещо на Прудон с неговата секта, предлагам група от математици, специалисти в теорията на вероятностите, да се опита да предвиди бъдещето на човечеството, като състави „схематична графика на възможностите“. По този начин се надяваме индиректно да доразвием и играта „Царството на боговете“, както и да предложим алтернатива на суеверията и въвлечането в сектите. Давам някои указания, та играта да попие от моите познания, придобити на Еден.

— Невъзможно е да успеем — казвам аз. — Човеците не са свикнали да проявяват чувство на отговорност. Те се примиряват. Не желаят да разсъждават относно бъдещето, не искат да се замислят за последствията от действията си.

— Пак ли са те прихванали пораженски настроения?

— Виновни са науката и религията. Науката казва: „Това е нормално, еволюцията на вида го изисква“. Религията казва: „Това е нормално, Господ го изисква“. Смята се, че си противоречат, но в действителност те упояват хората по един и същи начин. Заставят хората да вярват, че каквото и да се случи, то не зависи от тях и те не могат да сторят нищо. Като им предлага да станат богове, нашата игра ги гали срещу косъма. Единствено квантовата физика признава идеята, че и най-незначителното решение може да доведе до огромни последствия. Това е „ефектът на пеперудата“.

— За религията грешеш. Ако е истински съпреживяна, тя не води към фатализъм, а напротив — към отговорност спрямо всяко наше дело.

Един ден, когато аз имам ревматична криза, Делфин ми казва:

— За да се излекуваш, трябва да добиеш съзнателна представа за клетките си и да общуваш с тях, като ги поощряваш в тяхната битка срещу възпалението.

Първоначално идеята ми се струва налудничава, ала после — вземайки предвид, че съм упражнявал мисловно изтръгването от собственото ми тяло — си казвам, че в края на краищата бих могъл мисловно да проникна и в дълбоките кътчета на моята същност.

Затова затварям очи, заемам поза „лотос“ и вместо да полетя, се спускам надолу. Вместо да се надраствам, се смалявам.

Свързвам се с клетките, които водят своята борба в областта, където се таи болката, и им давам знак, че съм се присъединил към тях.

Може би от желание да се харесам на моята любима — във всеки случай през следващите часове всичко ми минава.

— Можем да говорим, можем да общуваме с нашите клетки, както с всяка форма на съзнание — заявява простичко Делфин.

— Хубавото в теб е, че имаш отговор на моите въпроси...

— Това ми е задачата. Да те просвещавам.

— Да. Като папесата в картите таро. Дето държи книга и пробужда духовността в хората. Ти си „моята“ папеса.

Минават месеци. Светът е в пламъци, а коремът на Делфин става все по-заоблен. Настъпва денят на едновременната промоция на „Царството на боговете“ — на играта и на книгата.

Всеки от нас е пред своя компютър и следи телевизионните предавания. Вечерта Елиот и Робер са поканени в новинарската емисия, за да говорят за двойната премиера. Отначало споменават за моята кончина.

Делфин ми се усмихва, играейки си със стъклен предмет, който хвърля отблясъци с цветовете на дъгата.

— Гордея се с теб — казва тя.

— Защо?

— Ей така. Намирам, че си... (тя се опитва да намери думата) ... блестящ. Целувам я, галя корема ѝ. Хубаво ми е.

— Имам чувството, че живея в рая — промълвява тя.

Въздържам се да ѝ отговоря: „От толкова време изследвам «райски селения» — според мен раят не е място, където човек битува, а резултатът от едно дирене“.

По телевизията продължават да говорят за моите книги, да откриват прояви на скрит смисъл в моите творби.

*В края на краищата сега вече работата ми им принадлежи — нека да намират в нея онова, което търсят.*

Обаче аз се смущавам от всичко това. Съобщавам, че предпочитам да се разходя и да се опитам да набера гъби.

Откъм северната страна островът е издължен — сякаш там е побит един от корените на „зъба“ Фитуси.

*Как ли ще бъде приета играта?*

*Как ли ще бъде приет романът?*

Поне фактът, че съм мъртъв, ми спестява медийните изяви. Вървя сам и се тревожа.

Внезапно, докато навлизам в онази част на гората, която още е неизследвана, чувам странен шум, подобен на рев.

Вдигам клонка и я размахвам, все едно е оръжие.

Ревът отеква отново. Установявам, че не иде отдолу, а отгоре.

*Откъм небето.*

Обръщам поглед нагоре и различавам светлинка, подобна на звезда, която с бясна скорост прониква през облаците и направо ги пронизва. Разтърквам очи.

Светлината струи от летящ обект. Явлението забавя ход и се спуска бавно, като каца на една поляна съвсем наблизо.

Това е нещо като диск с диаметър пет метра, със светещи прозорчета. Звънва музикален тон...

*Само това ми липсва...*

Разбира се, аз си спомням срещата със Зоз, извънземния ангел, когато бях в Империята на ангелите, но в крайна сметка това си беше едно „чуждо“ копие на всичко онова, с което разполагаме и тук.

Извънземните отдавна не ми правят впечатление. За мен те са само „смъртни чужденци“. В крайна сметка може би бих се заинтересувал, ако срещна „извънземни богове“, обаче Зевс никога не ми е подсказвал, че би могло да има такива.

Летящата чиния докосва земята със свистене.

Светлината в прозорчетата помръква. Свистенето престава. Изпод опряната върху земята летяща чиния извира пара. Приближавам се. Задимяването се разсейва.

Внезапно се очертава отвор — бликва разширяваща се струя светлина. Бавно се спуска стълбичка. Върху ослепителното сияние на вътрешността се очертава силует.

Съществото има доста човекоподобен вид. То пристъпва и слиза по стълбичката. Зазвучава друг музикален тон.

Тонът се променя, комбинира се с други тонове, превръща се в мелодия. После настъпва тишина. Силуетът застива неподвижно.



## 54. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПОЯКНЕНИЕ ОТНОСНО МУЗИКАЛНИТЕ ТОНОВЕ И НОТИТЕ

*За гностиците музикалните ноти съответстват на едно възприятие на пространството и астрономията.*

1. Ре. Произхожда от: *Regina Astris*. Царицата на небесните тела: Луната.

2 Ми. Произхожда от: *Mixtus Orbis*. Мястото, където се смесват доброто и злото. Земята.

3. Фа. Произхожда от: *Fatum*. Съдбата.

4. Сол. Произхожда от: *Solaris*. Слънцето.

5. Ла. Произхожда от: *Lacteus Orbis*. Млечният път.

6. Си. Произхожда от: *Sidereus Orbis*. Звездното небе.

7. До. Произхожда от: *Dominus*. Бог.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI.

## 55. ИЗВЪНЗЕМЕН

Той е застанал срещу мен.

Не го виждам никак добре, но забелязвам, че е загърнат в някакъв плащ. По-точно... в тога.

— Здравей, Микаел.

Твърде бързо разпознавам този глас.

— Ама ти какво правиш тук? — изпелтечвам аз.

— Бях ти казал „довиждане“, а не „сбогом“. Пристъпвам напред и прегръщам Едмон Уелс.

— Страхувах се, че изобщо няма да те открия пак — казва той. — За щастие запалихте този грамаден огън. Познавам твоя стил и веднага си казах, че пак си се наместил на някой остров. Затова дебнех океанската повърхност. Разпали се твоят огън, набих зума и открих твоето селце.

След отминаването на първоначалния ентузиазъм се чувствам притеснен от присъствието на моя наставник в това светилище, където се надявах да си остана завинаги откъснат от моето минало.

— Аз вече не съм част от твоя свят, Едмон. Съжалявам, съдбата ми вече е да си остана тук. Скоро ще бъда баща и най-сетне открих своето отечество. На този остров. Пък и... изморих се.

— Знам — отвърща Едмон Уелс. — Само че положението се промени. На Еден се случват ужасни неща. Спешно се нуждаем от теб. Трябва да се върнеш.

— Никога няма да изоставя Делфин и нашето дете.

— Ако искаш те да живеят на планета, където ще може да се диша, нямаш избор. Знаеш, има неща, които са над нас. Всичко вече е глобално, няма как човек да живее на остров, изолиран от останалия свят.

— Ще се борим оттук със силите на мрака. Аз открих своето място, Едмон. Цял живот ме е притеснявал въпросът: „Какво правя аз тук?“. Новият Остров на спокойствието се оказа отговорът. Тук съм си у дома, тук ще събера обичните ми хора и ще се опитаме да измислим един по-добър свят. Бъдещето ми е с тях. Вече не е свързано с вас.

Едмон Уелс се взира в мен със сериозността, която винаги ме е впечатлявала, когато бях в Империята на ангелите и той бе мой инструктор.

— Ти не си като тях, Микаел. Ти си бог чирак.

— И каква е разликата?

— При това положение притежаваш извънредна сила и съответно имаш извънредна отговорност. Нуждаем се от теб на Еден. Не се дърпай.

— А ако откажа?

— Този остров ще бъде сполетян от същата съдба като твоя първи Остров на спокойствието. Островът е вулканичен... подлежи на въздействие откъм земетресения и вълни цунами. Лесно е да настъпи катастрофа.

Взирам се в него с променено изражение.

— Това заплаха ли е?

— Целта оправдава средствата.

— Недей да говориш като Раул. Смятах, че си ми приятел, Едмон.

— Аз съм си твой приятел и винаги ще си остана такъв. Именно понеже съм твой приятел и уважавам създаденото от теб тук, дойдох да те взема.

В далечината се носи музика. Островитяните са започнали да подготвят празненството по случай промоцията на играта и публикуването на романа. Откъм селото се чуват песни.

— Всяка вечер ли има веселби? — пита Едмон Уелс.

— Не. Тази вечер е по-особена. Нещо като „изненада по случай рожден ден“.

Казвам си, че никой, освен мен не е видял появата на летящата чиния. Нали тя изникна през облаците, които бяха ниско, и то откъм най-безлюдната местност на острова.

— В такъв случай ще им подариш един фокус, който да разнообрази тържеството: „изненадващо изчезване“.

— Не мога да зарежа жена си. Не мога да зарежа всички тези хора, които ми имат доверие. Бившият бог на хората мравки стиска раменете ми, почти ме разтърсва.

— Какво ти става? Това е просто игра, Микаел. Игра. Ти си на „Земя 18“ — на шахматния комплект, където протичаше

съревнованието по божественост. Тези „хора, които ти имат доверие“, са просто пешки от комплекта. Също и онази, която наричаш „своя жена“, е само една пионка сред останалите. Смъртна е. Смъртните не живеят дълго. Те са като мухите едnodневки, които се раждат сутрин, а вечерта умират. За нашите мащаби те са си това — съвсем крехки са, нямат съзнание. Могат да умрат от някой грип или от змийско ухапване. Всъщност нямат представа за устройството на Вселената, нито пък на коя планета живеят.

— Делфин знае всичко. Тя всичко проумя интуитивно благодарение на своята вяра. Едмон Уелс се вторачва смутен в мене.

— Но нали ти измисли „нейната“ вяра? Припомни си, когато бяхме заедно, ти с твоя народ на делфините, а аз с моя народ на мравките — нали ние им вдъхнахме „тяхната“ вяра. Изобретихме за тях ритуали, молитви, представи за самите нас, религиозно единство. Вдъхновявахме техните жреци. Придадохме форма на техните догми.

— Делфин е използвала даденото ѝ от мен и го е надраснала. Тя е по-навътре в духовността от мен, Едмон. Кълна ти се, от нея научавам разни неща.

Той ме измерва невярващо с очи.

— Моля ти се, не се втелявай. Един смъртен не може да дари с познания един бог.

— Делфин е изключение. Тя ме научи да медитирам и да се моля. Едмон Уелс избухва в смях.

— И на кого се молиш? На себе си ли?!

— Моля се на нещо неопределено, което ни надвишава. Тя го нарича велик бог, а аз — девятка. Спрямо всяко измерение съществува по-висше измерение. Ти си ми втълпил това, Едмон. Припомни си.

Той не успява да измисли контрааргумент, само повтаря:

— Тя е „смъртна“!

Изрича думата, все едно е ругатня. Стряска се и отново се вторачва невярващо в мен.

— Само не ме убеждавай, че си се влюбил в една от пешките от огромния шахматен комплект „Земя 18“!

— Не в пешка. А царицата.

— Абе осъзнай се. Явно не проумяваш нещата. Ако останеш тук, с тях е свършено. А саможертвата ти няма да послужи за нищо. Това е просто зле претеглена гордост.

— Едмон, разбери ме най-после: уморих се да бягам. Искам да се изпълни съдбата ми.

— Не можеш да се бориш с цунами или със земетресение! Ако упорстваш, всички ще умрете. Ако ме послушаш, те ще живеят. Без теб, но ще живеят. Така че вземи решение, не мога да те чакам безкрайно.

Оставам невъзмутим, той ме сграбчва за раменете.

— Направи го заради тях. Направи го заради тази Делфин, щом толкова я обичаш. Единствено ако си възстановиш божествените права, ще бъдеш в състояние да ги спасиш. Няма време за губене, Микаел.

Смъртта застрашава Делфин и нашето дете, моите приятели от острова и аз капитулирам накрая.

Тръгвам подир Едмон Уелс, качвам се по стълбичката на летящата чиния.

— За какво беше тая джаджа?

— За да не би да ни мерне някой смъртен. Едмон Уелс ми намига.

— Местните вярвания трябва да се използват. Това ги втрещява, но учудването е по-малко, отколкото една действителна божествена поява. Впрочем идеята не е моя, това е стар номер на боговете наставници от Еден, за да посещават инкогнито „пионките от шахматните комплекти“.

Вътре е пусто и всичко е от дърво. Като филмов декор. Има прожектори и димки, съвсем кинаджийски.

Не забелязвам никакъв двигател, нито пък пилотски отсек. Отвън чинията изглежда внушително, отвътре е смехотворна.

— Как лети тая простотия? — питам аз.

— Няма да повярваш.

— Карай, кажи ми.

— Има един прозрачен конец и се дърпа. Нещо като „гигантска въдица“.

— А кой е въдичарят, дето дърпа конца?

В този миг чувам приближаващи се викове. Някой ще да е забелязал НЛО-то. На острова отеква тревожен звън на камбана и скоро чинията е обкръжена. През едно прозорче забелязвам към стотина души, които се колебаят и обсъждат положението.

— Ще ускоря нещата — съобщава ми Едмон Уелс.

Тръгва към дебелия конец, който е прикачен към средата на чинията, и го дръпва три пъти, а после още два пъти.

— Това е сигналът за изтегляне — обяснява ми той.

Само че нищо не помръдва. Наоколо „спокойствениците“ започват да се приближават.

— Делфин! — извиквам аз.

— Габриел! — отвърща тя.

В този миг въжето трепва и се опъва. Чинията се издига, а Едмон Уелс задейства копчетата, които предизвикват шум, разпръскват пушилка и командват проблесванията. Аз крещя:

— Ще се върна! Обещавам да се върна, Делфин!

Чинията е издърпана нагоре, сякаш някакъв въдичар върти яко спининг, за да притегли хванатата риба.

— Не те разбирам, Микаел. Как можа до такава степен да се интегрираш в тоя по-низш свят?

— Те са хора — отвърщам аз, а чинията лети над гората и чувам как моите приятели надават непонятни възгласи.

Едмон Уелс свива рамене.

— Те са само пионки в една игра, която се играе много над тях и съществува единствено за развлечение на боговете.

## 56. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ИНДУИСТКАТА КОСМОГОНИЯ

За индуистите Вселената напредва в цикли, които редуват създанието и разрушението.

В основата на това явление са три божества: Вишну, Брахма и Шива. Вишну лежи и спи върху змията Ананта, символ на безкрая (самото свещено влечуго почива върху океана на несъзнаваното). От пъпа на Вишну расте лотос, в който се намира пробудилият се Брахма.

Когато Брахма отваря очи, възниква Вселената, това е Големият взрив (Big Bang). Вселената притежава свойствата, сънувани от Вишну.

Вишну сънува света според както го е познавал, а Брахма произвежда материята и живота, вдъхновявайки се от съновиденията му.

Светът обаче е несъвършен и Шива танцува, за да съсипе докрай света, та да може той да се прероди.

Когато Брахма затваря очи и заспива пак, всичко бива разрушено, настъпва Големият крах (Big Crunch), описан от астрофизиците.

Според индуизма, също както и според предсказанието на пророк Даниил, всяка нова Вселена започва със златен век, после идва сребърен и накрая — железен.

За да се движат по Земята, тези три божества използват „аватари“, сиреч посланици в по-низшите светове. Най-известните аватари на Вишну са Рама, седмото прераждане на първоначалния аватар, който освобождава Земята от демоните (според разказаното в „Рамаяна“), и Кришна, осмото му прераждане, научило хората да изпаднат в екстаз от божествената любов. Буда (Гаутама) е деветият аватар. А за да настъпи краят на железния век, се чака появата на последния аватар: Калки.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 57. ЗАВРЪЩАНЕ НА ЕДЕН

При пътуването от Еден до „Земя 18“ бях приспан и се бях събудил в друго измерение. Нямах никаква представа как са ме внедрили сред смъртните в по-низшия свят. Завръщането протича по-различно.

Провесени на спуснатия от небето конец, ние се издигаме с летящата чиния в атмосферата на „Земя 18“.

Въдичарят явно върти зверски спининга горе — изкачваме се бързичко. По стената се завихря вятър.

— Приятно ми е, че сме отново заедно, Микаел, макар да усещам, че не споделяш чувството ми — казва Едмон Уелс.

Аз не отговарям. Там долу островчето с форма на зъбче непрестанно се смалява наред океана. Издигаме се над скупчените облаци и скоро се озоваваме сред междузвездната пустота. Подир вихрилия се край дървената преграда вятър настъпва смразяваща тишина.

— Надявам се да е нещо важно — изръмждавам аз през зъби.

— Неизразимо — отговаря загадъчно той.

— Ами те, там, долу? Ами тази планета, която Прудон иска да смаже? Какво ще стане с тях?

— Аз съм бог чирак, не съм прорицател. Според мен имат шанс да се отърват. Достатъчно е някой с добри намерения да си науми проект и да се вкопчи в него, за да бъде спасена максимална бройка от наличните.

— Знам. Известни са ми твоите формулировки: „Океанът може да прелее от една капка вода“, „Всеки дребен избор е определящ за цялостното бъдеще“. Тъкмо за да не прелее океанът съм с теб.

— Вярвам, че крайният проект е да има хепиенд. Поне ми се иска да вярвам. Но за да се стигне до него, трябва да бъдат положени усилия.

— Съществува обаче и законът за ентропията, според който оставеният сам на себе си хаос побеждава и води до най-ужасни последствия.



— Тъкмо затова се напъргаме. Трябва да върнем реда там, където всичко се е скапало.

— Ясно ми е, ще си почина едва когато умра — казвам аз.

— Ако умреш някой ден.

— Забравих, нали съм безсмъртен. Май не мога да си наложа да го възприема, виждал съм толкова хора около мен да умират. Богове, хора — все бяха като мен. Защо тях ги сполита, а мене — не? — питам аз.

— Сигурно някъде в миналото такъв е бил изборът на душата ти.

— Чувствам се толкова изморен, че ми се иска да умра. Ама напълно.

— Току-виж желанието ти се изпълнило — казва той. — Може в една игра да си безсмъртен, а в друга — смъртен.

— Този свят е несъвършен, смъртните се страхуват от смъртта, а безсмъртните я желаят.

— Засега живей, наблюдавай, разсъждавай, реагирай и научавай. Тук сме, за да търпим еволюция.

Продължаваме да се издигаме сред мрака на междузвездното пространство. Примъквам едно столче и сядам.

— Не аз съм измайсторил тази летяща чиния — обяснява ми Едмон Уелс. — Това е еденска играчка. Боговете си имат доста такива, за да пооправят по някоя подробност по разните планети.

— А кой дърпа конеца?

— Това ще е изненада за теб.

Едмон Уелс поглежда през прозорчето, май гледката му се струва позната, отива пак до кабела и го дръпва отново три пъти.

Чинията забавя ход. Поглеждам и аз и съзирам една много дебела кристалообразна стена. Възможно ли е това да е...

Отвъд стената личат далечни петна. Петната се преобразяват в розово-синьо-черна подвижна форма. Тя се приближава и се появява една тюркоазена окръжност с черно кръгче по средата.

*Гигантско око, което ни наблюдава.*

Окото е огромно и изпълва на практика целия хоризонт. Доближава се още и ме спохожда мисъл за устата — грамадна уста, готова да ни излапа.

— Кой е това?

— Едно лице, което наистина много те обича — съобщава ми лукаво Едмон Уелс. — В интерес на истината любовта си е по неговата част.

*Афродита. Това е окото на Афродита!*

— Тогава тази стена трябва да е... Усещам неприятно потръпване.

*Стената на кълбото, около което се разтакават боговете играчи. Стъклената сфера, над която се навеждах, за да се взирам в света на „Земя 18“!*

— Значи, ние не сме работили върху отражение, а върху истинския свят?

— По-сложно е. Играехме върху отражение — като при свързани видеоекрани. Но за да те върнем обратно, с Афродита се наложи да потърсим истинската „Земя 18“.

— Това съм го виждал само на едно място — казвам аз. — При Зевс. Едмон Уелс си остава невъзмутим.

— Тъкмо благодарение на него се получи. И ще разбереш защо.

Разбирам най-вече, че когато Едмон Уелс и Афродита са се заели с истинския свят, той е застинал в своята сфера аквариум.

*Ето защо совалките и ракетите на „Земя 18“ внезапно се спираха пред невидима преграда, която смъртните бяха кръстили „космическо силово поле“. Сбърчвам вежди.*

— Как ще преминем през стъклото?

— Довери се на Афродита. Тя е наясно с технологията.

Тогава различавам през кристала, обгърнал този свят, розова форма — всъщност това е грамадната ръка на богинята. Тя търси определена точка и забива в нея нещо, подобно на гигантска спринцовка.

*Значи, това стъкло може да бъде пробито.*

Май е по-скоро нещо като много твърда пластмаса.

Върхът на иглата е кух и полегат. Той се доближава към летящата чиния.

Едмон Уелс хваща кабела и развързва големия възел, с който той е прикрепен към една метална халка. Кабелът се изнизва през покрива. Вече не сме закачени за нищо.

Чува се шум, все едно бушува буря. Внезапно цялото съоръжение е всмукано в тунела на иглата. Озоваваме се в прозрачен

цилиндър с отметки върху външната страна.

— Намираме се в спринцовката — потвърждава Едмон Уелс.

Цилиндърът се измества и виждам как „Земя 18“ се отдалечава в дъното на тунела на иглата. После гигантските ръце изтеглят буталото и биваме положени върху нещо като микроскопско предметно стъкло.

Дебела пинцета открехва горната част на дървената летяща чиния, все едно е стрида. Много тънички щипци защипват яката ми и ме повдигат във въздуха, все едно съм насекомо. Придвижват ме сред грамадно пространство и ме приземяват в епруветка, чийто диаметър е около метър.

Инстинктивно се опитвам да се катеря с ръце и крака.

Тюркоазеното око се появява отново, за да провери дали манипулацията е била успешна. Пръстите на лявата ръка стискат края на епруветката — надявам се да не я изтърве. После дясната ръка спуска моя приятел Едмон Уелс, който се свлича върху главата ми.

Епруветката, в която сме пленници, отново пътува из огромното помещение и накрая биваме положени в някаква тъмна машина.

— Какво е това устройство?

— Центрофуга.

— Какво ще стане с нас?

— Ще се повъртим и така ще придобием първоначалния си ръст.

— Случвало ли ти се е вече?

— Не, и мен ме упоиха като теб, когато беше пратен на „Земя 18“, така че не съм бил в съзнание през време на преобразяването. Обаче Афродита не успя да намери къде Атина крие упойващото вещество, така че ще трябва да „преживеем“ промяната в размерите. Според нея било „малко гадно, но поносимо“.

Разнася се шум на мотор както при атракционните влакчета, които се изкачват и спускат. Всичко започва да се тресе. Епруветката ни се завърта бавно, после все по-бързо. Отначало е разположена отвесно, но ето че става хоризонтална покрай ускорението. Едмон Уелс и аз вече плуваме като астронавти в совалка.

Вибрациите се усилват. Озоваваме се един срещу друг, прилепили гърбове към стените. Усещам разтегляне на цялото си тяло и както в тренажорите за пилоти лицата ни губят форма. Очите на Едмон сякаш ще изхвъркнат от орбитите. И моите са напрегнати,

стискам клепачи, за да ги удържа. Лицето ми е като смазано. Слепоочията ми пулсират. Мъчително е.

Ускорението расте и имам чувството, че главата ми ще експлодира. Крайниците ми буквално ще се отделят от тялото, кожата ми лепне за стъклото. Едмон Уелс е с ужасно разкривени черти. Сякаш костите на черепа ми се раздалечават. Внезапно крайниците ми биват откъснати с пукот. Кръвта не пръска, а се разстила по стената и я замъглява. Аз съм вече само туловище с шия и глава.

*„Малко гадно, но поносимо!“*

Сега и главата ми се отделя от туловището като тапа на шампанско, изскочила от бутилката. Залепва се за стъклото на епруветката. *Вече нямам глава, а пак мисля! Защо?*

*Защото съм безсмъртен и съзнателен. Докато при определено състояние смъртните припадат, за да се отърват от болката, ние, боговете, си оставаме в съзнание!*

Главата на Едмон Уелс също е отцепена от тялото и като космата топка бавно се върти поради ускорението. Когато ме поглежда отново, той вече не се усмихва. Главите ни пълзят по стената и накрая се доближават и се чукват взаимно по бузите.

Гледаме се, а няма как да си говорим.

Внезапно устите ни се отварят. Долната ми челюст пада.

Долавям напрежение в очите си, те се издуват и бликват извън кухините. Очните нерви се изпъват, късат се на свой ред. Очните ми ябълки вече са си независими и се въртят като някакви спътници.

Нямам вече образ.

Ушите ми се размахват като птичи криле и се откъсват.

Нямам и звук.

Носът ми отпътува също.

Без очи, цял в зейнали дупки, сигурно съм грозноват на вид. Фонтанелата ми се сцепва като орехова черупка. Мозъкът изтича и вече не усещам никаква болка. Обаче пак продължавам да мисля. Тази центрофуга ни превръща в мислещо пюре.

В съзнанието ми се оформя представата как като смъртен приготвих за вечеря зеленчуци, които пасирах с миксер, за да стане супа. Нарездах продуктите в машинката, нагласях мощността, натисках червеното копче и шумът на електромоторчето оповестяваше, че нещата са задвижени. Рапицата, морковите и празът губеха

очертанията си и се превръщаха в рехава маса, а после и в течност. Преживял съм какви ли не екстремни физически състояния, това май е най-гадното, което ми се е случвало.

Сътворен от киша, ето ме отново във вид на каша.

От почва съм създаден, ето ме във вид на непочнат.

Произлязъл съм от морето и ето че пак съм първичен бульон.

Но преображението ми още не е завършено.

Втечен съм и ставам все по-течен.

Превръщам се в пара.

Ставам газообразен.

СУБЛИМАЦИЯ: преживявам в своето съществуване химическото развитие от твърдо вещество до газообразно състояние.

*Станал съм облак от атоми. А съзнанието ми си е налице.* Никаква болка вече. Никакви притеснения вече.

Никакъв „Микаел Пенсон“ в качеството му на осезаема плът с именна, мирисова и звукова идентичност. Никакъв страх.

Аз съм облак, не мога да бъда вече нито наранен, нито ударен, нито захабен. Върнал съм се към първичното си състояние в света на атомите. Остава си обаче един основен въпрос... *Дали още съществувам?*

## 58. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: КОАН

В японската култура дзен коанът представлява парадоксална фраза, целяща да ни разкрие пределите на нашата логика. Изглежда абсурдна, но ни заставя да предприемаме нови, различни действия. Всъщност ни води към друго възприятие на действителността. В някои случаи коанът може да се окаже дори болезнен за прекомерно „шаблонното“ мислене.

Болезнеността възниква, тъй като разумът е дуалистичен, привързан към ясните, непререкаеми отлики (черно-бяло, добро-зло, ляво-дясно, истина-лъжа и пр.). При коана принудително излизаме от обичайните релси. Може да се каже, че „видяно от триъгълник, кълбото представлява коан“.

Ето няколко примера за коани...

— Като няма какво да се прави, какво да се прави?

— Какво има на север от Северния полюс?

— При липса на съзнание може ли Вселената да съществува?

— Осветява ли черната светлина?

— Ако при ръкопляскане двете ръце издават плясък, какъв е звукът на едната ръка?

— Илюзията може ли да съществува?

— Човекът гледа огледалото, огледалото оглежда човека.

— Да забравиш себе си, означава да бъдеш възприет от целия Космос.

— Когато снегът се топи, къде отива белотата?

— Търси това, което ти липсва, в това, което притежаваш.

— Съгласен ли съм с моето мнение?

— Стремете се към свобода и ще станете роби на стремежите си. Стремете се към дисциплина и ще откриете свободата.

— Всяко нещо бива познато единствено защото ни се струва, че го познаваме.

— Слушай тишината.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

# **ТВОРЕНИЕ В БЯЛО: СВЕЩЕНАТА ПЛАНИНА**

## 59. ЗАВРЪЩАНЕ НА ЕДЕН

Аз съм лек, нематериален, представлявам сбор от несвързани атоми. Вече нямам кожа, никаква обвивка, нямам граници.

Температурата се покачва и атомите ми стават все по-летливи. Разделят се, разпръскват се, завихрят се.

Аз съм топла пара.

Аз съм облак. Смесен съм с моя приятел Едмон Уелс. Рядко съм се чувствал толкова близък с друг човек.

И ето че епруветката, в която се разнасяме в газообразно състояние, е скачена с маркуч.

Отново бивам разпределен извън моя приятел. Моите си атоми са всмукани от въздушна струя и се изместват към по-голяма стъклена съдина. Стъклената съдина се озовава в центрофуга, която се върти в посока, обратна спрямо предишната. Докато ускорението ме мята в моя стъклен съд, температурата спада и аз се кондензирам.

От газообразно състояние преминавам към течно. Студът и скоростта действат ефективно. От течно състояние преминавам към пастьозно.

*Както се твърдеше в Библията: човек е пръст, приела божествения дъх.*

Обединявам се. Пресъзиждам се. По-голям съм, по-широк, по-обемен. Като че ли атомите ми се покоряват на познат план и се спояват, за да ме преизградят в по-голям мащаб, но при същите пропорции.

Не преминавам отново през зародишната фаза, направо се озовавам в предишния си зрял вид. Очите ми се уплътняват и оформят две червени, а после бели топченца. Мозъкът ми бива нагънат дълбоко под прозирната кожа и черепните кости.

Ноктите ми биват изваяни, а зъбите като дръвчета изникват набързо и се открояват върху челюстите ми.

Не е болезнено, просто съвсем ново усещане: възстановявам се, след като съм представлявал газ.



Мускулите ми се зачервяват, прозрачната ми кожа става матова. Сърцето ми притупква, после започва да бие и целият ми тръбопровод бива наситен с пурпурната течност, която го снабдява с кислород и захари.

*Отново живея.*

Центрофугата забавя ход и се озовавам гол в една много голяма епруветка. Треперя. Всичките ми мускули врят, сърцето ми бие лудо, по кожата ми има пласт пот. Изтощен съм, пъхтя, изпитвам немощ. Виждам силуети през стъклото на епруветката, които се приближават, иска ми се да стана, но съм толкова слаб, че дори не успявам да се задържа изправен. Отпускам се на дъното на епруветката и заспивам, свит в зародишна поза.

Подир света на облаците духът ми се хлъзва към света на сънищата — място, където намира покой и се възстановява. Светва екран.

Прониквам в платното. Декорът е остров, но това не е Вторият остров на спокойствието.

Делфин се появява на един широк плаж. Тя тича по ситния пясък, който се издълбава под стъпките ѝ. Целуваме се сред вълните. Зад нас е делфинианското селце на „Земя 18“, което бях създал в началото на играта „У“, преди пет хиляди години. Далече в океана си играят делфини. Ние плуваме към тях. Залавяме се за гръбните им перки и се пръскаме, излитайки в подскоци сред талазите.

Делфин ми прави знак, че нямаме нужда от помощта на делфините, а сами можем да станем делфини.

Едната ми ноздра се запушва. На челото ми се появява малък дихателен отвор, ръцете ми се преобразяват в плавници. Преживявам мутацията на първите делфини, които някога са били земни бозайници и после са се завърнали във водата. Делфин ми казва, че ще съградим бъдещето на Острова на спокойствието — водно човечество. И ето че аз плувам, като не си поемам въздух не по няколко минути, а цели десетки минути. Цепя напред и гръбнакът ми се вие като на риба. Изскачам от талазите. Играя си сред вълните. Пресъздал съм се като *Homo delphinus*. Човек от бъдещето, водоплаващ мутант. В моя сън си играя, плувайки все по-бързо сред стадо подобни на мен „хомо делфинуси“. Плуваме си заедно под водата, после над нея. Набирам скорост и дори успявам да се изправя като делфин — почти

вертикално над повърхността, само опашката ми е забита във водата. Делфините ни заобикалят и ни учат да правим акробатични скокове. Страхотно е. Делфин ми говори с остри писукания, много по-изтънчени и по-сложни от човешкия говор. Казва ми, че други хора са претърпели мутации другаде и другояче. Хора катерици си гризат лешници по клоните на дърветата, преди да се спуснат в полет благодарение на кожата, която съединява ръцете и краката им. Слепи хора къртици живеят, ровейки под земята. Хора птици се носят по небето с криле от пера. Аз отговарям на Делфин, че предпочитам да бъда делфин, понеже възможността да пребивавам в три измерения под водата и над водата наистина е невероятна. Тя ми казва, че човечеството като цяло претърпява мутация и че това е логичното продължение на еволюцията. Тогава виждам в далечината хора акули. Те са с издължени лица, с тройни редици от триъгълни зъби, а ръцете им представляват островърхи плавници.

*Бъдното човечество се преобразява в своите животни тотеми.*

Бягаме, подскачайки над повърхността, за да излизаме на въздух.

В моя сън казвам, че трябва да престанем да бягаме, и се обръщам срещу акулите. Сещам се: „делфините блъскат акулите с муцуни по местата, под които е чернодробната зона; мощни удари по стеснено пространство, за да се постигне максимално нараняване“. Делфинката Делфин и аз се преобразяваме в същински торпили. Удрям първия човек акула, който се насочва към мен. Той обаче избягва естественото ми острие и ме ухапва по гръбната перка. Ето че пак сме един срещу друг. Той иска пак да ме ухапе, но аз се преструвам, че се спускам право срещу него, а в последния миг минавам отдолу — това е то предимството да действаш триизмерно — и го подбивам с моята зурла. Кожата се разкъсва, муцуната ми се завира във вътрешностите му. И Делфин също се сражава с чудовищата. Накрая благодарение на нашата боеспособност ги прогонваме. Ала от туловищата ни струят червени поточета, ранени сме. Доближавам се до скалите и съзирам в небето хора орли със закривени клюнове и мощни криле. По земята пък се приближават дългозъби и остроноктести хора плъхове.

— Те вече не ме плашат! — давам аз знак на Делфин с къси изписквания.

Тя ми казва, че пак съм спечелил точка — нали вече умея да се защитавам от моите врагове, без да бягам, а и тръбя, че никой не ме

плаши, така че имам два̀сет от два̀сет точки.

С делфинката Делфин плуваме в дълбокото и откриваме морските бездни. Внезапно тя забавя ход, притеснена е. Насочвам се към нея, а тя изведнъж се издува и изхвърля бебче — човече делфин. То е светличко. Още щом се измъква от нейното тяло, то започва да си плува и да се движи, огъвайки се изящно, за да се отпрати към повърхността.

Тя ми казва, че ми е одрало кожата. Благодаря ѝ за всичко, на което ме е научила.

Потъркваме си муцунките, после заедно напускаме дълбините, изхвърляме се извън водата и подскачаме високо към небето, а нашето синче рибче си играе над талазите. Усещам как въздухът погалва плавниците ми, после пропадам във водата.

Усещане за влага.

*Делфин...*

— Микаел? *Делфин!*

— Микаел... Микаел... аз съм.

Отварям очи. Към мен е сведено женско лице. Не е Делфин. Косите са златисти, а очите — изумрудено-тюркоазени. *Афродита.*

— Толкова се опасявах, че съм те изгубила — промълвява богинята на любовта. — Горкичкият ми Микаел. Колко ли противно ти е било да живееш сред стадото на смъртните.

Тя ме притиска в обятията си.

Оглеждам стаята около леглото и откривам, че съм в нейния палат. Нежнорозовият декор навява мисли за вълшебна приказка. На няколко провесени люлки насмешливи херувимчета, преметнали лъкове през раменете, поставят перца на кристални стрелички. В стъкленици подскачат сърчица с краченца, подобни на онова, което тя ми беше подарила навремето — нямат търпение да спечелят нечия любов.

Богинята на любовта ме целува пламенно, но аз не отвърщам на целувката.

— Боях се да не полудееш. Животът сред хората от „Земя 18“ сигурно е бил... все едно да живееш сред маймуни!

— Смъртните са мъже и жени също като нас.

— Ние вече не сме мъже и жени — поправя ме тя, — ние сме богове! Прегръща ме силно, търка гърдите си в моите.

— Толкова несправедливо те осъдиха на изгнание на „Земя 18“. Трябва да е било странно да се озовеш там, като в... зоопарк.

„Странното“ място е тук, на Еден. Но това не е зоопарк, по-скоро си е лудница. Олимп раздува егоизма немислимо, всеки бог е въплъщение на някаква невроза или психоза. Афродита е хистеричка. Зевс е мегаломан. Арес е параноик. И тъй нататък...

— Беше поносимо. Претенциите на смъртните са по-разумни от претенциите на боговете.

— Естествено, та те са само пионки! Остава само пионките да имат някакви искания! Отдръпвам се.

— Ние също сме пионки — заявявам аз.

— Играта не е същата.

— Кой знае?

Тя вече не ме слуша.

— Целуни ме, Микаел. Та аз си дадох всичкия този труд, за да те отърва от твоето затворче. Едмон Уелс бе само съучастник в моя проект. Сега ще можем да се обичаме, без никой да ни пречи да бъдем заедно.

— Не съм те молил за нищо. Всичко си беше наред. Всеки може да бъде щастлив в кой да е свят, бил той по-висш или по-низш. Въпросът не е в измерението, в ръста или в мястото — става дума за състояние на съзнанието.

Тя не си дава сметка за моята студенина.

— Какво става, Микаел? Изглеждаш странно.

Ставам и отивам до банята да се освежа. Трудно ми е да се разпозна в огледалото, поради преживяното на „Земя 18“ и преобразяването в облак атоми лицето ми е измършавяло. От една страна, осъзнатата метаморфоза ми е разкрила факта, че мога да се превърна в прах, от друга, ми е напомнила колко мъчително е да си въплътен. Имам сенки под очите, кожата на лицето ми е изпъната, изпитвам копнеж по предишното си парообразно състояние. Плискам се дълго с ледена вода. После забелязвам една тога, навличам я, обувам чифт кожени сандали.

— Едмон ми каза, че спешно трябвало да се завърна на Еден. По каква причина?

— Аз малка причина ли съм, Микаел?

Тя се вглежда разочаровано в мен. После се изправя.

— Тъй да бъде. Всичко ще ти кажа. Докато те нямаше, тук се случиха ужасни неща. Връщам се в стаята и тя свежда очи смутено, сякаш не знае как да се изрази.

— Неща ли, какви неща?

И тогава чувам животински крясъци. Отивам до прозореца и съзирам две ята грифони, които се бият в небето. Лъвовете с орлови криле се разкъсват, издавайки зверски звуци. Криволичат във въздуха и се спускат един срещу друг. Ранените падат надолу като подкосени самолети.

Едмон Уелс влиза в помещението, влачейки крака. Явно преобразяването в облак атоми е изтощило и него. Има сенки под очите и е доста блед.

Моят бивш инструктор в ангелското поприще поглежда Афродита, за да разбере дали вече ми е разказала всичко. Тя прави отрицателен знак.

Афродита ни кани да седнем в нейния хол, напомнящ будоар. Стените са украсени с гравюри, представящи велики любовни истории на всички цивилизации, както от „Земя 1“, така и от други планети. Изобразени са мъже и жени, които се изпиват взаимно с очи, двойки мъже, двойки жени, понякога са повече от двама, тук-там има и животни. Изложбата потвърждава ясната по принцип теза, че любовта във Вселената е многообразна.

Докато изстребващите се взаимно грифони цепят небосвода със своите крясъци, Афродита спуска капациите на прозорците и ни поднася напитка с вкус на джинджифил.

С чело, помрачено от безрадостни мисли, Едмон Уелс има изражение, каквото рядко съм виждал на лицето му.

— Не мислех, че положението може дотолкова да се влоши — казва той.

— Ние, боговете, сме свикнали да решаваме бързо проблемите, но обикновено става дума за проблеми на смъртните. Този път никой измежду нас не е в състояние да се справи с конфликта между „висшестоящите“.

Разказват ми. Подир моето осъждане, подир изпълнението на присъдата и отпращането ми на „Земя 18“, моят бивш приятел Раул Разорбак, победителят във финалите на играта „У“, преминал славно през триумфалната порта на Елисейските полета.

— Раул вече си е на път към своята награда — потвърждава Едмон Уелс.

След като Раул изчезнал от хоризонта, триумфалната порта на Елисейските полета се затворила и всички обитатели на Олимпия се върнали към обичайните си занимания.

Последните ученици от випуск 18 били преобразени в местни химери. Жан дьо Лафонтен и Рабле станали кентаври.

Симон Синьоре и Пиаф се превърнали в сирени. Тулуз-Лотрек бил понастоящем двуглав дракон. Бруно Балар, Гюстав Ефел и Жорж Мелиес станали грифони и може би били сред онези, които се биели понастоящем в небето.

Отпадъците, останали подир поредното приключение, били разчистени, боговете наставници, харитите и полубоговете разтребили и си взели три дни отпуск, преди да дойде сезонът със следващия випуск.

— Възнамерявахме да дадем възможност на мексиканци — пояснява Афродита.

Две ангелчета влизат в стаята и прошепват нещо в ухото на богинята на любовта. Тя се изправя, дава ни знак да изчакаме и после се връща с няколко сини петна по тогата си. Провесва люлчици, подобни на онези, които се слагат за папагалите. Ангелчетата кацат върху тях.

Приглажда златистите си кичури. Няколко ангелчета изхвъркват от люлките си като птичета и кацат по раменете ѝ.

Богинята им налива малко нектар и им го поднася в цветя. Предлага и на мен чаша със същото питие, но аз предпочитам силно кафе и едно ангелче моментално ми го донася от кухнята.

Афродита продължава:

— Сума ти време чакахме въпросните мексиканци. Ден, два, три, седмица, месец. Не разбирахме защо се бавят. Известно ни е, че понякога ангелската администрация се пообърква. Душите биват задържани. Изчакваме забавилите се, както самолет изчаква последните пътници, за да отлети. Мексиканците все не идваха. Працахме по някой да ги чака на плажа. Взирахме се в небето, да не би избраните души да паднат оттам...

Спомних си за моето пристигане на Еден. Бях се превърнал в метеорит и цопнах право в морето.

— ... и все нищо. Обаче някой все пак се появи. Откъм планината. На третия месец Зевс лично излезе от гората. Беше дори по-грамаден, отколкото когато се намеси, за да ти даде възможност за преиграване — добавя Афродита. — Десетметров Зевс! Събра всички обитатели на Еден в амфитеатъра и застана по средата. Носеше голяма раница. И произнесе реч.

Изречението на Афродита се променя. Тя ме хваща нервно за ръката.

— Зевс разказа за „другата“ планина. Разкри ни истината за съществуването на Велик Бог над боговете.

— Девятката... — промълвявам аз.

— Нарече го „Бог Създател“. Стреснахме се. Зевс заяви, че е получил указание от този висш бог.

Афродита и Едмон се споглеждат и свеждат очи.

— Според това указание — продължава Афродита — всичко се прекратявало окончателно.

— Това е шега.

— Той каза: „Няма да има мексикански богове чираци, нито пък от някой друг народ. Никакви випуски повече. Школата за богове се закрива. Край на всичко тук“.

Доколкото си спомням, още при срещата ми със Зевс, господарят на Олимп се безпокоеше от подобно развитие. Мислеше, че Богът Създател се е изморил, че иска да спре да играе.

Едно ангелче се приближава, задържа се във въздуха на височината на лицето ми, обикаля бавно около мен като луна около планета, подир което отива да пошушне нещо на другите ангелчета, а те прихват да се смеят.

Афродита махва с ръка и всички мълкват.

— След това изявление Хермес попита: „И какво ще се случи?“. „Тук вече нищо няма да се случи — отговори Зевс. — Остава ви само да чакате смъртта.“ Това беше второто потресаващо изявление, Зевс изтъкна, че след като школата се закрива, вече не може и дума да става да се запази цялата система. Затова Богът Създател бил решил да отнеме дара на безсмъртието от всички обитатели на Еден.

— Включително от Зевс?

— Разбира се. И така, Зевс каза, че лично той ще се прибере в своя дворец и ще спи, докато дочака вечния сън. После отвори

раницата си и измъкна от нея кълбо с диаметър три метра. Каза: „Ето тази е истинската, ако искате да се забавлявате, оставям ви я за спомен“. После измъкна анха си и добави: „Чакайте, ще я смаля до размер, по-удобен за съхраняване в музей“. Натисна едно копче и смали триметровото кълбо до петдесетсантиметрова сфера.

— Предал ви е истинската „Земя 18“! На която се намирах аз!

— За да ни покаже, че нищо вече няма значение. После се изсмя звучно и тъжно, преобрази се в грамаден лебед и си отлетя навърх своята планина.

Започва да ми става ясно.

— Аз бях излязъл от гората, за да чуя речта на Зевс — обажда се Едмон Уелс. — После, когато чух разкритията, се промъкнах сред другите. Нищо вече нямаше значение. Боговете наставници дори не се изненадаха, като ме видяха отново.

— Всички бяхме шашардисани. Напълно шашардисани — въздъхва Афродита.

— Като в завод, който се закрива и всички в него остават безработни — казва Едмон Уелс.

— Животът ни вече нямаше никакъв смисъл, просто трябваше да чакаме старостта, поболяването и смъртта.

Осъзнавам, че съм бил дотук „безсмъртен сред смъртни“. Че като съм се завърнал, ставам „смъртен сред безсмъртни“.

*Хумор. Парадокс. Промяна.*

Припомням си изречението на философа Уди Алън, дало ход на танатонавтиката: „Докато човекът е смъртен, никога няма да може наистина да се поотпусне“. Тук вече бихме могли да добавим: „Докато боговете бяха безсмъртни, животът им нямаше смисъл“.

И си казвам, че едва преди мига на смъртта, няколко минути преди загубата на съзнание успяваме да придадем логика на последователността от неразбираеми събития, които с навързването си са изградили нашия живот.

— И какво стана после? — питам аз.

— Ами никой не се интересуваше от малкото кълбо „Земя 18“, аз го взех и отидох да се скатая в изоставената ти вила — обяснява Едмон Уелс.

Ангелчетата на Афродита пак ни поднасят кафе. Все имам чувството, че ни се подиграват, но съм прекалено съсредоточен върху



разказаното, за да мисля за това. Богинята на любовта продължава да разказва:

— Дионис предложи да отпразнуваме окончателното приключване на учебния процес. Получи се голямо тържество, същинска оргия. Боговете се напиха и започнаха да се карат. Но положението се влоши чак на другия ден. Група недоволни богове наставници начело с Арес, бога на войната, надигна глас. Те заявиха, че няма да допуснат да умрат, без да се бият. Мнозина се съгласиха с него. Настъпи разцепление. От едната страна бяха боговете наставници, които се примиряваха със съдбата си, а от другата — онези, които се бунтуваха, понеже смятаха, че тя е несправедлива спрямо свършената работа.

Афродита поисква питие от херувимчетата и те бързо ѝ дават каничка уханно вино.

— Започнаха преговори. Всеки изтъкна своите аргументи. Някои предлагаха насилствено да запазим системата, въпреки спуснатата отгоре заповед. Предлагаха да създадем ново управление със събрание от богове наставници, а после да се изпрати делегация до втората планина по Елисейските полета. Други бяха на мнение, че трябва да се разберем директно с Империята на ангелите, та тя да ни осигурява все така богове чираци, които да обучаваме. Атина обаче си оставаше вярна на старата система и настояваше да се покорим на волята на Зевс и на незнайния Велик Бог Създател. Тя затвори достъпа до Елисейските полета.

Афродита отпива глътка от чашата си и продължава:

— Обособиха се две групи. „Бунтарите“, които се бяха съюзили с Арес, и „лоялните“, които бяха с Атина. Бунтарите не желаеха да останат безработни или да бъдат пенсионирани. Те смятаха, че ако не се направи нищо, е все едно да гнием, както си стоим. Накрая двете групи се сбиха. Арес наръга с кинжал Атина. Тя не помръдваше вече. Беше ужасно. Така действително проумяхме какво е да умре олимпийска богиня.

Афродита преглъща мъчително.

— Атина кървеше. И не се преобразяваше в нищо, оставаше си безжизнено тяло, от което изтичаше кръвта. Дори не химера. Всички наблюдавахме агонията ѝ. И започнахме да си даваме сметка какво всъщност представлява края на една душа. Всички реагирахме

различно. Едни бяха щастливи, че за съществуването им се явява възможност да приключи напълно. Други започваха да изпитват страха, че ще умрат, който си е постоянен при всички смъртни.

Ангелчетата ѝ носят розови и бели сладки. Афродита си хрупа от тях.

— И тогава избухна... война. След като бяха извършили едно убийство, бунтарите бяха обзети от смъртоносна ярост. Някои богове наставници, полубогове и химери, водени от Арес, пожелаха насилствено да преминат през триумфалната порта на Елисейските полета. Спряха ги други богове наставници, полубогове и химери. Поведе се тежко сражение пред триумфалната порта на Елисейските полета.

— Боговете бяха същински животни — добавя Едмон. — Каква полза да си на съзнателно ниво седем, след като се държиш като същество със съзнателно ниво три?

— Не е нужно да се задълбаваме много, за да открием животинския пласт под пласта на човешката същност, та дори и на божествеността — признава Афродита. — Всъщност не спечели нито един от двата лагера. Измряха главно химерите.

Внезапно чуваме далечни викове, идещи откъм изток, където се намира триумфалната порта на Елисейските полета.

Вглеждам се гневно в Едмон Уелс.

— Затова ли ме върна тук, за да умра с боговете, след като си бях щастлив със смъртните? Афродита се изправя. Тя докосва снимка в рамка, представляваща двама влюбени — разпознавам румънския диктатор Чаушеску и жена му Елена, която той бе направил министър на науката и образованието. Снимката е направена секунди преди двамата да бъдат разстреляни, те се държат за ръце и мигът е почти затрогващ: двама диктатори са в края на пътя си и ги свързва съхранено общо чувство.

Афродита отмества рамката и се открива метална врата с кодиращ механизъм. Тя набира шифъра. Вратата се разтваря и тя измъква дъбово ковчеже с желязна украса и медни дръжки. Взима ключ и го отваря.

Вътре има подплата от тъмночервено кадифе, а по средата се мъдри нещо, подобно на синьо-бяло яйце, петдесет сантиметра в диаметър.

Приближавам се любопитно.

— Твоят свят е тук — казва тя. — Запазила съм го за известно време. Оттук те измъкнах.

— „Земя 18“?

Едмон Уелс потвърждава. Значи, тя е казала самата истина — Зевс е смалил планетата и я е подарил на обитателите на Олимпия.

— Това е истинският свят, не негово отражение — уточнява богинята. Гледам като замаян кълбото, където се намира Делфин.

— Имам приятели там.

— Привързал си се към тези смъртни, нали? — пита Афродита.

— Вече и ние сме смъртни според мен — отклонявам въпроса аз.

— Но сме много по-големи, пък било то и само по ръст!

— Това не променя нищо.

— Това променя всичко. Достатъчно е да метна това кълбо през прозореца и то ще се пръсне на хиляди парченца. Те са като мравки в аквариум.

Тя сграбчва стъклената топка и още преди да съм успял да реагирам, я вдига към прозореца и се преструва, че ще я хвърли. Сърцето ми прескача.

— НЕ!!!

Стиснал съм здраво китката ѝ, вкопчил съм се в нея.

— Така боли!

Пускам я. Тя спокойно полага отново ценното кълбо в кутията му.

— Това беше единственият начин да те върнем — признава Едмон Уелс. — Афродита измисли варианта „летяща чиния при смъртните“. Знаеше, че при Кронос ще открие машината, за да те преобрази в атоми и да ти възстанови божествения ръст.

— А ти, Едмон, си сметнал, че ми правиш голяма услуга, като ме измъкваш от спокойствието при смъртните на „Земя 18“, за да ме въвлечеш във войната между боговете на Еден?

Мъжът с триъгълно лице и високо разположени уши се взира в мен с дружелюбна усмивка.

— Спрямо теб това не беше най-милото нещо, но спрямо нас със сигурност — да. Според мен тук войната между бунтарите и лоялните ще бъде дълготрайна, струва си да предприемем по-разумни неща,

отколкото да се сражаваме и да мрем. Ако не вземем мерки в най-скоро време, цялата Олимпия ще се превърне в развалини и пустош.

Не мога да откъсна очи от сандъчето, съдържащо „Земя 18“.

— Ти какво предлагаш?

— Да се възползваме от познанията ти за Еден, чиято територия си разгледал отвисоко благодарение на Пегас, и да предприемем този път не въздушна, а мореплавателна експедиция.

— А после?

— Да се доберем до втората планина и да се изкачим до върха ѝ, за да се срещнем с Великия Бог Създател.

— За какво? Играта е свършила.

— Не е толкова сигурно — обажда се Афродита.

— Раул се придвижва пеша през Елисейските полета. Като се има предвид разстоянието, мисля, че ще се добере до върха на втората планина чак след три дни. Разполагаме с нужното време, за да се опитаме да стигнем преди него по море — казва той.

— Е, и, ако го изпреварим?

— Двамата с Едмон мислим, че Раул не е достоен за полученото достойнство — отговаря Афродита.

— Аз дори съм на мнение, че този тип е много опасен. Умен е, успя да се нагоди, но не съумя да проумее главното — казва Едмон Уелс.

Афродита кима одобрително.

— При последния етап на играта той представляваше енергията К — Кротостта, Неутралността. Затова победи. Остави енергията Д (Доверието, Любовта), която бе твоята, и енергията Н (Надмощието), представлявана от Ксавие, да се обезвредят взаимно. Така лесно успя да се наложи.

— Ние не се надяваме Вселената да бъде управлявана от бог, воден от енергията на Неутралността — заявява Едмон Уелс.

— Искаме до висотата да се добереш ти — съобщава ми Афродита. — Ти игра добре. Показа, че си най-добрият бог чирак, поощряваше науките, изкуствата, творческото начало, еманципацията на жените, независимостта на индивидите. Ти си бог с енергия Д — Доверието, Любовта.

— Престанете. Осъзнал съм своите грешки, своите слабости, също и своя идеализъм, нямащ нищо общо с действителността. Не бях

победен случайно, моите смъртни не раждаха достатъчно деца и не умееха да се вбесяват, когато е наложително. При това се издъних, убих един бог заради моя реваншизъм. Това не е поведение на защитник на енергията на Любовта.

Афродита обаче не се предава.

— Последният ти изблик на гняв е доказателство до каква степен си се вживявал в своето дело. Кой бог би останал безразличен пред трагедиите, претърпени от неговите смъртни, та и от представляваната от тях сила на любовта, на тази планета?

Богинята отново се отърква в мен.

— С теб бихме могли да постигнем успех. Не си позволявам да я отблъсна.

— Значи, вашият проект е да бъде предприета експедиция по море, за да бъде изпреварен Раул, и Великия Бог Създател да бъде достигнат, преди да го е направил той. Нали така?

Едмон Уелс натъртва:

— Няма време за губене. Не се прави на звезда, всичко е заради теб, за да оглавиш системата — няма какво да се дърпаш.

— Абе добре си ми беше на мен на „Земя 18“...

Едмон Уелс грабва дъбовото ковчеже и го натиква в една раница.

— Ако това би те удовлетворило, считай, че трябва да се измъкнем от Олимпия, за да изнесем този предмет на сигурно място. Случва се незнайният свят да бъде по-сигурен от познатия.

Той ме улавя за ръка, за да тръгна, и заключава:

— Има куп непознати светове за откриване. Не се стряскай, задето ще трябва да се учудваш.

## 60. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПЛЕМЕТО БАРУЯ

Баруите са първобитно племе от Папуа-Нова Гвинея, което живее откъснато от съвременната цивилизация до 1951 година — тогава е открито от австралийски изследователи.

В действителност обаче проучването на това племе е задълбочено между 1967 и 1988 година от френския антрополог Морис Годьолие, автор на „Загадката на даряването“ (1996) и „Метаморфози на родителството“ (2004).

През време на първите си пътувания той се сблъсква с една общност от земеделци и ловци, която на технологично равнище е още в каменната ера. Морис Годьолие искал да проумее генезиса на митовете и как те изграждат впоследствие обществените структури.

Баруите нямали понятие що е държава, какво представляват класите, липсвала сложна йерархия.

В замяна на това били изградили патриархална система, която надминавала всичко познато дотогава на етнолозите.

За баруите център на всичко е спермата. Човешките същества се зараждат от „у“ — смес от сперма и слънчеви лъчи. Жените възприемат тази смесица.

Когато сместа не е добра, се получава момиче.

Тази представа (тук липсва познание за яйцеклетката) води до следствието, че за баруите жените са несполучливи човешки същества, които обаче са необходими за сътворяването на сполучливи човешки същества, сиреч — на мъже. Възгледите им за жените надхвърлят западното женомразство (затова по-нататъшните му проучвания, естествено, не са „политически коректни“ и следва да бъдат разглеждани извън обичайните ни схеми на преценки).

Когато момчетата навършат осем години, биват изтръгнати от влиянието на жените. Разделят ги от родствениците им и те биват „посвещавани“ до петнайсетгодишната им възраст далеч от селцето, в планината.

Там се озовават в общност, съставена единствено от мъже. Те ги посвещават във вълшебните ритуали и в сексуалността.

Когато момчетата станат юноши, на шестнайсет години, се смята, че са годни да създадат семейство. Те слизат от планината и си взимат жени.

Предприемат полови контакти и ако жената забременее, трябва да бъде обладана, отколкото се може повече партньори мъже (освен от нейния собствен) през време на бременността, та спермата на другите мъже да подпомогне раждането на детето.

Също така, докато майката кърми, кърмата се приема за „видоизменена сперма“. Затова жената трябва да продължава да се сношава, та да има повече мляко.

В племето баруя жените нямат право да притежават земя. Нямат право да отглеждат ядивни растения, нито да участват в религиозни ритуали. Това е най-патриархалното общество, познато до наши дни.

Покрай проучванията си относно племето баруя Морис Годьолие заключава, че обществото не е отражение на икономиката — обратно на дотогавашното мнение на повечето етнологзи, — а на основополагащите митове. Тъкмо защото баруите в един момент са си представили, че спермата е основа на всичко, те са изградили около тази своя вяра своите ритуали и обществените си отношения.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание (по спомени от том III)

## 61. ОЛИМПИЯ ПЛАМТИ

Вият се черни пушеци. Продънени стени се рушат. Улиците са застлани с тъмни сгърчени тела. Отдалеч се носят писъци. Мирише на леш. Във въздуха се носи прахоляк. Облаци мухи бръмчат. Пълно е с гарвани. Олимпия е неузнаваема.

През прозореца на палата на Афродита, който гледа на изток, не можех да съзря размера на бедствието, разгърнало се на запад. Сега съм навън и добивам представа.

Градът е опустошен.

Мястото, представлявало някога Академия за усъвършенстване на чистите души, се е превърнало в бойно поле, където яростни химери се борят срещу гневни богове. Атина я няма и не е останала и следа от каквато и да било справедливост. Бият се заради самата битка, за да дадат излаз на гняв, чието основание вече е забравено.

Въздушните сражения са позатихнали, новата зона на сблъсъка се е изместила към триумфалната порта на Елисейските полета.

Тримата с Едмон Уелс и Афродита сме застанали на разстояние, откъдето обгръщаме с поглед размерите на конфликта. Лоялните сили са издигнали стена от чували с пясък пред голямата източна врата. Въоръжени с лъкове харити, хори, сатири, титани, циклопи и кентаври се опитват да спрат настъплението на довчерашните си събрата.

Дионис, Хермес, Хера, Аполон, Артемида, Деметра и Херакъл са начело на лоялните към системата. Посейдон, Арес, Кронос, Хефест, Атлас, Хермафродит, Прометей и Сизиф ръководят бунтарите. Присъствието на боговете наставници проличава по мълниите, които те току изпускат.

Афродита ми дава знак да се наведа, за да се скрия зад едно възвишение. Чувам звук от кавалкада. Виждам как кентаври бунтари се засилват срещу лоялните кентаври.

Побеснелите създания са разпенени, от ноздрите им излиза плътна пара, те се залавят едни за други като борци и всеки се опитва да събори другия, за да го довърши с копита.



В небето херувимчетата, мъничките ангелчета с пеперудени крилца, също се бият и падат, понеже крилцата им биват разкъсани.

През облаците над тях профучават летящи дракони и бълват огън.

Като в кошмар на Данте съществата, познати от митове и легенди, внезапно са преобразени от ненавистта в разрушителна стихия.

При едно затихване на сражението Афродита, Едмон Уелс и аз се промъкваме с багажа си, за да излезем от града.

Внезапно се задава група кентаври.

Те насочват към нас облак стрели. Едвам успяваме да се прикрием зад някаква разрушена стена. Една стрела обаче се е забила в раницата с ковчежето, съдържащо „Земя 18“, която мъкне Едмон Уелс.

Те се спускат към нас. Оцелявам благодарение на бързината, с която измъквам моя анх. С изстрел повалям първите петима, а Афродита довършва останалите.

След като съм извадил стрелата, забита в дървеното ковчеже, поисквам аз да нося „Земя 18“. Предпочитам лично да отговарям за кълбото, в което се намират Делфин и бъдещото ми дете.

Отправяйки се на запад, откриваме същинска кланица. Набодени със стрели кентаври лежат редом с паднали от небето грифони, безкрили херувими и овъглени дракони.

Малко по-нататък лоялни бойци са се барикадирали някак с камъни, чували и обърнати каруци. Набързо сковани дървени кули служат за наблюдателници.

Бунтарите са постъпили по същия начин и техният лагер също е отрупан с торби и кулички за часовете.

Няколко грифона кръжат високо в небето и дебнат за появата на неприятелски отряди.

— Много е горещо, затова не се бият — съобщава Афродита. — Щом се захлади, бунтарите пак ще атакуват, за да овладеят портите на Елисейските полета.

— Тази война не е за нас — отсича Едмон Уелс. — Ние имаме по-важни задачи, няма за какво да се блъскаме, за да разберем кой е по-силен, нали, Микаел?

Измъкваме се от Олимпия през таен изход, до който ни отвежда Афродита. Озоваваме се в синята гора, там също има кентавърски и

сатирски трупове — свидетелство за дивашките сражения през последните дни.

По повърхността на синята река плуват тела на сирени. Оттам се носи мирис на леш.

*Ето как онези, които се смятаха за безсмъртни, откриват какво всъщност представлява смъртта. Тя е явление, в което няма нищо митично. Смъртта означава плътта да изстине, живата плът да се обездвижи, да изгние и да започне да привлича мухите и мършоядните зверове.*

Запушваме си носовете с тогите, за да не усещаме отвратителната воня на разлагащите се сирени.

По-навътре в реката две сирени продължават да се бият. Вкопчват се една в друга, удрят се с люспестите си опашки, хапят се жестоко, а дългите им мокри коси се мятат във въздуха. Изчезват под водата и подир миг се появяват отново сред облак пяна.

Бързаме да преминем през водната стена, откъдето ме бе насочило бялото зайче, та да се озовем на отсрещния бряг.

Черната гора. Ето че сме в района, където навремето се бяхме сблъскали с голямата триглава химера, но сега тя е безжизнена, прободена от стотици стрели. Трупът ѝ е покрит от рояк гъмжащи насекоми.

Афродита май отлично знае накъде трябва да се насочим. Ето че сме сред маковите полета. Възхитилият ме някога червен цвят сега ми се струва като кърваво езеро. Хуквам към ниските постройки на върха на хълма. Различаваме палатите на деветте музи и най-новите — на Мерилин Монро и на Фреди Майер.

Деветте храма са превърнати в димящи развалини. При Мерилин откривам чаркове от кинопрожекционен апарат. Едмон Уелс вдига от земята дебела тетрадка, запълнена от Фреди Майер, озаглавена: „Сборник с вицове, за да бъде светът поносим в очакване на един подобър свят“.

— Остави, трябва да мислим за бъдещето, не за миналото — казва моят духовен ръководител.

Той ми подава тетрадката и аз я прибирам в раницата си при ковчежето със „Земя 18“. Озоваваме се в оранжевата зона, където беше горгоната Медуза. Афродита ни сочи стръмен път, водещ към нейния палат.

Потръпвам при мисълта за опасността да бъда отново превърнат в статуя. Съхранил съм спомена за този ужасен момент от моя живот, когато не можех вече да помръдна и цялото ми тяло се бе вкоравило, докато съзнанието ми оставаше будно. Насилвам се да крача напред, опрял пръст в спусъка на моя анх, взрян в небето, за да не би да долети магьосницата. Ала и този район май странно пустее. Афродита ни отвежда до вътрешността на градината на палата на Медуза. Разкрива зад преплетени клони проход и стълбище, издялано в самата скала. Стъпалата се извиват и водят някъде дълбоко.

Спускаме се продължително, а до нас достига шум от вода. Мирише силно на тиня и на водорасли.

Най-сетне се добираме до широка пещера, издълбана в скалата. В дъното има водоем и платноход, свързан с малко кейче посредством дебело въже и дървено мостче. *Пещерно пристанче.*

— Това е корабът на горгоната — уточнява Афродита. — Бях научила от моите шпиони ангелчетата, че тя отдавна е замислила нещо. Когато нещата се объркаха, ускорила подготовката, като освободила някои статуи, давайки им възможност да се движат отново, при условие че ще работят за нея.

Корабчето си го бива. На форщевена има скулптурен образ на горгоната Медуза. С приближаването си различаваме белези от стрелба с анхове, както и следи от стрели по дървото на кораба.

— Призрачен пиратски кораб — произнасям аз.

— Сигурно е имало бунт — предполага Едмон Уелс.

Минаваме по мостчето, свързващо кея с плавателния съд. На него гледката не е по-приятна от познатата ни в Олимпия. По палубата лежат мъжки и женски трупове. Сблъсъкът между привържениците и противниците на Медуза трябва да е бил жесток. Накрая откриваме и тялото на самата горгона. Оттам, където сме застанали, личат само крилете и туловището. Главата е скрита под платнище.

— Робите, които е освободила, явно не са я долюбвали много — отбелязва пестеливо Едмон Уелс.

Пристъпва напред да повдигне платнището, но аз го спирам.

— Дори мъртва да я видиш, може да се вкамениш.

— Било е необходимо да прекрати въздействието си, за да може да работи с другите.

— Сигурен ли си, че си струва да рискуваш?

Соча тялото на един мъж на кораба. Той е вкаменен в поза на стрелец с лък, като на лъка има заредена стрела.

Инициативата е поета от Афродита. Тя увива главата в одеяло, после вади анха си и прерязва старателно шията на горгоната.

— Ако главата е запазила все още вълшебна вкаменяваща сила, струва си да я приберем като оръжие — съобщава тя прагматично.

Едмон Уелс и аз хващаме обезглавеното тяло за ръцете и за краката.

— Като си помислиш, че Медуза е била просто хубавко младо момиче и за зла участ се харесала на Посейдон дотам, че му се прищяло да я изнасили...

— Впоследствие Атина от ревност я превръща в горгона, та красотата ѝ да бъде видоизменена във вкаменяваща грозота — добавя Едмон Уелс.

— Поредната жена, станала жертва на мъжката тъпота — оповестява Афродита, сякаш чете епитафия. — Тепърва обаче тя може да се окаже най-сигурното ни оръжие срещу неприятелите.

Мягаме безглавия труп през борда. Той пада с глух звук.

За по-голяма сигурност Афродита увива главата във второ платнище, подир което я прибира в корабната кухня. Оставям там и раницата със скъпоценния товар и се хващаме на работа. Отърваваме се от другите трупове, стелещи се по кораба, като тримата заедно повдигаме тежките вкаменени тела.

— Да ви помогнем?

Появили са се двама мъже в разцветата на силите си. Облечени са в мръсни, парцаливи тоги, и двамата са с дълги бради и мъкнат раници. Миришат на гранясала пот и изглеждат изтощени.

— Кой сте вие? — питам аз. Афродита отговаря вместо тях.

— Полубогове. Служеха като асистенти на преподавателите. После се обръща към тях.

— Следили ли сте ни?

— Когато започна войната между боговете наставници, предпочетохме да се скрием в гората, по-далеч от битките — съобщава онзи отдясно, който, ако се вгледаш в него, явно е сляп, очите му са безцветни.

— Хранихме се с диви плодове и билки. Пихме вода от ручейте.

— Бяхме се вмъкнали сред развалините на храмовете на музите, когато ви забелязахме.

— Можем да ви бъдем полезни. Аз съм опитен моряк — добавя десният.

— Аз пък може да съм сляп, но съм сръчен и имам добър слух.

— Корабът не е малък, необходим е екипаж — обажда се Едмон Уелс. — Ще пътуваме по-бързо, ако разполагаме с помощници. Пък и ако не се лъжа, вие, „танатонавтите“, разполагаете сред вас с Фреди Майер, който беше слепец, а никога не ви е бил в тежест, тъкмо напротив.

Двамата ни помагат да почистим кораба. Проверяват дали е в състояние да маневрира, прибират инструментите.

В едно ъгълче откривам компас и секстант. За щастие благодарение на Делфин вече съм наясно с тайните на ветроходството.

Едмон Уелс и богинята опъват главното платно.

— Трябва да се измъкнем оттук с весла, няма полза от платната — казвам аз. Откриваме дълги весла, с които успяваме да маневрираме. След като се е убедил в това, единият от брадатите откача дебелото въже. Другият издърпва котвата отпред. Гребем яко и платноходът се насочва право към светлинката в дъното на канала.

Излизаме навън през свод, скрит от провесени водни растения. След като сме преминали през растителната преграда, се озоваваме в открито море.

Светлината ни кара да присвием очи. Чайките ни приветстват с шумни крясъци.

Измъкваме веслата и ги прибираме, вдигаме докрай главното платно. То е червено, по средата има жълта фигура, изобразяваща лицето на Медуза, оброчено от косите със змийски глави.

Според моите изчисления идем откъм запад и след завой дясно на борд се насочваме южно от остров Еден.

Компасът го потвърждава.

— Накъде? — повтаря Едмон Уелс.

— На изток — предлагам аз. — Към незнайния Ориент.

Тогава Едмон Уелс поема руля и ни насочва към определения курс. Главното платно плющи, после се издува и се опъва.

Двамата брадатковци използват случая и отиват отпред да разгънат също тъй червеното насочващо платно — корабът набира

скорост. В този момент слепецът се приближава към мен. Безцветните му очи почти греят. Той ми подава ръка.

— Забравих да се представя. Казвам се Едип.

## 62. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЕДИП

Царят на Тива, Лай, и съпругата му, царица Йокаста, били отчаяни, че не им се ражда наследник. Отишли за съвет при Пития в Делфи. Тя им предсказала, че ще имат син, който обаче ще убие баща си и ще се ожени за майка си.

Действително подир няколко месеца им се родило момче.

Цар Лай не го умъртвил, а изоставил мъжкото си чедо на една планина, като му пробил глезените и свързал краката му с ремък.

Един пастир намерил детето, развързал го и го предал на царя на Коринт, Полиб. Той го нарекъл „Едип“, което означава „подутокракият“. Понеже нямал деца, се привързал към този свой осиновен син, без да му съобщава за неговия произход.

Ала един ден Едип се допитал до Пития от Делфи и тя повторила старото си предсказание: „Ще убиеш баща си и ще се ожениш за майка си“. Той смятал, че цар Полиб е негов баща и решил да напусне Коринт от страх да не се сбъдне прорицанието.

Пътувайки в своето изгнание, се натъкнал на хора, които помислил за разбойници. В действителност това били цар Лай и негови служители. Едип се спречкал с тях, убил оня, когото смятал за водач на разбойниците и който всъщност бил истинският му баща, след което продължил по пътя си.

Когато пристигнал в Тива, едно чудовище тормозело жителите на града — Сфинксът. Той убивал и разкъсвал всички хора, които срещал и които не успявали да отговорят на гатанката му: „Кое е това, което сутрин ходи на четири крака, по пладне — на два, а вечер — на три?“. Едип разгадал отговора: „Човекът. Като кърмаче ходи на четири крака, в зряла възраст — на два, а като остарее, си помага с бастун, който е като трети крак“. От яд Сфинксът се хвърлил от една скала и Едип станал герой за града.

Провъзгласили го за цар на Тива и го оженили за вдовицата на бившия цар Лай, за когото отдавна не били чували нищо. Не без основание. Така Едип, без да знае, станал съпруг на собствената си майка. Едип и Йокаста си заживели щастливо, не подозирайки нищо за

родствената си връзка. Родили им се четири деца. Ала над Тива надвиснала чумна епидемия и Делфийският оракул съобщил, че епидемията е заради едно неразкрито убийство, а именно убийството на Лай, и че болестта ще се разраства, докато престъпникът не бъде наказан.

Цар Едип заръчал на най-хитроумните си подчинени да открият виновника. Накрая те достигнали до жестоката истина и я съобщили на своя господар. Сам той бил убиецът.

Като чула това, Йокаста предпочела да се обеси. Полудял от мъка, Едип се отказал от царския престол и си избол очите. Прогонили го от Тива и Едип се скитал, воден от своята дъщеря Антигона — само тя му останала вярна. Двамата преживявали някак, просейки.

Много по-късно Зигмунд Фройд използвал тази легенда, за да поясни изначалния импулс на момчетата да се влюбват в майките си и да желаят смъртта на бащите си.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI



## 63. ПО МОРЕ

Под форщевена водата се пени. Духа страничен бриз и платноходът на Медуза, леко наклонен, цепи вълните с добра скорост.

Застанал съм отпред и въздушният поток вее по лицето ми. Наблюдавам брега. Първата планина се вижда ясно, обгърната от канари и гори. Имам чувството, че повтарям бягството си с Делфин. Ами ако животът представлява само едно повторение на едни и същи събития, само „малко по-иначе“?

Открих Континента на мъртвите.

Открих Империята на ангелите, която е само „малко по-иначе“. Открих Царството на боговете, което също е „малко по-иначе“. В смисъл — все същото, с малки видоизменения. Открих Зевс на върха на тази планина.

Сега какво ще открия на втората планина? Някой Велик Бог „малко по-иначе“.

Засмивам се, после пак ставам сериозен.

*Може там горе да е Създателя.*

„Девятката“.

Бог над боговете.

Отговорът на всички въпроси.

Не знам защо, но внезапно ме обзема силна скръб (може би в противовес на първоначалния възторг?).

Започвам да различавам над надвисналите облаци първите звезди.

Когато бях дете и ме налегнеше тъга, неволно се вглеждах в небето и добивах усещането, че проблемите ми са дребни неудобства спрямо безграничността на обгръщащата ме Вселена.

Колко драми на чувствата, професионални неуспехи, предателства, унижения, колко случаи на лош късмет съм успял да „прегълтна“ тъй, просто поглеждайки към небосвода...

А сега, когато се предполага, че летя над всичко това, насочвам взор към небето и отново откривам в него спокойствието, което се дарява от относителността.

Естествено, изпитвам страхове и желания, уплахи и тежнения.

Да не умирам.

Да открия Създателя.

Да бъда обичан.

Да спася Делфин.

Да разбере.

Защо съм роден.

Защо страдам.

Защо живея.

Защо ще умра.

— Ида! — изкрещявам аз под поривите на вятъра. — Чуваш ли ме, Създателю? Ида! В отговор небето потъмнява и облаците са раздрани от мълния.

— Тия не ми минават! Знам какво е мълнията!

Ето че черните облаци образуват завеса, която се разкъсва шумно над нас. *Апокалипсис*.

Думата неоснователно бива отнасяна към края на света, а буквално означава „разбулване на Истината“.

После облаците се отдалечават, небето се прояснява.

Отново съм обладан от усещането, че участвам в приключение и пътувам към неизвестното.

*Към „Истината“?*

Времето се оправя, смрачава се, виждаме светлинки в далечината. Едмон Уелс ми подава бинокъл, открит в корабната кухня.

Поглеждам: грифони, подхванали факли, се канят да водят нощен въздушен бой.

Мятат се в небето, все едно са допълнения към факлите, към пламтящите мечове и стрели.

Криле, мечове, огън.

Афродита имаше право. Покрай вечерното захлаждане сраженията избухват с пълна сила. На запад различавам стълб черен дим.

Глухи тътнежи, резове, кънтежи на камъни и метали — само това достига до нас от ужасния сблъсък между боговете, устремени към надмощието край триумфалната порта на Елисейските полета.

— Те се мъчат да умрат — заявява Афродита, доближавайки се до мен. — Познавам Арес, той иска да загине с оръжие в ръка. Не че

иска да победи, ще му се да си отиде мъжки, като боец.

— Борбата може да трае дълго — казвам аз. — Силите са в сравнително равновесие.

— Може дори да се стигне до окопна война — допълва замислено Афродита.

Чуваме вопли на ранени грифони. На юг надвисва друг стълб пушек — по-плътен, по-тъмен.

— Фронтът се разраства — забелязвам аз.

— На път са да опожарят цялата Олимпия.

— Боговете са полудели — въздиша Уелс. — Това е апоптоза.

— В смисъл? — пита Афродита.

— Понякога — обяснява той — в даден организъм определени клетки усещат, че не служат за нищо, и по някакъв начин се самоунищожават, за да не пречат на по-нататъшното развитие. Дори липсва съзнание за саможертва, това става естествено, без преценка защо се създават условия за самопремахване.

— Самоубиват се, понеже долавят, че не служат за нищо и пречат, тъй ли?

— Това е глобален проект на природата... — казвам аз.

Стоим и продължаваме да гледаме двата стълба дим, които се издигат високо, високо.

— Във всеки случай връщане назад няма — признава Афродита.

— Трябва да се примирим, че съдбата ни е пред нас, или сме наникъде.

— и че няма други, освен нас — добавя Уелс, докато се отдалечава. Златокосата млада жена с огромните изумрудени очи се вторачва в мен.

— Хайде да се любим — промълвява тя. — Аз съм като растение. Трябва много да ми се говори и да бъда поливана.

*Тези думи! Нали ги бе изрекла Мата Хари.*

Тя преминава от думи към дела и ме целува сладно.

— Не, не тук. Не сега. Не така. Тя ме поглежда въпросително.

— Кое не е наред? Че има други? Ако това е, което те безпокои, те няма да ни видят.

— Аз... аз...

— Нищо, няма значение. Ясно ми е. Тръгва си уязвена.

Едмон Уелс се връща при мен.

— Тя няма хич добър вид.

— Казах ѝ, че сега нямам желание да се любя с нея. Бившият ми учител по ангелство въздъхва.

— Едва ли има много мъже, които да са ѝ отвръщали така.

— Все някога трябваше да ѝ се случи. Едмон Уелс ми подава лист хартия и молив.

— Мисля, че за да насочим правилно нашето пътуване, би трябвало да имаме представа за общата форма на острова. От гърба на Пегас си успял да огледаш земята.

Поемам молива и листа.

— Островът е триъгълен. Олимпия е тук, откъм западната страна. Първата планината е тук, в центъра.

Правя приблизителна рисунка.

— Следователно втората планина трябва да е зад нея, по на изток. Очертавам кръг между първата планина и източния връх на триъгълника.

— Ти какво видя от високото? — пита Едмон Уелс.

Затварям очи и си представям пак образите при моя полет върху крилатия кон.

— Южният бряг се състои от стръмни канари, по на изток има рифове. Ще трябва да забавим ход.

Едмон сбърчва вежди, подир което си тръгва замислен с картата. Внезапно се разтревожвам и слизам в каютата.

Измъквам раницата си от скривалището ѝ и вадя ковчежето със сложния железен обков. Ала ето че през откренатото прозорче влита нещо, което ми прилича на голяма пеперуда, преследвана от чайка. Насекомото прониква през отвора. Гонещата го чайка се блъсва в прозорчето. Тогавя птицата, която е успяла да вмъкне в каютата само главата си, започва да пици оглушително, все едно съм ѝ откраднал храната.

Изтласквам я, затварям прозорчето и се обръщам към насекомото.

— Здравей, мушичке.

Мъничкото девойче с пеперудени крилца с мъка си поема дъх.

Размахва дългите си тюркоазени крилца, сякаш за да провери дали всичко им е наред. Протягам пръст и след кратко колебание тя каца на него.

— Така се радвам да видя тъкмо теб! Струва ми се, че винаги си ми носила късмет. Тя се опитва да подреди разчорлената си рижа коса.

— Значи, ти не участваш в размяната на любезности из Олимпия, а, мушичке? Тя сяда и усещам как нежната ѝ кожа гали грубата повърхност на моя пръст. Добива нацупен вид и скръства ръце.

— А, вярно! Забравих, ти си херувимка и не обичаш да те наричат мушичка. Тя се муси. Аз ѝ се усмихвам закачливо.

— Знаеш, съвсем приятелски ти казвам така, ние двамата сме свързани. Не съм се отказал да открия коя всъщност си била, преди да станеш малка химера. Познаваме се отпреди, нали?

Тя кима уверено, доволна, че най-сетне задавам правилен въпрос, отнасящ се до нея.

*Да съм я познавал... през живота си като смъртен? През живота си като ангел? Несъмнено това трябва да е свързано с периода на танатонавтите. Жена. Жена, която съм обичал, която ме е обичала. Трябва да се сетя.*

— Е, и ти ли искаш да участваш в приключението? Или може пък да бягаш от войната на острова.

Тя пак клати главица.

— Или пък и ти си влюбена в мене?

Тя изкривява лице, след което изплезва дългото си спираловидно езиче, което се разгъва като надуваемите панаирджийски свирчици.

Разтваря дългите си лъскави крилца. Рижата ѝ коса стърчи, пот се смесва с водните капчици. Дълго трябва да се е бъркала, преследвана от птиците.

— Не се безпокой, аз ще те пазя — казвам аз. — Но тази, която обичам, е по-мъничка дори от теб.

Връщам се при ковчето, отлоствам ключалката с големия ключ и хвърлям поглед към кълбото със „Земя 18“, положено върху кадифената подплата.

Мушичката каца върху сферата планета. Застава на четири крака върху стъкленото покритие, сякаш се опитва да различи нещо определено.

Нагласям вариообектива на моя анх и изследвам планетата. Взирам се в повърхността на океаните и накрая различавам моя малък

Остров на спокойствието, разпознаваем поради приликата му със зъбче.

Трескаво увеличавам образа — очаквам островът да е опожарен и разорен от фанатиците на Прудон.

Не — мястото засега не се е озовало в плен на силите на мрака. Виждам само „спокойственици“, които си строят дървени къщи под клонците и издигат сателитни антени в камуфлажни цветове по билото на планината, за да имат някаква връзка с останалия свят.

Нагласям образа, за да огледам къщите. Разпознавам моя бивш „дом“. Делфин рисува с графичния си софтуер грандиозни декори.

*Въображаемото ѝ Царство на боговете е по-пищно от истинското. Рисувайки, тя създава форми и на свой ред става богиня. Една съвсем мъничка богиня.*

Вратата на каютата се отваря, мушичката излита и каца на лампата, висяща от тавана. Изключвам анха си и намествам кълбото в скута си.

Афродита сяда на кушетката.

— Питам се какво ли прави Раул в този миг — казва тя.

— Върви по пътя през Елисейските полета. Според мен сигурно има тунел, който минава под първата планина и води до втората, на която се намира богът Създател.

— И какво ще стане? — пита тя, долепяйки ходилата си до моите бедра.

— Ами Раул ще стане новият Велик Господар на Вселената и ще наложи своето виждане, своя Система. Ще си създаде свой собствен Еден, своя собствена школа за богове, свой метод за рециклиране на душите. Вселената ще бъде малко по-различна. Творецът ще е друг.

Тя потръпва от отвращение.

— Какво представлява този твой Раул Разорбак?

— Не мога да дам независима преценка за него. Той беше мой приятел. Най-добрият ми приятел. Стана най-заклетият ми враг. После пак се очовечи. В крайна сметка смятам, че е свестен. Храбър е и има реална воля да се самонадскача.

— Ако той стане новият господар на света, отговорността, която поема, ще бъде огромна.

— Ами той неслучайно победи в играта „У“. Прагматик е. За него целта оправдава средствата. Може да наложи над човечеството

диктатура, за да го застави да не се отклонява от верния път, „ще не ще“.

Богинята на любовта сбърчва вежди.

— Значи, с нас е свършено. Погалвам кълбото със „Земя 18“.

— Може и да не стане така. Подложил съм бомба със закъснител...

— Обясни ми.

— Докато бях на „Земя 18“, предоставих на хората сила, която ще им помогне тепърва да не бъдат зависими от боговете.

Изреченото от мен не я успокоява, по-скоро я стряска. Обяснявам кротичко:

— Подобно на Прометей им предадох огъня на знанието. Предоставих им средства да се превърнат в богове, но в по-низше измерение.

Сега вече Афродита явно забравя физическите си щения.

— Докато бях вътре — казвам аз, сочейки кълбото, — предложих на едно предприятие да създаде компютърна игра, която да позволи на смъртните да осъзнаят своите възможности.

— Как се казва тя?

— „Царството на боговете“. Така те ще установят, че може и да са смъртни, но когато творят и ръководят, когато поемат отговорност за своите създания, стават „като богове“.

Тя си играе със своите руси кичури.

— Защо го направи?

— Защото такъв е естественият подтик на моя живот. Има въпрос „Ми Ка Ел“ — „Кой е като бог?“. Аз съм отговорът: аз съм този, който може да преобрази смъртните в същества „като богове“.

Тя май се притеснява.

— Но ако смъртните станат „като богове“, а ние изгубим възможностите си и станем „като смъртни“, ще се окаже, че губим.

— Не, в крайна сметка това са просто траектории на души. Както беше казал Едмон Уелс някъде в своята Енциклопедия: „Първо страх, после въпроси, накрая — любов“. Ти си богиня на любовта, нима не знаеш, че си символ на края на траекторията на всяка една душа?

Тя поклаща неубедено глава. Приближава се и се сгушва до мен като изоставено момиченце, което има нужда да бъде утешено. Произнася:

— Боя се от това, което ще стане.

Несъзнателно покривам кълбото на „Земя 18“ с парче плат, сякаш се опасявам да не би Делфин да ни види през някакъв телескоп. Поколебавам се малко, после прегръщам Афродита, за да я успокоя.

— Всичко е наред.

— Знам, ти никога няма да ме обичаш, сърцето ти все тъй е завладяно от спомена за Мата Хари. Мога да имам тялото ти, но не и твоя дух.

Изглежда крехка, ранима.

— Мата Хари вече я няма, а ти си тук и сега, в моите обятия. Не мога вечно да живея със спомена за предишната ми любима. Проблемът ми не е Мата Хари, а друга жена, която се нарича Делфин. Срецнах я на „Земя 18“.

Тя се дръпва, вглежда се в мен и избухва в смях.

— Влюбил си се в някаква нищожно мъничка смъртна от „Земя 18“! Тя дръпва плата от кълбото.

— Така е.

— Някаква животинка, която е вътре?

— Сега, когато съм им предал възможността да си играят на божествено творчество, те са „като богове“.

Афродита действително е изненадана.

— Смяташ, че като си им предал нашите тайни, си ги заредил с независимост дотам, че да станат като нас?

— Мисля, че ние сме като някакви матрьошки, светове съдържат други светове — всички светове, били те дребни или огромни, имат еднаква стойност, стига съществата, които са сред тях, да осъзнават това.

— Горкичкият Микаел, ти просто не знаеш какви ги приказваш. Ние сме богове, те са смъртни, никога няма да бъдем еднакви.

— Струва ми се, че вече и ние сме смъртни. Тя замръзва.

— Това още не е доказано.

— Атина е мъртва. Видяхме трупове на кентаври, на сирени, на какви ли не безсмъртни създания. Видяхме как те гният, а останките им биват накацани от мухи като някакви мърши.

— Това не означава нищо. Лично аз не смятам, че ще умра, понеже другите умират. Афродита поема внимателно едната ми ръка и я гали. Аз стискам кълбото в другата, сякаш за да го защитя.



— Не вярвам висшите и низшите светове да са безкрайни. Вярвам, че има „нещо“, което е „връх“ на Вселената. Последен камък най-отгоре върху пирамидата.

— Би било ужасно да се озовем на най-високото и да срещнем някого, който ще ни каже: „Е, аз съм връхът на всичко — сега, след като ме открихте, цялото обяснение гласи: няма нищо друго за разбиране“.

— Нали плаваме, за да търсим прословутата Девятка. Тъкмо това очакваме да чуем — казва Афродита.

Поглеждам през прозорчето. Хоризонтът пламти поради изгрева на второто еденско слънце.

— Както и да завърши цялото това приключение, смятам, че ще има да се чудим — казвам аз.

Афродита кима и излиза на палубата.

Аз си взимам пак анха, за да поогледам кълбото.

Мушичката долита от лампата и каца върху него. Подскача с радостна муцунка отгоре.

— Само не ми казвай, че и ти ревнуваш от Делфин?

Тя се изплезва. В този миг се чува предупредителен вик. Полагам старателно „Земя 18“ в нейната кутия и се навеждам да целуна стъкленото кълбенце.

— Доскоро, Делфин.

Изкачвам се на палубата и виждам проблема. Корабът е разтърсен. Вкопчвам се в една преграда.

Навеждаме се над водата и виждаме как от дълбините ѝ изплува светло туловище.

То се появява на повърхността. Това е медуза, истинска морска медуза, диаметърът ѝ е към двайсет метра. Отстрани има някаква лилава прозрачна дантела. Извън водата стърчат дълги власини.

— Какво е това?

Едмон Уелс грабва едно весло и ми подава друго, за да послужи като оръжие.

— Занимавка — отвърща простичко той, а едно пипало, дълго няколко десетки метра, излита от талазите и се издига над нас с мощен плясък, обливайки ни с вода.

## 64. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЧОВЕШКАТА ГЛУПОСТ

За да състави антология на човешката глупост, американската журналистка Уенди Норткът създаде наградите „Дарвин“ — награди, които всяка година се присъждат на лицето, което е загинало по най-тъпия начин (за срам на своя вид и в противоречие с Дарвиновия закон за естествения подбор на най-добрите). За да бъде присъдена наградата, кандидатът трябва сам да е причина за смъртта си, да бъде с незасегнат разум и нелепото събитие да бъде потвърдено от няколко достоверни източника.

Ето примери...

През 1994 година терорист, изпратил пощенска пратка с взрив, която не била доплатена, получил награда „Дарвин“, заедно отворил собственото си послание, върнато от пощата.

Друг човек, спечелил наградата „Дарвин“: през 1996 година рибар метнал шашка динамит със запален фитил върху заледено езеро, останал да наблюдава как ловджийското му куче изприпкало да му донесе обратно хвърления предмет.

През 1996 година наградата била присъдена на адвокат от Торонто, решил да изпробва здравината на стъклата на един небостъргач. Засилил се срещу прозореца и го разбил, при което паднал от двайсет и четвъртия етаж.

През 1998 година наградата се паднала на двайсет и девет годишен мъж, който се задушил, поглъщайки парченце украса с пайети, изтръгнато със зъби от кожата на една танцорка, която правела стриптийз.

През 1999 година „Дарвин“ получили трима палестински терористи: те били заложили взрив в две коли, които експлодирали едновременно, докато тримата били още в тях, и то — преди да са достигнали целта си. Били нагласили бомбите, без да се съобразят с промяната на часовото време.

През 2000 година наградата отишла при жител на Хюстън, който бил решил да играе на руска рулетка с приятелите си. Само дето,

вместо да използва револвер с барабан, който се върти, хванал, каквото имал подръка: автоматичен пистолет.

И загубил.

През 2001 година в Канада двайтсет и пет годишен мъж решил да се спусне пред свои приятели в шахтата за боклук. Само дето си нямал представа, че след като профучи през канала, минаващ през дванайсетте етажа, ще се озове в автоматична преса за боклук.

Едно-единствено изключение: Лари Уолтърс. През 1982 година този пенсионер от Лос Анджелис пожелал да осъществи една своя безумна мечта — да полети, и то не със самолет. Изработил си средство за въздушен транспорт: много удобно кресло, към което прикачил четирийсет и пет балона с еднометров диаметър всеки и ги надул с хелий. След това се вързал за креслото, взел си сандвичи, кутии с бира и пистолет със сачми. При подаден сигнал приятелите му отвързали въжето, което придържало към земята летящото кресло. Вместо обаче да се озове на височина трийсетина метра, както се надявал, Лари Уолтърс се изстрелял мигновено на пет хиляди метра височина.

Там направо замръзнал и не смеел да стреля по балоните, за да се спусне отново долу. Дълго блуждал сред облаците, тласкан от ветровете, и накрая го засекли радарите на летището в Лос Анджелис. Все пак събрал смелост да стреля по няколко от балоните и накрая се насочил надолу, но влакната на спуканите балони се заплели в кабел с високо напрежение, като довели до спиране на електричеството в целия квартал Лонг Бийч.

Когато се приземил, полицаите го арестували и го попитали защо е направил това. Той отговорил: „Не може човек само да си седи и да не върши нищо“.

Той е единственият оцелял, получил наградата „Дарвин“.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 65. ВТОРА ПЛАНИНА

Мъчителното при борбата с чудовища е усещането за загуба на време.

Навремето си падах по меренето на сили с по-яки, по-бързи, по-вълшебни същества, но понастоящем (може би това е знак за настъпващата старост), докато се боря с този нов противник, ми се струва, че бих предпочел да върша нещо друго.

Да си беседвам. Да се любя. Да разсъждавам. Да се занимавам с по-низши вселени, все едно са дръвчета бонзай. Такива неща ми се правят.

Като че ли вибрациите ми са се позабавили.

Не обичам толкова изненадите — нито да изненадвам, нито да ме изненадват. Обичам да си седя, без да върша нищо. Обичам да не ме закачат.

Но може пък агресията да е форма на комуникация.

Може би тази гигантска медуза, бидейки чедо на майката природа, се стреми да установи някакъв контакт с нас. Просто не я бива за това.

Примерно — не е добре, когато подхваща Едип, повдига го високо в небето и после го мята върху палубата. Това не е най-добрият начин да завържеш познанство с друг вид.

Или пък когато повдига с туловището си предницата на кораба така, че аха-аха да го обърне.

Измъкваме анховете си.

Докато стрелям, се вглъбявам в себе си и почти си мисля, че това същество може би в крайна сметка като всички същества просто търси любов.

Може би би трябвало да можем да му кажем: „Дайте да се успокоим и да поговорим. Всъщност какъв е вашият проблем?“. И после да го утешим. Да се поинтересуваме от всекидневието му. „И как е там животът, в морските дълбини? Лесно ли намирате партньори с вашите размери? Деца имате ли? С какво се занимавате обикновено, когато не нападате кораби с човешки същества на тях?“

Да, ама медузата няма уста и не говори нашия език, а пък мен хич ме няма в областта на междувидовата телепатия.

Та битката трае няколко часа. Чудовището от прозрачна розова дантела многократно се нахвърля върху нас, за да ни унищожи. Пипалата му изстрелват мънички отровни жилца.

Зрящият брадатко бива улучен. Болезнено е, но не смъртоносно.

Същевременно Афродита бива отнесена от камшичест израстък, който я обвива и я повдига над надстройките на кораба. Втурваме се да я издърпаме. Залп от жилца се стоварва върху главите ни и спира нашия устрем.

С анха си успявам да изпратя мълния, която скъсва хищното пипало.

Пребледняла, Афродита се завръща при нас на капитанския мостик и всички стреляме по чудовището, откъдето сварим.

Подир същинската горгона Медуза се борим с тази гадина, назована с нейното име.

Внезапно чудовището отново се опитва да ни повдигне. Платноходът се залюлява.

Едмон Уелс е, който открива изхода:

— Главата! Нали носим главата на горгоната!

Никой обаче не се наема да я донесе и накрая опираме до предания Едип. Нали е сляп — няма как да бъде вкаменен.

Той се овързва през кръста с въже, за да не го отнесе някое пипало.

Бившият цар на Тива и победител на Сфинкса явно е горд с мисията, която му възлагаме. Той пристъпва към палубата, докато стотици дълги власинки се вихрят като тичинки на умопомрачително огромно цвете.

Едип застава в предната част на кораба и застива, а все многобройните пипала шибат въздуха.

— Какво чака?

— Дебне чудовището да подаде от водата онова, което му служи за око... — отговаря Едмон Уелс.

— А самият той как ще разбере това?

— По звука.

Отново стотици пипала надвисват над кораба и вихрушка от жилца полита към Едип. Едно от тях го уцелва в гърдите, слепецът

пада на колене от болка и изпуска чувала, съдържащ главата на горгоната.

— Нищо няма да направи! — възкликвам аз.

Едип обаче опипва палубата и изкривил лице поради парещата отрова, успява да открие торбата и да я сграбчи. Най-сетне, когато огромната маса на чудовището излиза на повърхността, Едип открива главата на горгоната: „жената Медуза“ срещу „чудовището медуза“.

Гадината се гмурва пред заплахата. Ала Едип се засилва и мята главата със змийската прическа, която се търкулва и бива погълната от талазите, минавайки пред органите на зрението на медузата.

Дългите пипала застиват. Втвърдяват се. Стават сиви.

Наблюдаваме зрелището.

Тънки каменни лиани обкръжават платнохода — все едно ръка със стотици нишкообразни пръсти.

Самият платноход се озовава върху скалата, образувана от застиналата медуза. Едип остава неподвижен, вслушва се, опитвайки се да разбере какво се случва. Надаваме победоносни викове, поздравяваме го.

Афродита побързва да се погрижи за него. Измъква жилото от гърдите му, после откъсва парче от собствената си тога и го превързва с него.

После сме принудени да слезем и да стъпваме върху чудовището, за да освободим корпуса, използвайки веслата като лостове.

— Не знам как сте вие — заявява героят на това приключение, — но аз огладнях след това премеждие.

Ровим из целия кораб. Накрая Едмон открива в трюма сандък, пълен с провизии. Сух хляб, сухари, сушени плодове, съдини с масло, амфори с вода и с вино, но също така и о солено месо.

Афродита предлага да ни стотви. Зрящият брадатко използва безветрието, блокира руля спрямо следвания курс и идва при нас. Измъква от раницата си деветструнна лира, настройва я набързо и изтръгва от нея няколко акорда.

Чак сега го разпознавам. Това е Орфей, дето свиреше така страхотно по време на празненството преди финала на арената на Олимпия. Дългата брада така е скрила чертите му, че не бях успял да ги различа.

Неговата песен ни успокоява и ни радва.

Разполагаме трапезата в капитанската каюта, където откриваме покривка, паници и прибори. Приятно е усещането за отмора подир преживените вълнения.

Първото блюдо, приготвено от Афродита, е сушено пиленце, опечено благодарение на мълния от анха, с гарнитура от фурми и смокини в горещ зехтин. В яхнията има късчета хляб. Бутам с отвращение чинията си настрана.

— Не ти ли допада тази храна? — пита Едип.

— Не ям мъничета.

Изразът го изненадва. Доразвивам мисълта си:

— Смятам, че всяко живо същество има право да достигне до зрелостта си. Афродита е разчувствана.

— Значи — никакви теленца, агънца и прасенца, тъй ли?

— Никакви яйца?

— Никакъв хайвер?

— Яйцата не са деца — пояснявам аз.

— При всяко положение това пиленце е мъртво, това, че ти няма да го ядеш, няма да го съживи — казва Орфей.

— Дори на „Земя 1“ съдбата на малките на животните не се променяше, ако не ги ядохме — добавя Едип.

— Напротив. По мое време аграрно-хранителната индустрия беше компютризирана и реагираше на търсенето.

— Това не е довод — отвръща Орфей. — Компютризираните ти индустриалци не са пускали пиленцата сред природата, за да се радват на зрелостта си. Ако предположим, че е имало влияние на консумацията, просто при развъждането са оставяли по-малко пиленца, и толкоз.

Едип се съгласява с този аргумент.

— Не съществува възможност това пиленце спокойно да си стане възрастно. Съдбата му е предопределена още преди раждането.

Афродита също оставя порцията си и яде само сух хляб, топейки го във вино.

— Никое пиленце не може дори да си представи хората, заради които се ражда и умира.

— А ако някой човек успее да разговаря с пиленцето и да му обясни? — изтъквам аз.

— Само ще го изпълни с ужас. Пиленцето ще ненавижда хората за всички свои братчета и роднини, избити във фабриките само заради удоволствие на вкусовите рецептори и стомасите. Но проблемът не би бил разрешен.

Ядем мълчаливо. В съзнанието ми изплува представата за устроените от хората кланици.

Припомням си думите на Люсиен Дюпре, когато беше само прост бог чирак. Бе се изправил с думите: „... Мислим се за богове, а имаме власт, колкото свиневъд в кланица“.

И покрай този призив на съвестта, за да защити смъртните от боговете... бе станал богоубиец.

За него важеше принципът „да убием убийците“. Парадокс. Но подчинен на неговата логика. Орфей се изправя и заявява, загледал на изток:

— В действителност същинският въпрос е: защо Бог, истинският велик Бог, никога не се е показвал пред своите създания?

— Ако се беше показал, никой нямаше да му повярва. Толкова идоли са ни били предлагани вече, че Истината не би била забелязана. Какво повече би могъл да направи от тези артисти, които пеят по стадиони, пълни със стотици хиляди зрители, чиито спектакли са предавани директно из целия свят? Как би могъл да сътвори призив, по-привлекателен от футболен мач на световното първенство? Сетивата ни толкова пъти са били призовавани, че вече са нечувствителни. Също както езикът, понесъл силно лют вкус, не може да се наслади на благородството на някое фино ястие.

— Освен пък да се появи на грамаден стадион, телевизията да го предава из целия свят...

— Би трябвало фойерверките и специалните ефекти да са по-яки, отколкото на по следните рокконцерти.

— Би трябвало също да изрече някакво достатъчно внушително слово, та хората да нямат желание да сменят програмата.

Едмон Уелс въздъхва.

— Все ще искат от него да докаже, че е Бог, и както и да се изрази или прояви, все ще има хора, които ще твърдят, че не е истинският.

— Дори да изникне като стометров на ръст великан?



— Публиката е преситена. Киното вече е залагало на всякакви визуални излишества. Би трябвало самият той да бъде професионалист в областта на специалните ефекти.

— Ако се гледа така на нещата, кой ли артист би пожелал да се появи пред публика?

— Той ще предпочете публиката да се опита да се добере до него.

— Тъкмо това правим в момента.

— Наистина какво всъщност очаквате от това пътуване? — пита Афродита.

— Аз разчитам да срещна отново баща си — казва Едип. — Този, който е горе, на върха на втората планина, е баща на всички бащи. Ние сме негови деца и би трябвало да се върнем при извора.

— Лично аз се надявам да намеря отново Евридика — заявява Орфей. — Жената, която обичам.

Едмон Уелс е заинтригуван.

— Ама нали вашата митична Евридика е пленница в ада?

— Великия Бог притежава пълна власт над всичко. Включително над ада. Ще отстоявам моята гледна точка, ще се моля за нея и за мен.

— Аз пък бих желала да срещна Любовта, дала начало на всички любви — допълва Афродита. — Ако има Някой на тази планина, ако този Някой е създал Вселената и я поддържа, явно я обича. А всички любви са само имитация на първичната Любов на Създателя към неговото творение.

Афродита се изправя и ни донася сушени плодове, този път с чай. Хапваме.

— А ти, Микаел, как смяташ, какво ще откриеш горе?

— Ами май... нищо. Зевс ми подсказа колко могъща е пустотата. Предполагам, че след безкрайните прекеждия горе ще попаднем на пусто място и това ще бъде последният виц измежду всички майтапи в тази история. Трепем се заради... едното нищо.

Мълчание.

— А ако все пак има нещо?

— То ще е преход към друга загадка.

Орфей излиза към предната част на кораба. Внезапно надава вик:

— Ето я! Вижда се! Хукваме и ние.

Мъглата се е разпръснала и най-сетне различаваме втората планина.

— Виждате ли? — казвам развълнуван аз. — Не съм ви лъгал: отвъд първата планина се крие втора. Зад планината на Зевс, който е Осмица, е втората планина на Девятката, на Бога Създател.

Стоя и пълня очи, възхитен от внушителната гледка.

Оставаме безмълвни, съзнавайки, че може би там горе е Отговорът на всичките ни въпроси.

Втората планина е по-изтънена, по-висока, по-стръмна от първата. Скалните повърхности леко се синят. Върхът е забулен в плътен облак, който го скрива от очите. Имаме чувството, че сме изменили един основополагащ преход. Дори слепият Едип е застанал с лице, обърнато в тази посока.

— Може ТОЙ да е горе... — промълвявам аз.

— Боя се да не останем разочаровани — застрахова се Едмон Уелс. — Да не стане като при онези фокуси, дето все искаме да знаем как стават. И като ни ги обяснят, си казваме: „А, само това ли било!“.

Внезапно облачността над втората планина бива прорязана от светкавица.

— Видяхте ли?

— Абе има си там някой, и туйто... Вятърът отслабва, ходът ни се забавя.

— Питам се кой ли напредва по-бързо: дали Раул, вървейки пеш, или ние на този платноход.

Орфей се взира в небето.

— Ако не подухне вятър, може да пристигнем твърде късно.

— Сигурен съм, че пак ще задуха — заявява Едип.

Чакаме. Дълго. Корабът не помръдва, а морето е равно като тепсия. Откъм лявата страна на кораба се чуват дрезгави писукания. Делфини.

Подскачат около кораба.

— Могат да ни теглят! — възкликвам аз към Едмон Уелс. — Случвало се е! Спомни си, на „Земя 18“ нали бяха насочили кораба на нашите оцелели.

Предлагам да им метнем въжета.

Делфините захвапват поводите и повличат бързо нашия платноход.

— Май са наясно с посоката — отбелязва Едмон Уелс.

Оставяме се да ни водят, прибираме платната и никой не държи руля. Минаваме покрай южния бряг и откриваме непристъпни канари и непроходими гори. С делфините заобикаляме рифовете, които очите ни различават все в последния момент. Афродита се приближава и улавя ръката ми.

— Хубаво ми е тук, с тебе — казва тя.

— Ще проумеем смисъла на всичко това чак накрая... като във филм, поддържащ съспенс, при който епизодите изглеждат съвсем произволни, но впоследствие водят до пояснително заключение. Ето нещо, което би могло да ме направи вярващ, когато бях смъртен: представата, че животът ми върви по траектория, устремена към апотеоз.

Подминаваме устие, явно на река от първата планина, и достигаем до черни канари, увенчани от разноцветни растения. После — пак канари и тъмни гори.

Най-сетне делфините завиват, доближават ни до брега и ни оставят в заливче, обгърнато от ситен пясък.

Измъкваме веслата, за да се приближим. Ала рифовете и размерите на корпуса ни принуждават да напуснем кораба и да се доберем до целта с плуване.

Прибирам „Земя 18“ в ковчезето, пъхам ковчезето в раницата си, скачам във водата и загребвам, махайки ръце.

Афродита плува до мен. Едмон Уелс спуска котвата и също скача във водата. Двамата брадатковци го следват. Орфей води Едип с връвчица, която е захапал.

Достигаем до брега и се чувстваме като пътешественици, откриващи нов континент.

Най-сетне стъпваме на плажа. Пред нас се е ширнала гора от кокосови палми, а по-навътре има плътна гора, която продължава по склона на втората планина.

Дълго лежим изморени върху топлия пясък.

Въздухът ухае приятно на магнолии.

— Предлагам да вървим напред — казвам аз най-сетне.

Другите се съгласяват. Всички усещаме, че колкото по-скоро се сблъскаме със следващите събития, толкова по-добре.

Смъкваме мокрите тоги, увиваме ги около бедрата си и тръгваме, голи до кръста. Афродита разкъсва своята тога и си спретва нещо като бикини. Мокрият плат е опънат върху съвършените ѝ форми.

Минаваме през горичката от кокосови палми и се озоваваме сред гъсталак, напомнящ екваториалната растителност на „Земя 1“.

Напредваме бавно с готови за стрелба анхове, струва ни се, че наоколо се движат някакви създания. Орфей грабва един клон и го размахва като мачете.

Ние също си избираме по някоя тояга — да не разчитаме само на анховете.

— Виждате ли нещо? — питам аз.

— „Виждате ли нещо?“ — подема някакъв чужд глас, далеч от моите четирима спътници. Обръщам се. Из храсталаците пак помръдва нещо. Някакви животни търчат около нас, после се спират. Сякаш ни очакват.

— Може би едри зайци — предполага Едмон Уелс. Десетки гласове повтарят в хор: „Може би едри зайци“.

По гърба ми преминава тръпка. Сещам се кои същества биха могли да дрънкат така, повтаряйки.

*Сатирите. Децата на Пан.*

И наистина стотици получовеци, полукозли изникват край нас. И надават дружно възглас, който сякаш е тяхна парола:

— „Може би едри зайци!“

## 66. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ПАН

На гръцки думата „пан“ означава „всичко“. (Впоследствие „пан“ като представка обозначава някаква глобалност. Както например при „панорама“ — цялостна гледка, или „пандемия“ — болест, засягаща един или няколко континента.)

Според гръцката митология Пан е роден в Аркадия, твърди се, че е син на Хермес и на Пенелопа (другарката на Одисей, прекосил планините на Аркадия, за да търси близките си).

Той е получовек, полукозел, има на челото си рогца, гърдите му са космати, лицето му е триъгълно, носи брадица.

Когато майка му го съзира, така се изплашва от външния му вид, че предпочита да го изостави в гората.

Неговият баща Хермес му надява заешка кожа и го отвежда на Олимп. Там олимпийските богове се забавляват покрай палавата му външност и го задържат при себе си. Дионис особено обичал щуротиите на това дете с малко неприятно лице.

Пан живее из горите, край потоците и ливадите, където пасе своите стада — смятан е за божество с огромен сексуален апетит, винаги готово да преследва нимфите или момченцата.

Той се влюбва в нимфата Сиринга, подгонва я и тя се преобразява в тръстика, за да избяга от него. След като не успява да я открие, Пан накрая отрязва всички тръстики и си прави от тях свирка — прословутата пан-флейта или сиринкс.

Пан е също така бог на тълпите и особено на обезумелите тълпи поради способността си да кара хората да губят разума си, откъдето иде и думата „паника“.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 67. САТИРИ И ПАН

Всички те се хият около нас. Не са нито застрашителни, нито дружелюбни — само насмешливи. И са много.

Не изглеждат агресивни. Почти са симпатични с тази козинка, дето покрива долната част на телата им.

От издължените им кози глави гледат малко изпъкнали очи, някои са с дълги мигли. Косите им са къдрави, някои носят като огърлия сиринокси.

— Май си имаме проблем — казва Орфей.

Един сатир подема изречението, подир което цялата тълпа сатири повтаря хорово:

— Май си имаме проблем!

— Да използваме езика на знаците — предлага Едмон Уелс.

И това изречение бива подхванато от сатирите, които май се радват, че най-сетне има какви звуци да имитират:

— „Да използваме езика на знаците!“ Ето че един от тях предлага вариант:

— „Да използваме езика на зайците!“ Останалите веднага радостно се обаждат в хор.

Един по-дребничък и по-къдрав сатир се приближава и започва да опипва и да гали Афродита, която не помръдва.

„Не изглеждат зли, но са доста прилепчиви“, обяснява ни тя със знаци.

Доколкото разбирам, Афродита ни предлага да продължим право напред към планината, без да обръщаме внимание на сатирите.

Придвижваме се, обкръжени от една тълпа, която ни е до кръста и която само чака да изтървем някоя фраза, за да я подеме хорово.

— Само не казвайте нищо! — изтървава се Орфей, докато един женски сатир го бара по задника.

— „Само не казвайте нищо!“ — подхващат всички останали.

Питам се каква полза може да има за цяла една популация, за цяла една култура само да повтаря чуждите думи.

— Шт! — отронва Едип. Отговаря му всеобщо изшъткване.

Един по-едър от другите сатир се приближава към нас и повтаряйки „шт“, ни подканва да го последваме.

Множеството ни обкръжава и ни води към пътечка по едно хълмче. Най-отгоре има по-гъста гора, а над нея се извисява грамаден дъб, създаващ впечатлението, че останалите дървета са просто някакви дребни растенийца.

Мощният дънер е висок няколко десетки метра и напомня не дъб, а небостъргач.

Изглежда много стар и — както установяваме, приближавайки го — все по-висок. Може би триста метра, височината на Айфеловата кула на „Земя 1“.

Вътре в дънера е издълбано широко стълбище и сатирите ни приканват да се изкачим по него. Така достигаем до първа поред площадка, откъдето като от кръстопът се разгръщат широки клони — по тях е възможно да се върви без страх от падане.

Забелязвам, че отвсякъде висят едри яйцевидни плодове. Отстрани се отваря прозорец и жена сатир ни маха с ръка. И от други кафяви плодове зейват прозорци и врати, а от тях ни гледат засмени лица. Колко ли са? Хиляда? Повече?

Сатири мъкнат торби с храна. Подтичват дечица и подмятат борови шишарки.

— Като птичи гнезда — промълвява в ухото ми Едмон Уелс, внимавайки никой да не го чуе.

Този дървесен свят е съвсем нов за нас. Откриваме животни, които се катерят по клоните — някакви едри гущери, сатирите ги целят със стрелички от духала като дивеч. От някои сатирски гнезда се носи дим — вътре явно има огнища. Това не са гнезда, а висящи домове.

— Това ми напомня Дървото на познанието, което растеше в центъра на Олимпия — прошепва Орфей.

— На мен ми напомня Списъка на възможностите — казвам аз.

— Това пък какво е?

— Нещо като дърво, на което вместо листа се помещават всички възможни бъднини на човечеството.

— Никога не съм го чувал. Откъде знаеш това? — пита Орфей.

— И аз съм забравил, май го бях видял по интернет, когато бях на „Земя 1“.

— Моля ви, опишете ми това, което виждате — обажда се Едип. Орфей промълвява в ухото му описание на обгръщащата ни гледка.

Качваме се по друго, мъничко по-тясно стълбище, извъртяно по обиколката на дънера — широки като улици клони водят в страни.

Колкото повече се катерим, толкова по-многобройни стават димящите яйцевидни къщи. Престарели сбръчкани козльовци със сиви или бели къдрици ни приветстват.

Най-сетне, подир цели часове ход по издълбаното в кората стълбище достигахме до края на втората трета от гигантското дърво. Там има преплетени клони, оформящи площадка, наскред която стърчи много по-обемисто от останалите кафяво яйце.

— Палатът на бог Пан — промълвява Афродита.

Невнимателно е повишила глас и местните моментално започват да нареждат:

— „Палатът на бог Пан!“

Сякаш в отговор на техния хор се разнася мелодия, свирена на сиринкс, и им приглася. Сатирите ни водят.

Още няколко стъпала. Отваря се дървена врата. Вътрешността е като в царски дворец. Стените са украсени със снимки от еротични списания от „Земя 1“ в изящни, сложно изработени рамки. По средата има престол, над който се вижда свод от скулптирани преплетени една в друга голи жени.

Доближаваме се до престола.

Палав козльо с издължена физиономия, под която виси тънка брадица, с доста дълги рогца, се е изтегнал на него. Той свири с явно удоволствие на многоцевния си инструмент. Но си венец от цветя и лаврови листа.

Около нас сатирите са се скупчили в обширното помещение, очаквайки да видят как ще беседваме с техния цар.

Накрая той спира да свири, слиза от престола и пристъпва към нас — копитата му чаткат по пода, а походката му представлява своеобразно кълчене, като на тореадор на арената, очакващ появата на бика.

Царят ни оглежда. Навежда се да ни подуши под мишниците и отзад, което явно е страшно забавно за присъстващите.

Около Афродита се задържа по-дълго — мирише я, сякаш иска да се насити на уханията ѝ. После леко полага ръка върху нея. Гали



брадичката ѝ, ръката му слиза надолу, минава по шията, по гърдите, които той докосва само с един пръст, по корема — богинята не трепва.

— Оставете я! — извиквам аз.

Правя крачка напред, за да окажа съпротива. Ала сатирите ме удържат.

— „Оставете я! Оставете я!“ — обаждат се в хор всичките сатири.

Царят им повелява с жест да млъкнат. Обръща се към мен с усмивка, заинтригуван от реакцията ми. После продължава с опипването. Ръката му гали ханша, а после и задните части на богинята на любовта.

Тя все тъй не реагира. Бавно се спуска към бедрата ѝ. Тогава Афродита забива коляно в извънредно косматите му слабини.

Пан се просва аленочервен на пода, сгърчен от болка. Сатирите са наизвадили духалата си и се целят в Афродита, готови за стрелба. Царят обаче се надига и се постаравя гримасата му да се преобрази в усмивка. Дава знак на своите бойци да приберат оръжията.

Потърква долницето на окосмяването си, подир което се качва пак на престола.

След известно колебание избухва в смях.

Пауза — и всички сатири се разкикотват като ехо. Пан дава някакъв знак и тълпата проумява, че иска да остане насаме с нас.

Всички изчезват. Изпитваме известно облекчение. Изморително е да си изложен на безкрайно повтаряне на подметната от теб фраза.

— Богове чираци, полубогове и самата богиня на любовта, а? Каква чест за моето скромно царство, толкова отдалечено от Олимпия! На какво дължа това внимание?

— Това е туристически поход — отговарям аз. — Скучно е все в един и същи град.

— Телетата се радват, като сменят тревата — съгласява се Пан. — Ами какви са новините от другата страна на планината, в големия град Олимпия?

— В момента всички се избиват един друг — оповестява Едип.

Пан явно е доста удивен.

— Сериозно?

— Там дори сатирите се сражават.

— Пада им се, като искат да живеят сред чужденци — изригва той. — Всеки сатир трябва да си стои сред своите.

Мъжът с кози крака се отправя със своята кълчеща се походка към един шкаф. Помирисва няколко амфори и накрая налива бяла течност в големи дървени бокали. Подава ни ги на поднос. Малко сме притеснени, подушваме ги. После отпиваме.

— Като бадемово мляко.

— Харесва ли ви?

— Чудесно е — признава Едмон Уелс. — Дори има лек привкус на сладник.

— Прекрасно. Радвам се, че не ви е гадно.

— Какво е?

Той променя темата.

— Кажете ми тогава какво всъщност правите тъй далеч от Олимпия?

— Искаме да се изкатерим по втората планина.

Царят на сатирите се втрещва изненадано в нас.

— Целта ни е да срещнем Създателя — казва Едип.

Пан избухва в смях.

— Нищо смешно няма — обажда се оскърбено Орфей.

— Целите да срещнете Създателя и не ви се струва смешно? Според мен е направо виц!

— Можете ли да ни помогнете да се изкачим на планината? — питам аз.

— Че от къде на къде пък ще ви помагам?

— Нали ви молим за това — изтъква Едип.

— В такъв случай аз пък ви отговарям: „Не. Прибирайте се вкъщи“.

— За нас вече няма „вкъщи“. Казахме ви: Олимпия е в пламъци — припомням му аз.

Пан сипва отново от бялото питие на онези, които са си изпразнили чашите.

— Ха, ами това... не е мой проблем.

— Зарежи, Микаел — казва Афродита, — ще продължим без тях. Все ще намерим откъде да се изкатерим по тази планина.

Пан прави уклончив жест.

— Между нас и върха има пропаст. Има само едно място, откъдето може да се мине. То е насред гората и е скрито от дърветата. Ако не ви помогнем, няма начин да го намерите. Гората е обширна и мисля, че ще има да го търсите дори и догодина.

— Чудесно, тогава отведете ни дотам — обажда се Едмон Уелс.

— Ами нали знаете, на Еден има една особена традиция, която повелява: „Напредваш, стигаш до изпитание, преодоляваш изпитанието и продължаваш“. И всеки път изпитанието е все по-трудно. Всеки път си казваш: дотук, много е сложно — обаче опитваш и понякога се получава. Банално, но такъв е животът: напредваме, израстваме и се натъкваме на препятствия, които ни налагат да надминаваме себе си. Никое обаче не е непреодолимо.

— Значи, знаете кой е Великия Бог, който живее на върха на втората планина? — пита Орфей.

— Подир всяко изпитание се разбира само какво следва, и така нататък. Не се стига направо до целта, би било много бързо. Удоволствието е в самия път, не в крайната му точка.

Той погалва брадицата си, сякаш е особено доволен от произнесеното.

— Добре — казвам аз, — пускайте чудовището и ще се пробваме да го претрепем. И без това убихме една гигантска медуза, преди да се появим тук, ще се радваме да продължим.

— Изпитанието не е битка с чудовище...

Божеството поглажда отново брадата си, взирайки се в Афродита.

— Изпитанието представлява... игра, онази игра, дето се нарича „хващаме се за брадичките, пръв се смееш, губиш всичкото“!

— „Хващаме се за брадичките“ ли? Ами че това е игра за забавачниците — учудва се Орфей.

Този път мъжът с тяло на козел изобщо не се засмива.

— Ние, сатирите, обичаме секса и хумора. Това не са детски занимания, а изключително стойностни неща.

— И ако спечелим? — пита Едмон Уелс.

— Ще ви отведа до единствения път, който води към подстъпите на планината.

— Ами ако загубим?

— Превръщате се в сатири и си оставате при мен. Единствено богинята на любовта ще запази външността си, понеже наистина си я бива, но пък ще бъде моя сексуална робиня.

Представям си за миг какво ли ще е да се преобразя като козльо, който чака да минат някакви момичета, за да ги опипа, или пък някой да каже нещо, а аз да го повтарям. Доста ограничен край за едно съществуване.

— Защо пък точно такава изпитание? Едмон Уелс отговаря вместо него:

— И тук, както навсякъде на Еден, митичните създания отдавна са си все тъй, и им е скучно. За тях „посетителите“ са някакви нови същества, които биха могли да ги позабавляват.

— Господинът добре усеща нещата.

— Също като в елитните курорти — добавя Едмон Уелс, — всички местни се познават и им е писнало. Всекидневието става разнообразно покрай туристите. Особено ако трае от цели хилядолетия.

— Съвсем точно — казва Пан. — Това е проблемът на боговете. Безсмъртието е приятно, но постепенно става досадно. За щастие понякога се появяват разни такива като вас, та да се удивляваме. Удивете ме и ще можете да продължите по пътя си, дори ще ви помогна. Е, кой иска да играе с мен на „хващаме се за брадичката“?

— Аз — казва Афродита, — в крайна сметка аз ще изгубя най-много, така че съм мотивирана. Не мога да я оставя да рискува. Примирено произнасям тъпата фраза:

— Не, аз.

И за да разубедя моята приятелка, добавям лъжата, която изобщо не би следвало да произнасям:

— Помня всички вицове на равина Фреди Майер, ще ми бъде лесно. Бог Пан ме поглежда, а после заявява:

— Ще играем утре. Засега си починете. Изглеждате... изтощени.

Той мило ни сипва пак по малко от бадемовото си вино с привкус на сладник и ние го изпиваме с удоволствие, тъй като сме и много гладни, а питието май е хранително. Аз се позадържам, загледан в царя на сатирите, подир което задавам въпроса:

— Само за сведение. Защо вашите сатири все повтарят фразите, които чуват?

— А, това ли? Номерът с повтарянето е стара шега, измислих я преди осемстотин и седемдесет години. И те така си карат. Но вие ме подсещате, че този майтап вече не важи. Ще пусна друг. Утре ще издам специално нареждане. Обещавам ви, вече няма да повтарят изреченията.

Царят на сатирите поглажда брадицата си.

— Ама трябва да измисля нещо друго, животът им ще стане непоносим, ако си нямат постоянен виц... А, ще им предложи например да добавят „бъз“ плюс дума, римувана спрямо последната в казаното изречение. Да речем — „бъз с перчем“.

— Ама това пак си е тъпотия като за деца! — възмуцава се Орфей.

Пан се надига, очите му блещят гневно.

— Разбира се! Хуморът си е за деца, обаче аз съм цар и ми допада да правя неща „като за деца“! Бъз с яйца!

Правя знак към Орфей да не дразни повече царя на сатирите. Едмон Уелс любопитно се обажда:

— Толкова ли държите на хумора?

— Нали ви казах! Това е нашата религия: секс и хумор. Искате ли да знаете до каква степен? Тази напитка, дето толкова ви хареса, знаете ли какво представлява?

— Не...

— Сперма от козел!

Всички дружно повръщаме, а той добавя палаво:

— ... бъз го взел. Нали ви казвам: „секс и хумор“.

Пан плясва с ръце и няколко жени пристигат, за да ни отведат до гнезда, окачени по клоните, където за нас са приготвени стаи.

Озовавам се с Афродита в голямо дървено легло с много дебел и много мек дюшек.

На една масичка има някакви ядива и напитки, но ние не се осмеляваме да посегнем към тях, за да не са някаква „шега не според вкуса ни“.

Измъквам от раницата си ковчежето със „Земя 18“ и проверявам дали преходът не е нанесъл на товара някакви повреди.

— Още ли мислиш за нея? — пита ме кисело Афродита.

— Казва се Делфин.

— Дребна е, съвсем дребна. Няколко микрона. По-ситна е от акарида в килимче.

— Ръстът не е от значение.

В далечината някой свири на сирикс. Мелодията е приятна, малко тъжна.

Ето че в отговор Орфей взима своята лира и подхваща кротка тема. Двамата музиканти си партнират от разстояние, изразявайки посредством инструментите си своята култура по-добре, отколкото биха го сторили някога думите.

На моменти изящен изблик изтъква сирикса. Лирата на Орфей отвърща подобаващо.

Това ми напомня нещо, казано от Едмон Уелс: „Смисълът на живота може би е само в търсенето на красотата“.

Сега двата инструмента са в унисон. Казвам си, че така би трябвало да започва диалогът между всички цивилизации — преди да се правят размени със стъкларии и злато, преди да се взимат заложици за гаранция, преди битките, за да се види кой е по-силен, да се стига до това: „да правим музика заедно“.

Към първия сирикс се присъединяват други, сякаш с таланта си Орфей е приканил още музиканти да си „беседват“ с него.

Вече звучат почти като симфония.

Заглеждам се през прозореца в двете луни сред черното небе.

Афродита развързва горнището на своите бикини и открива великолепната си гръд. Притиска се към мен и ме кани на сладен танц, докато в далечината звучи музиката заедно с хор от щурчета. Много е горещо.

— Искам те — казва тя. — В края на краищата това е може би последната вечер, в която не се отдавам на козел.

Аргументът ми се струва сносен. Танцуваме дълго, докато телата ни лъсват от пот. Устните и ръцете ни се търсят, тя обгръща главата ми със златистите си коси. Очите ѝ блестят като звезди.

Неволно — сякаш се боя да не би Делфин да ни види — грабвам една покривка и завивам с нея „Земя 18“.

Афродита добавя и възглавница, а аз произнасям тъпата фраза:

— Да не им се покачи температурата?

Избухваме в смях и това премахва напълно задръжките ни.

Ето че тя ме събаря на леглото, яхва корема ми и се заема да съблече всичко от мен.

Дъхът ни се ускорява, устните ни се откриват и се впиват едни в други.

*Все пак това си е богинята на любовта* — казвам си аз, сякаш за да си намеря извинение. Същевременно опасението, че утре мога да се проваля и също да се превърна в козле, разпалва страстта ми.

Любим се първо механично, после буйно, после страстно, после отчаяно, сякаш и за двама ни е за последно. Тя крещи с все сили многократно, когато усеща как удоволствието прониква в нея, сякаш се старее да докаже на сатирите, че няма нужда от тях, за да изпита оргазми.

— Мисля, че наистина те обичам — промълвява тя.

— Казваш ми го, за да ме подготвиш да се шегувам по-добре утре ли?

— Не. Никога не съм била толкова сериозна.

— Тогава заради теб утре ще се опитам да бъда смешен.

— Сигурна съм, че ще успееш. Тъй или иначе, нямаме избор — или ще предизвикаш смях, или ще закъсаме тук завинаги.

Казвам си, че едва ли има нещо по-стрясащо от повелята: „Бъди смешен или умри“. Внезапно ми домилява за всички комици, които са се качвали на сцена през вековете.

Двамата с Афродита заспиваме, притиснати един до друг, а в далечината лирата на Орфей и сиринксите все тъй изпълват нощта.

Дори не забелязвам как възглавницата се смъква от „Земя 18“, повличайки покривката.

## 68. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: СМЯХ

Хуморът е следствие от необичайно мозъчно явление.

Странна или парадоксална информация бива възприета от сетивата, но не може да бъде усвоена от лявата мозъчна половина (която смята, разсъждава и е гнездо на логичното мислене). Тя се сепва, задръства се автоматично и предава паразитната информация на дясната мозъчна половина (интуитивна, творческа, поетична). Тя пък от своя страна не знае какво да прави със съмнителния дар и изпраща импулс, неутрализиращ лявата мозъчна половина, за да има време дясната мозъчна половина да намери самостоятелно творческо обяснение.

Моментната дезактивация на лявата мозъчна половина, която бди непрестанно, води до мозъчно отпускане и до изблик на ендорфини (това са хормони, избликващи и при половия акт). Колкото по-несмилаема е парадоксалната информация за лявата мозъчна половина, толкова по-мощен импулс изпраща дясната, а той води до по-внушителен изблик на ендорфини.

Същевременно, подобно на подсигуряващ механизъм, отслабващ напрежението поради неадекватната информация, цялото тяло взема участие в отпускането. Белите дробове изхвърлят внезапно въздух и се получава ефект на ускорено издишване, което е „физическо“ начало на смеха. Получава се серийно свиване и разпускане на лицевите мускули, на гръдния кош и на стомаха. В дълбочина сърдечната мускулатура и кръвоносните съдове биват задвижени от спазми, които извършват нещо като вътрешен масаж, от който коремът, а понякога дори сфинктерът биват разслабени.

Накратко — неспособен да смели неочакваната, парадоксална или комична информация, разумът се предава. Зацикля. Изключва се. Това необичайно явление в крайна сметка се оказва един от най-странните източници за удоволствие при нас. Колкото повече се смее някой, толкова по-добро е неговото здраве. Тази дейност забавя стареенето и намалява стреса.



Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 69. БОРБАТА С ПАН

Един сиринокс. Два сиринокса.

Стотици сиринокси се надсвирват.

Отварям очи. Всеки път, когато се будя, вече си задавам този въпрос: „Какъв свят ще открия, щом се повдигне завесата на клепачите ми?“.

Дръпвам възглавницата върху главата си и заспивам отново. Май в крайна сметка повторното заспиване ми е най-приятно, понеже имам чувството, че върша нещо забранено. Когато бях малък и не исках да ходя на училище, се преструвах на заспал с надеждата, че родителите ми ще решат да не ме безпокоят.

Във втория си сън виждам младата корейка от „Земя 1“ Юн Би, онази, която наблюдавах по телевизията<sup>[1]</sup>. Хубавкото момиче ми говори, като произнася думите извънредно отчетливо. Тя казва: Първи свят: реалността. Втори свят: сънищата. Трети свят: романите. Четвърти свят: филмите. Пети свят: виртуалният. Шести свят: на ангелите. Седми свят: на боговете. Осми свят: на Зевс.

Съществуват все още непознати за теб измерения — Деветият свят: на Създателя. Изговаря нещо неразбираемо. После ме умолява: „Брой! Моля те, брой и ще разбереш“. Тя сътворява в небето гигантска лазаня, в която напластените светове са номерирани, и добавя:

„Ако излезеш от голямата лазаня, времето и пространството престават да съществуват. Ти си в...“

Тук тя отново изрича нещо, което не проумявам. И тогава нетърпеливо ми повтаря:

„Не разбираш ли, че си в...?“

И пак ми показва гигантската напластена лазаня.

— Лазаня?

— Не. Вгледай се. Вдигни очи. Брой. Навсякъде има цифри. Те ще ти подскажат, че се намиращ в...

— В какво?

Тя произнася съвсем отчетливо отговора, но аз пак не успявам да го чуя. И ето че тя е в коридор с куп врати. Отварям първата, на която

пише РЕАЛНОСТ, и виждам бившата си съпруга от живота ми на смъртен: Роз. Тя се намира в нашия стар апартамент от периода на танатонавтите. Тя казва: „Заедно срещу глупаците“. Отварям втората и виждам Венера, смъртната, за която се грижех, докато бях ангел. Тя е във вила в Калифорния на „Земя 1“. Тя казва: „По-нататък, още по-нататък“. Отварям третата врата и виждам Мата Хари по време на процеса преди екзекуцията ѝ от френската армия. Тя само заявява: „Трябва много да ми се говори и да бъда поливана“. Отварям четвъртата врата и виждам Делфин, която произнася: „Като са много и не са прави, това не значи, че правото е на тяхна страна“. Отварям петата врата. Там е Раул и казва: „Ще се кача горе преди теб“. Шестата врата — цар Пан изрича от престола си: „Любовта за меч, хуморът за щит, а?“. Усмивва се ехидно и добавя: „Ще видим дали щитът ще издържи, пък моят меч е винаги вдигнат“. Прави мръснишки жест към долната част на корема си и намира: „Не възбог, а бъз строг!“. Отварям друга врата и всички повтарят накуп: „Ще се кача горе преди теб“, „Любовта за меч, хуморът за щит“, „По-нататък, още по-нататък“, „Не е лазаня, а...“. И всеки пък, когато Юн Би иска да си довърши приказката, аз не чувам последната дума. Делфин иска да ми помогне и повтаря последната дума на Юн Би, обаче тя е все тъй неразбираема. Обръщам се към графичката от „Земя 18“: „Нищо не чувам, нарисуй ми го“. Тогава тя ми начертава нещо, което ми прилича на пластове от светове, едни върху други. И номерирани. „Брой! Моля те, брой!“. „Писна ми — казвам аз в съня си, — целуни ме, целуни ме“.

Забелязвам, че всъщност действително съм го казал и че Афродита действително се вкопчва в мен.

Отварям очи и се дръпвам.

— Помоли ме да те целуна — удивлява се тя.

— Извинявай, сънувах кошмар. Така де, сън, който не разбирам.

— Разкажи ми.

— Не, вече го забравих.

— Сънищата са като отлитащи птици, трябва веднага да ги хванеш за крилете — казва тя състрадателно.

Някой е наредил закуска върху масичката: ситни плодчета, грозде, прозрачна напитка, която прилича на ябълков сок, и странни плодове. За капак има и опечени с главите таралеж и катеричка.

Прибирам в едно чекмедже на шкафа двете трупчета и изяждаме плодовете.

— Днес трябва да бъдеш смешен — припомня ми Афродита. — Помниш ли вицове?

— Ще се сетя, като се наложи — отклонявам аз отговора, все едно ще ходя на устен зрелостен изпит.

— Яж — казва тя, — имаш нужда от сили.

— А нещо като душ или мивка дали има?

Навеждам се през прозореца и различавам тънко водопадче през клоните — сигурно от водосборно съоръжение на върха на гигантското обитаемо дърво.

Отиваме да се изплакнем. Местните ни наблюдават и се подхилват.

— Не може ли да вършите друго нещо? — пита Афродита.

— „Не може ли да вършите друго нещо?“ — повтаря едно детенце сатирче, но майка му му се скарва.

Правилото е променено. То се сепва и казва:

— Бъз с леща?

Явно новата повеля, променила номера с повтарянето, вече е стигнала до тях.

Останалите потвърждават: „бъз с леща“, макар че друг един предлага „бъз с нещо“, както и „бъз със среща“ — две версии, които явно не удовлетворяват сборището. Ако наистина само са повтаряли изречения цели осемстотин и седемдесет години, промяната трябва да е голяма мъка за техния ум.

Че и може тепърва осемстотин и седемдесет години да пробутват тая детинска смешка. Когато се прибираме в стаята, Афродита се справя отлично със ситуацията. Отваря един шкаф и измъква от него сухи, чисти зелени туники. Навлича едната и ми подава другата.

Орфей, Едип и Едмон Уелс пристигат при нас. И те са се преоблекли като дървесни хора. Общо взето, изглеждаме като бандата на Робин Худ в защитни облекла.

— Подготвен ли си? — пита ме Едмон Уелс.

— Колко време ми остава?

— Един час.

Бързо вадя от раницата си книгата на Фреди Майер, озаглавена „Сборник с вицове, за да бъде светът поносим в очакване на един по-

добър свят“. Изчитам няколко и ги повтарям гласно, като за изпит.

— Подбирай ги кратки. Колкото по-къси са, толкова по-малко рискуваш.

— Не го подценявай — добавя Едип. — Нали видя как ни подреди с неговата бяла напитка? В устите ни още е налице привкусът на „шегата“.

— Не бива да подценяваме противника — отбелязва и Едмон Уелс. — Още повече че това си е част от тяхната култура. „Секс и хумор“.

Не знам дали да приема забележката като поощрение.

— Разбира се, хуморът е нещо относително, обвързано със съответната култура на всеки народ. Впрочем знаете ли кой е единственият планетарен виц, който пасва на всички култури?

— Някакъв, който пада и си разбива носа ли?

— Не, куче, което пърди — разкрива тайната Едип.

Аз се вкисвам.

— Благодаря за съвета. Голям пробив, няма що.

Четиримата ми спътници ме наобикалят, както би направил мениджърският екип на някой боксьор.

— Изненадай го.

— Ползвай интонации, не забравяй, вицът е като пиеска. За всяко действащо лице си променяй гласа. Това винаги е изненадващо — съветва ме Едмон Уелс.

— Никога не се смей на собствения си виц. Бъди невъзмутим. Сиринксите отново започват да вият под клонаците.

— Да вървим. Време е.

Борбата предстои да бъде проведена над едно дървесно езеро, доста дълбока локва, намираща се в нещо като хоризонтална хралупа сред вейките над палата на Пан.

Сатирите и моите приятели ни наобикалят, та никой да не може да подсказва вицове.

За да бъде изпитанието още по-гадно, двамата трябва да стоим прави и да запазим равновесие върху една греда над езерцето.

Девоиче сатирче изсвирва със сиринкс, за да оповести началото на схватката.

Двамата с Пан се хващаме един друг за брадите. Аз се вкопчвам в косматия му израстък.

Отначало той си мълчи, само ме наблюдава иронично. После внезапно се изплезва. Това ме изненадва, но помня наказанието, ако се предам. Засмея ли се, се превръщам в козльо, губя приятелите си, губя Делфин, Афродита, губя моя народ.

*Никакъв смях.*

Той прави още няколко гримаси, но като вижда, че нищо не се получава, подхваща:

— Две крави си пасат на една ливада. Първата преживя: „Ти чу ли новините? Не те ли безпокои тая болест луда крава?“. Втората отговаря: „Мен лично не ме засяга, аз съм... заек“.

За щастие този виц го имаше в сборника на Фреди Майер. Като го знам, го възприемам без затруднения и маската ми си остава непокътната.

Все едно дуел — той е стрелял пръв. Мой ред е. Беше кратък, такъв ще съм и аз, и при това в същата област.

— Два заека играят покер. Изведнъж единият се вбесява: „Престани! Играеш само с карите и ми замириса на скара!“.

Ухилването му се поразширява уверено и той пак ми се изплезва. Моите приятели се безпокоят. Разбрали са — противникът е железен.

— Мой ред е — казва той. — Едно циклопче казва на татко си: „Тате бе, защо циклопите сме само с по едно око?“. Таткото се преструва, че не е чул въпроса, и продължава да си чете вестника. Циклопчето обаче все му повтаря: „Кажки бе, тате, защо циклопите сме само с по едно око? Всички в училище са с по две очи, а аз съм с едно“. Накрая таткото се вбесява и му казва: „Млъкни де! Писна ми на ташака от тебе!“.

Уф, и този го знаех. Май Зевс ми го беше разправил, при това споменавайки Фреди Майер. Все пак имаше полза от срещата ми с царя на Олимп.

Сега съм аз. Ще играя с контри срещу неговите вицове. Да му пусна един за баща и син.

— На един айсберг мече пита татко си: „Тате, вярно ли е, че сме бели мечки?“. „Ама разбира се, мойто момче, защо питаш?“. „Защото страшно съм пребледнял от студ“.

Смеховете сред публиката от сатири го притесняват, но Пан се удържа и си остава невъзмутим. Пуска своя:

— Две жаби край езеро. Първата вика: „Квак“. Другата отвърща: „Нямаш си представа, и аз щях да кажа същото“.

Някой се захилва зад мен. От моите хора. Орфей е. Трябва да внимавам, смехът е заразителен. Стискам здраво челюсти. Равновесието ми върху гредата е застрашено. Стягам се навреме. Веднага да нанесе моя удар.

— Пак две жаби. Едната вика: „Ква...“. А другата: „Все не се доизказваш...“.

Смехове сред сатирската тълпа. Един дори се смее, все едно че мека коза, забавно е. Добре че сме на разстояние от бреговете на езерцето. Ако бяха близо до нас, заразата щеше да е непреодолима.

Очите на оня срещу мен се връткат. Май трепна.

*За малко да се разсмее. Значи, има начин.*

Пан се подготвя за нов залп и произнася:

— Един смъртен минава пред погребално бюро и пита шефа: „Я, всичко пребойдисано в розово, що така?“. А оня отвърща: „А, за да привлече по-младежка публика“.

*Пази хладнокръвие.*

Напорът отвътре е силен. Подръпвам брадицата, за да не падна.

*Бързо, анализ на комичния ефект. Дължи се на контраста между визуалната картина на магазин с надгробни камъни, който съответно е свързан със смъртта, и розовия цвят, съчетан с представата за по-млада клиентела. Тук е отровата.*

Пан очаква моя виц.

*Бързо, някакъв друг.*

Затварям очи. Мъча се да си припомня школските лекции по философия. „Смехът“ на Бергсон. Кое ни размива? Раздирането, изненадата. Пердаша.

— Два омлета се пържат в тиган. Единият казва на другия: „Горещичко, а?“. Другият изкрещява: „Помощ! Говорещ омлет!“.

Врагът отново се подсмивва, но се стъписва и се овладява. Поема нататък:

— Диво и питомно прасе се разхождат. Дивото малко се стеснява, но накрая пита: „Е, и от колко време си на химиотерапия?“.

Споявам зъби. Майчице, избива го на черен хумор.

Много черен. Пробва гадости. Бях забравил, че жестокостта може и да размива. Като компенсация. Всеки се страхува от рака. Аз

пък ще я карам полека.

— Знаете ли защо сатирите се смеят три пъти, като им се разкаже виц?

Той сбърчва вежди. В моя лагер приятелите са обнадеждени — виц за сатирите, това е нещо ново.

— Първият път е, когато им се разкаже. Вторият е, когато им се обясни. Третият е, когато го разберат.

Сатирската публика вие от възмущение. Моите хора са потресени, разбират, че просто съм адаптирал „изтъркан“ виц. Търсеният ефект не се получава. Изтървах възможността. Напрежението достига връх. Виждам, че моят противник вече си точи зъбите.

— Две мацки си говорят. Едната пита: „Абе, ти пушиш ли, след като се любиш?“. Другата отвърща: „Не знам, не съм поглеждала“.

Мъжкарско женомразство на ента степен. След черния хумор ме почва със сексистки. Не се смея и решавам да го подхвана на негов терен.

— Блондинка влиза в магазин за блондинки и вика: „Искам книга“. Продавачката блондинка отвърща: „За ценни книги е отсреща“. Клиентката я пита: „От коя среща се получава?“. И продавачката отговаря: „Навива се на третата“.

Удържа ухилването. Негов ред е.

— Един отива на басейн и не го пускат. Пита защо. „Защото пикаете в басейна“. „Е, и? Всички пикаят в басейна, много важно“. „Да, ама вие пикаете от дъската за скачане“.

Олюлявам се и контраатакувам:

— Един ескимос пробива дупка в леда и пуска конец с кука, за да хване риба. Изведнъж чува глас от небето, който му казва: „Тука няма риба“. Обръща се — няма никой, изплашва се, отива по-далечко, пробива друга дупка и пак хвърля конца с куката. „И тука няма риба“. Пак се стряска, маха се и отива да дупчи по-далеч. И пак отеква гласът: „Казах ти, тука няма риба“. Ескимосът пелтечи: „Ама кой ми говори? Б... Б... Бог ли?“. „Не — отговаря гласът. — Аз съм директорът на пързалката!“.

Зад него ехти смях. Той обаче се държи здраво и пуска нов:

— Алпинист пропада в пропаст. Виси на една ръка и реве: „Помощ! Помощ! Ще падна, бързо, някой да ми помогне!“. В същия



миг далечен глас му казва: „Ето ме, тука съм, аз съм, Бог. Довери ми се. Пусни се, аз ще сътворя една възглавничка долу под скалата и ще паднеш на мекичко. Вярвай в мен, пусни се, няма да умреш, всичко ще бъде наред“. Алпинистът се поколебава и след малко отново започва да крещи: „Помощ! Няма ли някой друг?“.

Като гореща вълна напрежението набъбва жестоко в белите ми дробове. Най-гадното е, че хем го знам този, ама ситуацията, интонацията, темата, залогът около божествеността внезапно ме разколебават. Пак се самозапушвам, стискам задник, стягам се. Цар Пан вижда, че едва се сдържам. Смига ми с око и нанася финален удар.

— Ако те е страх да не паднеш, призови Създателя, не е далеч — изрича той, сочейки върха на втората планина.

*Никакъв смях. Ама в никакъв случай.*

Припомням си неприятни моменти от детството, когато ми се е искало да се разсмея, след като това е било напълно недопустимо.

Например, когато на учителя ми по математика му се беше изкривила перуката. Не се сдържах, изкикотих се и той ме наказва да остана в училище след часовете.

**НИКАКЪВ СМЯХ.**

Така ми се иска да изригна в смях. Да изпусна напрежението, насъбрало се покрай стреса през последните дни.

Чак визуално си представям този смях, който се изкачва в мен като течност, като река, като поток — и го замразявам. Замразявам го с мрачни представи.

Сещам се за телевизионното предаване „Ума и дума“ — печални мигове от съществуването на моята душа. Покрай предаването изплува друг образ.

Аршибалд Густен със смехотворното си цигаре.

*Поеми контрол, бързо.*

Всички ме наблюдават. Орфей не се сдържа и прихва, сред тълпата се чуват и други кискания — от тях се получава верижен ефект, на който с мъка не се поддавам. В селцето на моя мозък пламват къщичка подир къщичка. Пожарът се разраства.

*Бързо, да си мисля за трагедии.*

Войната. Смъртта. Атомната бомба. Извиквам в съзнанието си образи на трупове. Касапници. Диктатори. Водачи на фанатични секти. Жозеф Прудон. Пречиствача. Цар Пан повтаря:

— Няма ли някой друг да ме спаси? Ще избухна в смях. Ще падна.

Тъкмо тогава мушичката се появява и каца върху носа ми, а това води неизбежно до кихавица. Намесата ѝ е достатъчна, за да ми позволи да поема отново контрол над нещата.

Изплезвам се срещу моя противник, за да му покажа, че не е успял да ме победи.

Същевременно намествам мъничката херувимка, която ми носи късмет, на рамото си, за да ми помага до края на дуела.

Тълпата става нетърпелива.

Бързо трябва да измисля нещо друго.

*Мушичке, вдъхнови ме.*

Задържам мига, за да анализирам ситуацията като играч на шах. Всъщност цар Пан не се смее, защото моите вицове вече са му известни. Той обема универсалната памет за всички вицове из всички светове. Преминал е през цели хилядолетия живот, логично е да е натрупал повече вицове от мен. Единственият начин да го бия, е да го тресна с виц, който не му е известен. Трябва да сътворя нещо по мярка от реални кръпчици, смесени с личния ми опит. Да изобретя своя хумореска. Пан отвори дума за Бога на „Земя 1“. Това ми подсказва нещичко. Поемам си дъх и подхващам:

— Значи, един бог се спуска на своята планета. Среща смъртна, която се моли в храм. Чува я как нарежда: „О, Боже, чуй молитвата ми“. Отправя се към нея и казва: „Няма нужда от молитви, аз съм до вас, просто си кажете приказката!...“.

Възпроизвеждам гласчето на Делфин с нейния мил изговор, а колкото до бога, имитирам плътния глас на Зевс — това приляга в режисьорски план. Царят на сатирите явно е изненадан. Поддава се, започва да се хили. Продължавам светкавично:

— Богът добавя: „Религията ви е мое дело!“. Смъртната обаче не се предава: „Може да е ваше дело, обаче не сте истински вярващ!“.

Този пък направо залита. Хиленето му прераства в мъчително удържано хихикане. Като някакъв боксьор продължавам да нанасям удари.

— Тогава богът казва: „А може ли да ми вдъхнете вашата вяра в МОЯТА религия?“.

(От името на бога говоря с все по-плътен и по-сериозен глас, а женския глас изтънявам все повече и добавям специален акцент.)

— ... А мацката заявява: „Мъчно ще е, щом е ваше дело, няма да ви пасне. Няма как да станете вярващ... в себе си!“.

Този път бог Пан изригва.

Под напора на смеха, който го обзема, той пуска брадичката ми, хваща се за корема, копитата му се хлъзват по гредата, разперва ръце, за да запази равновесие, обаче не успява и се плъосва във водата. Водната терапия не го успокоява, той продължава да се смее, кашля, плюе, задушаваше се и потъва под повърхността, като изпръсква всичко наоколо.

Гмурвам се и го улавям за някакъв крайник, за да го издърпам на брега. Една сатирка се втурва да му прави дишане уста в уста, бързо последвана от други самки. Те явно са чакали само тази възможност, за да се спуснат върху своя идол. Той се надига, плюе пак, поглежда ме и продължава да се кикоти на спазми.

— „Няма как да станете вярващ... в себе си!“ Смъртната разправя на бога: „Няма как да станете вярващ!“...

Подава ми ръка и аз я поемам.

— Браво. Едно на нула.

— Как едно на нула? Нали ставаше дума само за един рунд?

— Да бе, майтапя се. Никога не съм се смял така. Ще си удържа на думата. Утре заран ще ви отведе до единствения път към подстъпите на планината. Първо обаче тази вечер ще ми бъдете гости на едно празненство.

Той сочи с пръст към сърцето ми.

— Вие, Микаел Пенсон. Искам да се видя с вас насаме, другите нека да похапнат.

Пан ме повежда към дънера. Слизаме по стъпалата, завъртени по кората на дънера. Стигаме до кръстовище от клони, което образува нещо като вдлъбнато плато. Тук няма езеро, нито къщичка. Богът се насочва към зона, покрита с бръшлян. Задейства механизъм и веднага се разтваря врата от дървесна кора, откривайки коридор, който води нагоре.

— Катерича дупка ли?

Пан ме отвежда до помещение, издълбано в клон. Пали свещ и я поставя по средата на кръглата заличка. Тогава забелязвам маса,

свещник и саксия със секвоя джудже, висока един метър.

— Дърво в дървото — промълвявам аз.

— Да, бог в бога, вселена във вселена, дърво в дърво — но специално това е доста особено и сигурно ще ви заинтригува.

Доближавам се и виждам, че плодовете му представляват прозрачни кълба, почти идентични с кълбата светове. Диаметрите им не са по-големи от по три сантиметра.

— Светове, тъй ли?

— Не. Тези — не. Те са само отражения, като онези, с които сте работили в Олимпия. Истинските кълба със светове вътре са рядкост. Май вие мъкнете едно такова. Това си е нещо като обсерватория, сферите представляват релефни телевизионни екрани.

Приближавам се и разпознавам действително планети, които вече съм виждал.

— Защо държахте да ме доведете тук, царю Пан?

— Заради този ваш гениален виц.

Той се вглежда в мен ехидно и се поглажда по брадицата.

— Избухнах в смях, понеже веднага долових, че вашият разказ е истина. Действително сте били на планета, която сте контролирали, и действително сте срещнали една от вашите вярващи, нали?

— Да.

Той се замисля. После усуква с пръст една къдрица от брадата си.

— И тя ви каза, че може да сте нейният бог, но нямате нейната вяра, а?

— Точно така.

Той пак се разкикотва.

— Страшно вярно. Обущарите са най-зле обутите хора. И Бетовен е бил глух. Създаваш музика, а не можеш да я чуеш. Хем смешно, хем жалко. Измисляте мъдрост, а не сте мъдър. Измисляте вяра, а не сте вярващ. И смешно, и жалко! Разправете ми по-подробно.

— Тази смъртна започна да ме обучава на това, което ѝ бе дала „моята“ религия. Научи ме да медитирам, да се моля.

Той се вира в мен и пак се разхилва. Засягам се:

— Накрая май ще се окаже, че ми се подигравате. Това би ме обидило.

— Не, не, ни най-малко. Просто ситуацията е комична. Умолявам ви, продължете вашия разказ. Страшно ме увлича.

— Тази смъртна не оспорваше възможността аз да съм нейният бог, но установи, че не мога да се възползвам от своята религия, тъй като не съм я разбрал действително. Докато тя, след като бе прекарала живота си, вярвайки ревностно, бе осъзнала цялата ѝ мощ.

— Съвсем логично. Значи е искала да ви... посвети?

— Вече беше започнала да го прави, когато ме върнаха тук. От кеф той тропа с копита по пода.

Изчаквам да приключи, като се опитвам да не се възмутя. Повтарям:

— Защо ме доведохте тук?

— За да ти благодаря, че така ме разсмя. Той се надига и ми подава един анх.

— Някои от тия планети познати ли са ти?

През предмета, който ми служи вместо лупа, сякаш успявам да разпозная „Земя 1“. Както и други „земи“, които бях мернал в мазето на Атлас, водни „земи“, „земи“ с различни технологии, с различен морал, с други транспортни средства.

— Ще ти издам първата велика тайна. Слушай ме добре и ако можеш, ме разбери.

Той прави пауза и произнася внимателно:

— Съществуват... Преходни места между световите.

— Преходни места ли?

Той погалва кълбата плодчета.

— Всички тези „земи“ си приличат, населяват ги повече или по-малко хуманоидни обитатели, които живеят в сходен пространствено-времеви обем. Нали е ясно?

— Разбира се.

— Ами те са като планети сестри.

— Не усещам накъде биете.

— Трябва да си се запитал защо техните истории си приличат. Започвам да се досещам и леко ми се завива свят.

— Трябва също да си се запитал защо някои информации преминават от една към друга, сякаш са свързани помежду си.

*Нали Юн Би измисли с „Korean Fox“ Петия свят на „Земя 1“ — и съвсем случайно на „Земя 18“ се бе пръкнала игра, която се нарича*

Пети свят. Някои изречения... „Като растение съм, трябва много да ми се говори и да бъда поливана“... „Като са много и не са прави, това не значи, че правото е на тяхна страна“... Това е бил смисълът на моя сън. Пластовете в лазанята са свързани. Световете са свързани. Историите на планетите се развиват съзвучно.\_

— Каква е тая работа с „преходните места“?

Бог Пан застава срещу дървото и погалва с пръст една вейка.

— Всичко е разклонено... Разклоненията свързват световете плодове. Сокът навсякъде е един и същ. Листата представляват поемащи светлината плоскости. Между пъпките с различен размер съществува обвързаност. Посредством молитви. Посредством медитация. Посредством универсалната енергия, надхвърляща пространствено-времевия обем. Животът.

Този козльо започва да ми става доста интересен. Той продължава:

— Така например единствено чрез мисловния си процес някои лица съумяват да обхванат листа, върху който се намират. Тогава могат да преминат по разклоненията и да се прехвърлят от една плоскост в друга, от едно измерение към друго.

*От един пласт лазаня към друг.*

Още по-силно ми се завива свят. Пожелавам да седна. Той ми посочва кресло и се настанява срещу мен.

— Преходни места, значи? — казвам аз. — Хора, които излизат извън телата си не за да се насочат към континента на мъртвите или към рая с ангелите... а към други измерения, към други планети? Така ли?

— Дори не е нужно да се умира, да се става ангел или бог. Дори не е нужно да си вярващ. Това е просто състояние на съзнанието. Достатъчно е да се знае, че е възможно. Понякога насън, понякога при епилептична криза, при алкохолно опиянение, при изпадане в кома.

— Също и при транс, свързан с творческа дейност, при писане, донякъде изпитах това, когато бях писателят Габриел Асколейн.

Цар Пан се навежда напред и промълвява почти в ухото ми:

— А и при транс на шаманите. Понякога при медитация излизаш извън тялото си, посещаваш разни места, пътуваш, изследваш. Драги ми Пенсон, вие май сте били един от пионерите на излизането от телесната обвивка на „Земя 1“. Пък и доколкото ми е

известно, наскоро с вашата приятелка Делфин на „Земя 18“ сте се досегнали до зоната, в която бъдеще, минало и настояще се събират.

— Вярно е, но не знаех, че...

— Че хиляди хора са вършили това преди вас? Това е и обяснението за паралелно изникващите изобретения по „земите“ сестри. Понякога дори се случва тях да ги бъде на една и съща планета по едно и също време.

Взирам се в секвоята бонзай и започвам да проумявам значимостта на откровението на Пан.

— Значи, Пречиствача... е отглас от Хитлер на „Земя 1“?

— Някои духове могат да се местят из паралелните светове и да пренасят идеи. Както най-хубави, така и най-ужасни.

*Dies irae* на Моцарт. Същото, но под друго име! Прудон успява да се прокрадва из разклоненията и си взима каквото му е нужно! Оттук черпи силата си.

— Значи, идеите се предават като зараза не само по една земя, а по всички земи във Вселената?

— Именно. Затова и идеята на една-единствена личност може да доведе до по-значителни по следствия от война, в която участват хиляди бойци. Една идея се предава по цялото дърво и съответно — във всички плодове.

— Както един кръвен вирус заразява цялото тяло.

— Добрият сок се разлива. Също и лошият. Младата смъртна жена, която те е обвинила, че не си вярващ, трябва интуитивно да е прозряла това, което току-що споделих с теб.

Сега се сецам за астралните приключения, които Делфин твърдеше, че преживява посредством „своята“ делфинска религия. Тя твърдеше, че посещава други светове „почти като нашия“, където получава отговори на въпроси „почти като нашите“.

— Храмовете могат да служат като усилватели, доколкото множество хора един до друг, които се молят или медитират, създават групов ефект. Това се нарича „егрегор“.

— Но нали, ако се съберат където и да е другаде, пак ще се получи?

— Разбира се. Сам или в група, всеки може да пътува до паралелните „земи“, стига просто да осъзнае, че тези екскурзии са възможни.

— До другите „земи“ и до другите измерения?

— Да — нашироко, нависоко и надълбоко.

Царят получовек, полукозел вече ми прави силно впечатление. Вече не го възприемам като прост вечен тарикат, а като мой нов наставник, водещ ме към следващата стъпка.

— Това ще да е обяснение защо е толкова трудно да бъде конструирана алтернативна история — казвам аз.

— Действително оттук иде този основен проблем. Първият сценарий на „Земя 1“ е повлиял върху всички сценарии при останалите „земи“ във времето и пространството.

Пан пригласяда брадицата си.

— Но вие сте тук, далеч от Олимп, как знаете това?

— Пан. Моето име означава „всичко“. Аз знам почти всичко.

Той насочва своя анх към един екран на стената и аз виждам Юн Би и *Korean Fox*.

— Тях особено много ги обичам. Юн Би... храбрата мъничка корейка, която се бори срещу родителите и срещу обкръжението си, и независимо от всичко открива своите дълбоки корени, създавайки с един тайнствен непознат авангардна компютърна игра. Питях се кой е *Korean Fox*. Всъщност е млад инвалид, страдащ от множествена склероза. Ужасна болест. Но пък е с прекрасна душа. Чиста.

Образите им застиват на екрана. Щастливата двойка е придружена от дете.

— Срецнаха се, залюбиха се. Но първо дълго си говориха. *Korean Fox* се опасяваше, че тя ще го отблъсне, щом види колко е съсипан от неизлечимата си болест. Тя обаче беше изминала дълъг път към съзряването на нейната душа. Обикна го за това, което представлява, без да обърне внимание на жалкото му тяло.

— Ами Делфин?

— Делфин може да бъде сравнена с Юн Би. Невероятна жена. Отначало не ви се струваше много хубава, нали? Постепенно възприятието ви за нея се промени. Надмогнахте привидността.

— Значи сте знаели?

— Да. Аз зная всичко благодарение на това дърво обсерватория. То е Списък на възможните „земи“. Затова толкова се смях, понеже ми стана ясно, че се „изповядвате“. Надсмяхте се над себе си. Пък и каква



шантава ситуация: някакъв бог среща една от своите вярващи, а тя му помага да открие собствената си религия!

— Вие сте ме наблюдавали?

— Естествено. Мисля, че напълно сте заслужили това пояснение.

Утре ще продължите вашия път към едно все по-голямо прояснение.

— Мислите ли, че е възможна среща със Създателя?

Цар Пан се изправя и поглежда през прозореца на кръглото си убежище. Приканва ме да се присъединя към огледа и ми сочи с пръст един район.

— Зелената област — съобщава ми той.

— Кой обитава там горе?

— Вашето следващо изпитание.

— Не се правете на тайнствен.

— Наистина искате да знаете. Ами, хм... Дяволът.

— Дяволът ли? Та дяволът не съществува — казвам аз. — Това е измислица на смъртните, за да се стряскат един друг... или да отхвърлят лица, които не им допадат.

Пан усуква къдри от брадицата си и се подсмивва странно.

— Във всеки случай тук не мислим така.

---

[1] Вж. „Дъхът на боговете“. — Б.а. ↑

## 70. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ХАДЕС

Името му означава „Невидимия“. Когато след поражението на Кронос неговите трима синове си поделили света, Зевс получил небето, Посейдон — морето, а Хадес — подземното царство.

Хадес бива изключен от списъка на дванайсетте олимпийски богове, понеже владенията му не са облени от светлината — той е тринайсетият бог, най-страховитият от пантеона.

Седнал на своя абаносов престол в дълбините на пъкълъ, той носи шлема, който го прави невидим и му е подарен от циклопите, а в ръката си държи смъртоносния жезъл. В нозете му е триглавото куче Цербер.

За да го умилостивят, гърците принасяли в жертва над една яма черни телци, чиято кръв се изливяла върху преданите на култа към Кибела или Митра. Ритуалът се наричал „тавроболия“.

Подземното царство на Хадес (оттук — ад) е пресечено от пет реки: Лета (реката на забравата), Коцит (реката на стоновете), Флегетон (реката на огъня), Стикс (реката на омразата) и Ахерон (реката на скръбта).

Душите на мъртвите прекосявали Стикс с лодката на Харон. Всеки изминат отрязък от пътя през ада е все едно клапа — връщане назад няма. Единствените, които успяват да се измъкнат отново, са Одисей, Херакъл, Психея и Орфей. И все пак преживяното има своята цена за тях. Орфей изгубва своята любима Евридика, а Психея умира при излизането си.

От своя страна Хадес напуска един-единствен път Царството на мрака — за да си намери царица. Понеже знаел, че никоя жена няма да се съгласи жива да слезе при мъртвите, Хадес разтворил земята, за да похити дъщерята на Деметра — младата Персефона.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 71. СТИКС

Шумолене на листа. Под краката ни пропукват сухи съчки. Стотици разноцветни птичета излитат като изблици от пари. Сред влагата и топлината бръмчат насекоми. Дребни свенливи животинки надничат към нас през дървесните корони. Вият се змии, пърхат крехки пеперудки. Но сят се опияняващи аромати на цветя.

Мачете открива пътя пред нас, разсича стените от зеленина. Сатириите ни водят през екваториалната гора в южната част на Еден към втората планина. Местни жени са ни осигурили дрехи, подходящи за ходене и за по-хладно време.

Афродита върви до мен, имам чувството, че леко се е прегърбила. Малко преди да тръгнем, тя бе надала вик в банята. Богинята на любовта беше открила бръчка върху лицето си. Часове наред я успокоявах, докато най-сетне се подготвим за пътуването. За едно божество, което би трябвало да възплава красотата, първата бръчка, предвещаваща белезите на старостта, си е потресаващо явление.

И тъй — броячът на бомбата със закъснител вече работи. Афродита е наясно, че ще стане възрастна жена.

Начело на върволицата, включваща нас петимата и двайсетина сатири, е бог Пан, който ни води уверено. Крачи бързо и със златно мачете освобождава пътеките от клонците.

Затягам презрамките на моята раница, в която са ковчето със „Земя 18“ и сборникът с вицове на Фреди Майер, както и манерка с вода и изсушени плодове, раздадени ни от местните.

Вървим.

Минаваме покрай пропасти, покрай плътни гъсталаци със странна фауна и флора.

Чат-пат някой сатир измъква духалото си и по някоя змия пада, а дребните хора с кози крака бързо я прибират. Никога не бихме могли да се оправим из този път и да се придвижим напред без тяхната помощ.

Стигаме до мост от лиани над огромна пропаст. Тя е толкова широка, че другият край на моста не се вижда, обгърнат от плътна мъгла.

— Нашата територия свършва тук — съобщава ни бог Пан.

— Какво има от другата страна?

— Територията на Хадес.

Всички сатири плюят на земята вкупом, за да не бъдат застигнати от носителя на това прокълнато име.

Нашата групичка тръгва към моста от лиани. Сатирите са притеснени.

— Вие ходили ли сте там? — обръща се Едмон Уелс към цар Пан.

— Къде, в ада? Не! Кой би искал да се срещне с Дявола?

— Ние — ако покрай него минава задължителният път, за да се доберем до Създателя — отвърща решително Афродита.

Сатирите потропват с копитца по земята, сякаш тръпнат от неизказан страх.

— Какво им става? — пита Едип.

— Не обичат да стоят толкова близо до пропастта. Ние дори за всичкото злато на света не бихме минали по това мостче от лиани — пояснява Пан. — Но разбирам, че за вас е важно да опитате. За да разберете.

— Не вършим нещата не защото те са трудни. Нещата са трудни, защото не ги вършим — заявява Едмон Уелс.

Сатирите се покопитват, а Пан ме сграбчва за рамото и искрено ме прегръща.

— Драго ми е, че те срещнах, Микаел. По-нататък ще разкажа за вашето приключение на нашите деца и ще има да се забавляват.

Приемам това като комплимент. Той поема ръката на Афродита и се навежда да я целуне по най-старомоден начин.

— Приятно ми беше да се срещна и с вас... госпожице Афродита.

Набляга на „госпожице“, за да ѝ стане съвсем ясно, че в неговите очи тя никога няма да бъде „госпожа“.

После се сбогува и с Едмон, с Едип и с Орфей.

— Възхищавам се на вашата смелост — изтъква в заключение царят. — Ще ми се и аз да можех да превъзмогна страха си и да мина

по този мост от лиани. Но може би съм прекалено стар или прекалено страхлив, за да посетя ада.

— Ако става дума за същия ад, в който вече съм бил — отвърща Орфей, — той се ядва.

— Абе знаеш ли, тук всичко е почти както в митологията, но никога съвсем. Според мен адът в Еден едва ли ще прилича на някой друг.

Той пак придобива язвителния си козльов вид.

Разделяме се с последни помахвания и ние тръгваме по моста от лиани. Едмон Уелс е пръв, после Афродита и аз, после Орфей, който води своя сляп приятел.

Пътят е хлъзгав, понеже има мъх. Дъските под краката ни пропукват, късчета дърво се откъртват и падат безкрайно към дъното на пропастта. Вкопчваме здраво ръце в проядения парапет.

Колкото повече напредваме, толкова по-силен и по-противен мирис на мърша долавяме. Ако това е адът, вони като бунице.

Едип крачи мъчително, но Орфей е безкрайно търпелив.

Афродита сваля сандалките си и крачи боса. Аз толкова силно стискам възвения парапет, че ставите ми са побелели.

Вече сме изминали сто метра по моста, а зад нас сатирите все тъй ни наблюдават. Мъглата отсреща не се разсейва.

Навлизаме сред този облак.

— Виждате ли нещо напред?

— Не, нищо. Но внимавайте, тук дървото е гнило.

Все по-трудно се диша. Край глезените ни минава ледено течение.

— Ами сега?

— Все тъй нищо.

Някакви звуци се носят около нас. Накрая разбираме — май някакви гарвани съобщават, че пристигаме.

Все тъй напредваме, без да различаваме другата страна.

— Няма ли край? — възмущава се Едип.

— Мостът действително е много дълъг — признава Орфей, — а имам чувството, че и мъглата става по-гъста.

— И дума не може да става да се върнем — заявява Едмон Уелс, — вече няма начин да не сме по-близо до отсрещната страна.

Някъде високо се носят други странни звуци, които не са гракане на гарвани. Дъските под краката ни вече са по-нарядко, трябва да минаваме над големи дупки, държейки се за парапета, без да имаме нищо под краката си. За Едип изпитанието е особено тежко.

Както си напредвам с провесени крака, хванат само с ръце за моста, ме напада гарван. Ритам го с пети. Ала ето че още гарвани се намесват. Крилете им се плъзгат по мен. Един ми се нахвърля — още малко и клонът му ще се забие в гърдите ми. Извъртам се, за да се спася, и той разкъсва плата на раницата ми.

Сборникът с вицове на Фреди Майер и храната, подарена ни от сатиририте, падат в умопомрачителната пустота отдолу. Аха-аха и ковчежето да ги последва. Застивам. Ала ето че друг гарван се спуска срещу мен. Точно когато ме наранява в корема, трепвам и така ковчежето със „Земя 18“ излита от раницата. Безценният предмет пада.

Афродита светкавично го подхваща с ръка за едната дръжка.

Махвам към нея с благодарност.

— За малко — отбелязва тя.

Захапвам здраво дръжката на ковчежето и продължаваме да се движим нататък. Вкусът на ръждиво желязо ме успокоява.

*Делфин е в ковчежето. А ковчежето е в устата ми.*

Чувствам се като онези рибки, цихлидите от езерото Малави, които носят малките си в устите си, за да ги закрилят.

Пред нас изникват нови дъски. Отначало са в окаяно състояние, после стават по-здрави. Най-сетне краката ни намират опора.

Гарваните са все тъй наоколо, но с анховете си изтрепваме доста, а останалите не смеят да се приближат.

Мъглата започва да се разсейва.

— Различавам отсрещната страна на пропастта! — съобщава Едмон Уелс.

— Виждам дървета — добавя Афродита.

— Вече се питах дали този мост изобщо води до някъде — въздъхва изтощеният Едип.

— Вярно, първия път, като ходих до ада, не съм минавал през такова промеждие — признава Орфей.

Стъпваме бодро по стабилна плоскост. Мирисът на леш отслабва. Най-сетне се добираме до отсрещната страна.

— Благодаря — промълвявам аз към Афродита.

— Не съм се замисляла — казва тя, сякаш за да се извини, че е спасила своята съперница. Короните на дърветата от отсамния ръб на пропастта са много по-пищни и грамадни.

Плътната сянка от тях потапя гората в постоянен мрак. Вятърът фучи през клонците и от време на време донася полъх на гадна воня.

Афродита поема ръката ми и я стиска силно.

— Пуснете ме напред — предлага Орфей. — Имам чувството, че разпознавам отделни елементи от гледката. В тази посока би трябвало да има вход, малко по-надалеко.

Аз тръгвам с Едип отзад. Напредваме през джунглата по наклонения подстъп към планината. Преди пропастта растителността бе като тропическата, тук е като при студените райони — има трънаци и дъбове с възлести клони.

Отстрани долавяме присъствие на някакви твари.

Когато за пръв път чуваме вълчи вой, почти се успокояваме — нали ни става ясно що за нови врагове ни причакват.

Ускоряваме ход, те са все повече.

— Събират се, за да ни нападнат — заявява Едмон Уелс. Спираме се и вадим анховете.

Наоколо отново се разнасят неясни звуци.

— Ще изчакат тъмнината, тогава ще ни нападнат — обажда се Едип.

В този миг изникват три грамадни звяра с разпенени муцуни и алени очи.

Стреляме и ги отстраняваме с лекота.

Ала ето че с ръмжене се появяват нови вълци.

— Изглеждат гладни.

— Отдясно, внимавай.

Пускам залп и изтрепвам три броя.

Вече ни нападат отвсякъде. Десетки са. Стават стотици. Анхът ми загаря между пръстите и зарядът му се изтощава. Вдигам от земята пръчка, но един от зверовете ме връхлита. Покосявам го с бекхенд като на тенис. Сражавам се побеснял, спътниците ми също пердашат внушителните гадини, които аха-аха да ни повалят — но се разнася музика. Орфей се е покачил на клон, за да се измъкне от преследващата го глутница, измъкнал е лирата си и изсвирва няколко акорда.

Вълците моментално отстъпват. Събират се да слушат мелодията.

Изправяме се съсипани, дрехите ни са се превърнали в дрипи.

— Продължавай, не спирай! — умолява Афродита.

Орфей засвирва по-нежно, вълците полягат едни подир други. Странно, но и дърветата сякаш се свеждат към Орфей. Възхитен съм.

— Музиката ти е вълшебна, митът за тебе е напълно основателен. Как го правиш? Той изрежда още няколко акорда и всички вълци заспиват.

— Всички имаме някакви дарби — отговаря Орфей, — важното е да бъдат открити и да работим по тях.

Той променя звученето, дърветата отново затрептяват. Клоните им се извиват в определена посока.

Едмон Уелс посочва доста високо над главите ни вход на тунел, който прилича на зинала уста. Две изпъкналости, създаващи отгоре усещане за очи, довършват впечатлението за живо възвишение.

— Орфей, сигурен ли си, че това е входът на царството на Хадес? — пита Афродита.

— Във всеки случай така изглеждаше на „Земя 1“.

Отново съм смутен при мисълта, че светове са съзвучни. Нали Пан ми бе обяснил, че както има „горизонтална свързаност“ между равностойните светове, така съществува и „вертикална свързаност“ между низшите и висшите светове.

Олимпия на Еден е копие на Олимп от „Земя 1“.

Боговете и чудовищата са същите, каквито ги е имало в митологията, измислена от елините на „Земя 1“.

Страните и културите нерядко също си приличат. *Дали пък „Земя 1“ не е основата на всичко?*

Не, „Земя 1“ също е под влиянието на съседните светове, висши и низши. Пан ми е разкрил едно от ключовите познания за Вселената.

*„Земя 1“ е като шахматен комплект, разположен сред облак от шахматни дъски. Съвзват ги невидими разклонения.*

— За какво мислиш, Микаел? — пита Афродита.

Тя потърква машинално бръчката край очите си, сякаш се надява с опъване на кожата да успее да я заличи.

— За теб — отговарям аз.



— Щастлива съм, че спасих твоята планетка. От тона ѝ долавям, че все пак съжалява малко.

Осъзнавам понятието „тук и сега“. Тук и сега имам шанса да изживея възможно най-свръхопасното прежеждие редом с най-прекрасната сред жените. Само дето физическата красота вече не е от значение за мен. Стойност има само духовната красота.

Засега душата ми е обвързана само с една жена и това е Делфин. Където и да съм, тя е с мен. В сърцето ми.

— Ами ако заобиколим този отвор? — предлага Едмон Уелс.

— Тъй или иначе — казва Орфей, — я погледнете, че стените в тази пещера са гладки и вертикални. Нямаме друг избор.

Катерим се дълго през тъмната гора, преди да достигнем до малката хоризонтална плоскост с форма на устна, по която се влиза в разтворената паст на пещерата. Мъглата се е върнала и не ни дава възможност да различим нищо на повече от пет метра разстояние. Напредваме бавно.

Едва-що сме се приближили и ето че облак от прилепи се издига и ни досяга, заставяйки ни да се долепим до земята.

— Предполагам, че това е персоналът от приемната — казва Едмон Уелс. На вълни се носи дъх на сира и леш.

Пред нас Орфей хваща парче дърво, събира тънки лиани и ни научава да правим факли.

Вече пристъпваме някак си с факлите в ръцете навътре в пещерата, която трябва да е дващест метра на височина. Орфей изсвирва бегло няколко трели, за да оценим размерите на галериите и да се укротят животинките, които биха могли да ни нападнат.

*Музиката като защитно средство.*

— Никога ли не ти се случва да изсвириш фалшива нота? — пита Едмон Уелс.

— Всяка несръчно изсвирена фалшива нота е фалшива нота. Всяка фалшива нота, изсвирена убедително, представлява... импровизация.

Около нас сълзят сталактити. Внезапно долавяме полъх от съседна галерия.

— Същински лабиринт, може би трябваше да оставяме белези, за да можем да се измъкнем от него — казва Едип.

— Ако и тук е като в она я ад, дето съм го посещавал, няма да се измъкнем през входа — подчертава Орфей.

— Във всеки случай изходът, който ни интересува, трябва да бъде над тази пещера, ако искаме да продължим да се изкачваме — добавя Едмон Уелс.

Афродита колебливо взима късче сяр а и начертава жълт кръст върху скалата от страни. Продължаваме през редица проходи, които ни отвеждат към други. Гадната миризма се променя, прилепите стават все по-големи.

— Сигурен ли си, че знаеш накъде ни водиш? — обръща се Афродита към Орфей. Той изсвирва нов акорд, който се разнася, ехтейки из тунела.

В този миг стигаме до кръстопът и забелязваме жълтия кръст, начертан преди време от Афродита с парчето сяр а.

— Изгубихме се — промълвява отчаяно тя. — Въртим се в кръг.

— Не, не, със сигурност има някакъв път — пресича я Орфей.

Стигаме до нова галерия, която води нагоре, а цветът и миризмите в нея са различни. Върху стената проличава жълт кръст, подобен на надраскания от богинята. А този път сме уверени, че не сме минавали оттук.

— Страх ме е — отронва Афродита и се вкопчва в мен.

Аз я прегръщам, притискам я към себе си, за да я успокоя.

— Аз пък мисля, че това е добро предзнаменование, някой чертае тези кръстове, за да ни насочва — заявява Едмон Уелс.

Напредваме, следвайки жълтите кръстове — и действително виждаме как... един се изписва самичък върху стената пред очите ни.

— Това е Дяволът, той полага тези кръстове, за да се озовем в ада — продумва разтревожено Афродита.

— Това е някой, който използва вълшебния шлем, дето прави Хадес невидим — отсича Едмон Уелс и сочи дирите от стъпки, които се подреждат върху земята близо до мястото, където внезапно се бе появил последният жълт кръст.

— Невидим човек!

— Невидими хора — изтъквам аз, показвайки други следи от стъпки около нас. Осъзнаваме, че ни заобикалят лица, които ни наблюдават и действат, без ние да можем да ги съзрем.

В крайна сметка жълтите знаци ни отвеждат до широка пещера, през която тече подземна река. До едно кейче се полюлява издължен плавателен съд, в който има лодкар с вид на венециански гондолиер. Носи голяма шапка, украсена със зелен шнур, която засеня напълно чертите му. Фигурата му е обгърната от дълъг плащ.

— Това е Стикс, реката на мъртвите — едва успява да изрече Орфей, като прибира лирата си и явно е обсебен от спомена за сполетялото го на едно подобно място.

— Или поне едно от копията й — довършва Едмон Уелс.

— В такъв случай мъжът на тази лодка е Харон, придружителят на мъртвите — добавя Афродита.

— Какво ще правим? — пита разтревожено Едип.

— Не е моментът да се опитваме да се връщаме назад — повишава глас Орфей. — Късно е за това. Да продължим. Ще видим докъде ще стигнем.

Гондолиерът се надига с едва доловимо хихикане в мига, когато стъпваме в лодката. После потапя дългото си весло в мътната вода. Плавателният съд поема по реката, покрита от прозирна мъгла.

*Стикс.*

Нашият неприветлив кораб със загадъчен кормчия плавно преминава през поредица от мрачни пещери. Отгоре висят сталактити.

Внезапно ни понася бързо течение. Гондолиерът насочва плавателния съд на милиметри от нагъсто разположените сталагмити. Понякога различавам под проблясъците безсмислено ухилената му уста.

Достигахме до място, където се оттича друг воден ръкав. По брега седят същества, загърнати в дрипи, и плачат. Едмон Уелс, който е отбелязал явлението в Енциклопедията, ни напомня, че това навярно е Коцит.

*Коцит — първият ръкав, реката на стоновете.*

По-надалеч при друго разклонение на реката бавно се въртят в кръг създания с празни погледи.

*Лета — вторият ръкав, реката на забравата.*

Корабчето ни се придвижва все по-бързо по зеленикавата водна повърхност. Остра миризма опарва гърлата ни — откриваме ново водно течение, тук повърхността е от течно гориво, което пламти. По бреговете се гърчат обгорели същества с раздрани кожи.

*Флегетон — третият ръкав, реката на огъня.*

А основното течение Стикс все тъй води към брегове, където някакви създания се бият. Дерат се, хапят се, извиват си един на друг ръцете, ритат се, дърпат се един друг за косите. *Стикс — четвъртият ръкав, реката на омразата.*

Някои падат в гадната вода, където продължават да се млатят, пръскайки другите. По-нататък стената вече е червена. Край големи клади същества в дрипи крепят други същества в дрипи на уреди за изтезания, обсипани с шипове, или по колела за разчекване. Някои пък влачат други към стълбове, окачат ги на тях и ги шибат с камшици, горят ги и ги режат с бръсначи. Ехтят оглушителни писъци.

Нашият гондолиер все тъй се подсмивва под шапката си.

Корабчето напуска червената зона и стига до сивкав район. От свода падат капки като дъжд.

Поглеждам нагоре и забелязвам, че цялата горна част на пещерата е запълнена с глави, вкопани в самите скални плоскости, които плачат.

— Техните сълзи пълнят реката Стикс — съобщава ни Орфей. Вглеждам се в лицата горе и ми се струва, че разпознавам едно от тях. *Люсиен Дюпре.*

Богоубиецът.

*Ако той е тук, тук може да е и Мата Хари.* Неволно изкрещявам:

— Мата!

Множество женски гласове моментално ми отговарят.

— Аз съм Мата, тук съм!

— Не, аз съм, ето ме!

— Не, насам!

— Аз съм Мата, освободи ме от ада.

— Не, мен.

— Ела, аз съм твоята Мата!

Скоро зазвучава цял хор от пискливи женски гласове.

Харон все тъй се подхилва, но лицето му си остава под сянката на шапката.

— Успокой се — наставлява ме Афродита, — тя не е тук.

Откъсвам се от богинята на любовта и продължавам да се вирам в главите, които се открояват по свода.

Най-сетне лодката достига до кейче, Харон ни махва с ръка да продължаваме без него. Тръгваме по тъмно стълбище, което силно вони на гнилоч. Слизаме. Водят ни изникващи жълти кръстове, подобни на начертания от Афродита. *Невидимите същества са се появили отново.*

И ето че стъпки се открояват в прахта, сочейки ни накъде да вървим.

## 72. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ОРФЕЙ

Орфей е син на царя на Тракия Еагър и на музата Калиопа. (Тракия се намира на мястото на днешната България.) Още в ранната му възраст Аполон му дарява седемструнна лира, към която той прибавя още две струни в чест на деветте музи — сестри на неговата майка. Те го посвещават във всички изкуства, а най-вече в изкуството да съчинява музика, да пее и да твори поезия.

Орфей бил изключително талантлив, твърдяло се, че при звука на неговата лира птиците спирали да пеят, за да го слушат. Всички зверове се събирали, за да му се възхищават. Вълк тичал подир агнето, лисица подир заека — никое животно не нападало друго. Реките спирали да текат, рибите излизали от водата да го слушат.

Подир пътуване до Египет, където бил посветен в тайнствата на Озирис, той сам приел да се нарича Орфей (от финикийското „аур“, светлина, и от „рофе“, лечение — „целящ чрез светлина“) и основал Елевзинските орфически мистерии. После се присъединил към аргонавтите, устремени към Златното руно.

С прелестта на своето пеене той окуражавал гребците, укротявал талазите, подигнати от ветровете. Омаял и приспал колхидския дракон, който пазел Златното руно, с което позволил на Язон да осъществи замисленото приключение.

Подир пътуването си с аргонавтите Орфей заживял в Тракия в царството на своя баща и се оженил за нимфата Евридика. Един ден тя, стремейки се да избегне задиранията на пастира Аристей, се втурнала да бяга и стъпила върху змия. Влечугото я ухапва и тя незабавно умира. Обезумял от скръб, Орфей хуква да я търси в царството на мъртвите, за да се опита да я спаси.

Той се отправя на запад, пеейки тъжни песни за любовта си към покойницата.

Дърветата се смиляват и му посочват с клоните си пътя към входа на ада.

Със своята лира той укротява жестокия Цербер, усмирява за миг фуриите, очарова съдниците на мъртвите и прекратява за миг

страданията на прокълнатите. Свири на своята лира тъй добре, че Хадес и Персефона му разрешават да отведе своята Евридика в света на живите. Ала богът на мрака налага едно условие: да не се обръща, докато жена му не се върне под слънчевата светлина.

И тъй, Евридика следва Орфей из галериите, които водят към изхода, насочвана от музиката на неговата лира.

Тъкмо когато се добира до светлината, той се разтревожва, че не чува стъпките ѝ, и обръща глава, за да види следва ли го още Евридика.

Единственият поглед към съпругата му довежда до пълна загуба на постигнатото. Евридика е напълно погубена.

Лек ветрец докосва челото ѝ като последна целувка.

Орфей се завръща в Тракия и остава верен на своята загинала съпруга, живее като отшелник и пее тъжно за изгубената си любов от сутрин до вечер.

Той пренебрегва любовта на жените от собствената си страна и накрая те го намразват.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 73. ТАРТАР

Върховно слизане.

Стълбището в най-долната си част води до изумруден тунел със скулптирани барелефи.

— Това място ми е познато. Трябва да вървим направо и да завием наляво — съобщава Орфей.

Долавям в себе си спонтанна тръпка, тъй като аз също разпознавам този декор, та дори и диалога.

*Това е виждането за бъдещето, каквото си го представих с Делфин. Как е възможно? Как съм могъл да предвидя този миг?*

Тази мисъл ме безпокои все повече. Тя означава, че това бъдеще е вписано някъде във Вселената и че дори е „проверяемо“.

— Вие ми се свят — мълвя аз сам на себе си.

На път съм да припадна.

Афродита ме подкрепя.

— Как си? Какво става?

— Нищо. Просто нещо като дежавю, имах усещането, че вече съм преживял тази сцена.

— Насън ли?

— Не, при медитация. Едмон Уелс пристига при нас.

— Проблем ли има?

— Микаел е с впечатлението, че вече е идвал тук.

— Като Орфей ли? Останалите ме гледат любопитно.

За да не се замислям за това, разглеждам внимателно сцените и персонажите, изгравирани в прозрачната скала.

Разказана е история: две армии от ангели се сблъскват в стотина епизода, през които някои предават други и отново се сражават, летейки над селца на смъртни сред грохота на своите мечове.

— Армагедон. Последната битка на ангелите на светлината против ангелите на мрака — уточнява Едмон Уелс, който разпознава отделни сцени.

— Кой побеждава? — пита Едип.

— Според мен битката си продължава.



Напредваме през изумрудения коридор, а тихите стъпки на невидимо присъстващите стават все по-многобройни. Когато се спираме, един жълт кръст се изписва върху зелената стена, подтиквайки ни да продължим.

От време на време се появяват множество жълти кръстове, сякаш невидимите същества не искат да ни чакат.

Най-после достигахме до голяма зала с два черни престола един до друг. Голям и малък. На левия седи великан с черна тога.

Вероятно е с ръст три метра. Кожата му е много светла, почти млечнобяла, абаносовочерни коси падат на мазни къдрици по челото му. Черните му блестящи очи като че ли издават ефекта от някакво възбудително лечебно средство. Тогата му е матовочерна.

До него една млада жена с нормален ръст — най-много метър и седемдесет — изглежда съвсем дребничка в своята също тъй черна тога, която обаче е с бродерии от типа „златисто ламе“. Носи цветни скъпоценности, както и провиснала посребрена гривна с украса от нефритени камъчета.

— Добре дошли в моето царство — възкликва великанът с бледата кожа. — Аз съм Хадес. Проводих ви пратеници, които да ви насочват насам, надявам се, че не са ви стреснали.

*Прилича на един по-млад Зевс. Всъщност е по-красив.*

*Нормално е да си приличат, нали Хадес е по-възрастният брат.*

— Да ви представя царица Персефона — оповестява гигантът с черната тога. — Тя е, която дава възможност на култивираните растения да покълват.

— Вие представлявате Злото! — извиква Едип.

— „Злото“ ли?

— Знаем, че сме в ада — продължава младият мъж.

— „Ад“ ли? Хадес се усмихва.

— Това е едно крайно опростенческо мнение за моето царство! Май сте слушали прекалено много злостна пропаганда против мен.

— Вие сте тринайсетият бог — припомня Едмон Уелс. — Изобразен сте на тринайсети аркан, смъртта.

— А, това вече е разумна приказка. Действително съм свързан със смъртта... но нима смъртта не води към възраждане? Вгледайте се във въпросния тринайсети аркан. Там има скелет, който коси подалото

се от почвата, та да поникнат млади треви. Подобно на зимата той известява за пролетта, нали, Персефона?

— Редно е смъртта да бъде приемана като носител на нов живот — произнася младата жена с удивително писклив глас.

— Ами всички тези хора, които видяхме вкопани в стените да плачат и стенат? — запитах аз.

Хадес поклаща глава.

— Те до един са избрали пътя насам и страданието. Тъкмо тук е парадоксът. Адът е представа, измислена от хората, за да се самонаказват. Всички тия хора, които сте видели по течението на Стикс, са направили своя свободен избор да дойдат тук, избрали са да страдат. Когато им писне, ще могат да си тръгнат и да придобият нова плът където и както пожелаят.

— Не ви вярваме! — прекъсва го Едип.

— И все пак това е тъжната истина. Единственото, което ги задържа тук, е собствената им воля да привикват възмездието върху себе си. Вие подценявате силата на осъзнаването на собствената вина.

— И аз не ви вярвам! — възкликва Афродита. — Не може в една душа да има такава силна воля за самоунищожение!

— Братовчедчице... ти ли ще ми ги редиш такива? Хадес се изправя и се доближава до нея.

— Нещо свитичка ми се струваш, братовчедке.

Ръката му съвсем естествено погалва смутилата я бръчица, тя я отблъсква незабавно.

— Тук душите биват измъчвани чрез физическата болка, а ти причиняваш мъки посредством любовта, но накрая не се ли случва едно и също? Нима не е едно страданието на човешките същества?

Афродита не отговаря.

— Да ти повторя: ние всички сме свободни в един свят, където ад няма, но някои от нас са направили избора да си измислят ад, защото откровено искат да страдат. Това място съществува единствено заради въображението на хората. То си остава действащо само чрез техния страх, чрез тяхното чувство за вина и вродения им мазохизъм.

Очите му дори не трепват. Същевременно Персефона потвърждава казаното с дискретно кимване, сякаш ѝ е мъчно да признае, че нейният съпруг е прав.

— Искате да кажете, че те сами са избрали да се мъчат, телата им да бъдат вкопани в горни стени и само главите да стърчат? — пита с неверие Едмон Уелс.

Богът на ада обяснява съвсем дидактично:

— Разбира се. За мазохизма има множество причини, вие сте писали за това във вашата енциклопедия, професор Уелс. Една от тях може би е, че когато се страда, човек е по-буден, по-здро̀во вписан в настоящето, чувства по-мощно живота.

Той дава знак и невидим слуга повдига поднос, който сякаш бавно се рее в кухнята. После чашите на свой ред биват повдигнати и напълнени със сладникаво намирисващ тюркоазен алкохол.

Грабвам онази, която виси покрай лицето ми. Подобно предложение бива отправено и към моите спътници, обаче ние всички сме недоверчиви (особено след напитката на цар Пан) и никой от нас дори не потапя устни.

— Друго удоволствие на мазохиста е да се оплаква. Когато страдаш, можеш да го изтъкваш пред околните, чувстваш се като герой, мъченик и стоик — продължава Хадес.

Той плясва с ръце и биват запалени факли. Те се реят във въздуха и озаряват подвижни картини, представящи християнски светци по време на техните мъки: разкъсвани от лъво̀ве, провесени за краката, шибани с камшици, разпвани.

— Първоначалното християнство е тря̀бвало да издаде заповед, изискваща първите привърженици да не се самоизтъкват като такива. Искали са да страдат, за да споделят болките на своя пророк. Не аз съм измислил това, а вие.

Реещата се факла осветява самобичуващи се шиити, испански католически фанатици, които се шибат с ремъци, набучени с гвоздеи, брадати индуси, крачещи почти голи със завързани за края на члено̀вете върви, на които са провесени каменни блокове. В Индонезия мъже със застинали очи си пронизват телата с копия под бумтежа на ритуалните барабани на техни приятели. Нещо по-модерно: готически рокери с пиърсинги, надупчили лицата им, пънкари, танцуващи сред счупени бутилки. Гравюри с африканци, които нанасят белези по телата си, жени, обрязващи крещяща девойка, мъж в цирк, завиращ дълъг меч в гърлото си, група лица, стъпващи по жара̀ва, докато публиката им ръкопляска...

Предпочитаме да не гледаме шокиращите образи на един свят, който ни е твърде добре познат.

— Искате да кажете, че злото не съществува ли? Че съществува единствено поради липсата на любов към самия себе си? — питам аз заинтригувано.

Гласът на Хадес се усилва, става мощен. Той набляга, сякаш му е писнало да повтаря:

— Само вие сте отговорни за вашето нещастие. Вие сте го измислили и сте му дали пълномощия!

После продължава с по-мека интонация:

— Толкова сте безпощадни към себе си... На всички, които идват тук, предлагам да проявят милост и да простят сами на себе си безобразията, вършени през предишния им живот. Но те не ме слушат и им намират извинение.

Хадес се засмива леко, съжалително.

— Обичам да говоря за моята длъжност. Толкова сте свикнали да съдите, че съдите и мен, тъй наречения „Дявол“. Аз съм вашият велик въображаем злодей, а зли сте единствено вие. Давайте, задайте ми вашите въпроси.

— Защо светът не е изцяло мил? — питам аз.

— Отличен въпрос. Ето и отговора. Просто защото, ако светът беше мил, нямаше да имате никакви заслуги да осъществявате правилния избор. Спомняте ли си онзи виц, дето Едмон Уелс го разказва в Енциклопедията? Онзи, за светлинката, която пита баща си: „Харесва ли ти как блестя?“. А бащата отговаря: „Сред блясъка на другите не виждам твоя“. Тогава светлинката пита: „Какво да направя, за да ме види моят баща?“. А бащата отговаря: „Иди в тъмното“. Светлинката се премества в мрака. Там бащата най-сетне успява да я види и ѝ казва: „Много хубаво светиш, синко“. Обаче тогава светлинката осъзнава, че е заобиколена от чернилка, и започва да крещи: „Татко, татко, защо ме изостави?“.

Хадес взима чаша с тюркоазено питие и го изпива на ситни глътки като котка.

— Светлината се вижда само в тъмното. Заслугите и добродетелта се разпознават единствено при злополучие.

Персефона отново одобрява с печален вид казаното:

— Действително, мили.

Тя улавя ръката на грамадния си съпруг и нежно я целува, сякаш той е голям питомен мечок. Афродита също реагира, приближавайки се към мен.

— Друг въпрос, приятели мои?

— Защо има серийни убийци? — пита Едип.

— Чудесен въпрос. Защото навремето те са изпълнявали (а и продължават да изпълняват) определени функции. Чуйте ме — това е гледна точка на вашия „Дявол“, но не е маловажна. Човешкото общество е като мравуняк. Изпитва потребност да произвежда лица, които да вършат нещо конкретно. Някога царствата изпитваха потребност от напористи и агресивни военни вождове. За да се получат такива, бяха необходими „гневни деца“. Съответно — бити деца. Едно бито дете се сърди на целия свят и влага своята енергия, тъпчейки другите. Ето как изниква страховит военен лидер, който ще бъде по-внушителен от останалите, необзети от невроза вождове.

— Искате да кажете, че сред човеците се появяват лоши родители, за да има бесни деца, които да повеждат войни? — учудва се Едип.

— Точно така. Проблемът е, че в модерните общества териториалните конфликти са изчезнали. Гневните деца, които имат желание да избиват хора, не могат да станат военни и завоеватели. Затова и се появяват серийни убийци.

— При всяка невроза не се става убиец — подчертавам аз.

— Действително, болката може да доведе и до други последствия. Неврозите и психозите изграждат своеобразни личности, способни да извършват в лудостта си неща, които никога не биха хрумнали на нормални хора. Смятате ли, че Ван Гог би се заинатил до такава степен да експериментира с цветовете, ако не беше луд?

— Това е правдоподобно обяснение — казва Едмон Уелс. — Май подразбирате, че единствено нервнболните или психотиците се осмеляват да бъдат авангардни в артистично отношение.

— Така си е.

— Но има нормални, щастливи, спокойни хора, които са създали изключителни творби. Хадес явно е изненадан.

— Така ли? Кой например?

— Ако говорим за „Земя 1“ — казвам аз, — ето — Моцарт.

— Съжалявам, но не сте го познавали, а аз — да. Не беше в ред. Баща му го тъпка през неговата младост, превърна го в нещо като дресирана маймунка, за да го показва сред аристократичните дворове. Беше в постоянна криза. Разори се, играейки карти.

— Леонардо да Винчи?

— За малко да бъде изгорен на клада на деветнайсет години заради показния си хомосексуализъм. И той си имаше проблеми с баща си, който го бе травмирал.

— Жана д'Арк?

— Упорита религиозна фанатичка, която имаше халюцинации.

— Крал Свети Луи?

— „Свети“ ли? Убиец! Изгради репутацията си на „добродушен крал“, назначавайки официален биограф, който трябваше да служи на неговата пропаганда — монаха Егеларт. Иначе беше грубиян с холеричен темперамент, който организираше изстребления, за да обере хора, чиито богатства го привличаха. Не се зальгвайте с легенди, когато става дума за конкретни хора.

— Бетовен?

— Зъл баща го превърна в избухлив параноик. По-късно отмъкна сина на една своя роднина и го принуди да стане музикант, докара го до опит за самоубийство. Лесно изпаднаше в бяс, беше насилник, тиранин. Не търпеше и най-дребното противоречие.

— Микеланджело?

— Шизофреник. Жестока мания за величие. При това вечер се преобличаше като жена, не се чувстваше добре в собственото си тяло.

— Ганди? Да не вземете да ме убеждавате, че и Ганди е невротик?

— Твърдоглавец. Все смяташе, че единствено той е прав. Не слушаше нищо, никого. И той беше тиранин спрямо жена си и не търпеше да му противоречат.

— Майка Тереза?

— Да се грижиш за другите е начин да загърбиш себе си. Нали май я бяхте срещали при вашето пребиваване в Империята на ангелите. Не само че бягаше от собствената си същност, ами, ако сте забелязали, и се занимаваше единствено с бедните. Колко по-лесно е да се справиш с простички проблеми, свързани с места за обитаване или прехрана, отколкото със сложните психологически отклонения на

буржоазията или със стратегическите властнически решения на управляващите.

Действително имам доста странен спомен за Майка Тереза от Империята на ангелите — как бе принудена да се занимава с борсови операции и с тайните на пластичната хирургия, понеже и тримата ѝ клиенти бяха заможни хора.

Едмон Уелс отсича:

— Това са дяволски приказки. Искате да омърсите неща, които са чисти. Това са все свети хора.

Хадес обаче не се оставя да бъде разколебан.

— Повечето ваши тъй наречени „свети хора“ са идвали тук да се пречистят от своите тъмни страни, при все че са светци според другите смъртни от нива три или четири. Гледал съм ги как се гърчат, разбирайки, че тук не сме се заблуждавали и сме наясно с истината за техните съществувания. Опитвал съм се да ги убеждавам да простят сами на себе си. Неуспешно — затова съм им услужвал с моите зали за мъчения и те са искали да получат най-ужасни възмездия.

— Не ви вярваме! — възкликва Едмон Уелс.

— И светците ви са така, и хората, давани за пример, също и водачите ви. Бихте се учудили, ако научите колко държавни ръководители и шефове на предприятия още преди да се озоват тук, са посещавали садомазохистки зали за мъчения на „Земя 1“ и са се натискали да бъдат изтезавани по начини, които дори аз смятам за „прекалени“. Вероятно — за да изпитат някакво предчувствие какво ще бъде в отвъдното. Може би като предзнаменование. Със сигурност — поради належаща потребност от изкупление. Те си знаят истината.

Смехът му отново е задушевен и изпълнен със съжаление.

— Впрочем няма дори вие, Едмон Уелс, чиято Енциклопедия чета и аз като кого ли не, не сте развивали теорията, че избирайки в кой момент да страдаме и по какъв начин, имаме чувството, че „направляваме съдбата си“?

Той цитира по памет.

— Бяхте писали така: „Мазохистът смята, че не може да му се случи нищо по-лошо от болката, която сам си причинява. Така мазохистите поддържат едно усещане за контрол над собствения си живот и след сеансите в специализираните заведения могат да проявяват садизъм спрямо подчинените си в службата“.

Богът на ада махва уморено с ръка.

— Самият аз ръководя едно малко подземно предприятие, но съм изключение. Обичам си се, поне се понасям де. Трябва да кажа и че любовта на Персефона ми помага да имам добро мнение за себе си...

Персефона поема ръката му и я покрива с бързи целувки.

— ... а след като съм възлюбил сам себе си, мога да бъда любезен и с другите.

— Вие сте гаден.

— Ето че съдите. Аз — не. Нямам нищо против вас. Наистина. Всички тези дрънканици за Дявола са само клевети, за да се плашат децата и свещениците да имат власт. Кога ще проумеете този капан?

Хадес насочва жезъла си към един екран и благодарение на контролна видеокамера се появяват бреговете на Стикс, където голи същества се измъчват взаимно.

— Да виждате дяволи тук? Да виждате палач? Ако зависеше от мен, аз бих простил всичко на тези грешници, нали, Персефона?

Тя отново добива печален вид.

— Действително, скъпи.

— Най-глухи са тези, които не искат да чуват. Мечтая това място да го няма, а хората да се преселват в плътта на бебета и да преживяват нови неща, напредвайки живот подир живот.

— Лъжете!

— Пак свеждате нещата до ценностно отношение. Истината е, че бих излязъл в почивка. Светът обаче се нуждае от черния цвят, за да изпъкне белият, нали?

— Скъпи, нали веднъж се опита да стачкуваш.

— Да, веднъж. Предложих това място за страдания да бъде премахнато. Всички на Еден бяха съгласни, дори Зевс, но душите на смъртните се задърпаха. „Дума да не става да се затваря адът, имаме нужда от него.“ Колко милостиви са боговете, колко безмилостни са смъртните!

Ние с моите спътници не можем да откъснем очи от екрана.

Започваме да се нагаждаме към гледката на тези създания, които се измъчват взаимно. С всичко се свиква.

— Всички души, които се намират тук, пребивават по свое собствено усмотрение и могат да си отидат, когато пожелаят — напомня Хадес.



— Не е вярно. Моята Евридика не можа да си отиде само защото аз се обърнах — противи се Орфей.

— Та нали тя, именно тя реши така. „Ако се обърне въпреки любовта ми към него, ако ми няма пълно доверие, по-добре да остана в ада.“

Орфей се спуска напред и иска да нападне Хадес, но той го удържа на разстояние.

— Не ви вярвам!

— Понеже подценявате нейната вина. Потресен, аз произнасям:

— А дали...

— Знам какво ще ме питате... Искате да знаете дали Мата Хари е тук, нали? Вместо да отговори, той само се усмихва.

Хадес решава, че достатъчно сме се насладили на злокобната гледка, угася екрана и ни приканва да се настаним по-уютно.

— Виждам, че нямате доверие на моите напитки, пийнете чай с мента.

Отново се повдигат предмети, течности от чайници изпълват чаши, политнали откъм полиците. До нас бива поставен чай, който вдига пара. Опитваме го.

— Какво е следващото изпитание? — задава въпрос Едмон Уелс.

— Изпитание ли?

— Следващото изпитание, за да продължим по пътя си.

— Няма никакво изпитание. Можете да тръгнете по този коридор, той води към върха на планината.

— Без изпитание?

Великанът в черна тога потвърждава:

— Разбира се, без изпитание. Винаги съм смятал, че единственото истинско изпитание е проявяването на свободната воля. Постигаме онова, което искаме. Проблемът е, че желанията ни са погрешни. Впрочем нима не сте го установили като ангел? Нали Едмон Уелс бе казал...

Упоменатият сам изрича любимата си фраза:

— „Искат да намалят нещастieto си, вместо да градят своето щастие.“

— Отлично. Браво. Това обяснява всичко. Само дете просто сте изразили интелектуалната концепция, а не съумявате да я изживеете.

Тъкмо това е единственото ограничение пред вас, преди да срещнете Създателя. Да бъдете щастливи. Да не бъркате в своите желания.

— Вие не ми отговорихте — упорствам аз, като едва сдържам нетърпението си. — Мата Хари тук ли е?

Богът на ада се обръща към мен притеснено.

— Това е то, ето как се самоизгражда нещастиято. Задават се неправилни въпроси, водещи неизбежно до отговори, които не си струва да бъдат чути.

— ТЯ ТУК ЛИ Е?

— Да, разбира се. Тук е. Сърцето ми прескача.

— А ще мога ли да я взема с мен?

— Пак неправилен въпрос. Неверният отговор е: да, разбира се.

— Момент! — разярява се Орфей. — Да не вземете да му пробутате същия номер? Хадес прикрива с пръсти устните си.

— Не ми беше хрумвало, но сега, след като стана вече дума, не мога да не се замисля по въпроса. И тъй, отговорът на третия неправилен въпрос е: „Щом ми го подсказвате, нямам избор“.

Подмятам към Орфей:

— Как не млъкна, бе! Персефона добавя:

— Така или иначе, Хадес ви каза, че „наемателите в ада“ сами определят условията на наказанието си и на освобождаването си.

Младата владетелка в черна тога добива още по-явно печално изражение.

— Нали така, скъпи? Той потвърждава. Афродита извиква:

— По-добре изобщо не отивай, това е капан!

— Афродита е права — обажда се пак Орфей, — само ще страдаш.

— Ако имам дори най-малък шанс да спася Мата Хари, ще се пробвам. Хадес свива фаталистично рамене.

— Вие си решавате. Щом като една малка светлинка искате да преминете в тъмнината, за да се уверите доколко светите... последвайте ме, господин Микаел. Самото ви име впрочем представлява въпрос, нормално е да жадувате отговори.

Той отпива голяма глътка от странното си питие и бодро ни повежда към една сива врата.

## 74. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ТРИТЕ СИТА

Веднъж един човек отишъл при Сократ и му казал:

— Знаеш ли какво научих наскоро за твоя приятел?

— Почакай — рекъл Сократ. — Преди да ми го разкажеш, бих искал да прекараме думите ти през трите сита.

— Трите сита ли?

— Щом ще ми разказваш всевъзможни неща за други хора, добре е онова, което ще бъде изречено, да се прецеди, и то през трите сита. Първото сито е ситото на истинността. Проверил ли си дали онова, което искаш да ми кажеш, е вярно?

— Не. Само съм чул да се говори...

— Отлично. Следователно не знаеш дали е истина. Нека да прецедим и другояче нещата, през второто сито — ситото на добротата. Дали онова, което искаш да ми разправиш за моя приятел, е нещо добро?

— А, не! Напротив.

— И тъй — продължил Сократ, — искаш да ми разкажеш лоши неща за него, а дори не си уверен дали са истина. Може би все пак ще преминеш през третото сито — ситото на полезността. Полезно ли ще е да ме осведомиш какво според теб бил сторил моят приятел?

— Не. Всъщност — не.

— Тогава — заключил Сократ, — щом онова, което си се накарал да ми разправиш, не е нито истинно, нито добро, нито полезно — за какво изобщо да ми го разказваш?

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 75. ЧЕРНО ЛАЛЕ

Двойката с мрачните тоги ни повежда към една низина, вдълбана в скалите. В най-ниската част има холандска мелница наред поле, осяно от черни лалета. Един комин пуши, а по околните безлистни дървета са насаждали гарвани.

Мата Хари ми бе говорила за своето детство в Холандия, в родното ѝ градче Леуварден, сред лалета, полдери и вятърни мелници.

— Тя сама си изгради декора — пояснява Персефона, — за да пасва на личния ѝ опит. Обзет съм от неприятно предчувствие.

Прекрачвам прага на мелницата, чиито криле проскърцват над нас въпреки безветрието. Вътре е пълно с прахоляк и паяжини.

На стената различавам портрети на самия мен, също и скулптури и снимки с моя образ. По масата се търкалят мръсни чинии с мухлясали парчета гауда.

Хадес се е доближил до мен, полага ръка върху рамото ми и ми се усмихва съжалително, като явно е искрен.

— Тя много ви обича и за да страда, избра да живее с ваши изображения.

— Къде е?

— В съседната стая. Спи, но аз ще я събудя и тя ще дойде. Ще хване ей тази кърпа и вие ще я отведете от моя свят. Разбира се, остава си проблемът, какъвто имаше и при Орфей. Ако се обърнете или се опитате да я заговорите, я губите завинаги. Ако пък я изведете вън, двамата пак ще се съберете.

— Няма да се обърна, няма да разговарям — заявявам решително аз.

Мисля си и за Делфин. Изпитвам чувството, че подобно на моряците, дето си имали по една жена на всяко пристанище, поддържам любовни връзки във всяко измерение. И тези любови не се изключват взаимно.

Обичам Делфин. Обичам Мата Хари. По определен начин обичам и Афродита. Както навремето, когато бях смъртен, обичах

Амандин и Роз. Всяка от тях бе породила нещо. Но съм бил подготвен не само за един урок.

„Тук и сега“ действително ми се иска да спася Мата Хари, а и обожавам Делфин.

Поемам напред.

Хадес се обръща към Персефона и промълвява:

— Адът — това са техните желания. Толкова са... смехотворни.

Престорвам се, че не съм го чул.

Заставам с лице към вратата, Хадес пъха в ръката ми края на една кърпа.

— Когато усетите, че някой се е хванал за кърпата, тръгвайте. Ще трябва да вървите право натам.

Посочва ми зелен коридор с изумрудени стени.

— В дъното е изходът, водещ към върха на планината. Тръгвам с вашите приятели, ще ви чакаме.

Стискам кърпата в дясната си ръка.

Изпитвам смътното усещане, че съм участник във фокус с неочакван за публиката край. Това не ми харесва.

И все пак желанието ми да се събера отново с Мата Хари е по-силно от неприятното чувство, че самият Дявол може би ми погажда номер. Чакам дълго с кърпата, провесена зад мен.

Внезапно долавям присъствие — приближават се ситни стъпки. Една ръка улавя кърпата. Ще ми се да кажа нещо, но се сдържам — само след минути ще бъда отново с Мата Хари. Вече разсъждавам как тя ще ревнува, виждайки Афродита, но ми е пределно ясно, че ще си остана с по-важната от тях за мен. Поне що се отнася до това измерение. Мата.

Поемам на път, сърцето ми бие лудо. Отзад ме следват ситните стъпки.

Навлизам в дългия изумруден тунел, чийто изход свети като фар.

Колко хубаво е, че тя е тук, а не е преобразена в безмълвна муза (подобно на Мерилин Монро) или в сирена (като бащата на Раул). Само да не се подлъжа от любопитство като Орфей. Дано неговият неуспех да ми послужи за урок.

Напредваме, сърцето ми бие все по-ускорено.

Присъствието зад мен следва ритъма на крачките ми.

Казвам си, че щом тя е тук, значи, все пак е искала да се самонакаже за нещо... но за какво? Мата Хари е била жертва. Никога не е причинила зло на когото и да било.

Продължаваме да крачим, ала ето че се случва нещо странно. Стъпките зад гърба ми се забавят, кърпата е опъната по-ниско.

Аз си вървя. Остават стотина метра до изхода.

Кърпата се смъква постепенно, а стъпките стават по-ситни, зачестяват...

Какво се е случило?

*Тя трябва да се е навела.*

Така ми се иска да ѝ кажа нещо.

Стъпките заситняват съвсем, забавят се, а кърпата пада все надолу.

След малко кърпата вече е опъната към земята, стъпките спират.

Уморила ли се е?

Ще ми се да я заговоря.

*Мата! Надигни се, скоро пристигаме!*

Прехапвам си езика, за да не отворя уста, изпъвам врат, за да устоя на желанието да се обърна и да разбера какво става.

Скоро чувам зад себе си хлипане, обаче не разпознавам гласа на Мата Хари.

*Подир мен не върви Мата Хари.*

Вече не мога да издържа, обръщам се.

## 76. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: АПОТЕОЗ

Апотеозът представлява преобразяване на човешко същество в бог (теос).

В Египет фараоните са смятали, че предшествениците им стават богове след смъртта си. Затова се извършвала церемонията „апотеоз“. Било удобно — така самите те още приживе могли да претендират, че са „бъдещи богове“.

В Елада прехвърлянето от човешка към божествена същност било начин героите, основали градове, да стават божества с вълшебна сила — така престижът на въпросните градове нараствал. (Например простосмъртният Херакъл станал бог и дал име на град Хераклион.) След смъртта си Александър Велики бил възведен в апотеоз. Тази чест понякога била отреждана и на творци — като Омир. За древните римляни апотеозът бил свързан с особен ритуал. Оформяло се шествие от сенатори, магистрати, професионални оплаквачки, актьори с маски на предци и шут, който имитирал поведението на покойника. Преди тялото му да бъде изгорено на клада, един от пръстите на трупа бивал отрязван, та частица от него да остане на Земята.

После тялото бивало изпепелено и пускали орел като психопомп, за да възвиси душата на покойния до Царството на боговете.

Юлий Цезар бил първият римлянин, който бил възведен в официален апотеоз веднага след убийството му през 44 г. пр.Хр. Подир това сенатът възвеждал в апотеоз всички следващи императори. Що се отнася до живописата и скулптурата, апотеозът се изобразявал често като приемане на човек сред боговете.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 77. ПЛАНИНАТА

Съзирам момиченце, най-много на няколко месеца. То се лигави и плаче. Все пак разпознавам в него чертите на Мата Хари. Хадес пристига при мен и отсъжда:

— Изгубихте.

— Ама... ама... — пелтеча аз. — Защо се е преобразила в дете? Това не се предвиждаше! Богът с черната тога клати глава с онзи кахърен вид, който е тъй характерен за него.

— Тя сама си избра това. Искаше да бъде сигурна, че обичате душата, а не тялото ѝ. Затова реши да се преобрази тъй и да разбере дали я обичате достатъчно, та да остане с вас като... дете.

— Ама... ама... ами да, разбира се. Щеше да си остане при мен. Втурвам се напред и прегръщам мъничкото момиченце. Хадес поема от мен бебето и го оставя встрани.

— Твърде късно е. Можехте да я вземете с вас, ако бяхте издържали до края на тунела — такава беше уговорката. Сега тя ще се завърне в своята мелница в Тартар или ще се превъплъти в новородено, ако пожелае. Човешките същества винаги имат пълна свобода да решават какво да се случи с техните души. Тук е източникът на всичките ни проблеми: в свободния избор.

Обръщам се към детенцето, което пълзи на четири крака и ме зяпа с учудени очета. Искам да го взема, но Хадес ми препречва пътя.

— Само честна игра. Протягам ръка към детето.

— Мата! Умолявам те, аз се провалих, но ти не оставай тук. Заслужаваш да се превъплътиш. Върни се на някоя земя, „Земя 1“, „Земя 18“, „Земя 1000“, някаква Земя, която щещ, под каквато си искаш форма — само не оставай тук. Това е... пълна безизходица!

Хадес стиска рамото ми и невидими негови слуги ме хващат, за да ми попречат да се доближа до детето.

— Моля, не обиждайте моите владения. Изборът е неин. Тя желае да остане тук и да се тормози със спомена за вашата външност. Можете да ѝ давате съвети, но не и да решавате вместо нея. Като не



умеете да прилагате подобаващо вашата свободна воля, поне уважавайте чуждата.

Гледам детето.

— А ако не се бях обърнал? — питам аз Хадес.

— Щяхте да излезете с това деветмесечно детенце, което е Мата Хари. Смятам, че е искала да бъде уверена във вашата любов при всякаква нейна форма или възраст. Затова ви подложи на това изпитание. Виждал съм как някои стават недъгави или грозни, за да изпитат любовта на оня, който иска да ги изведе от ада. Удивителна е тази потребност от доказване, нали? За мен любовта няма нужда да се доказва, прав ли съм, Персефона?

— Да, скъпи.

Сдържам клокочещия в мен гняв, съзнавайки, че Хадес не е виновен. Адът се съдържа в това, че според Мата Хари аз я обичам заради тялото, не заради нейната душа.

Изтръгвам се рязко от хватката на Хадес и на неговите невидими слуги и успявам да взема детенцето в ръце.

— Щях да те обичам дори като новородена — пелтеча аз.

Тя ми отговаря с въпросително гукане. И пак започва да се лигави.

— Разбира ли какво ѝ казвам?

Хадес ме откъсва от нея. Теглят ме и други, невидими ръце.

— Не с разума си. Разумът ѝ е на деветгодишно дете — но душата ѝ проумява, разбира се.

— Превъплъти се, Мата, превъплъти се, а аз все някак ще те намеря. Тя пак гука.

Хадес май разбира и превежда.

— Тя ви чу и ви казва, че ще се върне някой ден. Детето пак издава звуци и се лигави.

— Казва ви също, че ѝ се искало да ѝ бъдете... баща.

Детенцето пак бърбри, а Дяволът лично се постаравал да предаде смисъла.

— Не... — той избухва в смях. — Да ѝ бъдете... майка! Искате да станете майка. Ама наистина хората нямат акъл!

За миг оставам зашеметен поради новото изпитание за моята душа. Ето — преоткрих любимата, тя се подмлади за пет минути и се превърна в детенце, което иска да съм му... майка.

Бебето мънка отново, Хадес е леко удивен, но съобщава:

— Освен това искала да бъде момче. Искала да сваля мадами. При това... Пак бърборене.

— А... искала също като майка да й давате да суче, според нея това бил изключително важен опит по отношение на сближаването.

Хадес ме повежда към изхода.

— Единствено душите са от значение. Плътските обвивки са като „съдини“.

Чувствам се променен, както го изобразява аркан 13: с отсечена глава и отсечени ръце, готов да покълна като нещо ново от почвата.

Изкрещявам отдалеч:

— Делфин е бременна! Сигурно в шестия месец. Можеш да дойдеш и ти! Ето че и Персефона ме побутва.

— Тя ви чу. Сега решението трябва да бъде нейно, предоставете й правото да избира. Уважавайте нейната свободна воля.

Примириявам се.

Когато стигаме до изхода, Афродита улавя ръката ми. Бояла се е да не ме изгуби, ако Мата Хари се завърне.

Хадес и Персефона ни упътват право нагоре, към висините.

Заглеждаме се във върха на втората планина, който сега изглежда по-близък, макар хребетът да е все тъй обвит в мъгла.

## 78. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: КЛОУНИ

Работата да забавлява човек публиката май винаги е съществувала.

„Мом“ в гръцката митология е шутът на олимпийските богове. Първата писмена следа, където се съобщава за „шут“, се предполага да е дело на гръцкия историк Приск. Той твърди, че Атила имал служител, натоварен да весели сътрапезниците по време на пировете. Много по-късно в счетоводните отчети на френските крале фигурира графа „шутовщини“.

Сред знаменитите френски шутове следва да споменем...

Трибуле. Официален дворецов шут при царуването на Луи XII и на Франсоа I.

Брюске. Бил толкова калпав лекар, че довел до гибел множество свои пациенти. Осъдили го на смърт, ала Анри II го помилвал и го назначил на служба, за да го размива. Заподозрели го, че е възприел протестантизма, набили го и накрая избягал.

Никола Жубер. Шут на Анри IV. Настоявал да го наричат „владетел на глупците“.

Л' Анжели. Коняр на принц Конде. Като го видял да се старее по време на вечеря, Луи XIII решил, че е невероятно смешен и пожелал да го вземе на служба при себе си. Л' Анжели не щадял никого в своите закачки. Благородниците предпочитали да му дават пари, за да не ги осмива. Л' Анжели умрял много богат.

В Англия Арчибалд Армстронг бил шут на крал Джеймс I. Искал да му викат „Арчи“ и след смъртта на неговия господар отишъл да служи на Кентърбърийския епископ, когото в крайна сметка намразил дотам, че публикувал памфлет срещу него.

Паралелно се появила думата „клоун“. Произхожда от английското *clod*, което означавало „несръчен“.

Май първите клоуни са се появили през Средновековието в конните циркове, когато собствениците на циркови палатки забелязали, че публиката вече се е преситила. Тогава на един собственик му хрумнало да назначи селянин, който не умеел да язди и все падал, та

така контрастът да подчертае таланта на цирковите ездаци. Идеята се харесала и била подета и от други циркове. Клоуните обикновено били бедняци и алкохолици — така възникнала традицията с червените носове.

По-нататък се появява двойката с „белия клоун“ (с остра шапка, пайети и бял грим) и „червения клоун“ (клошар с прекалено широки дрехи). Белият клоун е сериозен и се гаври с червения. Смехът никога не бива предизвикван от белия клоун, а от червения, понеже той се опитва да имитира действията и държането на своя колега, като никога не успява и току прави бей. Подобна двойка като дуалистично божество се среща при индианците навахо в Ню Мексико, както и при индианците зуни. При тях образът на червения е най-мощният и най-важен образ сред всички божества.

Струва си да се отбележи, че в алхимията „джокерът“ е символът, представляващ разтворителят, чието химическо въздействие позволява извършването на черна магия.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 79. КЪМ ВЪРХА

Наклонът вече е стръмен, на високото въздухът се диша по-леко, обаче вървенето става по-мъчително.

Дълго крачим по пътечки, все по-стръмни. „Земя 18“, която нося във вече защитата ми раница, ми натежава.

Да мъкнеш цял един свят километри наред, макар и да е в някакво си ковчеже, си е изморително. Сещам се за Атлас и изпитвам състрадание към него.

За мен обаче това не е само един свят. Там се таи надеждата ми за бъдещето. Делфин.

Детето ни, което ще се роди. Общността от нови приятели. Ето че се движа по-бодро.

Пътеката, криволичеща сред скалите, изчезва — трябва сами да се насочваме. Отпред Орфей разтваря растенията, които ни препречват пътя. Въздухът става по-плътен, захлажда се. Никой от нас не обелва дума, издишваме пара.

Насреща ни планината с окъпания в мъгла връх е покрита от снежна пелена, която се спуска на ивици от билото като сметана върху сладкиш.

Наклонът вече е съвсем стръмен, достигаме до нещо като плато — Едмон Уелс предлага да си починем.

Пред нас се открива обширна гледка: Зевсовата планина на запад, както и бреговете линии.

Рисунката ми е била точна. Островът прилича на голям триъгълник, леко вдлъбнат покрай подстъпите на първата планина.

— Сега поне сме наясно. Планините са две, а не три — изтъква Едмон Уелс. — Ако се доберем до този връх, няма да има друг, до който да се изкачваме.

Изад първата планина извира черен дим и всички си мислим за Олимпия — за града, обхванат от гражданска война.

— Те си мислят, че се бият за победа. Това не е така. Бият се, за да се самоунищожат. Особено са за оплакване тези, които ще умрат последни — въздъхва Едмон Уелс.

— Това е вашата теория за „апоптозата“, нали?

— Самите ние, когато бяхме богове, изоставихме някои от нашите смъртни, за да могат други да постигнат успех. Припомни си, Микаел, как нашият кораб се отдели от брега, понесъл всичката ни надежда... И мравките също понякога жертват безброй „войници“, та да може царицата им да избяга.

Надигацият се черен дим все по-мощно застила първата планина.

— Цялата Олимпия навярно тъне в кръв и пламъци.

Мушичката каца върху пръста ми, сякаш за да ми припомни, че ми носи късмет с присъствието си.

Небето вече помръква, когато достигахме до заснежената зона.

Стъпваме все по-тежко. Студът прониква дори през дрехите ни. Потта прилепя тогите към кожата.

Макар аз да не се държа много приветливо, Афродита върви все тъй близо до мен.

Нощта настъпва и решаваме да лагеруваме на едно ново малко плато.

Анховете ни са се изтозили при нападението на вълците, така че палим огън с кремъци и сухи съчки. Едип се оказва извънредно сръчен в това нелеко упражнение. Блясва искрица, подпалва късче плат, платът бива пхнат под клонките. Огънят се разгаря. От него струи живителна топлина.

Орфей обаче насочва вниманието ни към едно странно явление. Над нас по небосвода се изписват тънки бели букви. Наистина — съвсем за кратко, но ги забелязваме. Седим смутени.

— Какво видяхте?

— Букви, изписани наобратно. Получаваше се думата „АТАКД“ — казва Орфей.

— Не, май беше „ГОб“ — поправя го Афродита.

Аз пък май бях видял „АН“. Споглеждаме се неуверено.

— Това е колективна халюцинация — отсича Едмон Уелс. — Понякога поради атмосферния слой звездите ни се привиждат издължени. Поредица от точки може да бъде възприета като права или крива линия. А въображението ни ѝ придава знаковост.

— Било е северното сияние и туйто. Тази планета е толкова малка, че покрай планините се получават ефекти на северно сияние.

За да ни поразсее, Едмон Уелс взема една горяща клонка.

— Това ме подсеща за виц на Фреди Майер. Астроном открива в небето планета, която го заинтригува. Буквално се разорява, за да купи какво ли не оборудване, непрестанно успява да подобри оптичния образ на въпросната планета, все се взира в нея. После умира, молейки своя син да продължи да я изучава. Синът следва завета на своя баща, купува все по-мощни телескопи, за да постигне по-добра видимост на небесния обект. Един ден успява да различи повърхността на планетата и забелязва, че по нея сякаш са надраскани някакви знаци. Знаците приличат на букви. Буквите оформят фраза — гигантска фраза, изписана върху повърхността.

Слушаме Едмон Уелс с интерес.

— Фразата гласи: „Кои сте вие?“. Тогава синът на астронома се свързва с всички обсерватории по света и всички насочват телескопите си към интригуващата повърхност. Същинско планетарно явление. Според учените няма спор: разумни същества са съумели да изрисуват гигантски надпис, видим откъм друга планета, при това на нашия език. ООН се обръща към всички нации, за да се предприеме голям проект: да се отговори на посланието. Избират пустинята Сахара, булдозери разкопават огромни бразди, за да бъде изписан отговорът към инопланетяните. Отговорът гласи: „Ние сме земляни“. Ето че всички обитатели на земното кълбо се взираат в небето, очаквайки следващо изречение. И внезапно повърхността на онази планета се променя. Сякаш заличават с техните булдозери въпроса „Кои сте вие?“, за да изпишат ново послание.

— И какво било то?

— „Не разговаряме с вас.“

Подир всичко преживяно настъпилото отрезвяване е добре дошло. Това е то силата на хубавия виц. Всичко се възприема другояче след него.

Афродита се доближава до мен. Неуморно съзерцавам дългата ѝ руса коса и големите изумрудени очи. Мъничко се е смалила, лекичко е остаряла, ала, макар и да е изтощена, е толкова великолепна, че сякаш нищо не може да не бъде отразено в естествения ѝ чар.

— Целуни ме — мълви тя. — Моля те. Правя го.

— Имам усещането, че скоро ще достигнем до откровение, което няма да ни бъде приятно — казва тя.

— Не се боя от срещата със Създателя. Тя смръщва лице.

— Имам лошо предчувствие. Едмон Уелс се примъква към нас.

— Ей, влюбените, нещо не е наред ли? Ако ви е студено, недейте да страните от нас, елате по-близо до огъня.

— Афродита се страхува от онова, което ще открием там горе. И другите се присъединяват към нас.

— От Великия Бог ли? Сигурно е някакъв като Зевс, но по-огромен, по-красив и по-силен — предполага Орфей.

— Това е съвсем опростенческа представа — казва Едип. — Винаги гадаем, преди да срещнем някого, и винаги се лъжем.

— За щастие — казва Едмон Уелс. — Бих бил много разочарован, ако Великия Бог там горе бъде такъв, какъвто съм си го представял.

Пускам пак моя знаменит въпрос:

— А ако вие срещнете Великия Бог, какво ще поискате от него?

— Аз бих го попитала... защо е измислил такава сложна система при сексуалността на хората — казва Афродита.

Едмон Уелс надига глава.

— Ако аз срещна Създателя, ще го попитам... дали вярва в себе си. Незабележимо се отдръпвам от Афродита.

— Ако аз видя Великия Бог, по-скоро ще го попитам дали вярва в мен — оповестява Орфей. Всички се поотпускаме.

— Аз ако видя Бог, ще го попитам... защо е създал Вселената, вместо нищо — казвам аз.

— Може би всички отговори са достижими за нас. Просто не задаваме правилните въпроси — отбелязва Афродита. — Обаче приближавайки се до НЕГО, обръгваме.

През мъглата около върха на втората планина проблясва светлинка.

Мушичката каца на пръста ми. Потръпва от студ. Аз я взимам в ръцете си и я доближавам до огъня.

— Според мен очакващото ни надхвърля и най-смелото въображение — заявява Орфей. — Това ще бъде върховно откровение. При всяко положение трета планина няма, видяхме одева. Когато се озовем там горе, ще узнаем всичко за тайния механизъм на Вселената.

Афродита се притиска силно към мен. Никога не съм долавял такава тревожност у богинята. Всички заспиваме край припукващия



ОГЪН.

## 80. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ИГРАТА ЕЛЕВЗИС

Играта елевзис се състои в това да бъде открито... правилото за нея. Използват се две тестета по 52 карти, които се раздават докрай една по една. Преди играта един от участниците си измисля свое правило и го записва на листче, за да няма възможност да го променя при хода на партията.

Измислилият първото правило се нарича „първи бог“.

Самото първо правило се смята за „правило на света“.

Започва играта.

Един играч хвърля карта и съобщава: „Светът вече съществува“. Играчът бог казва тогава: „тази карта става“ или „тази карта не става“. Всеки на свой ред хвърля избрана от него карта.

Картите, които не стават, се отделят настрана. Онези, които „стават“, се трупат пред очите на играчите, които се опитват да открият по каква логика се извършва подборът.

Щом някой играч сметне, че е открил „правилото на света“, заявява, че е „пророк“. Претендентът спира да хвърля карти и казва вместо бога на другите: „тази става“ или „тази не става“. Играчът бог наблюдава пророка. Сбърка ли веднъж пророкът, бива низвергнат и отпада от играта.

Останалите продължават да гадаят какво е правилото. Ако някой пророк отговори правилно десет пъти, съобщава какво е според него „правилото на света“ и то се сравнява с написаното върху листчето.

Ако е познал, печели.

Ако никой не познае и всички претенденти за пророци бъдат заблудени, играчът бог печели.

Прочита се гласно „правилото на света“ и се проверява дали то е било „откриваемо“. Ако правилото е прекалено сложно, губи играчът бог.

Интересното е да се открие правило, което е... просто и все пак трудно за отгатване. Например: „през един път се приема карта над седмица и под седмица“ — това е много трудно за откриване правило, понеже естественото предположение е да бъдат наблюдавани

фигуралните карти и смяната на черни и червени. Всъщност биват наблюдавани неща, които не си струва да се забелязват. Правилото „само червени карти без десетата, двайсетата и трийсетата“ е невъзможно да бъде разгадано. Също и: „всички карти без седмица купа“.

Правилото „всяка карта става“ може да се окаже трудно за изнамиране, понеже ако предните игри са били сложни, играчите ще се подведат по невероятните предположения. Каква може да бъде стратегията на играчите, за да спечелят? Всъщност всеки играч е заинтересован да се самообяви по-бързо за пророк, дори това да е рисковано.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание (взето от том II)

## 81. ПОСЛЕДНИЯТ ЕТАЖ

През тази нощ не сънувам.

Събуждаме се безмълвно. Крачим, газейки скърцащия сняг, а второто слънце бавно се издига.

Доста ни наболяват мускулите, но нямаме повече време за губене.

Орфей насочва вниманието ни към ширналото се море. Точно на равнището на линията на синеещата вода пак са се изписали знаци. Този път не са поредица от букви, а поредица от цифри, обърнати наопаки.

— Може би нормално изписани биха означавали „271“ — казва Орфей.

— Не, „457“.

— Аз ги изкарах „124“.

Едмон Уелс свива рамене.

— Може би пак колективна халюцинация? Или северно сияние?

— Надморските видения по-скоро биват наричани „миражи“.

— Мираж с цифри? — учудва се Орфей.

— Колкото повече се доближаваме до Великия Бог, толкова по-логично е да се случват непонятни за нас неща.

— Да се изкачваме. Едва ли сме далеч от билото — отсича Афродита.

Постараваме се да побързаме.

Аз крача най-отпред заедно с Афродита — изведнъж рязко се налага да спра. Носният ми хрущял е ударен. Жестока болка. Блъснал съм се в невидима стена.

Гледам, ала не виждам нищо. И все пак болката е налице, силна и реална.

— Хребетът е обграден от силово поле — заявява Едмон Уелс, опипвайки незримата преграда.

— Зевс ме беше предупредил за това значимо препятствие, но си мислех, че след като Раул е поел насам, стената ще изчезне. Ние сме

като сперматозоиди пред яйцеклетка, допуснала един от нас — казвам аз.

— И неуязвима за други прониквания — въздъхва Едип.

— Ако е така, тук трябва да има „белег“, останал след преминаването. Завиваме, за да търсим друг подстъп към планината.

— Погледнете насам... — обажда се изведнъж Афродита.

Различаваме откъм най-западната страна стръмен път. Той преминава изцяло през първата планина, Зевсовата, и излиза от един тунел, като минава по златен мост към върха на втората планина.

— Елисейските полета... Насочваме се към бляскавия път.

Навлизаме отстрани. Земята отгоре е мека и червена, подобно на дебел кадифен килим. *Като някакъв издължен език.*

Най-сетне крачим по митичния друм. Елисейските полета. Забелязвам следи от стъпки по пурпурното кадифе.

— Раул вече е минал оттук.

Напредваме и отново достигаем до препятствие. То е меко, прозрачно и много плътно. Блъскаме, опитваме се да го пробием с твърди предмети — устоява.

Опипвайки го, Едмон Уелс открива по-непрозрачна зона, напомняща отвесен жлеб.

— Нещо като разкъсване в стената.

— Това е белегът, останал след преминаването на Раул. Дойдохме твърде късно — промълвявам аз.

— Сега вече няма как да преминем — отронва Орфей. — Дотук сме. Раул единствен е успял да преодолее преградата.

— Ама че тъпотия — възмуцава се Едип. — Справихме се с толкова изпитания!

— Постарахме се. Опитахме — не се получи. Остава ни само да се върнем по Елисейските полета.

— А какво да правим долу? Да се включим в братоубийствената война ли? Обръщам се към Афродита.

— Не може ли пак да ме вкараш в центрофугата си? Щом ще се мре, предпочитам да загина на Острова на спокойствието.

*С Делфин.*

— Не умея да направлявам процеса в обратната посока — отговаря хладно богинята на любовта.

— Защо да не се върнем да живеем при сатирите на бог Пан? В края на краищата „секс и хумор“ не е лош девиз! — сепва ни едва ли не трезво Орфей.

Тогава Едип ни дава знак да замълчим.

— Чувам шум.

Обръщаме се и съзираме в далечината голямо множество, което се изкачва по Елисейските полета към нас. Не са напълно различни, но сред тях има кентаври, грифони и сирени в пълни с вода басейни.

— Бойците на Арес са победили бойците на Дионис — оповестява Едмон Уелс. — Тръгнаха са по Елисейските полета и идват да се срещнат със Създателя. След броени часове ще бъдат тук.

Отивам пак до преградата, която заприщва Елисейските полета, и я блъскам с юмруци тъй, че чак изпитвам болка. После се укротявам.

Което е било разтворено, трябва да може пак да се разтвори.

— Сигурно има някакъв начин — изрича Едмон Уелс. Афродита се обръща към мен.

— Успя да откриеш отговора на загадката на Сфинкса, все ще съумееш да ни преведеш и през тази врата.

Припомням си наставленията на Делфин.

— Потърпете само няколко минути...

Сядам долу със свити крака, забавям сърдечния си ритъм, изпразвам съзнанието си. Изтръгвам се от тялото си и политам. Издигам се над планината, над атмосферния слой на Еден. Разпалвам линията на бъдещето си, поставям флагчето „тук и сега“, напредвам, устремен през образите на предстоящите значими мигове. Спирам се на първия.

Когато се завръщам в тялото си, съм понесъл спомена за моя аз в „непосредственото бъдеще“.

Всъщност, когато съм си представял меката преграда като яйцеклетка, не съм грешал. Просто не съм достигнал до пълнотата на представата.

Онова, което напомня за белег от рана, не е нищо подобно. Давам указания на моите четирима спътници.

— Смятайте тази бариера за жива. Тя има нужда от ласки и от... целувки, за да се разтвори.

— Ама че смехория — казва Орфей.

— Доста странно предложение — съгласна е и Афродита. — Та това е само стена.

— Да не искаш да я „възбудим“? — пита Едмон Уелс.

— Именно. Искам да я галите, да я целувате и тя да се отпусне — преградата е жива. Всичко живо се нуждае от любов. Единствено посредством обичта тя ще ни допусне да преминем. Впрочем ако някой може да предложи нещо по-добро...

Посочвам надолу към Елисейските полета бързо напредващото множество на бунтарите. Едип признава:

— Да опитаме, не губим нищо.

Ето че се вслушват в моя съвет. Орфей добросъвестно започва да ближе стената, Афродита се задоволява с целувки, а Едмон Уелс опипва най-меките участъци.

И аз се отдавам на „баране“, както моят аз в бъдещето. Ето че успявам да пъхна пръста си, той се провира наполовина в прозрачната стена.

— Получава се! Продължавайте!

Още целувки, близане, ласки. Дори мушичката гали едно ъгълче от преградата. Виждаме в далечината тълпата гневни олимпийци, която се е устремила към нас. Стената започва да потръпва. Става сивкава, непрозрачна, покрай вертикалната линия се очертават други.

— Разтвори се, хайде, разтвори се, мембранке. Натискам с показалец. И той хлътва! Подир пръста — и ръката.

Всички полагаме огромни усилия.

Афродита се прилепя до стената и се търка в нея, Едмон Уелс я гали и мърмори нещо. Сега стената се огъва, страничните линии побеляват и се разрастват, все едно се пропуква лед.

Натискам. Ръката ми се провира до рамото.

Доближавам теме и го използвам като таран. Прониквам с чело до веждите. *Това ми напомня твърде отдавна преживени неща.* Откъм другата страна е топличко.

Затварям очи, клепачите ми се трият в нещо. Носът ми е леко притиснат, но минава. И устата. Вдъхвам влажен въздух.

В тъпанчетата ми се прокрадват звуците в новото пространство.

То е нещо като широк тунел, обгърнат от същата тази прозрачна, жива преграда.

Вятърът или каквито и да било неща отвън вече не се чуват. Чудесно е усещането да си откъснат от външнината.

*Отдавна преживени неща — но наопаки.*

Продължавам да натискам, прокарявам гърдите, единия крак, цялото тяло. Това е. Озовавам се от другата страна на мембраната. Усещане за завръщане.

Мястото е уютно, топло, тихо, отдолу е гъвкаво, въздухът е изпълнен с ухане на млечна плът.

Каня със знаци моите приятели да идват при мен.

Подир безброй галения и целувки моите четирима спътници също преминават през живата стена. Едип се промушва последен, дърпат го Едмон Уелс и Орфей. Тъкмо навреме. Олимпийските бунтари за малко да се доберат до нас.

Те се спират пред все по-непрозирната стена. Посейдон е отпред, вади анха си и прави опит да отстрани препятствието с мълнии.

Незабавно се получава обратният ефект: стената потръпва за последно, втвърдява се и пак става невидима.

Разярените богове стрелят, блъскат, удрят стената, подпомогнати от кентаврите, грифоните и химерите.

Говорят ни, но не ги чуваме.

Едмон Уелс дори си позволява да им изпрати въздушна целувка. Така им подсказва решението, обаче те приемат жеста за провокация и стават още по-груби и по-заплашителни.

— Ако не открият тайната, никога няма да могат да преминат — отбелязва Едип.

— Само време изгубихме с тези простаци — добавя наперилата се отново Афродита. Придвижваме се през прозрачния, топличък и влажен тунел към върха на планината.

Стената става все по-непрозирна, оттеньците ѝ варират към бежово, розово, а накрая и червено. Светлината отвън не може да си пробие път и сега напредваме по мек, червен, топъл канал.

— Вероятно сме доста близо до върха — преценява Орфей.

Достигахме до гъвкава ципа, през която тук-там се процеждат лъчи светлина.

— Дали това е „последното було“.

— Още малко и ще има Откровение. Последно разбулване на реалността — казвам аз. Орфей се приближава, протяга ръка и се



спира. Едип е наострил слух и пита:

— Какво става? Да не те хвана шубе?

Писва ми, пристъпвам и рязко повдигам пурпурната завеса.

## 82. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ИСТОРИЯ НА АСТРОНОМИЯТА

Първо гъркът Аристарх Самоски (310–230 г. пр.Хр.) излага хипотезата, че Земята се върти около себе си и около Слънцето. Неговото заключение обаче е оборено от друг грък, Клавдий Птолемей (около 100–170 г. пр.Хр.). Според Птолемей Земята е неподвижна планета по средата на Вселената. Слънцето, Луната, всички планети и всички звезди се въртят около нея. Това виждане ще бъде споделено до Средновековието чисто и просто защото хората гледали как Слънцето изгрява от изток и залязва на запад.

Полският астроном Николай Коперник (1473–1543) съобразява в резултат на своите наблюдения, че Аристарх Самоски е бил прав и Земята се върти около Слънцето. Опасявайки се обаче, да не би да бъде осъден от Инквизицията, разрешава съчинението му *De revolutionibus orbium coelestium libri VI*<sup>[1]</sup> да бъде издадено едва след неговата смърт. Докато е жив, говори само за работни хипотези. Изпадайки вече в агония, поверително заявява, че това е дълбокото му убеждение.

Трудът му ще бъде осъден, но по-късно ще се намерят нови последователи. Включително в Дания в лицето на Тихо Брахе (1546–1601). Той успява да измоли от своя крал построяването на една островна астрономическа обсерватория — същински паметник, посветен на науката. Йоханес Кеплер (1571–1630), астроном на немския крал (майка му обаче е изгорена от Инквизицията за магьосничество), се опитва да разбере какво се случва на острова на Тихо Брахе. Става негов асистент, обаче Тихо Брахе се бои да не си спечели непочтен конкурент и предпочита да пази всичко в тайна. Йоханес Кеплер ще трябва да дочака смъртта му (която може би сам е причинил), за да се добере до неговите записки. Той доработва проучванията на астронома, изтъквайки, че планетите имат елипсовидни, а не кръгли орбити. Впоследствие ще напише първата научнофантастична книга на Запад, в която става дума за извънземни — за обитателите на Луната. По същото време Джордано Бруно (1548–1600) е възприел хипотезите на Коперник и съобщава, че звездите са неизброими. Той смята, че Вселената е огромна и съдържа безброй

светове, подобни на нашия. Незабавно бива осъден от Инквизицията. Обвинен в ерес, ще бъде качен на кладата след осемгодишен процес, съчетан с изтезания. Преди да го изгорят, му изтръгват езика, за да престане да „лъже“.

След като благоразумно се е сдобил с протекцията на папата, италианецът Галилей (1564–1642) продължава изследванията на Джордано Бруно. Натоварват го да създаде машини, предназначени за изчисляване на траекториите на артилерийските съоръжения. Благодарение на шпиони той се снабдява с лещи, произведени от холандците, и ги снажда, за да наблюдава звездите. Така изготвя първия телескоп. Наблюдава слънчевите петна, Сатурн, Венера, дори достига до извода за съществуването на Млечния път. Научните му занимания обаче накрая вбесяват обкръжението на папата и срещу него е възбуден процес. Откритията му са отречени, а после — приписани на оптически илюзии, дължащи се на лещите.

Застанал на колене, Галилей примирено заявява публично, че е сгрешил (приписват му знаменитата фраза: „И все пак... тя се върти!“).

Ще трябва да минат три века, преди официалните среди в западните държави да допуснат преглед на научните трудове и да достигнат до преценката, че Земята се върти около Слънцето и че може да има безкрайно много звезди.

Според социологическо проучване от 2000 година повечето хора, до които е отправено допитване, все още смятат, че Слънцето се върти около Земята.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

---

[1] „За въртенето на небесните сфери“. — Б.пр. ↑

### 83. РАЗБУЛВАНЕ

Отвъд завесата всичко е черно. Все едно беззвездна нощ.

Улавям ръката на Афродита и правя една крачка. После искам да продължа, ала всичко изчезва. Иначе дишам и съм жив. Единственото нещо, отнасящо се до сетивата, е усещането за ръката на Афродита в моята ръка.

За щастие тя пък държи за ръка Орфей. Образуваме верига. Ето че петимата сме се хванали за ръце сред мрака. Тишина. Пустота.

— Виждате ли нещо?

— Не. Вече нищо.

— Но стъпваме по твърд.

Сякаш в отговор на изреченото твърдта под краката ни изчезва и започваме да се реем.

— Да се върнем — предлага Орфей. Въртим стъпала в празното пространство.

— Вече няма как.

— В космоса ли сме?

— Ама дишаме въздух.

— Дори няма светлинка от някоя планета.

— Тогава къде сме?

— Никъде.

— Да не се делим, никой никого да не изпуска — внушава ни Едип, чиято слепота вече няма значение.

Въртя глава във всички посоки и силно стискам ръката на Афродита, която е единственият ориентир в този несъществуващ декор.

Толкова дълго си играехме с това понятие, с търсенето на пустотата, на нищото, на липсата на всичко — ето че изпитваме явлението върху самите себе си. Щастлив съм, че съм с моите спътници, иначе мигновено бих полудял. Стискам и раницата, в която се намират Делфин и нейната планета.

Като си помисля, че докато ходех на курс по медитация, преподавателят искаше от мен да си представя празно пространство.

Действителното преживяване не е никак леко.

— Навярно сме в кутия — предполага Едмон Уелс.

— Безстенна кутия — уточнявам аз. Чакаме.

В мига, когато изпускам ръката на Афродита, чувам викове, които заглъхват.

— Микаел! Микаел! Микаел! Той се отдели!

Вече не ги чувам. Превръщат се в разпилени, далечни звуци. Ръката на Афродита беше моят последен ориентир за разстояние.

Губя представа кое е горе и кое — долу.

Имах чувството, че гледам надалеч, защото имаше хоризонт. Имах чувството, че виждам нависоко, защото имаше небе. Без ориентир съм свършен. Вече и представата за време се губи.

Осъзнавам, че досега съм долавял изминаването на времето благодарение на светлината. Събуждах се повече или по-малко с изгрева на слънцето и си лягах с настъпването на нощта. ИЗГУБЕН ВЪВ ВРЕМЕТО И В ПРОСТРАНСТВОТО. Приемам за нова единица време собствения си дъх.

После — понеже тишината е пълна и само се вслушвам нахалост — започвам да измервам времето с тупкането на моето сърце.

Възникват и две други единици, с които може да се води сметка. Умората и гладът. Но тези два ориентира също избледняват — достигам до някаква висша стойност, при която усещанията за глад и за умора изчезват.

Внезапно подир час, ден, месец или година дрехите ми изчезват, сякаш поразени от някакво ускорено гниене.

Заедно с дрехите изчезва и раницата, в която е „Земя 18“.

— Делфин! Делфин!

Оставам гол, не ми е нито студено, нито топло. Рея се в празното пространство.

Вече е все едно дали очите ми са отворени, или мижа — стискам клепачи. Свивам се, завъртам се. Като някакъв зародиш. Чудно ми е как не се задушavam.

Значи, има въздух — поне дотолкова, че да остана жив.

Това ми напомня някогашно усещане от времето, когато бях смъртен — сетивните изолатори. Плациках се в нещо като пластмасов ковчег, пълен с позатоплена солена вода, която позволяваше да не се докосвам до нито една от стените.

При онези сеанси бях изпитал върху себе си нещо като полет, но си оставаше контактът с водата. А имаше и кондензация. По лицето ми падаха солени капки и ме поддържаха буден или поне в допир със света. Знаех, че отвън ме чакат хора.

А тук съм сам.

„Ако искаш да не полудееш, припомняй си кой си, кой си в действителност, защото всички духовни експерименти целят единствено това: да помниш своята същност, която е отвъд материята и времето“, така ми бе казал Зевс.

Вкопчвам се в спомените си като корабокрушенец в плаващи дъски.

Когато бях лекар, колегите ми, работещи по болестта на Алцхаймер, ми разказваха, че когато паметта изчезне, последното, което остава, е собственото име.

**СОБСТВЕНОТО МИ ИМЕ Е МИКАЕЛ.**

Вече не си спомням много добре фамилното. Май беше свързано с някаква птичка. Кадънка ли беше? Синигер? Врабче?

Сипка — ПЕНСОН<sup>[1]</sup>.

Припомням си как бях прибрал една сипка в кутия за обувки, пълна с памук. Вкопчвам се в тази представа — аз, Микаел, момченцето, пхнало птиче в картонена кутия, за да го спаси. Давах му вода с един биберон играчка.

Втрещен установявам, че детските ми спомени са в черно-бяла гама. Разбирам защо.

Като дете си представях, че в миналото светът е бил черно-бял, тъй като бях разглеждал стари снимки в семейните албуми.

Светът, който ме заобикаля, вече дори не е черно-бял, а само черен.

Долепям ръце, за щастие все още мога да пипна себе си. Докато мога да направя това, някак ще съществувам.

Времето си минава. Вече не знам дали спя, или съм буден. Все така се казвам Микаел. Може би съм много остарял.

Може би съм мъртъв, без дори да съм го забелязал.

Ето какво е имало отвъд булото. НИЩО. Действително никой не е готов да приеме това. Апокалипсисът е край на всичко. Сиреч — нищо.

Минават си още минути, още часове, още дни, още години, още векове, а аз се рея гол из пустотата — без звук, без контакт, без какъвто и да било ориентир.

И ме връхлитат спомените ми.

Филм, който въртя безспир.

Бях смъртен.

После бях танатонавт.

После бях ангел.

После бях бог чирак.

После срещнах Зевс.

После пак бях смъртен.

После пак бях бог чирак.

Поредица от лица, които познавах.

Делфин.

Мата.

Афродита.

Едмон.

Раул.

Раул най ме привлича. Знам, важен е, не бива да го забравям. *Да не забравям... Раул, ама кой беше?* А аз как бях по фамилно име?

Птиче. Врабче. Трябва да съм по име Микаел Моано. Пак векове. Ама кой съм аз?

Ми нещо си. Май почваше с музикална нота.

Ми или ре. Реми? Или сол.

Соланж?

Не, аз съм мъж.

А може би жена.

Не помня пола си.

Не мога да си спомня формата на лицето си. Като го докосна, усещам само нос и уста. Имам дълги мигли. Трябва да съм жена.

Не помня ръста си. Висок ли съм, нисък? Май съм висока, стройна жена. Имам смътни спомени. Бил съм жена. Соланж Моано.

А на каква възраст бях, като се преселих сред чернилката? Бях съвсем млада. На деветнайсет. Не повече. Опипвам се.

Нямам големи гърди. О, не, имам член. Мъж съм. А кой съм бил по-рано?

Не знам. Миналото ми се изтрива. Дори нямам спомен какъв е бил моят свят.

Впрочем какъв бях като животно?

Май бях двукрако топлокръвно, ама кое?

Може да съм бил растение.

Или камък.

*Уверен съм само, че съм „нещо“, което се рее в тъмното и има мисловна дейност.*

В началото изчезването на всичко ме дразни, нервира ме, възмуцава ме, после забравям и приемам нещата. Тук съм и нищо не се случва.

После — ден, час, минута, секунда, година или век, — но покъсно нещо се появява срещу мен. Блестяща тръба.

Не знам какво е, но това явление ме радва до степен, постигана рядко в моя живот.

Тръбата е все по-близо, огромна е. Завърта се и се открива кух шлифован край.

Откъм тръбата се получава мощно засмукване.

Понесен съм като прашинка в прахосмукачка.

Познато ми е.

*Това е преход към по-висше измерение.*

Засмукващата въздушна струя продължава да ме носи през металната тръба. Възприятието ми за време се променя. Всичко се случва хем бавно, хем бързо. В края на тръбата тунел се озовавам в по-широка и по-осветена тръба. Най-сетне светлина. Най-сетне мога да напипам нещо.

Допирът до материя и светлина възстановява отведнъж паметта ми. Аз съм човек, развил се, за да стане бог чирак.

Микаел Пенсон.

Изкачих се върху планината, за да срещна Създателя, и скоро ще узная онова, което всички човешки същества са искали да научат, откакто свят светува. От другата страна на стъклото съзирам огромно око. *Възможно ли е това да е...*

Появява се пинсета с гумени накрайници, щипва ме за прасеца и ме измъква от спринцовката. Гигантското око се доближава, около него се очертават лице, фигура. Откривам кой извършва манипулацията.

— Зевс!?



— Здравей, Микаел — отговаря ми царят на Олимп. — Ето че пак се срещаме.

Аз съм си гол, вися от монументална пинсета като насекомо, подхванато от ентомолог. В някаква гигантска лаборатория.

— Ама аз мислех, че сте притиснат върху първата планина и не можете да се доберете до втората заради силовото поле!

— Не ти бях разкрил цялата истина. Предстоят ти още изненади.

— Значи, все пак вие сте върховният бог, Създателя?

— Не. Съжалявам. Не съм Създателя. Аз съм Прекарвача. Осмицата. Безкрайният бог. И ще те изпратя на място, откъдето ще можеш да видиш истинската Девятка.

— Ама вие сте светлината на върха на втората планина.

— Действително съм върху втората планина, но имам достъп до мястото, колкото да ползвам лабораторията тук и да извършвам тази манипулация.

Усещам как пинсетата се плъзга по прасците ми. Виждам пода долу. Аха-аха да падна, но Зевс ме прихваща за бедрата с други щипци.

— Къде се намирах досега?

— В една кутия с „абсолютно нищо“. Така се извършва почистването. Преди животинките да бъдат преместени в ново гнездо, трябва да бъдат почистени, нали така?

Сега си спомням как Зевс гордо ми беше показал своето кълбо, пълно с „нищо“. Сфера, пълна с черен въздух, без материя, без светлинка. Значи, я ползва, за да почиства съществата. Казвам си също, че гмурването в нищото е изключително преживяване и че ако душата ми не бе свикнала с безтелесните пътувания, навярно щях да полудея.

— Какво ще ме правите?

— Знаеш ли, Микаел, проблемът, същинският проблем в живота е, че „всеки получава, каквото е поискал“. Всички осъществяват своите желания. Някои просто имат погрешни желания и после съжаляват. Сега ще видиш изпълняването на твоето най-старо и най-съкровено желание. Открай време искаш да разбереш кое е най-висше — е, скоро желанието ти ще се осъществи. Най-сетне ще узнаеш.

Полага ме с гигантските си щипци в една стъклена епруветка. Виждам лабораторията и от малкото, което успявам да различа, я оприличавам на катедрала с разноцветни витражи. Отрупана е с

машини, с огледала и оптически лещи. В крайна сметка той ме отнася до нещо като въртележка, на която са окачени множество епруветки.

Поставя моята в основата на центрофуга.

— Само така можеш да се издигнеш, не се бой — казва Зевс. Кима ми.

— На добър час.

Натискам с крака дъното на епруветката. Знам, усещането е гадно, обаче вече съм го преживявал. Единствено непознатото ни плаши.

Подготвям се да изтърпя отново мъчителното ускорение.

Капакът на центрофугата се спуска и вертикалната тръбичка се завърта.

Пак се връщам към спомените си на смъртен от „Земя 1“ — панаирджийските атракции, където се качвах (доброволно, та дори си плащах) на грамадни люлки, които се въртяха все по-бързо и по-бързо, а аз гушках приятелката си, докато тя крещеше.

Моторът на центрофугата забръмчава, епруветката се върти, започва да се издига.

Когато тя става напълно хоризонтална, аз вече се рея.

Ускорението расте. Залепям се за стената.

Ако имаше още каквато и да било храна в стомаха ми, щях да повърна. Лицето ми се издува.

Тялото ми се разстила, засмукано отвсякъде, разчеква се, ръцете ми изпрацяват и се откачат от раменете. Краката се откъсват малко след това, ето че съм само труп с глава. Очите и устните ми се подуват. Устата ми се разтваря, езикът излиза.

Кръв потича на струйки от ушите и от носа ми. Тя се лее по стената на епруветката, преобразява я в малка, лъскава червена пещера.

Главата се изтръгва от врата ми със звук на тапа от шампанско. Не изпитвам болка — отдавна съм обръгнал на болка, — само любопитство. *Това си е просто начин да достигна до по-висшето измерение. Най-сетне ще узная.*

Епруветката е подложена на все по-мощно ускорение, натискът смазва лицето ми, очите експлодират, зъбите изпопадат, ушите се лепват за стената срещу мен. Превръщам се в червеникава слуз. После в течност.

От течност преминавам към пара.  
Пак ставам облак от атоми.  
Ето че съм сведен до най-простия си вид.  
Последният опит бе достигнал дотук.  
Този път продължава.

Атомите се нагряват и експлодират, освобождават се ядрата и електроните. Ставам сбор от частици, те пък под натиска се преобразяват във фотони. Сноп от фотони, носени от вълна.

Леле, дори не съм сбор от атоми.

**ПРЕВЪРНАЛ СЪМ СЕ В СВЕТЛИНА!**

---

[1] Pinson (фр.) означава сипка. — Б.пр. ↑

## 84. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: СВРЪХСВЕТЛИННИЯ ЧОВЕК

Сред множеството авангардни теории относно изясняването на съзнанието като явление, теорията на Режи Дютей, професор по физика във факултета по медицина в Поатие, е особено оригинална. Основната теза, разработена от изследователя, е, че съществуват три свята, определени от скоростта на съставните им елементи.

Първият е „подсветлинният“ свят, който виждаме — свят на материя, подчинена в съответствие с класическата физика на законите на Нютон за гравитацията. За Дютей той се състои от „брадиони“, т.е. от частици, чиято скорост на движение е по-малка от скоростта на светлината.

Вторият е „светлинният“ свят, съдържащ частици, чието ускорение се доближава или достига до скоростта на светлината — частици, подчинени на законите за относителността на Айнщайн. Дютей ги нарича „луксони“.

И най-сетне съществува „свръхсветлинен“ свят, съдържащ частици, които надхвърлят скоростта на светлината. Той нарича тези частици „тахioni“.

Според учения тези три свята съответстват на три нива на човешкото съзнание. Сетивното ниво възприема материята. Ограничено-съзнателното ниво, представляващо светлинно мислене, действа със скоростта на светлината. Свръхсъзнанието представлява мисъл, която се разгръща по-бързо от светлината. Дютей смята, че свръхсъзнанието може да бъде постигнато при сънищата, медитацията и използването на някои опии. Той обаче взема предвид и едно по-обширно понятие: познанието. Посредством истинското познание на вселенските закони нашето съзнание се ускорява и достига до света на тахионите. Дютей смята, че „в свръхсветлинния свят за едно живо същество би имало пълна едновременност спрямо всички събития, съставляващи неговия живот“. Съответно понятия като „минало“, „настояще“ и „бъдеще“ биха се слели и изчезнали.

Обвързвайки изследванията си с тези на Бьоме<sup>[1]</sup>, той смята, че при настъпването на смъртта свръхсветлинното ни съзнание

преминава към друго, по-висше енергийно ниво: към пространствено-времевия свят на тахионите. В края на своя живот Режи, подпомогнат от своята дъщеря Брижит Дютей, излага още по-смела теория, според която не само миналото, настоящето и бъдещето са събрани „тук и сега“, ами всичките ни бивши и бъдещи животи се разгръщат едновременно с настоящия ни живот в свръхсветлинното измерение.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание (по спомени от том V)

---

[1] Якоб Бьоме (1575–1624), германски философ и мистик, теософ със значителна диря в германската философия и спрямо научно-религиозния поглед към света. Автор включително на *De triplici vita hominis* („За троичния живот на човека“, 1620). — Б.пр. ↑

## 85. ЗВЕЗДА

Усещането е невероятно. Неописуемо. Вече нямам форма. Нямам съдържание. Аз съм чиста енергия и озарявам стъклената тръбичка — и толкоз.

Като си помисля, че Делфин ме смяташе за „блестящ“ — какво ли би рекла, ако ме видеше като чиста светлина.

Центрофугата спира, епруветката бива освободена и светкавично покрита с черен плат. *Зевс „заточава“ моята светлина.*

Крайчец на черния плат бива отместен и аз мигновено се изплъзвам, обаче ме пресреща вдлъбнато огледало и ме концентрира, за да стана насочен, протяжен и прав лъч.

Значи, това е предназначението на лещите и огледалата в лабораторията. Вече съм съвсем стегнат лъч. Поемат ме оптически лещи и ме концентрират още повече.

В качеството си на светлинен лъч преминавам през пространство, което дори не преценявам, и се издължавам. Явява се отражателно огледало и аз отскачам от него. Образувам V. Друго огледало ме превръща в W.

Разтягам се из помещението, концентриран като лазерен лъч — осветявам всичко около мен.

Когато преминавам близо до предмети, ги озарявам. Неизброимите ми фотони отскачат от тях и прогонват сенките.

Зевс доближава лицето си до моята светлина и аз го обливам с нея.

*Моята светлина облива всичко. Тя преобразява съществата в образи. Тя изтъква цветове и форми.*

Една леща бива поставена срещу моя лъч и аз се разширявам до конус. Друга леща ме концентрира и се превръщам в още по-тънък и по-ярък сбит лъч. Възприятието ми на времето се променя. Толкова съм бърз, че сякаш всичко се движи някак забавено.

Огледало ме насочва към кристален триъгълник, образуващ призма. Светлината ми се разпада на дъга, включваща виолетово и жълто и преминаваща през червено, зелено, синьо и розово.

*Значи, моята бяла светлина е съдържала всички тези цветове. Зевс ми показва всичко, което мога да постигна, бидейки чиста светлина.*

Втора кристална призма събира всичките ми цветове в прелестна белота, която отново бива концентрирана от оптически лещи.

Пътувам през лабораторията почти с триста хиляди метра в секунда, разширявам се безкрайно, отскачам от огледалата, обливам обстановката и прогонвам сенките.

Накрая една лупа ме фокусира към вдлъбнатото огледало. Всичките ми фотони достигат до него. В капан съм. После полусферично вдлъбнатото огледало затваря саркофага за светлина. Така светлината ми е пленена, но не угасва.

Изпълнявам въртеливо движение.

Скоро се разгръща процес, при който топчето светлина придобива съдържание.

Съдържащото ме кълбесто огледало е обект на манипулация. Имам чувството, че Зевс го поставя в изстрелващ механизъм. Чувам, че отваря прозорец. После изстрелващият механизъм бива задействан и огледалната сфера е запратена в небето. Пътувам в моя саркофаг, ала ето че скоростта му се забавя.

Някъде из космоса съм.

Единствено посредством силата на мисълта си се завъртам все по-бързо в моето огледално кълбо, загрявам се, налягането ми нараства и успявам накрая да взривя моя саркофаг.

Вън има само небе с някакви светлинки и аз проумявам в какво се състои новото ми преображение.

**ПРЕВЪРНАЛ СЪМ СЕ В ЗВЕЗДА!** Около мен лъщят други звезди. *Толкова звезди...*

*Възможно ли е всички да са преминали през история, подобна на моята? Нима това е краят на всяка развита душа? Да стане звезда...?*

— Шт!

Кой се обади? Като че ли някой ми каза „шт“.

— Мислй по-тихо, тук можеш да мислиш полекичка. Изреченията направо нахлуват в моето „звездно съзнание“.

— Кой ми говори?

Моментално всички звезди ми отговарят хорово:

— Ние.

— Къде съм? Кои сте вие?

— Аз съм тук — казва звездата Едмон Уелс, красива жълта звезда с червени отблясъчета.

— И ти ли си звезда?

— Разбира се.

— Аз също — казва една розовееща звезда, в която разпознавам Афродита. Тя признава:

— Всъщност винаги съм мечтала да бъда съзвездие. Сега желанието ми се сбъдна. Така де, благодарение на съзвездията им във вечерното небе могат да бъдат разпознати Андромеда, Херкулес и Пегас, а досега никой не припознаваше „съзвездие Афродита“.

Сещам се, че според гръцката митология след смъртта си полубоговете се преобразявали в звезди, но никому не е хрумвало, че такова нещо може да се случи „наистина“.

— Ами другите? — питам аз.

— Тук съм — съобщава Орфей, малка синкава звездица.

— Аз пък съм тук — оповестява Едип, зеленеейки се.

— И аз съм тук — заключава мушичката, която е съвсем жълта. Радвам се, че всичките ми приятели са налице.

— Всички имахме някакви си съзвездия или звезди, които носеха нашите имена, но сега действително сме ние — заявява доволно Едип.

— Добре сме си тук — въздъхва Орфей.

— Сега вече не ме е страх, че ще остареея — отбелязва Афродита.

— Аз пък простих на себе си, че убих баща си и се любих с майка си — убеждава ни Едип.

— И аз си простих, задето се обърнах да видя Евридика — завършва Орфей.

— А аз най-сетне мога да говоря — съобщава мушичката.

— Вярно, щом можеш да приказваш, говори, мушичке. Ти химера на коя личност от миналото си?

— Аз съм любимата, която ти бе предназначена още от началото на твоя живот на смъртен. Припомни си твоя живот като танатонавт, нали Раул бе разкрил коя е най-важната жена в живота ти.

— Натали Ким?

— Това е едно от някогашните ми имена.



Натали Ким. Припомням си. Тя бе моята „портокалова половинка“, с която отказах да се срещам, понеже бях с жена си Роз и не исках да си усложнявам живота... *Значи, ме е следвала дотук!*

— Аз пък най-последно имам достъп до цялото възможно знание — казва Едмон Уелс. — Тайни, загадки, знания — всички са на разположение на нашите души, отгук в качеството си на звезди виждаме и разбираме всичко навсякъде.

Приятелите ми са във възторг, целите са светнали.

— Ами Великия Бог, който е над нас? Прословутата Девятка? — питам аз.

— Висшето измерение ли? Та то е пред тебе — отвръща Едмон Уелс. — Вгледай се с новите си звездни сетива.

— Тук някъде има Девятка ли? Нищо не виждам.

— Вгледай се кое има форма на цифрата 9, ще ти избоде очите. Взирам се и различавам единствено пустота и звезди.

— Не виждам нищо.

— Разшири възприятието си. Не се самоограничавай в обичайния си мироглед. Разширявам „гледците“ си и... внезапно ГО виждам.

Впрочем виждам Я. Не е „той“, а „тя“.

ТЯ.

Сащисан съм колко е явна. Колко е величествена. Колко е грамадна. Колко е красива.

Какви дълги и изящни крайници има.

Проумявам коя е Девятката, която ще ми избоде очите.

ГАЛАКТИКАТА.

Тъкмо тя ни надхвърля всички. Естествено. Та дори и само заради размерите си.

— Добър ден — обажда се Галактиката.

Моментално изпитвам чувство на дълбоко уважение. Странно как възприемам гласа на това единство като глас на стара и великодушна жена.

Не се осмелявам да отговоря, толкова силно се вълнувам. Припомням си как някога бях съзирал в символиката на франкмасонските храмове по средата на триъгълника латинската буква G. Мой приятел масон ми бе казал: „Това е Г-то за ГАНВ — Големият Архитект На Вселената“. Също тъй и в Кабалата буквата Г, Гуимел,

представява „висшето единство“. Всъщност някои интуитивно са доловили, че трябва да се използва тази буква.

Г като Галактика.

Да можех, бих добавил в Енциклопедията на относителното и абсолютното знание:

9. Галактиката. *Отворена спирала. Чиста линия на обичта, обърната навън. Спирала на спиритуалното, на духовното. Измерение на хумора и любовта, завъртащо се, за да се протегне.*

Тя е Девятката, тя е Великата Богиня. Най-сетне я съзирам в цялата ѝ космическа мощ. Тя контактува директно с мен — Галактиката Майка общува с „простоватата звезда новак, включена в един от обширните ѝ крайници“.

— Значи и ти се върна, Микаел. Беше светлинка, възникнала при Големия взрив, ето че сега си отново светлина. Но си имаш собствено сияние.

Нарече ме по име.

— Ама вие ме познавате?

— „Аз не, но синът ми чете вашите съчинения и обожава онова, което пишете.“ Фразата, която изпълваше живота ми като Габриел Асколейн, ме сепва. Моята Галактика умее да се шегува.

„Бог е хумор“, казваше Фреди Майер. Беше прав. Всичко е само огромен виц, измъдрен от дух шегобиец.

— А като съм звезда, какво ще правя?

— Страх те е, че ще ти е скучно ли? Не се бой, около теб има милиони твои колеги. Никога няма да се чувстваш сам. Впрочем някои звезди, които познаваш, не са много далеч.

— Аз съм тук.

Мигновено разпознавам чия е тази звездна мисъл.

— Раул!

— Всички се озоваваме тук. Просто е въпрос на време — признава той. — Ще видиш, да си звезда не е лошо като състояние на една душа.

— Че ако и ти си тук, какъв смисъл има, дето спечели играта на божественост?

— Пристигнах малко преди вас. В крайна сметка, както каза Галактиката, всички идем от звездите и всички свършваме като звезди. Другото са само „дребни междинни преживелици“. С победата си ускорих идването си. Сега осъзнай какъв си късметлия и използвай възможността да бъдеш тук под тази форма.

Опитвам се да „усетя“ сам себе си, както ме съветва моят приятел. Вярно, че ми е добре.

Не се насилвам да постигам напредък. Не изпитвам страх, че ще умра. Не изпитвам неприязън, не съм наранен, нямам чувство за вина, не се боя, че ще сбъркам. Пълно отпускане. Ама все пак нещо ме притеснява.

*Делфин.*

— Ами „Земя 18“? — питам аз. Отговаря ми Афродита.

— Не се безпокой за твоята мъничка смъртна, Галактиката намести „твоята“ планета тук. Вече си е в нашето измерение. Тепърва няма да имат стъклено кълбо около себе си и дори ще могат да пътуват в Космоса.

— Къде е „Земя 18“? — питам тревожно аз.

Тогава Галактиката премахва последните ми притеснения, посочва ми звездните координати на планетата и аз забелязвам, че тя се върти около звездата Афродита.

— Афродита, ако ти си слънцето на тази планета, моля те, заради мен недей поне да изгаряш Делфин и нашето бебе.

— Не се безпокой, ще имам грижата. При положение че вече съм звезда, дребните заяжданици от Еден не ми допадат. Проумях какво е да възвисиш душата си. Не бих могла да сторя зло на твоята приятелка. Не изпитвам дори и грам ревност.

Долавям, че е искрена.

— Имай ѝ доверие — потвърждава и мушичката. Трептя в знак на благодарност.

— А щом си слънце на „Земя 18“, ще ѝ бъдеш и богиня, тъй ли? — питам аз Афродита.

— Ние в тази Галактика решихме всички най-колегиално „Земя 18“ да бъде наш съвместен опит като планета — пояснява ми една непозната за мен звезда.

— Тепърва тя ще бъде сама за себе си. Ще бъде ПББ, сиреч „планета без богове“.

— След като разполагаше със сто четирийсет и четирима богове, което не е хич малко, ни се стори редно да я оставим да си поотдъхне без дори най-дребната намеса — добавя Раул Разорбак.

Това ми напомня въпроса на Едмон Уелс: „Ако Бог е всемогъщ и вездесъщ, дали има място, където той да е безпомощен и да го няма?“. „Земя 18“ вече е тъкмо такова място.

И все пак се безпокоя: щом на „Земя 18“ няма да има бог, може Прудон да превземе властта със своята секта, със своите медии, с фанатиците си и екстремистките си партии. Другите долавят моите мисли. Раул отговаря вместо тях:

— Не се тревожи, ти направи необходимото. Пося зърното на съпротивата с твоята игра „Царството на боговете“. Смъртните ще възпроизвеждат в игровото му качество твоя божествен опит.

— Ще четат твоята книга — известява ми една звезда.

— Но няма да я разберат — казвам аз. Отговарят ми всички звезди.

— Пак с тези овехтели страхове.

— Спри да се косиш, че ще останеш неразбран.

— Довери им се.

— Не се ли доверяваш на своите читатели?

— И да не разберат веднага, собственият им живот ще им се стори описан в някои пасажи.

— Ще стане на етапи. Всеки си има собствен ритъм.

— Ще се препрочита.

— Книгите имат голям отзвук. Винаги си го знаел.

— Пожелал си да породиш отзвук и не вярваш в него ли?

— Накрая ще разберат.

Звездите говорят една подир друга.

— Накрая всички ще разберат.

— Тъкмо затова Прудон няма да може да разпространи своите идеи.

— Ако имаш съмнения, знай, че оттук можем и без анх да виждаме какво става там. — Посочва ми едно синкавичко слънчице. — Мислиш за онова, което искаш да видиш — и го виждаш. Давай, опитай.

Затварям очи и действително — все едно съм изпратил сонда с камера до „Земя 18“. Виждам отгоре Острова на спокойствието.

Виждам нашата къща. Виждам нашата стая. Виждам Делфин с едно дете. Момченце е.

Наоколо хора строят къщи и нагласят антени. Доста са напреднали подир моето отпътуване.

Измествам поглед по планетата и установявам, че играта „Царството на боговете“ се играе от милиони хора. Елиот е измислил шантави рекламни текстчета... „А какво бихте направили Вие на мястото на Бог?“... Или: „Подир напрегнатия работен ден няма нищо по-отморяващо от това да създадете планета“... Или пък: „Най-добрият начин да разберете един свят е да го ръководите“. „Историята на човечеството не Ви допада? Пробвайте сам, щом сте толкова умен!“...

Не е зле.

— Благодарение на тази привидно проста игричка накрая всичко ще разберат — убеждава ме една звезда.

Казвам си, че когато съм бил на „Земя 1“, моето слънце може би също е било съзнателно. И ни е наблюдавало. Ето, и в този случай цивилизацията, молили се на „Бог Слънце“, като например ацтеките, дори не са предполагали до каква степен са били на верен път.

Изведнъж новото ми звездно състояние започва силно да ми допада.

— Толкова съм щастлив да бъда тук — признавам аз. — Толкова ми е хубаво, задето най-сетне срещнах онова, което е над всичко. Вас, Майко. Вас, Галактико, която ни обгръщате всички във вашето закрилническо съзнание. Пауза.

— Съжалявам. Греша, Микаел. Аз не съм над всичко — отговаря Галактиката със своя глас на стара великодушна жена. — Има друго, което е над мен.

*Не, да не почваме пак!*

Не се осмелявам да си помисля въпроса, който искам да задам.

— А какво има над вас?

— Според теб какво е над Девятката?

## **86. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ЗА КОТКИТЕ И КУЧЕТАТА**

Кучето си казва: „Човекът ме храни, значи той е моят бог“.  
Котката си казва: „Човекът ме храни, значи аз съм неговият бог“.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното  
знание, том VI

## 87. АДОНАЙ

Съзнанието ми се разраства още.

Сякаш е излъчване от самия мен, което тръгва от мен, от моята звезда и задава съдбоносния въпрос: „Какво има най-отгоре?“.

И ето — очевидното буквално ме озарява, то е грандиозно. Стотици пъти е изричано от моите приятели, от кого ли не.

Подобно на загадката за нищото, то е толкова просто, толкова логично, толкова естествено, че никой и не помисля за него.

А отговорът ще ни избоде очите.

„Надгалактическият Бог“ се вижда навред — необхватен, необхватен, НЕОБХВАТЕН.

Аз съм в НЕГО.

Открай време и задълго.

Нали Делфин ми казваше: „Според мен Бог ни обгръща, той се съдържа в птичите песни, в движението на облаците, в най-дребното насекомо, в най-мъничкото дървесно листенце, в усмивката ти, в сълзите ми, в нашата радост и в нашата болка...“. Колко хубаво го бе изразила.

Надгалактическият Бог е действително навсякъде.

Това е...

ВСЕЛЕНАТА.

Едва-що съм си го помислил — и ето че душата ми се свързва с много по-мащабно, много по-безгранично единство от Галактиката.

Всички други звезди в качеството си на „осмици“ са изминали пътя, за да се доберат до „девятката“ на галактиката, и навярно са пътували още, за да достигнат до онова, което аз неизбежно си представям като „десятка“.

Това е числото, съдържащо всички измерения, съдържащо всички цифри в себе си.

Великият Вселенски Бог е „Десятка“. Едва-що съм проумял природата му — и ето че се свързвам с него.

В случая той не е старец като Зевс.

Не е и женско присъствие като Галактиката.

Това е „Всичко, съдържащо всичко свръх Всичко“. ВСЕЛЕНАТА В ЦЯЛОСТНИЯ ѝ ВИД.

Мислите ми се свързват с Вселената и аз незабавно усещам в нея милиардите галактики като майчински единства, подобни на онази, в която се намирам.

*В своята цялост Вселената е жив организъм, галактиките майки представляват неговите клетки.*

Вселената може да общува с нас.

Нали навремето Делфин ми бе доказала, че можем да разговаряме с нашите клетки, за да се лекуваме.

Това е необхватна мисъл, по-безгранична от най-дългия ми звезден светлинен лъч, по-обширна от най-обширния хоризонт, който бих могъл да обозра с въображението си.

ВСЕЛЕНАТА.

— Добър ден, Вселено — изричам аз в душата си с уважение.

— Добър ден, Микаел.

Ето — аз ѝ говоря, а Вселената ми отговаря. На моя език, в моята съобразяваща система. Вселената ми отговаря съвсем простичко. Всичко общува. Всичко говори. Можем да си приказваме с всяко съзнателно единство във Вселената, включително със самата Вселена.

— Какво сте вие? — питам аз.

— Вече знаеш. А ти кой си?

— Аз съм част от вас.

— Видя ли, знаеш. Всеки въпрос представлява отговор.

— Как да ви наричам?

— Как смяташ, че трябва да ме наричаш?

— Онова, което разговаря с мен, е живо. Значи, вие представлявате живата енергия.

— Продължи си мисълта.

— Тази енергия е разкъсана на три. Три сили. Доверие (Любов), Надмощие, Кротост (Неутралност). ДНК. Това е тайната формула на атомите. Положителна, Отрицателна, Неутрална.

— Продължавай.

— ДНК е дезоксирибонуклеиновата киселина. Тайната формула на ядрата на живите клетки.

— Продължавай.



— „Да“, „Не“, „Карай“... Това са представите, които възникват в разумните същества, когато се налага да бъдат възприемани абстрактни идеи.

— Продължавай.

— ДНК е и Еден, експерименталният полигон, съобразен с възможностите „да“, „не“ и „карай“, където разумни същества се опитват да обозрат съвкупния проект.

— Продължавай.

— Мисля, че и вас древните евреи са ви нарекли почти като ДНК — Адонай. Богът Вселена. Аз обаче бих направил уточнение: вие сте Вселена личност, всички сме включени във ВАС.

— Видя ли? Няма на какво да те науча, винаги си бил наясно, просто го беше забравил, а сега си спомняш и вече знаеш.

И тъй, Делфин ме е подготвила за тази среща, като ми е внушила всички дадености — ние сме включени, и то във всичко, а и „то“ може да общува с нас, както ние можем да общуваме с клетките или с атомите си.

Полекичка се нагаждам към мощта на откритието и на неговите последствия. Ето че кръгът се е затворил.

*Над Девятката на Галактиката е Десятката на Вселената.*

И все пак някак си съм разочарован. Значи, няма нищо повече за откриване, приключението свършва тук, стигнал съм до края на пътешествието на моята душа — тя вече е проумяла, че най-великият от всички богове е самата Вселена и не може да има нищо по-силно и по-огромно от нея.

Галактиката долавя тази мисъл и ми отговаря:

— Не, звездичке, приключението не свършва тук. Това, че си „тук и сега“ с нас, също не е просто съвпадение.

— Какво още има?

— Всъщност Вселената, тази Вселена, има отдавна свой личен проект и е решила да го осъществи днес. Може би заради теб — казва Галактиката. — Нали ти беше „онзи, когото очаквахме“.

Възприемам цялостно Галактиката с двете ѝ необхватни части, изпълнени с праха на пъстрите звезди — тя лекичко се върти и излъчва светлина, изпълнена с милиарди цветове.

— Възникнал е животът, възникнал е човекът, възникнала е божествеността — не може да има по-голям проект за една Вселена.

— Може — заявява Галактиката. — Всяка структура иска да опознае свръхструктурата над себе си.

— Но над Вселената няма НИЩО!

— Стига си ръсил афоризми — казва ми Едмон Уелс, — сега трябва да слушаш Галактиката, тя е нашата наставница.

И аз се вслушвам в гласа на старата, изпълнена със светлина жена.

— Отвъд Вселената съществува още нещо — казва тя.

— Невъзможно е.

— Тя говори истината. Този випуск беше особено интересен и взех решение да осъществя върховния проект на живота си — обажда се все тъй участващата в разговора ни Вселена.

— Какъв е той? — питам аз.

— Да открия какво има над мен. *Само това не. Не пак.*

— Има нещо над Десятката.

Нали съм си мъничка звезда, започвам да потрепвам от възбуда, а същевременно си давам сметка, че бих могъл да изпека няколко планети наоколо — затова се успокоявам.

— Над Десятката е...

В този миг всички звезди хорovo отговарят:

— Единайсетицата!

— А кое е Единайсетицата?

— Не, те грешат, не Единайсетицата е моят проект. Нито пък Дванайсетицата. В качеството си на Десятка аз съдържам всички цифри, както и всички двуцифрени числа. Следващата ми граница е нивото на съзнание 111 — обяснява Вселената.

— Сто и единайсет ли?

— Да, три пъти по едно... Това е един от най-старите ми проекти — продължава Вселената. — Мисля за него от сто и единайсет милиарда години. Имам усещането, че нещо живее над мен. Наричам го Сто и единайсетица. Мисля, че ще използвам факта, че разполагам измежду вас с две звезди изследователки, които биха били извънредно подходящи за целта — ще ви изпратя да откриете света над мен.

*Добре ли чувам?*

— Да, Микаел — ти и ти, Едмон Уелс. Посредством центростремителната сила на вашата Галактика ще ви препратя до

една от моите граници. Отскоро успявам да досегна преградата й благодарение на израсналото си съзнание.

Възторгът на откриването на нови светове отново приижда в душата ми.

Кой е над Вселената?

## 88. ЕНЦИКЛОПЕДИЯ: ТЕОРИЯ НА ВСИЧКО

Крайната цел на науката е да изработи единствена теория, която да описва и да обяснява сложно устроените механизми на Вселената.

Обяснението е наречено „теория на всичко“.

Същината ѝ е да бъдат обединени физиката на безкрайно малкото и физиката на безкрайно голямото.

Стремежът е да се намери връзката между четирите познати сили. Гравитацията — сила, съществуваща и между планетите.

Електромагнетизмът — сила, съществуваща между частиците със собствен заряд. Слабата интерактивност — сила, на която се подчиняват атомите.

Силната интерактивност — сила, на която се подчиняват частиците във вътрешността на атомните ядра.

Алберт Айнщайн е първият, споменал за тази „теория на всичко“ през 1910 г. Чак до смъртта си той търси обединяващия принцип между четирите сили. Само че класическата физика не може да съвмести безкрайно малкото и безкрайно голямото, планетите и атомите. Същевременно напредъкът на квантовата физика и изнамирането на нови частици разкриват възможности за изследвания. Измежду най-обещаващите е теорията за въжетата, която предполага вселена с над десет измерения вместо познатите ни четири. При тази теория физиците имат предвид частици, които се движат не из сферична вселена, а през наставени „вселенски пластове“, свързани с космически въжета.

Едмон Уелс, Енциклопедия на относителното и абсолютното знание, том VI

## 89. ГОРНИЯТ СВЯТ

И всичко си отива по местата.

Цялата Вселена се е захванала с мен — нейния герой, изследователя на една от нейните граници.

Всички звезди са се втренчили в мен.

Всички галактики във Вселената се вслушват дори в най-мъничките ми движения. Нашата Галактика започва да се върти малко по-бързо. Движението оформя вортекс<sup>[1]</sup> в центъра ѝ. Образува се кладенец „черна дупка“.

— Сам ли ще отидеш, или искаш да има някой с теб? — пита ме Вселената.

— Искам придружител.

— Кой да бъде?

Усещам до себе си Афродита, Раул, Едмон Уелс, мушичката, Орфей, Едип — всички трептят от желание да поемат с мен към откриването на света, по-висш от Вселената. Всички искат да узнаят какво представлява 111, тайнственото трицифрено число.

— Едмон! — отвърщам мислено аз.

В края на краищата неговата Енциклопедия на относителното и абсолютното знание винаги ми е помагала в моите премеждия. Едмон Уелс неизменно е бил мой водач и в най-тъмните дебри — нека и в тази последна епопея да бъде мой другар в извънмерното.

Звездата му полекичка се доближава до моята.

Привлечени сме от средищния вортекс на Галактиката. Дори светлинните ни лъчи се извиват и биват привлечени от черната дупка.

Двете ни звезди са обхванати от завихрянето в центъра на Галактиката. *Устата на Галактиката.*

Озоваваме се в огромен конус, където всичко се върти — също като вода над отточната дупка в умивалник.

Всичко се ускорява.

Двете ни светлинни кълба се завъртат, достигат до центъра на конуса и биват засмукани. Летим стремглаво през черен тунел, озарен от светкавици, който непрестанно се свива. *Червото на Галактиката.*

Скоростта непрестанно нараства. Налягането също. *Галактиката ни смилва.*

Стигаме до издутина, където ходът ни се забавя, спираме. *Намираме се в сърцето на нашата Галактика майка.*

— Пригответе се да бъдете изхвърлени към границите на Вселената — известява ни тя. — Дори Вселената не знае какво има по нейните граници. Наблюдавайте. Съобразявайте. Предайте ни тайната на онова, което е над нас.

Нашата Галактика майка и нашият родител Вселената ни изпълват с енергия с оглед на по следното ни изследователско пътешествие. Отново биваме всмукани в една галерия.

Колкото повече напредваме, толкова по-горещ и по-светъл става тунелът — краят му представлява бял конус.

— Намираме се в бял фонтан! — обръщам се аз към моя спътник.

— Не. Намираме се в Голям взрив! — отвръща ми звездата Едмон Уелс. — Вселената е сътворила тук Голям взрив, за да ни изхвърли към своите граници.

Избликваме.

Вортексът и Големият взрив са били за нас като оръдие, придало ни скорост, за да ни запрати през Космоса, та да достигнем до края на Вселената.

Подобно на горящи гюлета, изплюти от топ, ние летим през мрака на крайното космическо пространство, непознато и за самата Вселена.

Тук вече няма звезди, няма и планети. Границите на Вселената са пусти.

Изминаваме милиони, милиони километри за време, което не мога да преценя, тъй като за нас, звездите, пространството и времето са различни.

Постепенно ускоряването на Големия взрив намалява.

По някое време усещам, че мога да се самонаправлявам.

Нямаме представа накъде да се насочим и продължаваме по инерция.

Най-сетне различавам в далечината необхватна стъклена преграда, която заприщва хоризонта.

Двамата с Едмон Уелс забавяме хода си и се спираме на стотина метра от гладката, прозрачна стена.

— Какво е това?

— Вероятно е границата на Вселената — предполага Едмон Уелс.

— Граница на Бога?

— Кожата на Бог — поправя ме Едмон Уелс. — Тук свършва ВСИЧКО.

— А какво може да има от другата страна на Всичко? Доближаваме се още до гладката стена.

— Виждаш ли нещо? — пита ме звездата Едмон Уелс.

— Не, а ти?

Напредваме още и накрая различаваме от другата страна на стената...

**ЕДНО ОГРОМНО ОКО!**

По пътя към първата планина вече се бях натъквал на грамадното око на Зевс. През епруветката се бях озовавал срещу окото на Афродита като дребен обитател на „Земя 18“. Този път обаче, не знам защо, усещам, че става дума за нещо съвсем... различно.

— Следвай ме! — нарежда ми Едмон Уелс, който май е разбрал преди мен положението. Наблюдавам — и докато се движим покрай стената, вече различаваме и второ око.

Две са и се въртят надясно и наляво, сякаш за да обгърнат прозирната повърхност на Вселената.

— Май започвам да разбирам — обажда се звездата Едмон Уелс, трептейки редом с мен.

— Слушам те.

— Заради тези две очи... съществуваме ние.

— Какво искаш да кажеш?

— Тези две очи придават реалност на Вселената, в която сме включени. Тези две очи и мозъкът, който вероятно е зад тях, правят тъй, че нашето глобално пространствено-времево измерение да съществува.

— Карай, продължавай.

— Известно ли ти е правилото от квантовата физика, според което „наблюдателят видоизменя света, който наблюдава“? В случая е

нещо още по-яко, в случая... „Наблюдателят кара своя въображаем свят да съществува.“

— Какво е това? Кой? Говори по-ясно, Едмон!

— Там е висшестоящото измерение.

Втрещвам се в очите, които все тъй се движат отдясно наляво зад прозирната стена, сякаш не ни виждат, сякаш сме скрити зад огледало без амалгама.

— Като че ли разбирам. Ние сме във видеоигра. Представяваме фотони в монитор. Онова, което създадох отдолу — „Царството на боговете“ — е всъщност това, което е най-висше!

Хрумването ми се струва великолепно, но Едмон Уелс не е на това мнение.

— Не, не е видеоигра. Друго е. Паралелен свят, който съществува единствено когато го гледат. Наблюдателят създава този свят. Без него той не съществува.

— Бъди по-ясен.

— Плосък свят. Свят, представляващ всъщност съвсем плосък паралелепипед. Това е... страница. Намираме се на страница! Нашият свят представлява страница!

Не се осмелявам да възприема тази представа. Възкликвам:

— Невъзможно е!

— Сам виждаш.

— Виждам две огромни очи, които се движат странично зад една преграда — и толкоз. Някак си съм притеснен.

Едмон Уелс ми дава знак да слезем надолу по плоската повърхност.

Подчинявам му се и различавам гигантски символ, който най-сетне разшифровам, това е обърнато 5, а именно...

Отдръпвам се още и установявам, че петицата е част от числото 411, сиреч...

— Какво е това?

— Това е номерът на страницата, на която се намираме. Изписан е наопаки. Помниш ли как видяхме цифри, които се появяваха в небето? Всичко още тогава е било така. Някаква пукнатина ни е позволила да прозрем нещичко от границата на вселената. Това не е всичко.



Той ме приканва да направя салтомортале, при което сякаш минаваме през множество стени с множество знаци и цифри.

Виждаме грамадни букви, изписващи: ЕТЕВОГОБ АН АТАКДАГАЗ.

— Това нищо ли не ти напомня?

— АТАКД... АН... ГОБ... Това са буквите, които се появиха като северно сияние, докато се изкачвахме по планината.

Той кима.

— Наопаки са. Виждаме буквите наопаки. Правилно подредени, буквите означават: ЗАГАДКАТА НА БОГОВЕТЕ... Ха кажи нещо де — предлага ми звездата Едмон, докато правим обратно салтомортале през стените със знаци и цифри.

Изричам първото, което ми идва наум:

— Не разбирам, накъде биеш?

— Сега погледни.

За мое огромно учудване прочитам върху прозрачната стена: „? шеиб едъкан ,марибзар еН -“

Всичко е с малки букви, само „Н“-то е главно. И има тире, сякаш за да подсказе, че става дума за диалог.

Звездата Едмон Уелс ми препраща вълни на възбуда.

— Нужни ли са ти още доказателства? Поглеждам и виждам изписано: „?автслетакод ещо ит ас ил инжуН -“ Отпред е въпросителният знак, тирето е накрая.

— Ние сме на страница! Вселената Десятка е страница. Виждаме текста наопаки откъм „вътрешността“ на страницата. Не сме звезди, а две мънички светещи частици, включени в самото пространство на страницата.

— Не. Нима нищо не си разбрал? Ние сме действащи лица в роман.

Постаравам се да усвоя тази представа. Ако сме герои на роман, това би означавало, че „аз“ всъщност не съществувам. Просто обслужвам едно повествование. Едмон Уелс явно долавя мислите ми и задава въпроса:

— В крайна сметка къде е доказателството, че действително съществуваме?

— Аз съм наясно с моята история, с миналото, с амбициите си, с личните си стремежи... Те са си мои, принадлежат ми, изградил съм ги

посредством моя уникален личен опит.

— Нека си представим, че някой външен човек ги е измислил и че този някой ти внушава, че те са твои.

— Няма начин!

— В края на краищата този свят съвсем спокойно може да е сътворен изцяло от някой писател. В такъв случай ние вярваме, че съществуваме, но съществуваме единствено заради въображението на писателя, който измисля нашите приключения. После пък... идва въображението на читателя, който чете нашите приключения и си ги представя. Например читателят ни придава външност, съответстваща на мисловния му образ за нас. Вероятно ни вижда като светлинки, които мърдат зад стъкло.

— Читател ли? Какъв читател?

— ТОЙ или ТЯ. Откъде да знаем. Очите са толкова големи, че няма как да разберем дали ни чете мъж, или жена.

Поглеждам отново към очите, които неуморно се движат отдясно наляво. Значи, това е било скрито зад булото на Апокалипсиса...

---

[1] Завихряне, индуцирано от електромагнитно поле. — Б.пр. ↑

## ВИЕ?

Светлото кълбо Едмон Уелс е омаяно от този поглед, който, щом стигне до препънка (до края на реда), се връща обратно и се смъква леко, за да проследи по-долния ред.

— Тази Вселена е била измислена и вложена в книга, но в състоянието си на книга е като в хладилна камера. Тя се пробужда едва когато погледът на читателя я затопли. Двете очи, следящи повърхността на преградата, действат подобно на диамантените игли на старите грамофони, които възпроизвеждат музика, преминавайки по каналчетата на виниловите плочи.

— Само дето в случая каналчетата са редове, изпълнени с букви.

— А музиката е въображаемата вселена, в която сме включени. Тази вселена е писана. Тя живее, понеже е... четена. А ние съществуваме също, понеже ни... четат!

— А авторът кой ще е?

Слънчицето Едмон Уелс сменя цвета си и трепти.

— Трябва да правим салтомортале до корицата, за да прочетем името му.

— Ами хайде, а?

— Абе много важно кой е авторът. Трябва да е някой тъп драскач. Важното е, че достигнахме до осъзнаването кои сме и къде сме в действителност.

В този момент от другата страна на прозрачната преграда се извършва движение.

Гигантска розова топка изниква от нищото. Колкото повече се приближава, толкова по-ясно различавам повърхността ѝ, осеяна от стотици успоредни канали, образуващи криволици. Има дупки — сигурно порите. Това нещо блести, може би е покрито с малко пот или дори със слюнка, с която читателите наплюнчват пръсти, за да обърнат по-лесно страницата.

*Палец.*

И една по-издължена топка придружител. *Показалец.*

Двата образуват нещо като щипци.

Подхващат цялата дебелина на вселенския пласт.

Прехвърлят я отдясно наляво.

Били сме на страница вдясно, а тя е преместена вляво. Вече не виждаме огромните очи. Едмон Уелс ми дава знак да го последвам. Стигаме до гръбчето, там има лепило на тънки нишчици.

Прехвърляме се по нишчиците, за да излезем на новата страница, която е обърната.

*Спомням си един пасаж от Енциклопедията във връзка с „теорията на всичко“. Астрофизиците говорят за „космически възжета“, свързващи частите на космическото пространство... В този случай биха били нишките, съставляващи спойката на книжната подвързия. Благодарение на тях от една „вселена страница“ може да се премине към друга.*

Наместваме се на новата страница, която е срещу читателя. Срещу нас пак са двете очи, които се движат странично. Сещам се за подметнатото от Делфин. „Вселени лазани. Като наложени един над друг пластове.“

*Пластовете са страници. Тя е получила тайнствено видение, обясняващо всичко. Вселена лазаня с наложени една над друга страници. Стотици страници, натрупани едни над други.*

Маите са си представяли 11 пласта. Значи са стигнали до мисълта за единайсетстранична книга.

11... 111.

Това, което нашето Божество Вселена нарича „висше измерение“, не е цифри, а пластове. 111 представлява графичен израз на успоредните страници на една книга! Слънчицето на Едмон Уелс трепти.

— Напълно сигурно е — ние сме на страницата на роман. Нашата вселена представлява хартиена страница, която за нас е прозрачна, тъй като сме в измерението на безкрайно малкото, но за външния поглед това пространство е непрозирно и вероятно е бяло или светлобежово, за да си личат черните букви.

Необходимо ми е време, за да възприема невероятното откритие. А Едмон нали беше писал в Енциклопедията: „Атомът може да вярва в бог на атомите, но е неспособен да си представи реалното измерение над себе си, а именно — молекулата. Още по-малко е способен да проумее, че молекулата е част от пръст и че този пръст принадлежи на

човешко същество. Това е просто въпрос на измерение и на състояние на съзнанието“.

Не мога да откъсна очи от читателя, бих искал да му дам някакъв знак, че съм тук, да му кажа, че както той ме вижда, така го виждам и аз. Знам обаче, че за него съм само нищожна светеща частичка в огромния обем на страницата, която е в ръцете му.

— Все същият принцип на съзнание, съдържащо се в по-голямо съзнание — допълвам аз.

— Като матрьошките. А висшето познание ни уверява: „нашият бог си има бог“. Също и: „нашата Вселена се съдържа във вселена“. Не е уточнила само, че последната вселена се съдържа в книга.

— Над простосмъртния човек е ангелът. Над ангела е богът чирак. Над бога чирак е Зевс. Над Зевс — Галактиката, над Галактиката е Вселената, а над Вселената е...

— Просто не мога да го повярвам — повтарям аз.

— Някои мистици са го казали отдавна: **ВСИЧКО Е ПИСАНО**. Никой обаче не е стигнал дотам, да ни осведоми ясно, че... **ВСИЧКИ СМЕ ГЕРОИ НА РОМАН**.

Реем се — невярващи, възхитени, очаровани от тази истина, която ни се струва едновременно непоносима и грандиозна.

Едмон Уелс трепка със своите жълти и червени цветове. Усещам, че разсъжденията му стават все по-задълбочени.

— Един ден писателят ще умре. А Вселената, нашата Вселена, все тъй ще си съществува.

— Е... ще съществува, доколкото поне една личност ще я активира със своя поглед и със своето въображение.

— Значи, ти и аз сме безсмъртни?

— Така смятам. За да престанем да съществуваме, трябва никой да не чете тази книга. Необхватните очи на читателя се носят малко по-забързано над редовете. Сякаш са станали нетърпеливи.

— Нашата Вселена ще я бъде, докато не бъде унищожена и сетната книга, която я описва.

— ... или докато не загине последният читател, способен да я чете.

— Щом има, макар и само един читател, нашата Вселена ще може да изникне отново. Взираме се пак в очите, които прехвърчат от ляво надясно и слизат надолу. Розовият пръст пак потърсва долния

ъгъл на страницата и ние минаваме откъм другата страна. За целта се прехвърляме по нишчиците на гръбчето на подвързията.

— Е, „това“ ли е най-могъщият бог?

— Боя се, че да. Неговата власт над Вселената ни е безкрайна. В книгата се съдържат нашето минало, нашето настояще и нашето бъдеще. Спомняш ли си теорията за свръхсветлинния човек? Съществува област, в която пространството и времето не се подчиняват на обичайните закони. Така миналото, настоящето и бъдещето се сливат.

*Книгата съдържа миналото, настоящето и бъдещето на героите! Достатъчно е читателят да прелисти набързо книгата и моментално ще узнае края ѝ. Може да отиде направо там. Може също да се върне към началото. Не е длъжен да следва протяжността на изминаването на времето в нашата Вселена. Читателят е господар на пространството и времето в книгата.*

Започвам да си давам сметка за главомайващия обхват на това откритие.

— Ами ако читателят спре да чете? — питам внезапно обезпокоено аз.

— Тогава оставаме блокирани в нашите съществувания. Застинали. В „пауза“, като при този бутон на дистанционното на видеото. Трябва да чакаме той да подхване отново нишката на повествуването.

— А ако не я подхване?

— Нашият свят свършва там, където той е спрял да чете.

— Ами ако чете набързо?

— И ние бързаме.

— Ами ако ни препрочита...

— Започваме да преживяваме неизменно същото приключение.

Леле, леле, мога да се върна към моя живот на танатонавт, да се завърна при Роз, да се събера пак с Делфин, да преоткроя Афродита, да преживея вече преживяното! И всеки път ще забравям всичко. И... всеки път простодушно ще преоткривам всички събития в повествуването във вида, в който ги е описал авторът.

И все пак има подробност, с която не съм наясно.

— Ами ако читателят спре да чете преди края, ако зареже книгата по средата или преди по следните страници?

— Това нищо не променя. Няма да е само той. Ако друг продължи да чете нашите приключения другаде, те ще се разгръщат. За да бъде убита нашата Вселена, трябва всички читатели да спрат да четат.

Светлинното кълбенце на моя приятел е възбудено също като мен от направеното откритие.

Нашите светлинни сфери са набраздени от присветващи линии — за звездите това е знак за особено активна мисловна дейност.

— Все пак съществува нюанс. Нашите герои са безсмъртни, но не са „неизменни“. Читателят може да си ни представя по един начин при първото четене и по друг начин при някое препрочитане. Зависим от капацитета на представите му — уточнява Едмон Уелс.

— А със сигурност също и от емоционалното му състояние и от културата му. Ние влизаме в съзвучие с неговата душа. Ако чете за нас и е мрачен, може да си ни представя в тъмен, студен свят. Еден може да му се стори печален и блед. Ако пък е щастлив, ще изникват негови собствени детайли, дори да не съществуват в текста. Ще ни вижда по-красиви, по-оцветени, по-усмихнати.

— Прав си. Читателят може да си измисля подробности. Струва му се, че ги е чел, а всъщност просто е понесен от инерцията на повествуването или от собствените си спомени.

— Може да си представи Афродита като своя бивша приятелка или като майка си на млади години, ако е мъж.

— Може да си представи теб, драги ми Микаел, като свой бивш приятел, ако е жена. Зашеметяващото усещане се засилва. Удивително — и срещата ми със съзнателната Галактика, прословутата Девятка, и срещата с Вселената, с прословутата Десятка, не ми направиха такова силно впечатление, както срещата ми с погледа на Читателя или на Читателката, четящи ме в момента. „*Вице...*“

— Не — възпротивявам се аз внезапно. — Грещиш! Не е възможно да сме в роман. Съвсем явно е: аз те виждам, говоря с теб, чувам те. С моята свободна воля мога да реша да не се помръдна повече. Решението ще е единствено на моята свободна воля на Микаел Пенсон, никой не ме наставлява какво да правя. Никакъв автор, сценарист или читател не може насила да ме накара да върша каквото и да било противно на моята воля. Аз съм свободен. СВОБОДЕН. Не съм герой в роман, аз съм истински. ИСТИНСКИ.

Повтарям това, сякаш искам да убедя сам себе си. Душата ми буквално крещи.

— Не съм герой в роман. Аз съществувам наистина! — изричам това все по-мощно и по-отчетливо.

После сменям интонацията.

— Мисълта ми не е ограничена, ще изляза от книгата и ще разговарям с читателя.

— Няма как — казва Едмон Уелс. — Не можем да излезем от тази вселена. Това е нашият таван, нашата върховна граница: листът хартия, из който се реем.

— Винаги сме преминавали през границите. Винаги сме надмогвали самите себе си, за да достигнем по-висшето измерение. Спомни си какво беше казал самият ти: „Не че не вършим нещо, защото е невъзможно. То е невъзможно, защото не го вършим“.

— Ние сме в една страница, Микаел! Страница от книга. Никога няма да можем да преминем през тази граница. Читателят е нашият единствен господар.

— Реша ли да направлявам съдбата си, ще го направя. Дреме ми за Читателя.

— Без богохулства. Нуждаем се от Него. Не е моментът да му отправяме предизвикателства.

Спускам се с все сили срещу стената на Вселената Страница в една зона без знаци.

— Погледни! Отбелязах точка, като се блъснах в преградата на страницата. Моята нажежена звезда изписа голям тъмен кръг.

Оставам си под моя кръг — възхищавам се на способността си да въздействам върху преградата.

— Да, обаче погледни очите на Читателя. Той е видял твоята точка и продължава да следи редовете отдолу. За него това е просто отпечатана точка в книгата.

— Чакай, още не съм казал последната си дума! Засилвам се и осъществявам заканата си на цяла страница:

— Ха така. Няма начин Читателя да не е забелязал всички тези отпечатъци вместо букви на цяла огромна бяла страница. Със сигурност той вижда, че става нещо нередно. Не е „обичайно“ да има такива неща в книгите.



Двете ни светлинни кълба се доближават до повърхността на страницата, за да наблюдават отблизо реакцията на очите от другата страна на нашата вселена.

— Продължава да си чете! Читателят не ни вижда в плътността на страницата. Също като огледало без амалгама. За него каквото и да се случи на повърхността на страницата, си о става нормално и е част от повествуването. Най-много да реши, че става дума за стилово хрумване на автора.

— Не може да бъде!

— Ние го виждаме, но той не може да ни види. Дори да се движим на зигзаг под повърхността на страницата, никога няма да забележи нашето присъствие.

— Почакай! — възкликвам аз. — Щом успяхме да изпишем точки, значи владеем онова, което се случва по страницата. Ще опитам друго: да се появим, каквито сме си, но уголемени, и то сред тъмнината на пространството около нас!

Розовите пръсти обръщат страницата.

За мое най-голямо отчаяние двете очи продължават да си следят редовете.

— Не се получи. Явно Читателя смята, че това е игричка на автора...

— Дреме ми за автора. Ще се обърна направо към Читателя, без участието на автора!

— Не може да го прочете, за него думите са изписани наопаки.

— Нищо, аз имам и пространство, и време.

— Ако можеш, пиши с печатни букви. Така ще е по-лесно за Читателя.

АЗ СЪМ В СТРАНИЦАТА И ВИ ГЛЕДАМ Очите продължават да си четат.

— Читателят продължава да смята, че всичко си е наред. За него всичко, което се случва на страниците, си е част от романа — оплаква се звездата Едмон Уелс.

Съсредоточавам се и пробвам друго — да установя мисловно общуване:

*„ЧИТАТЕЛЮ, АКО МЕ ЧУВАШ, ДА ЗНАЕШ, ЧЕ НИЕ СМЕ ТУК, ЕДМОН УЕЛС И АЗ, В САМАТА ТЪКАН НА СТРАНИЦАТА,*

*КОЯТО ЧЕТЕШ. НЕ СМЕ ПРОСТО ГЕРОИ В РОМАН. НИЕ СЪЩЕСТВУВАМЕ НАИСТИНА.*“

Очите на Читателя продължават неумолимо да се движат.

Това започва да ме вбесява.

*„ЕЙ, ЧИТАТЕЛЮ! НАЛИ МЕ ЧЕТЕШ? ДА ЗНАЕШ — АЗ СЪМ МИКАЕЛ ПЕНСОН, АЗ СЪМ СВОБОДЕН И САМ НАПРАВЛЯВАМ ЖИВОТА СИ, НЕЗАВИСИМО ОТ ТЕБ И НЕЗАВИСИМО ОТ ПИСАТЕЛЯ, КОЙТО УЖ СЪЧИНЯВА МОИТЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ.*“

Трябва да измисля нещо друго.

А, сетих се.

— ЕЙ, ЧИТАТЕЛЮ! АКО МЕ ЧУВАШ, МОЖЕШ ДА НИ ДАДЕШ ЗНАК, ЧЕ НИ РАЗБИРАШ. ДОСТАТЪЧНО Е ДА ОТКЪСНЕШ ЪГЪЛЧЕТО НА СТРАНИЦАТА ГОРЕ ВДЯСНО ТОВА СА САМО ЕДИН-ДВА САНТИМЕТРА ХАРТИЯ. ХАЙДЕ, ОТКЪСНИ ПАРЧЕНЦЕ ОТ НАШАТА ВСЕЛЕНА. ОБОЗНАЧИЛ СЪМ ГО С ПУНКТИР, ЗА ДА ТЕ УЛЕСНЯ.

ОТКЪСНАТОТО ЪГЪЛЧЕ ЩЕ БЪДЕ ЗНАК ЗА РАЗБИРАТЕЛСТВО. ТАКА ЩЕ НИ СТАНЕ ЯСНО, ЧЕ СИ ГОТОВ ДА СИ ГОВОРИШ С НАС ИЗВЪН КНИГАТА, КОЯТО ДЪРЖИШ В РЪЦЕ!

Чакаме.

— Зарежи — сопва се Едмон Уелс. — Дори Читателя да ти се подчини, нищо не се променя. Повестуването продължава. Ако го чете, вече е отгърнал другата страница. Дори не можем да проверим дали твоята страница е скъсана. Тя е зад гърбовете ни!

— Ама можем да я видим откъм новата.

— Не, бе, ето че не разбираш. Всичко е писано, каквото и да е станало в предишните страници, повестуването си продължава.

Звездната яркост на Едмон Уелс намалява леко.

— Нямах повече възможности от някой микроб, който се опитва да спре камион по магистрала.

Не желая да се отказвам. Изпращам нова насочена мисъл.

*„ЕЙ, ЧИТАТЕЛЮ! ЧУВАШ ЛИ МЕ? ДА ЗНАЕШ, НЕ СМЕ САМО НИЕ... И ТИ МОЖЕ БИ СИ САМО НЯКАКЪВ ГЕРОЙ. СВЕТЪТ, В КОЙТО СМЯТАШ, ЧЕ ЖИВЕЕШ, И КОЙТО НАРИЧАШ «РЕАЛНОСТ», Е САМО РОМАН, В КОЙТО ТИ СИ ВКЛЮЧЕН, И*

*ТВОЯТ ЖИВОТ Е ИЗМИСЛЕН ОТ АВТОР ОТ САМОТО НАЧАЛО, ТА ДО САМИЯ КРАЙ!*“

— Престани, Микаел, виждаш, че Читателя чете, без да проумява дълбокия смисъл на онова, което му казваш. Той не може да постави под въпрос самия себе си.

— Че защо не?

— Не може да те приеме на сериозно. За него ти си все тъй герой, който се изявява в романа. Дори да е откъснал ъгълчето, както ти поиска, той не може да контактува с теб.

— Тогава как да преминем през бариерата? Не искам да се отказвам.

*„ЕЙ, ЧИТАТЕЛЮ! НАД ТЕБ ИМА ЧИТАТЕЛ, КОЙТО ТЕ ЧЕТЕ. ЧУВАШ ЛИ МЕ? АКО МОЖЕШЕ ДА СЕ ПРЕОБРАЗИШ В ЗВЕЗДА И ДА ОТПЪТУВАШ ДО ГРАНИЦИТЕ НА ТВОЯТА ВСЕЛЕНА, ЩЕШЕ ДА ОТКРИЕШ, ЧЕ ТЯ Е СТРАНИЦА И ИМА ОЧИ, КОИТО ЧЕТАТ И ТЕБ!“*

Едмон Уелс се приближава до мен и с промените в цветовете си гама ми внушава, че е време да спра. Той признава:

— На мен не ми пречи, че съм герой от роман. Приемам моя статут да бъде художествена реалност и да възниквам безкрайно всеки път, когато ме четат. Дори имам усещането, че съм всемогъщ. Живея свой живот безкрайно къде ли не. Погледите на читателите изграждат до безкрай моето съществуване. Стига си се вторачвал единствено в неудобството да си марионетка в чуждо въображение. Ти също имаш тази сила.

— Каква сила?

— *ДА ЧЕТЕШ!* И посредством този почти божествен акт да създаваш светове. Можеш кога да е да грабнеш някой роман с въображаеми герои и да им вдъхнеш живот. Та нали Зевс ти бе подсказал, че името ти означава на иврит: „Кой е като бог?“. Ти си носител на този метафизичен въпрос. И най-сетне знаеш отговора му...

Тогава аз изричам вълшебната дума, разбулваща всички загадки:  
— *ЧИТАТЕЛЯТ.*

## БЛАГОДАРНОСТИ

Изказвам благодарност на:

Доктор Жерар Амзалаг, професор Катрин Видал, Франсоаз Шафанел-Феран, Рен Силбер, Патрик Жан Батист, Макс Прийо, Патрис Ланоа, Стефани Жанико, Стефан Краус, Карин Льофевр, Анри Ловенбрюк, Жил Малансон, Саша Бараз, професор Борис Сирюльник, Клод Льолуш, Жан Морис Белеш, Пиер Йованович, Ариан Льору, Силвен Тимсит, ESRA on line.

## МУЗИКА, СЛУШАНА ПРЕЗ ВРЕМЕ НА ПИСАНЕТО:

Алекс Жафре и Лоик Етиен: музика към филма „Нашите приятели земляни“.

Клинт Мансел: музика към филмите „Изворът“, „Реквием за една мечта“, „Пи“.

Томас Нюман: „Децата на Бодлер“, „На дълбочина шест фута“, „Американски прелести“.

Лудвиг Ван Бетовен: Шеста и Седма симфония.

Майк Олдфийлд: „Песнопения“, „Издължени камбани“. Сиа: „Боядисай мъничкото“.

„Властелинът на пръстените“ от Хауард Шор (трите албума).

Кейт Буш: „Въздушно“.

Андреас Фолвайдър: „Книга за розите“, „Caverna Magica“ („Вълшебната пещера“).

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.